

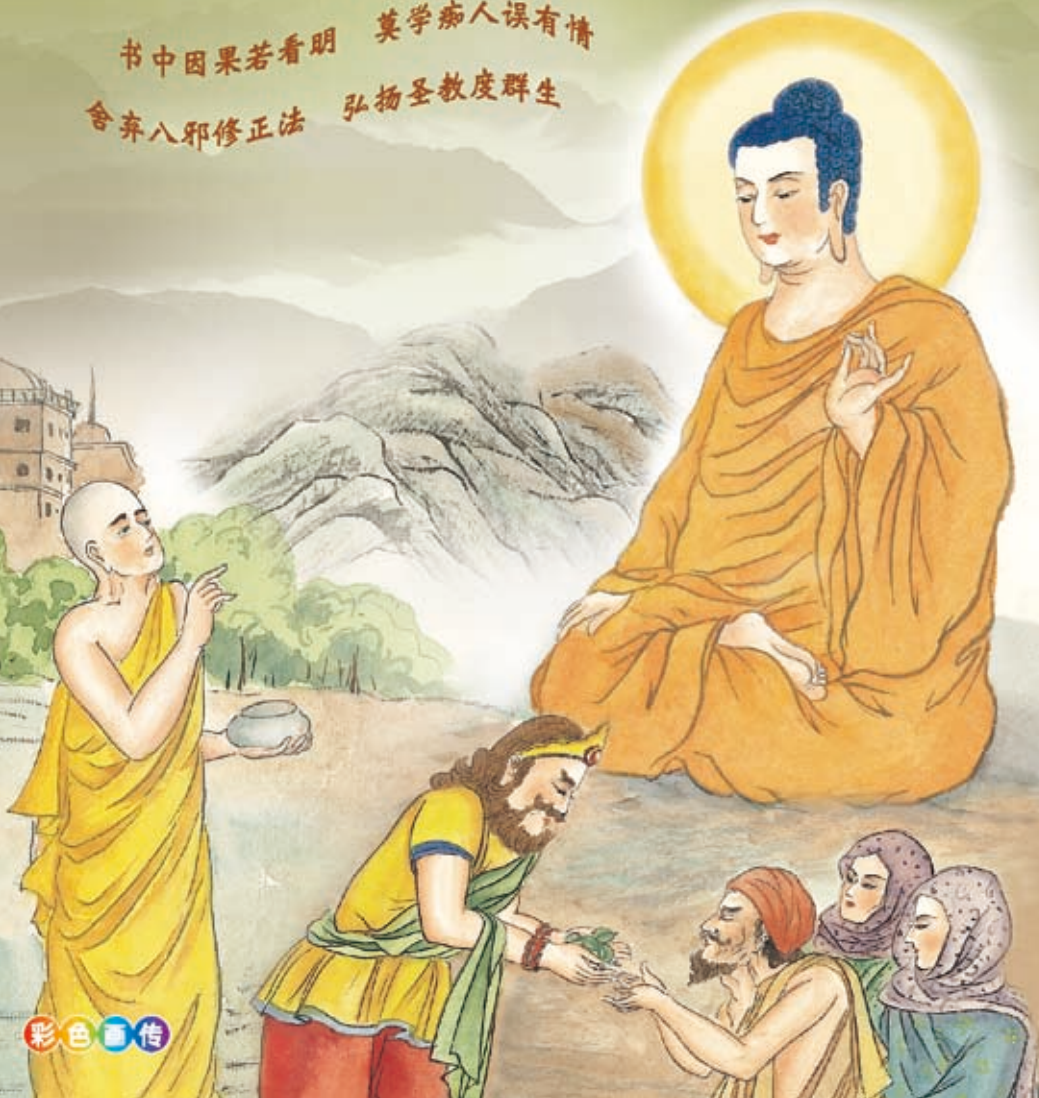
佛陀优良
系列丛书

C099-010320(3)

神通与业报

书中因果若看明 莫学痴人误有情
舍弃八邪修正法 弘扬圣教度群生

彩色画传

目 录

前 言	4
优陀夷尊者的神通与善恶业因缘	8
神通使天神像出言作证	9
以手摸顶 变成大髻	11
化身卖珠 度婆罗门	13
化作医师 以咒治病	15
僧众受供 化度悭吝	16
以神通力 使肠出腹	19
升梯入定 夫妇证果	20
宿种福因 受用丰足	22
发心供僧 倍增财物	27
度暴恶妇 其夫敬信	29
神通变化 度诸少年	33
钵出妙物 咒师成道	36
扑灭三毒 证阿罗汉	39
自所作业 还当自受	42
仙道比丘的宿业因缘	56
神乱通失 业力难违	56
毁谤阿罗汉 雨土灭胜音	68
所作业不亡 自受其果报	79
善来尊者的业报与神通	88
由业生众苦 善来变恶来	88
恶来复善来 神通降毒龙	93
粗言骂圣僧 随口受恶报	105

目 录

实力子太子的神通与业力	112
出家得圣道 神通放光明	112
由昔种业因 今受怨结谤	120
大哥罗比丘的宿业	134
被毁谤吃死人肉	134
神物谤罪同 果报自身受	138
六神争功 出家得道	143
大虬诱猕猴 作孽如须弥	150
国王患头痛及卖柴贫女的恶业因缘	159
谤师与非法说法的罪业	170
老婢恶邪见 佛现大神通	170
谬解说非法 恒受地狱苦	177
邪见如猪王 受苦无穷尽	182
法师弘正道 业报也难逃	189
五趣生死轮回图的由来	204
童子问轮义 法师说业报	209
贪生作苦工 斋僧愿生天	226
供佛得福报 贫生成善生	234
功过不相抵 口业受苦报	242
结论《业力胜神通、随语受其报》	248

zhēn zhèng de shén tōng shǐ zhǐ jīng xiū jiè dìng huì sān xué ér zhèng dé de liù
 真正的神通是指精修戒、定、慧三学而证得的六
 zhǒng bù kě sī yì zì zài wú ài de chāo shì fǎ lì 。
 种不可思议、自在无碍的超世法力。

cháng ā hán jīng juǎn jiǔ (zēng yī jīng) shuō : 「 yún hé liù zhèng
 《长阿含经》卷九（增一经）说：「云何六证
 fǎ ? wèi liù shén tōng :
 法？谓六神通：

yī zhě shén zú tōng zhèng (yòu jiào shén jìng tōng , jì suí xīn biàn huà zì zài
 一者、神足通证（又叫神境通，即随心变化自在
 wú ài) 。
 无碍）。

èr zhě tiān ěr tōng zhèng (néng wén liù dào zhòng shēng kǔ lè déng yī qiè yǔ yán
 二者、天耳通证（能闻六道众生苦乐等一切语言
 shēng yīn) 。
 声音）。

sān zhě zhī tā xīn tōng zhèng (néng zhī yī qiè zhòng shēng xīn zhōng suǒ sī shàn è
 三者、知他心通证（能知一切众生心中所思善恶
 déng shì)
 等事）

sī zhě sù mìng tōng zhèng (néng zhī zì shēn jí liù dào zhòng shēng guò qù shì suǒ
 四者、宿命通证（能知自身及六道众生过去世所
 zuò shì) 。
 做事）。

wǔ zhě tiān yǎn tōng zhèng (néng wú zhàng ài guān jiàn liù dào zhòng shēng kǔ lè wēi
 五者、天眼通证（能无障碍观见六道众生苦乐微
 xì xiàng) 。
 细相）。

liù zhě lòu jìn tōng zhèng (duàn jìn zhū fán nǎo , yǒng bú shòu shēng sǐ lún huí
 六者、漏尽通证（断尽诸烦恼，永不受生死轮回
 zhòng kǔ) 。
 众苦）。

fó jīng cháng shuō sān míng liù tōng qí liù tōng rú shàng cǐ zhōng jí yǐ tiān
佛经常说三明六通，其六通如上，此中即以天
yǎn sù mìng lòu jìn tōng chēng wéi sān míng xíng zhě bì xū zhèng dé ā luó hàn guǒ
眼、宿命、漏尽通称为三明。行者必须证得阿罗汉果
—— huò dé lòu jìn tōng cái néng suàn shì jù zú sān míng liù tōng de chū shì shèng
—— 获得漏尽通，才能算是具足三明六通的出世圣
zhě yě jiù shì chú le fó pú sà yuán jué (dú jué) ā luó hàn
者。也就是除了佛、菩萨、缘觉（独觉）、阿罗汉
shēng wén chū shì sì shèng jù zú sān míng liù shén tōng wài sān jiè liù dào suǒ yǒu
(声闻) 出世四圣具足三明六神通外，三界六道所有
tiān xiān shén děng qí zuì gāo zhě zhǐ yǒu wǔ zhǒng shén tōng (jí tiān yǎn tiān
天、仙、神等，其最高者只有五种神通（即天眼、天
ěr tā xīn shén zú sù mìng wǔ tōng) cǐ zhōng chú tiān rén néng jù zú wǔ
耳、他心、神足、宿命五通)。此中除天人能具足五
tōng wài qí tā zhòng shēng huò dé yī tōng èr tōng dōu bù yí dìng
通外，其他众生获得一通、二通都不一定。

shén tōng bú shì chéng jiù zhě de zhuān lì yǒu shén tōng de rén bù yí dìng shì
神通不是成就者的专利，有神通的人，不一定是
chéng dào shèng zhě wèi shén me ne yīn wèi yī qiè shén guǐ mó déng dōu yǒu shén
成道圣者。为什么呢？因为一切神、鬼、魔等都有神
tōng zhǐ shì dé tōng de dà xiǎo bù tóng ér yǐ shèn zhì lián rén sǐ hòu wèi shòu
通，只是得通的大小不同而已！甚至，连人死后未受
shēng zhī qián de zhōng yǒu zhōng yīn shēn yě yǒu lèi sì shén tōng yuǎn jìn jūn néng
生之前的中有（中阴身），也有类似神通——远近均能
rú yì dào dá ér qiè yǒu guò qiáng bù shòu zú ài de néng lì
如意到达，而且有过墙不受阻碍的能力。

ā pī dá mó dà pī pó shā lùn juàn qī shí shuō
《阿毗达摩大毗婆沙论》卷七十说：

zhōng yǒu wēi xì yī qiè qiáng bì shān yá shù děng jiē bù
「中有微细一切墙壁、山崖、树等皆不
néng ài (zhōng lüè) fó shén tōng néng ài yī qiè yǒu qíng
能碍（中略）。佛神通能碍一切有情
shén tōng dú jué shén tōng chú fó zhī wài néng ài zhū yú shén
神通；独觉神通除佛之外，能碍诸余神

tōng shè lì zǐ shén tōng chú fó dú jué zhī wài néng ài yī qiè yǒu qíng shén
通；舍利子神通除佛、独觉之外，能碍一切有情神

tōng dà mù jiàn lián shén tōng chú fó dú jué jí shè lì zǐ zhī wài néng ài yī
通；大目犍连神通除佛、独觉及舍利子之外，能碍一

qiè yǒu qíng shén tōng zhū lì gēn zhě shén tōng néng ài yī qiè dùn gēn zhě shén tōng
切有情神通；诸利根者神通，能碍一切钝根者神通。

wú fó dú jué yī qiè shēng wén jí yú yǒu qíng zhòu shù yào wù néng ài zhōng yǒu lìng
无佛独觉一切声闻及余有情咒术、药物，能碍中有令

bù wǎng qū yīng shòu shēng chù rán bì wǎng bǐ suí lèi jié shēng yóu cǐ fó jīng
不往趣应受生处，然必往彼随类结生。由此，佛经

shuō zhū yè lì shèng shén tōng lì 。 」 cóng zhè bù lùn zhōng kě yǐ zhèng zhī tóng yàng
说：诸业力胜神通力。」从这部论中可以证知：同样

shì zhèng dé ā luó hàn guǒ tā de shén tōng yě yǒu dà xiǎo bù tóng 。
是证得阿罗汉果，他的神通也有大小不同。

tōng cháng shuō de shén tōng xì tè zhǐ 「 shén zú tōng 」 wéi shén tōng huà dé
通常说的神通，系特指「神足通」为神通，获得

zhè zhǒng shén jìng tōng de rén zé néng biàn huà zì zài wú ài 。 rú 《 dà sā zhē ní
这种神境通的人，则能变化自在无碍。如《大萨遮尼

qián zǐ suǒ shuō jīng 》 juǎn bā shuō ： 「 néng shì zhǒng zhǒng shén tōng jiāo huà …… ， suí
乾子所说经》卷八说：「能示种种神通教化……，随

zhū zhòng shēng yīng jiàn shòu huà xī néng shì xiǎn ér wéi shuō fǎ 。
诸众生应见受化，悉能示现而为说法。

ruò yǒu zhòng shēng shì shēn qiáng lì ér qǐ jiāo màn qǐn huì gòng gāo wéi
若有众生恃身强力，而起骄傲、瞋恚、贡高，为

yù tiáo fú rú shì zhòng shēng shì xiǎn dà lì rú nà luó yǎn yǐ xū mǐ shān zhì yī
欲调伏如是众生，示现大力如那罗延，以须弥山置一

zhǐ duān nāng zhe tā fāng wú liàng shì jiè huò shí duàn qǔ sān qiān dà qiān shì jiè xià
指端，掷着他方无量世界。或时断取三千大千世界下

zhì shuǐ jì yǐ yī shǒu jǔ gāo zhì yǒu dǐng zhù jīng yī jié xiǎn rú shì lì lìng
至水际，以一手举高至有顶住经一劫。现如是力，令

bǐ jiāo màn zì dà zhòng shēng gòng gāo xīn xī ér wéi shuō fǎ biàn huà zhě yǐ biàn
彼骄傲自大众生，贡高心息而为说法。变化者，以变

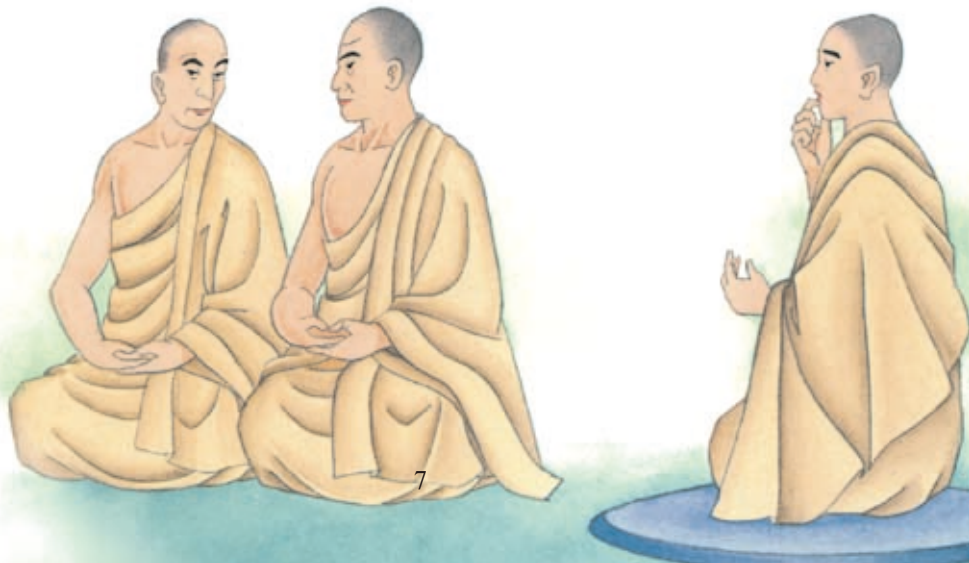
huà lì néng biàn dà hǎi rú niú jì shuǐ dà hǎi bù jiǎn niú jì bù dà biàn
化力，能变大海如牛迹水，大海不减，牛迹不大；变

niú jī shuǐ néng chéng dà hǎi 。
牛迹水能成大海。」

yǒu guān liù shén tōng shì , qǐng xiáng jiàn 『 jù shè lùn 』 juǎn èr shí qī 、
有关六神通事，请详见『俱舍论』卷二十七、
《 dà zhì dù lùn 》 juǎn èr shí bā 、 《 jí yì mén zú lùn 》 juǎn shí wǔ 。
《大智度论》卷二十八、《集异门足论》卷十五。

cháng bèi fó tuó chēng zàn wéi jiāo huà (quàn dǎo) dì yī de yōu tuó yí zūn
常被佛陀称赞为教化（劝导）第一的优陀夷尊
zhě , tā jiù shì yǐ shén tōng tiào fú gāng qiáng zhòng shēng 。 《 zēng yī ā hán jīng 》 juǎn
者，他就是以神通调伏刚强众生。《增一阿含经》卷
sān 、 fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : 「 shàn néng quàn dǎo , fú dù rén mín , suǒ
三、佛陀告诉诸比丘说：「善能劝导，福度人民，所
wéi yōu tuó yí bī qiū shī 。
谓优陀夷比丘是。」

yòu 《 shuō yī qiè yǒu bù pǐ nài yē 》 juǎn sì shí sān shuō : 「 èr shí shì
又《说一切有部毗奈耶》卷四十三说：「尔时世
zūn gào zhū bī chū yuē : 『 wǒ zhū dì zǐ shēng wén zhōng jiāo huà yǒu qíng , lìng dé shèng
尊告诸苾刍曰：『我诸弟子声闻中教化有情、令得圣
guó zhě wú yōu tuó yí wéi dì yī 。 』
果者，邬（优）陀夷为第一。』」

yōu tuō yī zūn zhě de shēn tōng yǔ shàn è yè yīn yuán
优陀夷尊者的神通与善恶业因缘

诗曰

善能劝导邬陀夷，化度群生苦趣离；
业报难逃偿宿债，神通广大也无医。

yōu tuō yī yōu yī wéi wú tuō yī tā shī fó tuó wèi chū jiā shī de xué
优陀夷，又译为邬陀夷，他是佛陀未出家时的学
yǒu yīn wéi kǒu cái hěn hǎo jìng fàn wáng céng pài tā zuò wéi tài zǐ de shì cóng
友，因为口才很好，净饭王曾派他作为太子的侍从，
quàn dǎo tài zǐ bú yào chū jiā xiū dào dàn shì hòu lái xī dá duō tài zǐ hái shì
劝导太子不要出家修道。但是，后来悉达多太子还是
chū jiā le ér qiě hái chéng wéi rén tiān suǒ gòng tóng zūn jìng de fó tuó yǒu yī
出家了，而且还成为人天所共同尊敬的佛陀。有一
tiān fó tuó lìng shè lì fú zūn zhě qián wǎng dù huà yōu tuō yī chū jiā xué fó xiū
天，佛陀令舍利弗尊者前往渡化优陀夷出家学佛修
xíng 。
行。

yōu tuō yī chū jiā wèi jǔ jī duàn chú zhòng huò zhèng dé sān míng liù tōng zì zài
优陀夷出家未久即断除众惑，证得三明六通自在
de dà ā luó hàn guó shí shí zūn zhě yōu tuō yī zì cùn fó shì zūn xiàng cí
的大阿罗汉果。是时，尊者优陀夷自忖：佛世尊像慈
fù yī yàng duì wǒ yǒu dà ēn dé rú jīn wǒ yīng gāi zuò shén me shì lái bào
父一样，对我有大恩德，如今，我应该做什么事来报
dá fó ēn tā xiǎng le zhī hòu shuō chū le lì yì zhòng shēng zhī wài qí yǔ
答佛恩？他想了之后说：「除了利益众生之外，其余
dōu wú néng bào dá fó tuó cí ēn yú shì yōu tuō yī zūn zhě jí kāi shǐ dào
都无能报答佛陀慈恩。」于是，优陀夷尊者即开始到
chù suí yuán jiào huà zhòng shēng yóu yú tā de shēn tōng guǎng dà jiā shàng biàn cái wú
处随缘教化众生。由于他的神通广大，加上辩才无
ài suī chéng wéi jiào huà zhòng shēng dì yī guān yú tā jiù dù zhòng shēng de jīng guò
碍，遂成为教化众生第一。关于他救度众生的经过，

rú shè sòng shuō
如摄颂说：

「 dà tiān dà jì zhū , yī rén sēng zhōng fù , tī shòu yòng liǎng bèi , bào è
及童年；钵及相扑人，是谓十三事，广化十八亿，咸
lǐng chū kǔ jīn 。 」
令出苦津。」

shēn tōng shǐ tiān shén xiàng chū yán zuò zhèng
▶神通使天神像出言作证

yǒu yī tiān , zūn zhě yōu tuó yī rù dìng guān chá , kàn shéi shàn gēn chéng shú ,
有一天，尊者优陀夷入定观察，看谁善根成熟，
yīng xiān dé dù ? tā zài dìng zhōng kàn jiàn shě wèi chéng zhōng , yǒu yī ge xìn fēng dà fàn
应先得度？他在定中看见舍卫城中，有一个信奉大梵
tiān wáng (tài guó rén chēng tā wéi sì miàn fó) de pó luó mén yǒu yuán jì dù , yú
天王（泰国人称它为四面佛）的婆罗门有缘济度，于
shì jí yú cì rì zǎo chén zhuó yī chí bō , qīn zì lái dào chéng zhōng xíng huà qǐ shí 。
是即于次日早晨着衣持钵，亲自来到城中行化乞食。

yōu tuó yī zūn zhě zài chéng zhōng
优陀夷尊者在城中
kàn jiàn nà ge pó luó mén yǔ bèi hěn
看见那个婆罗门预备很
duō gòng wù , zhàn zài mén kǒu gāo hǎn
多供物，站在门口高喊
shuō : 「 shéi shì pó luó mén ? wǒ gòng
说：「谁是婆罗门？我供
yǎng tā 。 」
养他。」

zūn zhě shuō :
尊者说：
「 wǒ shì pó luó
我是婆罗
mén , wǒ de dà shī
门，我的大师

gèng shì zuì shàng pó luó mén 。
更是最上婆罗门。」

nà rén zhǐ zhe zūn zhě shuō : 「 nǐ bú shì pó luó mén , nǐ shì tū tóu shā mén 。
那人指着尊者说：「你不是婆罗门，你是秃头沙门。」

zūn zhě shuō : 「 nǐ shuō wǒ bú shì pó luó mén , wǒ men yì tóng qù qǐng wèn dà fàn tiān wáng , kàn wǒ shì bú shì pó luó mén ? 」 yú shì liǎng rén jiù dào dà fàn tiān wáng xiàng qián 。
尊者说：「你说我不是婆罗门，我们一同去请问大梵天王，看我是不是婆罗门？」于是两人就到大梵天王像前。

zūn zhě jí duì tiān wáng xiàng shuō : 「 nǐ shuō ! wǒ shì bú shì pó luó mén ? 」
尊者即对天王像说：「你说！我是不是婆罗门？」

dà fàn tiān wáng xiàng jí shí chū yán gào sù pó luó mén shuō : 「 shèng
大梵天王像即时出言告诉婆罗门说：「圣

zhě yōu tuō yí què shí shì pó luó mén , tā de shī zūn fó tuō gèng shì zuì shèng dà pó luó mén 。
者优陀夷确实是婆罗门，他的师尊佛陀更是最胜大婆罗门。」

pó luó mén kàn jiàn dà fàn tiān wáng xiàng jìng rán
婆罗门看见大梵天王像竟然

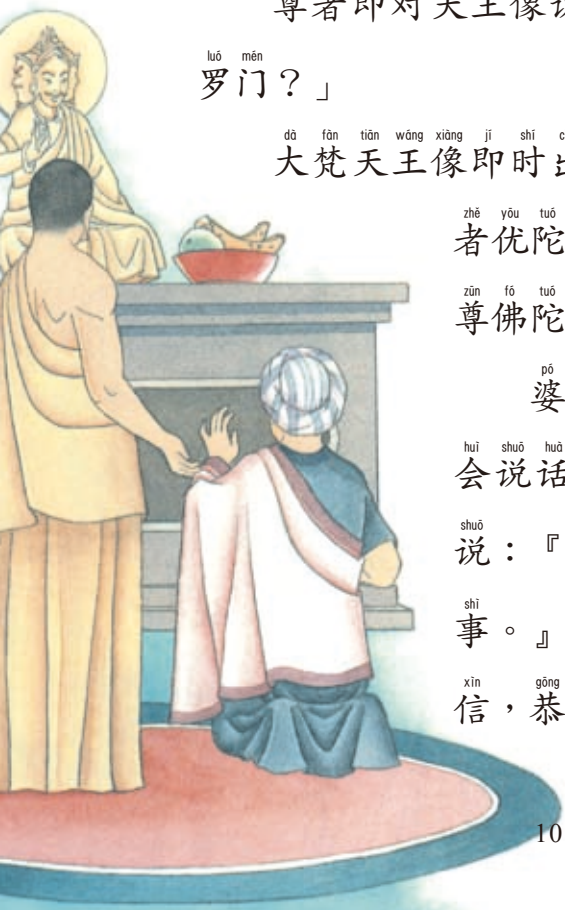
huì shuō huà , fēi cháng jīng è ! yú shì zàn tàn
会说话，非常惊愕！于是赞叹

shuō : 『 cóng lái méi yǒu jiàn guò zhè me xī yǒu de
说：『从来没有见过这么稀有的

shì 。 』 yú shì , tā jí duì fó jiào shēn shèng jìng
事。』于是，他即对佛教深生敬

xìn , gōng qǐng yōu tuō yí zūn zhě lì lín jiā zhōng gòng
信，恭请优陀夷尊者莅临家中供

yǎng 。 zūn zhě jiē shòu gòng yǎng zhī
养。尊者接受供养之

hòu , jí wéi pó luó mén shuō fǎ , shì jiào lì xǐ 。
后，即为婆罗门说法，示教利喜。

pó luó mén tīng wén fó fǎ , jí jiàn zhēn dì —— zhèng dé chū guó xū tuō huàn
婆罗门听闻佛法，即见真谛——证得初果须陀洹
dào , suī fā xīn guī yī fó fǎ sēng sān bǎo bìng fā yuàn jìn xíng shòu shòu chí
道，遂发心皈依佛、法、僧三宝，并发愿尽形寿受持
wǔ jiè —— bù shā shēng bù tōu dào bù xié yín bù wàng yǔ bù yǐn
五戒——不杀生、不偷盗、不邪淫、不妄语、不饮
jiǔ 。 tā yòu jǐng gù zūn zhě shuō : 「 shèng zhě ! wǒ fā yuàn jìn xíng shòu gòng yǎng nín
酒。他又敬告尊者说：「圣者！我发愿尽形寿供养您
rì cháng shēng huó suǒ xū de yǐn shí yī fú wò jù yī yào déng wù wéi yuàn
日常生活所需的饮食、衣服、卧具、医药等物，惟愿
zūn zhě cí bēi nà shòu 。 」
尊者慈悲纳受。」

zūn zhě gào sù pó luó mén shuō : 「 wǒ hái yào jiù dù hěn duō zhòng shēng , bù
尊者告诉婆罗门说：「我还要救度很多众生，不
néng zhǐ zhù zài zhè lǐ shòu nǐ gòng yǎng 。 」 zūn zhě xiàng tā kāi shì fó fǎ hòu , jí
能只住在这里受你供养。」尊者向他开示佛法后，即
cóng zuò qǐ ér qù 。
从座起而去。

yǐ shǒu mō dǐng biàn chéng dà jī
▶ 以手摸顶 变成大髻

yǒu yī tiān , yōu tuō yī
有一天，优陀夷
zūn zhě yòu zài rù dìng guān chá yī
尊者又在入定观察一
qiè zhòng shēng kàn shéi néng jiē shòu
切众生，看谁能接受
jiào huà jiù dù ? tā kàn jiàn lìng
教化救度？他看见另
wài yī ge pó luó mén yě shì xìn
外一个婆罗门也是信
fèng dà fàn tiān wáng , ér bù xìn
奉大梵天王，而不信

fó fá sēng sān bǎo zhè ge rén yǒu yuán kān shòu huà dù zūn zhě jí yú zǎo chén zhī
佛法僧三宝，这个人有缘堪受化度。尊者即于早晨执
chí yī bō jìn rù shè wèi chéng zhōng qǐ shí kàn jiàn zhè ge pō luó mén bàn le hěn
持衣钵，进入舍卫城中乞食，看见这个婆罗门办了很
duō gòng wù zhèng zài zhǎo pō luó mén de chū jiā xíng zhě gòng yǎng shī zhǔ wèn shuō
多供物，正在找婆罗门的出家行者供养。施主问说：

「shéi shì pō luó mén wǒ yào bǎ yǐn shí gòng yǎng tā。
谁是婆罗门？我要把饮食供养他。」

zūn zhě shuō : 「wǒ shì pō luó mén wǒ de dà shī shì zuì shàng pō luó
尊者说：「我是婆罗门，我的大师是最上婆罗
mén 。」 nà ge rén bù yǐ wéi rán de shuō : 「nǐ shì pō luó mén bú xiàng !
门。」那个人不以为然地说：「你是婆罗门？不像！
nǐ shì tū tóu shā mén rú guǒ zhēn de shì pō luó mén tā cái bú huì shì zhè zhǒng
你是秃头沙门。如果真的是婆罗门，他才不会是这种
xíng xiàng ne
形相呢！」

zūn zhě wèn shuō : 「pō luó mén de xíng xiàng shì shén me yàng zi ne ?
尊者问说：「婆罗门的形相是什么样子呢？」

qí rén huí dá shuō :
其人回答说：

「pō luó mén zhě tā de dǐng
婆罗门者，他的顶
jì gāo dà rú guān mào 。
髻高大如冠帽。」

zūn zhě shuō : 「nà zhè
尊者说：「那这
yàng wǒ jiù shì 。」 zūn zhě shuō
样我就是。」尊者说
zhe yǐ shǒu mō zì jǐ de tóu dǐng
着以手摸自己的头顶
shàng , hū rán xiàn chū dà jì rú
上，忽然现出大髻如
guān 。 shī zhǔ kàn le shēn shēng jìng
冠。施主看了深生敬

xìn bìng qiè fā chū xī yǒu xīn , jǐ qǐng zūn zhě jìn rù jiā zhōng gòng yǎng 。 zūn zhě
信，并且发出稀有心，即请尊者进入家中供养。尊者
jiē shòu gòng yǎng wán bì , biàn wéi pó luó mén jiǎng shuō fó fǎ , zhè wèi pó luó mén hé
接受供养完毕，便为婆罗门讲说法，这位婆罗门和
tā de tài tài dōu zhèng dào chū guǒ 。
他的太太都证到初果。

pó luó mén dé dào zhī hòu , jǐ fā xīn guī yī fó fǎ , sēng sān bǎo ,
婆罗门得道之后，即发心皈依佛、法、僧三宝，
jìn xíng shòu shòu chí wǔ xué chù (wǔ jiè) , yòu qǐng qiū zūn zhě shòu tā jìn xíng shòu
尽形寿受持五学处（五戒），又请求尊者受他尽形寿
sī shí yǐn shí yī fú wò jù yī yào gōng yǎng 。
四事（饮食、衣服、卧具、医药）供养。

zūn zhě shuō : 「 wǒ huà dù zhòng shēng de yīn yuán wèi jìn , bù néng jiē shòu nǐ
尊者说：「我化度众生的因缘未尽，不能接受你
men cháng jī gòng yǎng 。 」 suì wǎng tā chù 。
们长期供养。」遂往他处。

huà shēn mài zhū dù pó luó mén ▶化身卖珠 度婆罗门

zūn zhě yòu yú tā rì
尊者又于他日
guān chá qí huà dù yīn yuán ,
观察其化度因缘，
kàn jiàn yí ge pó luó mén yě
看见一个婆罗门也
shì xìn fèng dà fàn tiān wáng ,
是信奉大梵天王，
bù xìn fó fǎ
不信佛法
sēng sān bǎo 。
僧三宝。
rán ér , tā
然而，他
de yīn yuán chéng
的因缘成

shóu kǎn shòu jì dù yú shì zūn zhě jí rù chéng tuō bō qǐ shí
熟，堪受济度，于是尊者即入城托钵乞食。

yōu tuó yī zūn zhě lái dào gāi pō luó mén de jiā mén kǒu zhī dào pō luó mén
优陀夷尊者来到该婆罗门的家门口，知道婆罗门

fù ài hào zhū bǎo jí biàn huà shēn zuò zhū bǎo shāng rén dài le xǔ duō gāo guì zhū
妇爱好珠宝，即便化身作珠宝商人，带了许多高贵珠

bǎo jìn rù tā men jiā zhōng zhǎn shì guāng cǎi xiǎn míng de míng guì zhū bǎo bìng qiè gào
宝进入他们家中，展示光彩鲜明的名贵珠宝，并且告

sù tā liǎ fū fù shuō wǒ shì zhuān mén mài zhè zhǒng wú jià bǎo zhū de rén nǐ
诉他俩夫妇说：「我是专门卖这种无价宝珠的人，你

men rú guǒ xū yào zhè zhǒng bǎo zhū jiù ná qù。」
们如果需要这种宝珠就拿去。」

pō luó mén wèn shuō zhè zhū duō shǎo qián
婆罗门问说：「这珠多少钱？」

zūn zhě huí dá shuō nǐ shuō duō shǎo jiù suàn duō shǎo
尊者回答说：「你说多少，就算多少。」

pō luó mén ná le yī chuān shàng hǎo bǎo zhū zhǐ gěi le bú dào bǎi fēn zhī yī
婆罗门拿了一串上好宝珠，只给了不到百分之一

de jià qián zūn zhě yě xī shù shōu qǔ bù qǐ jì jiào zhè shí tā liǎ fū
的价钱，尊者也悉数收取，不起计较。这时，他俩夫

fù jué dé qí guài yīn ér sī zì tǎo lùn hé yǐ guì zhū ér qǔ jiàn
妇觉得奇怪，因而私自讨论：「何以贵珠而取贱

jià？」
价？」

zūn zhě zhī dào tā liǎ gēn jī chéng shú suǐ jí biàn huí běn lái xíng xiàng zhè
尊者知道他俩根机成熟，随即变回本来形相。这

shí pō luó mén fū fù bèi jiā shēn xìn suǐ yǐ zuì miào yǐn shí gōng jìng gōng yáng zūn
时，婆罗门夫妇倍加深信，遂以最妙饮食恭敬供养尊

zhě。
者。

yōu tuó yī zūn zhě jiē shòu gòng yáng zhī hòu jí wèi tā men yǎn shuō fó fǎ
优陀夷尊者接受供养之后，即为他们演说佛法。

fū fū liǎ tīng wén fó fǎ hòu dōu zhèng dé chū guǒ yīn cǐ fā xīn fǎn yī sān
夫妇俩听闻佛法后，都证得初果，因此发心皈依三

bǎo shòu chí wú jiè bìng fá yuàn zhōng shēn gòng yǎng zūn zhě zūn zhě yù dù zhòng
宝，受持五戒，并发愿终身供养尊者。尊者欲度众
shēng jī shě zhī èr qù
生，即舍之而去。

huà zuò yī shī yǐ zhòu zhì bìng
▶ 化作医师 以咒治病

shí shí shě wèi chéng nèi yǒu yī ge pó luó mén duì fó fǎ sēng sān bǎo wú jìng
是时，舍卫城内有一个婆罗门对佛法僧三宝无敬
xìn xīn shēn yīng jī kǔ miǎn lì duō niǎn yī shī wú yào kě zhì shuō tā huàn de
信心，身婴疾苦绵历多年，医师无药可治，说他患的
shì è jí yīn cǐ pó luó mén bù zài qiú yī duān rán dài sǐ
是恶疾。因此，婆罗门不再求医，端然待死。

yōu tuó yī zūn zhě guān jiàn zhè ge pó luó mén jī yuán chéng shú kǎn shòu huà
优陀夷尊者观见这个婆罗门机缘成熟，堪受化
dù jí chí yī bō rú chéng qī shí lái dào pó luó mén de jiā mén kǒu shí huà
度，即持衣钵入城乞食，来到婆罗门的家门口时，化
shēn zuò yī shī shuō shì shàn néng zhì bìng de liáng yī jiā rén qǐng tā jìn rù huàn
身作医师，说是善能治病的良医，家人请他进入。患
zhě gào sù yī shī shuō wǒ huàn cǐ bìng yǐ yǒu shù niǎn xǔ duō yī shī dōu shuō
者告诉医师说：「我患此病已有数年，许多医师都说
shì wú yào kě yī de è jí yīn cǐ shě qì bù liǎo rú jīn wǒ zhǐ yǒu děng sǐ
是无药可医的恶疾，因此舍弃不疗，如今我只有等死
bà le 。」

huà yī rén ān wèi tā shuō nǐ bù xū yōu lǜ wǒ de zhòu shù liáng yào
化医人安慰他说：「你不需忧虑，我的咒术良药
qí lì bù kě sī yǐ xū yǔ zhī jiān jiù kě yǐ bǎ nǐ de bìng
其力不可思议，须臾之间就可以把你的病
kǔ quán bù zhì hǎo nà ge huàn zhě tīng le shēn shēng xīn qīng
苦全部治好。」那个患者听了深生欣庆！

zūn zhě yōu tuó yī huà yī rén jí wéi bìng rén sòng zhòu
尊者优陀夷（化医人）即为病人诵咒，
bìng qiè chēng niàn fó fǎ sēng sān bǎo shèng hào pó luó mén bìng rén
并且称念佛、法、僧三宝圣号。婆罗门病人，

yī tīng dào fó zhòu zhòng
一听到佛咒，众
bìng jiē chú píng fù rú
病皆除，平复如
gù zhè shí quán jiā rén
故，这时全家人
kàn jiàn zhǔ rén bìng yù
看见主人病愈，
jiē dà huān xǐ zūn zhě
皆大欢喜。尊者
kàn le zhè qíng xíng jí
看了这情形，即
xuān fù běn lái xíng xiàng
还复本来形相，

pó luó mén fū fù bèi shēng jìng xìn zàn tàn wèi céng yǒu yú shì bēi bàn shàng miào
婆罗门夫妇倍生敬信，赞叹未曾有。于是，备办上妙
yǐn shí qǐng gòng zūn zhě zūn zhě jiē shòu gòng yǎng zhī hòu jí wéi xuān shuō fó fǎ
饮食请供尊者。尊者接受供养之后，即为宣说佛法，
fū fù liǎng dōu zhèng dào chū guǒ nǎi fā xīn guī yī fó fǎ sāng sān bǎo shòu chí wǔ
夫妇俩都证到初果，乃发心皈依佛法僧三宝，受持五
jiè zūn zhě jiù zài dào bié de dì fāng qù jiù dù zhòng shēng
戒，尊者就再到别的地方去救度众生。

▶ sēng zhòng shòu gòng huà dù qiǎn lìn 僧众受供 化度悭吝

fó tuó zài shì shí yīn dù shè wèi guó yǒu yí ge pó luó mén duì fó fǎ
佛陀在世时，印度舍卫国有一个婆罗门，对佛法
sēng sān bǎo wú jìng xìn xīn tā suī dà fù duō cái què shì yí ge yī mǎo bù bá
僧三宝无敬信心，他虽大富多财，却是一个一毛不拔
de qiǎn lìn zhě bù dàn méi yǒu shī shě xīn hái xǐ huān jī jù jiā cái duō duō
的悭吝者，不但没有施舍心，还喜欢积聚家财，多多
yí shàn zhè shí yōu tuó yī zūn zhě zhī dào tā jī yuán chéng shú yīn cǐ lǚ cǐ
益善。这时，优陀夷尊者知道他机缘成熟，因此屡次
dào tā jiā zhōng xíng qǐ hěn duō cì dōu dé bú dào tā de gòng yǎng yǒu yí cì
到他家中行乞，很多次都得不到他的供养。有一次，

zūn zhě yòu dào zhè ge pō luó mén jiā zhōng qǐ shí réng rán kōng bō ér chū zūn zhě
尊者又到这个婆罗门家中乞食，仍然空钵而出。尊者

zǒu dào mén kǒu shí shí féng zhè ge pō luó mén cóng wài miàn huí lái 。
走到门口时，适逢这个婆罗门从外面回来。

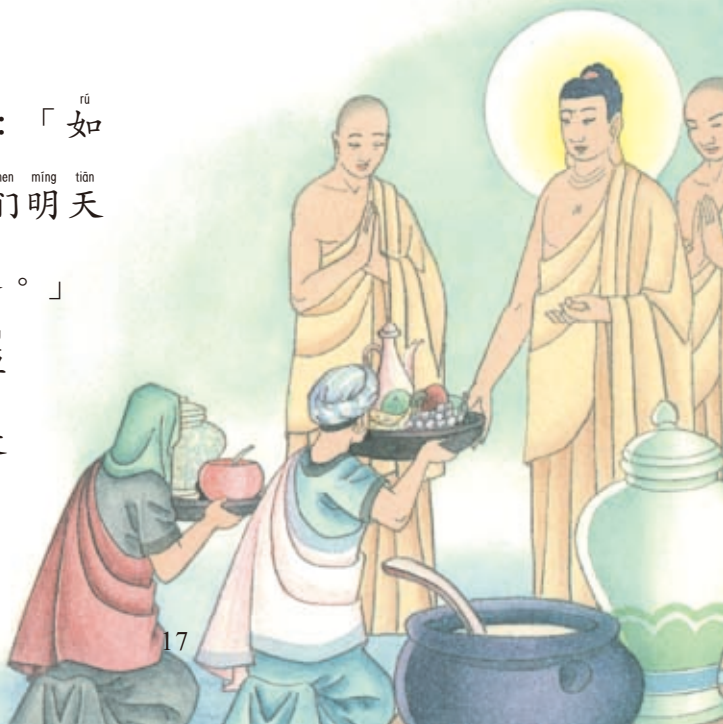
pō luó mén wèn shuō : 「 bī qiū nǐ lái wǒ jiā qǐ shí dé dào shén me shí wù ? 」
婆罗门问说：「比丘！你来我家乞食得到什么食物？」

zūn zhě zhī dào tā wú jìng xīn xīn yú shì yǐ yīn mì yǔ gào sù tā shuō :
尊者知道他无敬信心，于是以隐密语告诉他说：
「 nǐ de jiā lǐ běn lái jiù shí me yě méi yǒu nǎ yǒu shén me dōng xī kě yǐ gěi wǒ ? 」
「你的家里本来就什么也没有，哪有什么东西可以给我？」

pō luó mén tīng dào zhè huà , fā pí qì shuō : 「 shā mén ! wǒ de jiā lǐ
婆罗门听到这话，发脾气说：「沙门！我的家里
cái wù yǐn shí chōng mǎn jiā kù , nǐ men shì shén me yì sī jìng rán yǐ wú yǐn shí
财物饮食充满家库，你们是什么意思，竟然以无饮食
qīng jiàn wǒ ? 」
轻贱我？」

zūn zhě dá shuō : 「 rú
尊者答说：「如
guǒ shì zhè yàng wǒ men míng tiān
果是这样，我们明天
jiù lái shòu nǐ de gòng yǎng 。 」
就来受你的供养。」

pō luó mén dá yīng
婆罗门答应
shuō : 「 hǎo ! zhè shì
说：「好！这是
yí jiàn shàn shì 。 」
一件善事。」

zhè shí yōu tuó yī zūn zhě jiù dào bié jiā qǐ sī rán hòu huí dào zhī
这时，优陀夷尊者就到别家去乞食，然后回到祇
yuán jīng shě chī guò fàn hòu zūn zhě jiù dào fó tuó zuò qián lǐ fó bǐng gào fó
园精舍。吃过饭后，尊者就到佛陀座前礼佛，禀告佛
tuó shuō shì zūn chéng zhōng yǒu yī wèi pō luó mén bù xìn sān bǎo bǐng xìng qiǎn
陀说：「世尊！城中有一位婆罗门不信三宝，禀性慳
lǐn cháng yǐ jī cái wéi wù wú shī shě xīn jīn tiān hū rán shuō yào qǐng wǒ
吝，常以积财为务，无施舍心，今天忽然说要请我、
fó jí sēng zhòng míng rì shòu tā gòng yǎng yī cān fó tuó mò rán jiē shòu
佛及僧众，明日受他供养一餐。」佛陀默然接受。

nà ge pō luó mén dào le cì rì zǎo chén réng rán bù yíng bàn gòng wù zhè
那个婆罗门到了次日早晨，仍然不营办供物。这
shí jǐ gū dú zhǎng zhě hé xǔ duō yuán wài dōu xiǎng bù tōng wèi hé nà ge qiǎn lǐn
时，给孤独长者和许多员外都想不通，为何那个慳吝
zhě jīn tiān huì fā xīn gòng fó zhāi sēng dà jiā hào qí de lái dào pō luó mén jiā
者今天会发心供佛斋僧？大家好奇的来到婆罗门家，
kàn tā yǒu méi yǒu bèi bàn gòng wù xǔ duō rén dōu wèn pō luó mén shuō nǐ qǐng
看他有没有备办供物，许多人都问婆罗门说：「你请
yōu tuó yī jí qī juān shǔ jiù shì bāo guā fó tuó hé sēng zhòng fó tuó de cháng suí
优陀夷及其眷属，就是包括佛陀和僧众（佛陀的常随
zhòng yǒu yī qiān èr bǎi wǔ shí rén zhī duō lái nǐ jiā zhōng shòu nǐ gòng yǎng yī
众有一千二百五十人之多），来你家中受你供养一
cān rú jīn nǐ wèi hé wèi bàn gòng wù ne
餐，如今你为何未办供物呢？」

pō luó mén dá shuō wǒ zhǐ shì piàn tā men ér yǐ bìng bù dá suàn gòng
婆罗门答说：「我只是骗他们而已，并不打算供
yǎng 养。」

zhū wèi zhǎng zhě gào sù tā shuō rú guǒ jīn tiān fó tuó hé sēng zhòng dōu lái
诸位长者告诉他说：「如果今天佛陀和僧众都来
dào nǐ de jiā lǐ nǐ bù bù shī gòng fó jí sēng fǎn zào chéng màn fó qiē sēng zhī
到你的家里，你不布施供佛及僧，反造成慢佛欺僧之
zuì guó wáng bō sī nǐ dà wáng yí dìng huì zhì fá nǐ pō luó mén
罪，国王——波斯匿大王，一定会治罚你。」婆罗门

dà wéi kǒng jù , yě xǔ shì sù shì shàn gēn xiàn qián kāi fā de yuán gù , lín shí bèi

bàn shàng miào yǐn shí , zuò wéi gòng fó zhāi sēng , zhēn shì chū rén yì liào zhī wài 。

zhè tiān , fó tuó jí yú dà zhòng wéi rào zhōng qián wǎng pō luó mén jiā jiē shòu gòng

yǎng 。 zhè ge pō luó mén yīn wéi jī yuán chéng shú , qīn zì fèng xiàn shàng miào yǐn shí 。

shòu gòng wán bì , fó tuó jí zhū sēng zhōng dōu huí dào zhī yuán jīng shě , zhī liú zhe yōu

tuó yī zūn zhě zài tā de jiā zhōng , wéi pō luó mén fū fù yǎn shuō fó fǎ 。 tā liǎ

fū fù tīng wén fó fǎ zhī hòu , jí yú zuò shàng jù dé jiàn dì —— huò zhèng chū

guó 。 yú shì , fā xīn fǎn yī fó fǎ sēng sān bǎo , shòu chí wǔ xué chù (wǔ

jiè) 。

yí shén tōng lì   shǐ chāng chū fù
▶ 以神通力   使肠出腹

shè wèi chéng zhōng yòu yǒu yí ge pō luó mén , yě shì bù jìng xìn fó fǎ sēng sān

bǎo de rén , kě shì tā de qī zī fēi chāng měi lì , yīn cǐ bù xǔ yǒu rén sī jìn

tā de jiā mén 。 yōu tuó yī zūn zhě guān chá zhè ge rén kān shòu dé dù ,

fū fù jiě tuō de yīn yuán chéng shú , yú shì zhī chí yī bō cǐ dì

qǐ shí , lái dào pō luó mén de mén kǒu , xiǎng yào jìn rù tā de

jiā li 。 zhè shí , pō luó mén bù xǔ zūn zhě jìn rù tā de jiā

li , suì fàng xiǎo biàn zuò wéi zǔ zhǐ 。 zūn zhě zé yǐ shén tōng shǐ tā

xiǎo biǎn fàng bù tíng xī ,
小便放不停息，
pó luó mén biàn rù jiā zhōng
婆罗门便入家中
zhǎo tā de tài tài tā tā
找他的太太，他
de tài tài yīn wéi jiāo màn
的太太因为骄慢
xīn de guān xi ér bù lǐ
心的关系而不理
cǎi tā 。
睬他。

zūn zhě yōu tuó yī
尊者优陀夷

yòu yī shén tōng lì shǐ pó
又以神通力使婆

luó mén fū de cháng zi liú chū fù wài , pó luó mén kàn le dà wéi jīng bù , shēng yàn
罗门夫的肠子流出腹外，婆罗门看了大为惊怖，生厌
wù xīn , suí lǐ zūn zhě , qǐng qiú chǎn huī xiè zuì 。
恶心，遂礼尊者，请求忏悔谢罪。

zūn zhě jí shōu qǐ shén biàn , pó luó mén fū jí shí shēn tǐ píng fù rú gù ,
尊者即收起神变，婆罗门夫即时身体平复如故，

tā liǎng fū fù zàn tàn zhè jiàn shì shì wèi céng yǒu de 。 zūn zhě jí wéi tā liǎng shuō fǎ
他俩夫妇赞叹这件事是未曾有的。尊者即为他俩说法
—— kāi shì ròu shēn bù jìng , wú kě tān ài 。 pó luó mén fū fù dé wén fó fǎ
——开示肉身不净，无可贪爱。婆罗门夫妇得闻佛法
zhī hòu , dōu zhèng dé chū guǒ shèng dào 。
之后，都证得初果圣道。

shēng tí rù dìng fū fù zhèng guǒ
▶ 升梯入定 夫妇证果

yǒu yī tiān , yōu tuó yī zūn zhě zài jiā zhōng guān chá zhòng shēng sù shì shàn gēn yīn
有一天，优陀夷尊者在家中观察众生宿世善根因

yuán shí , zhī dào shě wèi chéng zhōng yǒu yī wèi pó luó mén , tā de tài tài róng mào duān
缘时，知道舍卫城中有一位婆罗门，他的太太容貌端

zhèng kě shì tā bù jìng xìn sān bǎo rán ér tā liǎ fū fù shàn gēn dōu yì chéng
正，可是她不敬信三宝。然而，他俩夫妇善根都已成
shú kān shòu huà dù
熟，堪受化度。

zhè shí zūn zhě biàn chí yī bō dào pó luó mén jiā lǐ shì féng pó luó mén
这时，尊者便持衣钵到婆罗门家里，适逢婆罗门
bú zài tā de tài tài yáo jiàn zūn zhě lái dào jiā lǐ biàn zǒu rù shì zhōng bì
不在，他的太太遥见尊者来到家里，便走入室中，避
bú jiàn miàn zūn zhě yě suí zhe tā jìn rù shì zhōng fù suí shēng tí shàng lóu gé
不见面。尊者也随着她进入室中，妇遂升梯上楼阁，
zūn zhě yě suí tā ér shàng qí fù jí biàn tuī tī shǐ tī shù lì shì shí zūn
尊者也随她而上，其妇即便推梯，使梯竖立，是时尊
zhě zhuì luò dì shàng rù miè jìn dìng
者坠落地上，入灭尽定。

zhè shí pó luó mén fū yáo jiàn zūn zhě méi yǒu chuǎn xī yǐ wéi tā yǐ jīng
这时，婆罗门妇遥见尊者没有喘息，以为他已经
sǐ le jiù bǎ lóu tī fú zhèng xià lóu xiǎng yào yāo qiān yí zūn zhě shǐ tǐ tā fèi
死了，就把楼梯扶正，下楼想要迁移尊者尸体，她费
jìn lì qì jìng bù néng dòng yòu jiào jiā rén gòng tóng lái nǐng jǔ réng rán wú fǎ yí
尽力气竟不能动。又叫家人共同来擎举，仍然无法移
dòng zhè shí pó luó mén cóng wài huí lái jīng guài de wèn tài tài shuō fā shēng le shén
动。这时婆罗门从外回来，惊怪地问太太说发生了什
me shì tā de tài tài jiù bǎ jīng guò qíng xíng gào sù pó luó mén tā yě yǐ wéi
么事？他的太太就把经过情形告诉婆罗门，他也以为
zūn zhě sǐ le qīn zì fú chí shǐ tǐ yòu wú fǎ jǔ dòng yú shì quán jiā rén
尊者死了，亲自扶持尸体，又无法举动，于是全家人
dōu kǒng huāng qǐ lái
都恐慌起来。

zhèng zài shù shǒu wú cè zhī jì yǒu yī wèi pó luó mén jū shì lái tā jiā
正在束手无策之际，有一位婆罗门居士来他家
lǐ kàn jiàn zūn zhě zhī hòu gào sù zhǔ rén shuō zhè bú shì sǐ shì rù
里，看见尊者之后，告诉主人说：「这不是死，是入
shèng dìng tā wéi le yào jì bá nǐ men chū lí kǔ hǎi cái dào nǐ jiā huà xiàn cǐ
胜定，他为了要济拔你们出离苦海，才到你家化现此

xiàng nǐ men yīng gāi yīn qín qiú āi chàn huǐ xiè zuì 。 pó luó mén jí gōng xiàng zūn
相，你们应该殷勤求哀忏悔谢罪。」婆罗门即恭向尊
zhě dǐng lǐ qiú āi chàn huǐ 。 zūn zhě chū dìng wéi tā liǎng yǎn shuō fó fǎ fū fū
者顶礼求哀忏悔。尊者出定，为他俩演说佛法，夫妇
jù zhèng chū guó shèng dào 。
俱证初果圣道。

sù zhǒng fú yīn shòu yòng fēng zú
▶ 宿种福因 受用丰足

shě wèi chéng zhōng yǒu yī ge pó luó mén qū wàng zú nǚ wéi qī tā yī róng duān
舍卫城中有一个婆罗门娶望族女为妻。她仪容端
zhèng dàn hěn zì ào yōu tuó yī zūn zhě guān zhī zhè ge rén shòu huà de gēn jī yǐ
正，但很自傲。优陀夷尊者观知这个人受化的根机已
shú yú shì qián wǎng pó luó mén jiǎ zhǔn bèi huà dù tā 。 dāng tiān zhèng qiǎo pó luó mén
熟，于是前往婆罗门家准备化度她。当天正巧婆罗门
wài chū zhè wèi fù rén fēi cháng ào màn měi dāng chū jiā rén lái qǐ shí tā
外出，这位妇人非常傲慢，每当出家人来乞食时，她
lián yī lì fàn yě bù bù shī shèn zhì lián yī jù huà dōu bù xiè yī shuō 。
连一粒饭也不布施，甚至连一句话都不屑一说。

zūn zhě shùn tā de jī yuán yòng jié lái wéi tā xuān shuō tā zì jǐ sù shì de
尊者顺她的机缘，用偈来为她宣说她自己宿世的
yīn yuán : 「 rǔ jīn shòu yòng xī shí yè xiàn zài wú xīn xíng shě shī céng jiàn měi
因缘：「汝今受用昔时业，现在无心行舍施，曾见美
nǚ lèi zhān jīn bù jiǔ huán dāng zì tí qī 。 」
女泪沾襟，不久还当自啼泣。」

zūn zhě wéi tā shuō zhè sì jù jié hòu biàn zǒu chū mén zhè shí pó luó mén
尊者为她这样说这四句偈后，便走出门。这时婆罗门
fù bù liǎo jiě jié zhōng de yì yì yǐ wéi shì zūn zhě rǔ mǎ tā yú shì xīn zhōng
妇不了解偈中的意义，以为是尊者辱骂她，于是心中
fēi cháng bù yuè pó luó mén huí lái le qī zǐ jiù xiàng tā gào zhuàng : 「 gāng cái
非常不悦。婆罗门回来了，妻子就向他告状：「刚才
yǒu yī ge shā mén lái rǔ mǎ wǒ qǐ yǒu cǐ lǐ wǒ yǔ tā shì bù liǎng
有一个沙门来辱骂我，岂有此理，我与他誓不两
lì ! 」
立！」

pó luó mén tīng le yě fēi cháng shēng qì lì jí nǎ zhe lì jiàn zhuī shā zūn
 婆罗门听了也非常生气，立即拿着利剑追杀尊
 zhě yōu tuō yī zūn zhě yáo jiàn pó luó mén zhuī lái lì kè biàn huà yí zuò fáng
 者。优陀夷尊者遥见婆罗门追来，立刻变化一座房
 wū suǒ shàng dà mén zì jǐ zài lì miàn jìng zuò pó luó mén kàn jiàn zūn zhě zài
 屋，锁上大门，自己在里面静坐。婆罗门看见尊者在
 wū lǐ biàn dà jiào yào tā kāi mén zūn zhě gào sù tā shuō nǐ bǎ shǒu zhōng
 屋里，便大叫要他开门。尊者告诉他说：「你把手中
 de jiàn diū diào wǒ jiù wèi nǐ kāi mén。」
 的剑丢掉，我就为你开门。」

pó luó mén xīn lǐ xiǎng zhǐ yào tā bǎ mén dǎ kāi wǒ yòng quán tóu yě kě
 婆罗门心里想：只要他把门打开，我用拳头也可
 yǐ bǎ tā dǎ sǐ tā lì kè fàng xià lì jiàn yòu jí zhe jiào zūn zhě kāi mén。
 以把他打死，他立刻放下利剑，又急着叫尊者开门。

zūn zhě yòu shuō zhǐ yào shě qì nǐ xīn zhōng de chēn nù bào è wǒ jiù
 尊者又说：「只要舍弃你心中的瞋怒暴恶，我就
 wèi nǐ kāi mén。」
 为你开门。」

zhè shí pó luó mén àn cùn
 这时婆罗门暗忖：

zhè wèi shā mén shì shèng rén tā yī
 这位沙门是圣人，他一
 dīng zhī dào wǒ xīn lǐ huái yǒu è
 定知道我心里怀有恶
 yì zhè wèi pó luó mén yīn cǐ shēn
 意。这位婆罗门因此深
 shēn de zì zé xī qù shā hài
 深地自责，息去杀害
 xīn zài cǐ qǐng qiū zūn zhě kāi
 心，再次请求尊者开
 mén。
 门。

zūn zhě jiàn tā shòu huà de yīn
 尊者见他受化的因

yuán chéng shú , jí wéi tā kāi mén , bìng wéi tā yǎn shuō fó fǎ 。 pó luó mén wén fǎ
缘成熟，即为他开门，并为他演说佛法。婆罗门闻法
hòu , xīn kāi yì jiě , lì jí huò zhèng chū guǒ 。 tā jì yì dé dào , biàn fā xīn
后，心开意解，立即获证初果。他既已得道，便发心
kěn qǐng zūn zhě wéi tā zhèng míng guī yī fó fǎ sēng sān bǎo , bìng shòu yú wǔ jiè 。
恳请尊者为他证明皈依佛法僧三宝，并授予五戒。

yōu tuō yī zūn zhě gào sù pó luó mén shuō : 「 wǒ sī háo méi yǒu è yì rǔ
优陀夷尊者告诉婆罗门说：「我丝毫没有恶意辱
mǎ nǐ de tài tài , zhǐ shì wéi tā shuō sì jù gē , shǐ tā huí yì wǎng shì , bù
骂你的太太，只是为她说四句偈，使她回忆往事，不
liào tā yú chī bù néng liǎo jiě , fǎn ér qǐ chēn hèn xīn 。 tā guò qù céng yǒu zhè yī
料她愚痴不能了解，反而起瞋恨心。她过去曾有这一
duàn yīn yuán , qǐng zǐ xì tīng :
段因缘，请仔细听：

zài guò qù shì , yǒu yí gè pín nǚ kàn jiàn fù jiā de xiǎo jiě men , bú dàn
在过去世，有一个贫女看见富家的小姐们，不但
qián duō , rén yòu zhǎng dé měi , ér qiě shēn shàng hái dài zhe xǔ duō bǎo wù zuò wéi zhuāng
钱多，人又长得美，而且身上还带着许多宝物作为装

shì , měi tiān yòu yǒu
饰，每天又有
nǚ bì suí cóng , shòu
奴婢随从，受
zhe zhòng rén de jìng
着众人的敬
ài 。 pín nǚ fēi cháng
爱。贫女非常
xiàn mù tā men , bù
羡慕他们，不
jìn bēi cóng zhōng lái de
禁悲从中来地
dà kū yí chǎng 。 pín
大哭一场。贫
nǚ yí miàn kū yí miàn
女一面哭一面

xiǎng wǒ yào yòng shén me fāng fǎ cái kě yǐ xiǎng shòu dào nà zhǒng fù jiā nǚ de shēng huó
想：我要用什么方法才可以享受到那种富家女的生活
ne
呢？

pín nǚ měi tiān zǒng shì mèn mèn bù lè xiǎng bù chū hào bàn fǎ lái jiě tuō pín
贫女每天总是闷闷不乐，想不出好办法来解脱贫
kǔ dāng shí yǒu yī wèi jīng tōng fó fǎ jiào lǐ de nǚ jū shì shì pín nǚ de zhī
苦。当时有一位精通佛法教理的女居士，是贫女的知
shī hào yǒu tā kàn jiàn pín nǚ zhōng rì chóu méi bù zhǎn jiù wèn tā shuō：『 nǐ
识好友，她看见贫女终日愁眉不展，就问她说：『你
zěn me zhěng tiān dōu bǎi chū zhè yī fù kǔ nǎo xiàng ne pín nǚ jiù bǎ xiàn mù rén
怎么整天都摆出这一副苦恼相呢？』贫女就把羡慕人
jiā fù lè zhè jiàn shì xiǎng xī de gāo sù tā
家富乐这件事，详细地告诉她。

nǚ jū shì gào sù pín nǚ shuō：『 nǐ zhè yàng chóu méi kǔ liǎn kōng xiàn mù
女居士告诉贫女说：『你这样愁眉苦脸，空羡慕
rén jiā fù lè shì méi yǒu yòng de nǐ yào zhī dào fù lè de guǒ bào shì cóng yīn suǒ
人家富乐是没有用的，你要知道富乐的果报是从因所
shēng zhǒng fú yīn dé lè guǒ
生——种福因得乐果。』

pín nǚ wèn shuō：『 shén me jiào zuò fú yīn rú hé zuò ne
贫女问说：『什么叫做福因？如何做呢？』

nǚ jū shì dá shuō：『 xī wàng huò dé fú lè de rén tā rú néng gōng xiàng
女居士答说：『希望获得福乐的人，他如能恭向
fó fǎ sēng sān bǎo shèng fú tián zhōng shī yǐ yǐn shī gòng yǎng zhì chéng fá yuàn zhōng
佛法僧三宝胜福田中，施以饮食供养，至诚发愿，种
zhè zhǒng fú yīn de rén jiāng lái bì dìng néng huò dé ān lè guǒ bào pín nǚ tīng
这种福因的人，将来必定能获得安乐果报。』贫女听
hòu jǐn jì zài xīn
后，谨记在心。

zhè shí yǒu yī wèi zhèng dé dú jué guǒ wèi de chū jiā rén lái qǐ shí pín nǚ
这时有一位证得独觉果位的出家人来乞食，贫女
jiù bǎ zì jǐ yòng lái chōng jī de fàn bù shī nà wèi dú jué zhī dào pín nǚ de fā
就把自己用来充饥的饭布施。那位独觉知道贫女的发

xīn jī wèi tā xiàn shén biàn 。 pín nǚ shèng xīn xīn fā yuàn shuō : yuàn yǐ zhè xiē
心，即为她现神变。贫女生信心发愿说：『愿以这些
gòng yǎng de shàn gēn 。 ràng wǒ jiāng lái suǒ shēng zhī chù bù zài zāo shòu pín kǔ 。 rú guǒ
供养的善根，让我将来所生之处不再遭受贫苦，如果
suǒ dé de shì rén shēn 。 xī wǎng néng zhǎng dé měi hǎo duān zhèng 。 jiàn dào wǒ de rén dōu
所得的是人身，希望能长得美好端正，见到我的人都
néng fā chū huān xǐ 。 rì yòng suǒ xū háo wú kuī fá 。 』 shuō wán 。 zūn zhě jì
能发出欢喜，日用所需毫无匮乏。』说完，尊者继
xù gào sù pō luó mén shuō : 「 nǐ de qī zī jiù shì guò qù de pín nǚ 。 yóu yú
续告诉婆罗门说：「你的妻子就是过去的贫女，由于
tā bù shī fā yuàn zhī lì 。 huò dé róng mào duān zhèng 。 shòu yòng fēng zú de fú bào 。
她布施发愿之力，获得容貌端正、受用丰足的福报，
chū shēng zài wàng zú zhōng 。 shòu dào rén men de jìng zhòng 。
出生在望族中，受到人们的敬重。

rú jīn tā huò dé shòu yòng rú yuàn de fú bào 。 què bù xìn shòu fó fǎ 。 tā
如今她获得受用如愿的福报，却不信受佛法，她
rú guǒ jì xù zhè yàng zhǐ xiǎng fú ér bù zài zhòng fú tián de huà 。 jiù huì xiàng lǚ yóu
如果继续这样只享福而不再种福田的话，就会像旅游
rén yī yàng 。 yī dàn lǚ fèi huā guāng le 。 yòu háo wú suǒ dé 。 jiāng zǒu tóu wú
人一样，一旦旅费花光了，又毫无所得，将走投无
lù 。 shòu dà kǔ nǎn 。 」
路，受大苦难。」

pō luó mén yǐ jīng dé dào 。 yòu tīng le yǒu guān zì jǐ tài tài sù shì yīn yuán
婆罗门已经得道，又听了有关自己太太宿世因缘
de shì 。 jiù gèng jiā jìng xīn 。
的事，就更加敬信。

pō luó mén gōng qǐng zūn zhě dào jiā zhōng 。 bàn le zhǒng zhǒng shàng miào yǐn shí gòng yǎng
婆罗门恭请尊者到家中，办了种种上妙饮食供养
tā 。 zūn zhě jiē shòu miào gòng zhī hòu 。 jī wèi tā fū fù liǎ xuān shuō fǎ yào 。 pō
他。尊者接受妙供之后，即为他夫妇俩宣说法要。婆
luó mén fù tīng wén fó fǎ hòu 。 yě huò dé chū guǒ shèng dào 。 yīn ér kěn qiú zūn zhě
罗门妇听闻佛法后，也获得初果圣道，因而恳求尊者
wèi tā zhèng míng guī yī fó fǎ sēng sān bǎo 。 jìn xíng shòu shòu chí wú jiè 。
为她证明皈依佛法僧三宝，尽形寿受持五戒。

fā xīn gòng sēng   bèi zēng cái wù
▶发心供僧   倍增财物

shě wèi chéng zhōng yǒu yī ge pō luó mén , tā yōng yǒu dà liàng de cái fù , kě
舍卫城中有一个婆罗门，他拥有大量的财富，可
shì tā fēi cháng qiǎn lìn 。 yǒu yī cì , pō luó mén yǒu shì yào dào yuǎn dì , tā zhǐ
是他非常吝啬。有一次，婆罗门有事要到远地，他只
liú gěi qī zī zú gòu měi tiān sān cān de shí liáng , rán hòu jiù bǎ qí yú suǒ yǒu cái
留给妻子足够每天三餐的食粮，然后就把其余所有财
wù mǐ liáng quán bù kù cāng , yǐ ní tǔ fēng suǒ zài lí kāi lián yī wǎn fàn yě bù
物米粮全部库藏，以泥土封锁再离开，连一碗饭也不
duō liú gěi qī zī chī 。
多留给妻子吃。

yōu tuó yī zūn zhě zhī dào zhè wèi pō luó mén fù kǎn shòu huà dù , tè bié dào
优陀夷尊者知道这位婆罗门妇堪受化度，特别到
tā jiā qù xiàng tā qǐ shí 。 pō luó mén fù jiù bǎ zì jǐ chī de yī shēng mǐ fàn quán
她家去向她乞食。婆罗门妇就把自己吃的一升米饭全
bù bù shī gěi bī qiū , kě shì dāng tā gòng yǎng bī qiū zhī hòu , què jīng yà de fā
部布施给比丘，可是当她供养比丘之后，却惊讶地发

xiàn shí qī zhōng de fàn yī rán cún zài 。 cì rì , zūn zhě yòu dài le yī wèi bī qiū
 现食器中的饭依然存在。次日，尊者又带了一位比丘
 yī tóng qù xiàng tā qǐ shí 。 pō luó mén fù gēng jiāng zì jǐ liǎng rì fèn de fàn gòng yǎng
 一同去向她乞食。婆罗门妇更将自己两日份的饭供养
 liǎng wèi bī qiū ； shì hòu tā huí tóu kàn shí qǐ , jìng rán xiàng zuó rì yī yàng , fàn
 两位比丘；事后她回头看食器，竟然像昨日一样，饭
 sī háo méi yǒu jiǎn shǎo 。 zūn zhě yòu zài dì sān tiān dài lǐng sì wèi bī qiū xiàng tā qǐ
 丝毫没有减少。尊者又在第三天带领四位比丘向她乞
 shí , jiù zhè yàng měi tiān bù duàn de zēng jiā rén shù xiàng tā tuō bō , zuì hòu zēng jiā
 食，就这样每天不断地增加人数向她托钵，最后增加
 dào liù shí sì wèi bī qiū lái xiàng tā qǐ shí , tā dōu shī shí yī shēng mǐ fàn , kě
 到六十四位比丘来向她乞食，她都施食一升米饭，可
 shì mǐ fàn réng bù jiǎn rú cháng 。
 是米饭仍不减如常。

liù shí sì wèi bī qiū měi tiān dōu lái qǐ shí , pō luó mén fù dōu xī shù gòng
 六十四位比丘每天都来乞食，婆罗门妇都悉数供
 yǎng 。 lín jū yǒu rén kàn le xīn shēng jí dù 。 déng dào pō luó mén huí lái shí , nà
 养。邻居有人看了心生嫉妒，等到婆罗门回来时，那
 rén jiù xiàng pō luó mén gào mì shuō : 「 nǐ de qī zǐ zài jiā gěi nǐ hào sǔn cái
 人就向婆罗门告密说：「你的妻子在家给你耗损财
 wù , měi tiān dōu zhǔn bèi le kě fù jiāng jìn bǎi rén shí yòng de shí wù gòng yǎng bī
 物，每天都准备了可供将近百人食用的食物供养比
 qiū , zhào zhè yàng xià qù , nǐ de jiā chǎn bù jiǔ jiù huì bèi tā bài le 。 」
 丘，照这样下去，你的家产不久就会被她败了。」

pō luó mén tīng dào zhè huà , jí máng huí jiā zé mǎ qī zǐ shuō : 「 wǒ zhǐ
 婆罗门听到这话，急忙回家责骂妻子说：「我只
 shì zhàn shí bú zài jiā , nǐ bù zhǐ lǐ jiā cái jiù suàn le , wèi shén me hái dà liàng
 是暂时不在家，你不治理家财就算了，为什么还大量
 de pò fèi ? 」
 地破费？」

qī zǐ huí dá shuō : 「 rén zhě ! qǐng xī nù , wǒ zhǐ shì bǎ nǐ liú gěi
 妻子回答说：「仁者！请息怒，我只是把你留给
 wǒ de fàn ná lái gòng sēng , wán quán méi yǒu yòng dào nǐ de kù cáng 。 」 pō luó mén
 我的饭拿来供僧，完全没有用到你的库藏。」婆罗门

lǐ kè chá kàn kù cáng què shí suǒ yǒu de wù pǐn dōu méi yǒu kuī sǔn yīn cǐ shēn
立刻查看库藏，确实所有的物品都没有亏损，因此深
gǎn yí huò xiǎng chá míng jiū jīng
感疑惑，想查明究竟。

zhè yī tiān yōu tuō yī zūn zhě hái shì xiàng yǐ wǎng yí yàng jiāng bī qiū dài
这一天，优陀夷尊者还是像以往一样，将比丘带
dào tā men jiā qǐ shí ér qiě yě hé wǎng cháng yí yàng zài tā men bù shī zhī
到他们家乞食，而且也和往常一样，在他们布施之
hòu fàn qì réng shì mǎn de pó luó mén qīn zì kàn jiàn zhè bù kě sī yǐ de
后，饭器仍是满的。婆罗门亲自看见这不可思议的
shì tā shēn shēn de zàn tàn xī yǒu yú shì shēn fā xìn xīn qǐng sēng zhòng jiē shòu
事，他深深地赞叹稀有！于是深发信心，请僧众接受
tā men shèng dà gòng yǎng shì hòu zūn zhě wèi tā liǎ shuō fǎ fū fū yú dāng xià
他们盛大供养。事后，尊者为他俩说法，夫妇于当下
dōu zhèng chū guó fá xīn shòu chí sān gǎn wǔ jiè
都证初果，发心受持三皈五戒。

dù bào è fù qī fū jīng xìn
▶ 度暴恶妇 其夫敬信

shè wèi chéng zhōng yǒu yí ge pó luó mén tā tài tài de xìng qíng jí
舍卫城中有一个婆罗门，他太太的性情极
wéi bào è měi tiān zǒng shì bù fēn hǎo huài de luàn mǎ rén zài yí ge
为暴恶，每天总是不分好坏地乱骂人。在一个
jié qīng de rì zi pó luó mén xīn lǐ xiǎng jīn tiān yí dìng huì yǒu qīn
节庆的日子，婆罗门心里想：今天一定会有亲
péng hǎo yǒu lái zhè
朋好友来，这
ge pō fù rú guǒ xiàng
个泼妇如果向
qīn péng fù nǚ men kǒu
亲朋好友们口
chū è yán jiāng huì
出恶言，将会
shǐ wǒ hěn nán kān
使我很难堪；

bù rú xiān huí bì ,
不如先回避，
bú yào dào le shì fā
不要到了事发
zài ràng dà jiā kàn xiào
再让大家看笑
huà 。 yú shì , pō
话。于是，婆
luó mén jiū xié dài zhī
罗门就携带稚
zǐ dào xiāng xià qù 。
子到乡下去。

yōu tuō yí zūn
优陀夷尊

zhě guān zhī pō luó mén
者观知婆罗门
fù shòu huà de yīn yuán
妇受化的因缘
yǐ dào jí zhí chí
已到，即执持

yī bō lái dào tā jiā mén qián 。 zhè shí pō luó mén fù zhèng zài liào lǐ shí wù , zūn
衣钵来到她家门前。这时婆罗门妇正在料理食物，尊
zhě jiù zhàn zài lí tā bù yuǎn de dì fāng , pō luó mén fù duì zūn zhě shuō : 「 nǐ
者就站在离她不远的地方，婆罗门妇对尊者说：「你
yào miǎn shí ba ? jiù suàn nǐ yǎn jīng zhāng dé xiàng bō yú nà me dà , yě dé bú dào
要觅食吧？就算你眼睛张得像钵盂那么大，也得不到
shí wù de ! 」
食物的！」

zūn zhě lì jí zhāng kāi liǎng yǎn , shǐ tā dà rú bō yú 。
尊者立即张开两眼，使它大如钵盂。

pō luó mén fù kàn le yòu shuō : 「 jiù suàn nǐ bǎ shēn tǐ fēn chéng liǎng duàn ,
婆罗门妇看了又说：「就算你把身体分成两段，
wǒ yě bù gěi shí wù ! 」
我也不给食物！」

zūn zhě jí huà shēn bǎ zì jī de shēn tǐ fēn wéi liǎng duàn sǎn luò zài dì
尊者即化身把自己的身体分为两段，散落在地
shàng 。
上。

zhè shí bì nǚ gào sù pó luó mén fù shuō : 「 rú guǒ shā le bī qiū jiāng
这时，婢女告诉婆罗门妇说：「如果杀了比丘将
fàn guó jiā de xíng fá huì bèi zhuā qù dāng guān biē zhōng shēng de 。 」 pó luó mén fù
犯国家的刑法，会被抓去当官婢终生的。」婆罗门妇
tīng hòu fēi cháng jīng huāng jí zhe yào yí kāi sǐ shī diū rù shēn kēng nèi kě shì
听后非常惊慌，急着要移开死尸丢入深坑内。可是，
zūn zhě yǐ rù miè jìn dìng shēn tǐ bù néng yí dòng tā wú kě nài hé biàn lā
尊者已入灭尽定，身体不能移动。她无可奈何，便拉
zhe zūn zhě liǎng jiǎo kěn qiú chǎn huí xiè zuì qǐ qiú tā néng huí fù yuán xíng ér
着尊者两脚，恳求忏悔谢罪，祈求他能回复原形，而
qiě tā yuàn yì ràng zūn zhě rèn yì qǔ bǐng yīn dù rén yǐ miàn fěn jiān bǐng wéi
且她愿意让尊者任意取饼（印度人以面粉煎饼为
shí 食）。

zūn zhě yú shì chū dìng xiàng tā suǒ bǐng pó luó mén fù xiǎng zhǎo yí ge zuò
尊者于是出定，向她索饼。婆罗门妇想找一个做
de zuì bù hǎo de miàn bǐng gěi tā kě shì lóng zhōng de bǐng dōu shì hǎo de yú shì
得最不好的面饼给他。可是笼中的饼都是好的，于是
suí biàn ná yí ge zuò wéi bù shī xiǎng bú dào suǒ yǒu miàn bǐng dōu zì dòng gēn zhe chū
随便拿一个做为布施，想不到所有面饼都自动跟着出
lái tā wèn zūn zhě shuō : 「 nǐ yào zhè me duō miàn bǐng ma ? 」
来。她问尊者说：「你要这么多面饼吗？」

zūn zhě shuō : 「 yǔ wǒ men tóng xiū fàn xíng de rén hěn duō nǐ rú guǒ néng
尊者说：「与我们同修梵行的人很多，你如果能
qīn zì qián wǎng gòng yǎng nà shì zuì hǎo de le 。 」 yīn cǐ pó luó mén fù jiù ná
亲自前往供养，那是最好的了。」因此婆罗门妇就拿
bǐng dào gěi gū dú zhǎng zhě jiā kàn jiàn fó tuó hé sēng zhòng yǎn rán ér zuò pó luó
饼到给孤独长者家，看见佛陀和僧众俨然而坐。婆罗
mén fù pěng zhe bǐng gòng fó jí sēng gè fēn yí kuài bǐng dàn bǐng fēn bù jìn tā
门妇捧着饼供佛及僧，各分一块饼，但饼分不尽。她

shēn gǎn qí guài , yī lóng miàn bǐng zhǐ yǒu shù shí ge , ér sēng zhòng yǒu qiān yú rén zhī
 深感奇怪，一笼面饼只有数十个，而僧众有千余人之
 duō , yǐ shù shí ge bǐng fēn gěi qiān yú sēng zhòng , bǐng hái fēn bù wán , zhēn xiǎng bù
 多，以数十个饼分给千余僧众，饼还分不完，真想不
 tōng , tàn wèi céng yǒu 。 tā yīn cǐ ér shēn shēng jìng xìn 。
 通，叹未曾有。她因此而深生敬信。

zūn zhě wéi pó luó mén fū shuō fǎ , tā jí zhēng dé chū guǒ , huí dào jiā lǐ
 尊者为婆罗门妇说法，她即证得初果，回到家里
 kàn jiàn miàn bǐng réng rán zài lǒng zhōng , yī ge yě méi yǒu jiǎn shǎo 。
 看见面饼仍然在笼中，一个也没有减少。

jié rì guò hòu , pó luó mén huí jiā , kàn jiàn tài tài de yán xíng yì yú wǎng
 节日过后，婆罗门回家，看见太太的言行异于往
 cháng , jí wèn tā : 「 guò qù nǐ pí qì bào zào , xiān zài sì hū yǐ jīng gǎi shàn
 常，即问她：「过去你脾气暴躁，现在似乎已经改善
 le , zhè shì shén me yuán yīn ne ? 」
 了，这是为什么呢？」

tài tài huí dá :
 太太回答：

「 wó xī bú shì kuáng , jīn fēi yǒu bié yì ; dàn yóu shì zūn jiào , jiàn dì
 我昔不是狂，今非有别意；但由世尊教，见谛
 yǔ zhēn liú 。 」
 预真流。」

tā yòu xiǎng xì de miáo shù zūn zhě dù tā de jīng guò , pó luó mén tīng le biàn
 她又详细地描述尊者度她的经过，婆罗门听了便
 zàn tàn xī yǒu , yě shēn shēng jìng xìn , jiù qù qǐng zūn zhě jí fó tuó , sēng zhòng jià
 赞叹稀有，也深生敬信，就去请尊者及佛陀、僧众驾
 lín tā jiā jiā shòu gòng 。 fó tuó jí sēng zhòng shòu gòng hòu gè zì huí jīng shě , zhǐ liú xià
 临他家受供。佛陀及僧众受供后各自回精舍，只留下
 zūn zhě yōu tuó yǐ wéi tā liǎ shuō fǎ , fū fù yīn ér dōu zhēng dào guǒ 。
 尊者优陀夷为他俩说法，夫妇因而都证道果。

pó luó mén fū fù fā xīn yǐ jìn xíng shòu gòng yǎng zūn zhě , zūn zhě bù kěn jiē
 婆罗门夫妇发心以尽形寿供养尊者，尊者不肯接
 shòu 。 tā men fū fù zài sān kǎn qiū shuō : 「 dàn yuàn zūn zhě cí bēi nà shòu , rú
 受。他们夫妇再三恳求说：「但愿尊者慈悲纳受，如

guǒ zūn zhě yào qù qí tā dì fāng qí shí wǒ shè shí zuò jìng qǐng lái jiù cǐ zuò
果尊者要去其它地方乞食，我设食座，敬请来就此座
shòu gòng 。 」 zūn zhě bēi mǐn de dá yīng 。
受供。」尊者悲愍地答应。

shén tōng biàn huà dù zhū shào nián
▶神通变化 度诸少年

dāng shí shè wèi chéng zhōng yǒu shù bǎi wèi pó luó mén zǐ , zài jié huì shí jī
当时舍卫城中有数百位婆罗门子，在节会时期
zhōng , gè chí yǐn shí dào xiāo wài de yuán lín zhōng qū jí huì 。 zhè shí zūn zhě yōu tuó
中，各持饮食到效外的园林中去集会。这时尊者优陀
yí xīn lǐ xiǎng : xiàn zài yǒu shéi jī yuán chéng shú kě yǐ jiē shòu dù huà ne ? yú shì
夷心里想：现在有谁机缘成熟可以接受渡化呢？于是
rù dìng guān chá , zhī dào zhè wǔ bǎi wèi pó luó mén zǐ gēn jī jiāng shú , zūn zhě jiù
入定观察，知道这五百位婆罗门子根机将熟，尊者就
zài nà tiān zǎo chén zhí chí yī bēi , qù dào nà xiē shào nián jí huì de yuán zhōng 。 nà
在那天早晨执持衣钵，去到那些少年集会的园中。那
xiē nián qīng rén kàn jiàn zūn zhě dōu hù xiāng wèn shuō :
些年轻人看见尊者都互相问说：

zhè wèi bī qiū shì shén me zhǒng zú de rén chū jiā de ?
「这位比丘是什么种族的人出家的？」

zhī dào de rén shuō : 「 shì pó luó mén zhǒng zú de rén , tā
知道的人说：「是婆罗门种族的人，他

néng shě qì gāo guì zhōng zú chū jiā ér
能舍弃高贵种族出家而
zuò shā mén , zhēn shì xī yǒu nán
做沙门，真是稀有难
dé 。 」
得。」

zhòng rén tīng hòu qǐng wèn zūn zhě
众人听后请问尊者
shuō : 「 tīng shuō rén zhě shì dà chén
说：「听说仁者是大臣
de ér zǐ , zhǒng zú zhè me gāo
的儿子，种族这么高

shèng wèi shén me yào shě qì zì jǐ de guì zú ér zài zhè shí wú jiān bié zuò
胜，为什么要舍弃自己的贵族，而在这食无拣别、坐
wú cì dì de zǎ lèi xià jiàn rén zhōng chū jiā wéi shā mén ne
无次第的杂类下贱人中出家为沙门呢？」

zūn zhě dá shuō : 「 zài shì jiān shàng de pō luó mén dōu shì yǒu míng wú yì ,
尊者答说：「在世间上的婆罗门都是有名无义，
wǒ suǒ tóu bài de shī fu shì wú shàng dà shī (fó tuō) , shì zūn hé shèng zhōng
我所投拜的师父是无上大师（佛陀），世尊和圣众
men néng wèi dà jiā xiāo chú zuì è , cái shì zhēn zhèng pō luó mén 。 」
们，能为大家消除罪恶，才是真正婆罗门。」

nián qīng rén tīng jiàn zūn zhě de huà , sī hū bù yǐ wéi rán , dà jiā dōu fú
年轻人听见尊者的话，似乎不以为然，大家都抚
shǒu ér xiào !
手而笑！

zhè shí zūn zhě jí yǐ shén tōng lì , shǐ zhè xiē nián qīng rén
这时尊者即以神通力，使这些年轻人
tóu shàng suǒ dài de huā yīng quán bù biàn chéng cōng suān de mǎn dài ;
头上所戴的花璫，全部变成葱蒜的鬘带；
suǒ yǒu bǐng shí yě dōu biàn zuò niú pí ; xǔ duō zá wù què biàn chéng
所有饼食也都变作牛皮；许多杂物却变成

niú ròu ; niú nǎi hé gè zhǒng yǐn liào yě jìn biàn wéi jiǔ , zhè xiē dōng xī dōu shì pó
 牛肉；牛奶和各种饮料也尽变为酒，这些东西都是婆
 luó mén jìn zhǐ shí yòng zhī lì 。 zūn zhě yòu yǐ shén tōng , jiāng zì jǐ bō zhōng de biàn
 罗门禁止食用之例。尊者又以神通，将自己钵中的变
 zuò zhǒng zhǒng qīng jìng fàn shí , rán hòu gào sù dà jiā shuō : 「 nǐ men kàn wǒ bō
 作种种清净饭食，然后告诉大家说：「你们看！我钵
 lǐ de yǐ jí wǒ de shēn xíng , bǐ qǐ nǐ men de zuò wéi hǎo dé duō le , shéi shì
 里的以及我的身形，比起你们的作为好得多了，谁是
 qīng jìng ? shéi wú jiān bié ? 」
 清净？谁无拣别？」

zhè xiē nián qīng rén gè zì jiǎn tǎo , gǎn jué zì jǐ shì dǐ è de , jí hù
 这些年轻人各自检讨，感觉自己是鄙恶的，即互
 xiāng shuō : 「 zhè xiē dōu shì zhè wèi zūn zhě yòng shén tōng lì , shǐ wǒ men huā yīng yǐn
 相说：「这些都是这位尊者用神通力，使我们花瓔饮
 shí dōu biàn chéng zá è bù kān de shí wù , rú jīn wǒ men méi yǒu bié de bàn fǎ
 食都变成杂恶不堪的食物，如今我们没有别的办法
 le , dà jiā gōng xiàng zūn zhě qiú āi chǎn huǐ ba ! 」 yú shì nián qīng rén dōu dǐng lǐ
 了，大家恭向尊者求哀忏悔吧！」于是年轻人都顶礼
 zūn zhě shuō : 「 shèng zhě ! wǒ men shì yú chí fán fū , ròu yǎn bú shì xián shèng ,
 尊者说：「圣者！我们是愚痴凡夫，肉眼不识贤圣，
 shì jǐ zú xìng , chū bǐ è yǎn , yú shèng zhě qián , zhé xiāng qīng chù , wéi yuàn cí
 恃己族姓，出鄙恶言，于圣者前，辄相轻触，唯愿慈
 bēi shòu wǒ chǎn xiè 。 」 gè wèi nián qīng rén dōu yì kǒu tóng yīn ér shuō gē sòng :
 悲受我忏悔。」各位年轻人都异口同音而说偈颂：

「 pí ròu xiè biàn lì , kǔ lè gēn bù shū , xiān tóng gōu huī shēn yún hé
 皮肉血便利，苦乐根不殊，咸同垢秽身，云何
 sì xìng bié ? ruò shēn lí zhū è , kǒu yì wú guò fàn , xīn jí qīng jìng zhě míng
 四姓别？若身离诸恶，口亦无过犯，心极清净者，名
 zhēn pó luó mén 。 shèng miào fǎ zhuāng yán , shàn tiào xiū fán xíng , néng chú zhòng è yè ,
 真婆罗门。胜妙法庄严，善调修梵行，能除众恶业，
 shì zhēn pó luó mén 。 」
 是真婆罗门。」

yōu tuó yī zūn zhě tīng jiàn zhè gē , zhī dào zhè xiē nián qīng rén gēn jī chéng
 优陀夷尊者听见这偈，知道这些年轻人根机成

shóu biǎn wèi tā men shuō fǎ shì jiào lì xǐ zhè wǔ bǎi wèi pó luó mén zǐ jī
熟，便为他们说法，示教利喜。这五百位婆罗门子即
yú zuò shàng duàn chū fán nǎo dé jiàn zhēn dì huò zhèng chū guó yú shì dà
于座上断除烦恼，得见真谛——获证初果。于是，大
jiā dōu fā xīn guī yī fó fǎ féng sān bǎo bìng qiě zhì chéng qiú shòu wǔ jiè
家都发心皈依佛、法、僧三宝，并且至诚求受五戒。

▶ bō chū miào wù zhǒu shī chéng dào
钵出妙物 咒师成道

dāng shí shě wèi chéng zhōng yǒu yí ge pó luó mén tā shàn néng xiū chí wài dào de
当时舍卫城中有一个婆罗门，他善能修持外道的
zhǒu shù què bù xìn fó fǎ féng sān bǎo yòu cháng yǐ zhǒu lì qū cè guǐ shén bāng
咒术，却不信佛法僧三宝。又常以咒力驱策鬼神，帮
tā jià chē suí yì dào chù yóu xíng
他驾车随意到处游行。

shì shí yōu tuó yí zūn zhě yǐ shén tōng guān chá zhòng shēng kàn shéi kǎn jiē yǐn jìn
是时优陀夷尊者以神通观察众生，看谁堪接引进
rù zhēn dì zhōng yú kàn jiàn zhè ge pó luó mén gēn qì jiāng shú yú shì zūn zhě biàn
入真谛？终于看见这个婆罗门根器将熟，于是尊者便
chí yī bō dào tā jiā lǐ qù zūn zhě kàn jiàn zhè ge pó luó mén zhèng zài yǒu chāi
持衣钵到他家里去。尊者看见这个婆罗门正在诵咒差
qiān guǐ shén lā chē zhǔn bèi qián wǎng jiāo wài tú zhōng tā xià chē xiǎo biàn zūn
遣鬼神拉车，准备前往郊外。途中，他下车小便，尊
zhě biàn yǐ shén tōng lì shǐ tā xiǎo biàn fàng bù wán hái jiě chú tā de fǎ zhòu fàng
者便以神通力使他小便放不完，还解除他的法咒，放
le nà xiē guǐ shén zì yóu
了那些鬼神自由。

pó luó mén kàn jiàn suǒ yǒu guǐ shén dōu pǎo diào chē zi bù néng xíng dòng biàn
婆罗门看见所有鬼神都跑掉，车子不能行动，便
zài cǐ zuò fǎ kě shì zhǒu shù dōu shī líng zài wú kě nài hé zhī jì tā gào
再次作法，可是咒术都失灵。在无可奈何之际，他告
sù zūn zhě shuō bǐ qiū yóu yú nǐ jiě chú wǒ de fǎ shù hài wǒ chē zi
诉尊者说：「比丘！由于你解除我的法术，害我车子
bù néng zǒu xiān zài nín dá suàn qiān shéi gěi wǒ zuò shì zōng
不能走，现在您打算遣谁给我作侍从？」

zūn zhě ná zhe bō kāi shì tā shuō : 「 zhè ge kě yǐ dāng nǐ de shì
尊者拿着钵开示他说：「这个可以当你的侍
zhě 。 」

pó luó mén wèn shuō : 「 zhè shì hēi sè de bō yú zěn me néng dāng wǒ de
婆罗门问说：「这是黑色的钵盂，怎么能当我的
shì zōng ne ? 」

zūn zhě shuō : 「 suí nǐ de xīn zhōng suǒ niàn dōu kě yǐ cóng zhè bō lǐ shēng
尊者说：「随你的心中所念，都可以从这钵里生
chū lái 。 」

pó luó mén xiǎng shì ge jiū jìng yú shì xīn lǐ xiǎng dào : wǒ yào bǎi wèi yǐn
婆罗门想试个究竟，于是心里想道：我要百味饮
shí 。 tā xīn lǐ cái zhè yàng yī xiǎng lì kè zhòng wèi jù zú mǎn le bō zhōng 。
食。他心里才这样一想，立刻众味具足，满了钵中。

tā kàn le fēi cháng jīng yà bìng qiě zàn tàn bù yǐ yú shì bǐng gào zūn zhě
他看了非常惊讶，并且赞叹不已！于是禀告尊者
shuō : 「 dà shèng ! zhè zhǒng miào shù kě yǐ jiāo wǒ ma ? 」
说：「大圣！这种妙术，可以教我吗？」

yōu tuó yī zūn zhě yǐ gào gù shuō :
优陀夷尊者以偈告诉他说：

「 míng zhòu bù huì rén yǐ zhòu huàn fāng
「明咒不惠人，以咒换方

yǔ huò shí dé gòng jǐ huò
与，或时得供给，或
duō huò zhēn cái ruò bù rú shì
多获珍财；若不如是
zhě zōng sǐ bù chuán shòu
者，纵死不传授。」

pó luó mén tīng dào zhè
婆罗门听到这

jǐ wèi le tān qiú zhòu fǎ xīn lǐ
偈，为了贪求咒法，心里
xiǎng dào wǒ yǐ zhī dào zhè shén zhòu lì
想道：我已知道这神咒力
liàng bù kě sī yì tā jì rán bù chuán
量不可思议，他既然不传
shòu gěi rén jiā wǒ xū yào yòng shén me
授给人家，我需要用什
fāng fǎ cái néng dé dào shén zhòu ne tā
么方法才能得到神咒呢？他
yòu jìng gù zūn zhě shuō wǒ méi yǒu
又敬告尊者说：「我没有

miào shù kě yǔ nín xiāng huàn yòu méi yǒu zhēn cái yòng lái gòng fèng dàn zhǐ yǒu yòng wǒ
妙术可与您相换，又没有珍财用来供奉，但只有用我
de shēn lì lái shì fèng nín xī wàng nín cí bēi jiāo wǒ míng zhòu
的身力来侍奉您，希望您慈悲教我明咒。」

zūn zhě gào sù tā shuō nǐ rú guǒ xī wàng dé dào míng zhòu kě yǐ zài
尊者告诉他说：「你如果希望得到明咒，可以在
rú lái shàn shuō fǎ lǜ zhōng chū jiā wéi bǐ qiū wǒ biàn kě yǐ jiāo nǐ rú yì shén
如来善说法律中出家为比丘，我便可以教你如意神
zhòu 咒。」
pó luó mén wèi le qiú xué míng zhòu biàn yī zhào zūn zhě de jiāo dǎo
婆罗门为了求学明咒，便依照尊者的教导，剃
chú xū fā shēn zhuó fǎ yī jià shā chū jiā wéi bǐ qiū tā bǐng gào
除须发，身着法衣（袈裟），出家为比丘。他禀告
shuō wū bō tuō yē shī fu qǐng chuán shòu wǒ míng zhòu
说：「邬波驮耶（师父）！请传授我明咒。」

尊者说：「好！你要好好受持。我的明咒是：
『诸行皆无常，一切法无我，涅槃真寂灭。』」

这是钵中的明咒，你如能在三昼夜中精勤修习，
一定能得到神验的。」

这时候，这位婆罗门弟子为着求神验，便日夜一
心，相续地思惟三法印，遂妙解真源，断除众惑，而
证得阿罗汉果。他便到师父的座前，恭敬顶礼，禀告
说：「师父！我现在确实获得无上的大明咒，我的生
死已尽，梵行已立，不受后有（生死轮回），如实证
知。」

优陀夷尊者听了非常高兴，赞叹他说：「善哉！
善哉！你真是报答佛恩的人，自他都得到利益，从此
永远不会再受到三有苦海的轮回痛苦。」

▶ 扑灭三毒 证阿罗汉

一位壮士从南方来，要去王舍城找人角力。他来
到舍卫城时，在城门下脱衣拍胸、高声大叫说：「我
从远方来这里找人相扑，自以为有能力的人，请来交

shǒu 。 」 zhè shí chéng zhōng méi yǒu rén gǎn yǔ jiào liang 。
手。」这时城中没有人敢与较量。

yōu tuó yī zūn zhě zhī dào zhè ge zhuàng shì kǎn rèn shòu huà , tè dì lái dào chéng
优陀夷尊者知道这个壮士堪任受化，特地来到城

mén xià , gào sù zhuàng shì shuō : 「 xiān shēng nǐ shì zhuàng hàn , yào zhǎo rén xiāng pū
门下，告诉壮士说：「先生！你是壮汉，要找人相扑
ma 吗？」

zhuàng shì huí dá shuō : 「 shì de ! 」
壮士回答说：「是的！」

zūn zhě shuō : 「 yǒu sān ge qiáng lì dà dào , nǐ néng duì fù tā men ma ？」
尊者说：「有三个强力大盗，你能对付它们吗？」

zhuàng shì shuō : 「 yào zài jiào liang de shí hòu cái néng zhī dào 。 」
壮士说：「要在较量的时候才能知道。」

zūn zhě shuō : 「 zhè sān ge qiáng dào jiù shì tān , chēn , chí , zhè sān ge
尊者说：「这三个强盗就是贪、瞋、痴，这三个

dà zéi qiǎng duó wǒ men de gōng dé fǎ cái , wǒ yǐ jīng xiáng fú tā men le , nǐ néng
大贼抢夺我们的功德法财，我已经降伏它们了，你能

pū miè tā men
扑灭它们
ma 吗？」

zhuàng shì shuō :
壮士说：

「 tā men yǒu dà néng
它们有大能
lì , qī yī qiē
力，欺一切

rén , wǒ zěn me dòu dé guò tā ?
人，我怎么斗得过它？」

zūn zhě shuō : 「 wǒ jiāo nǐ duì dí de bàn fǎ , shǒu xiān nǐ yào xiān tī chú
尊者说：「我教你对敌的办法，首先你要先剃除
xū fà 。
须发。」

zhuàng shì xīn lǐ xiǎng : 「 rú guǒ lián zì jǐ xīn zhōng de qiǎng dào dòu bù néng pū
壮士心里想：「如果连自己心中的强盗都不能扑
miè , hái suàn shén me yǒng gǎn ? 」 yú shì jí jǐn zūn zhě de jiāo dǎo , chū jiā
灭，还算什么勇敢？」于是即谨遵尊者的教导，出家
xiū xué pū miè tān chēn chī de miào fǎ 。
修学扑灭贪瞋痴的妙法。

zhuàng shì chū jiā wèi jǔ , jiù bǎ jié huò (tān chēn chī děng fán nǎo) quán bù
壮士出家未久，就把结惑（贪瞋痴等烦恼）全部
duàn chú , zhèng dé ā luó hàn dào 。 tā bǐng gào zūn zhě shuō : 「 dà shī ! wǒ yǐ
断除，证得阿罗汉道。他禀告尊者说：「大师！我已
jīng bǎ xīn zhōng dà dào —— tān , chēn , chī sān dú pū miè le 。 」
经把心中大盗——贪、瞋、痴三毒扑灭了。」

yōu tuó yī zūn zhě dà wéi zàn tàn zhuàng shì shuō : 「 shàn zāi ! shàn zāi ! nǐ
优陀夷尊者大为赞叹壮士说：「善哉！善哉！你
néng xiáng fú sān dú , shèn wéi nán dé 。
能降伏三毒，甚为难得。

tān chēn chī shì wú è bù zuò de sān dà
贪瞋痴是无恶不作的三大
zéi , jī wàng liǎo tuō shēng sǐ zhòng kǔ de
贼，期望了脱生死众苦的
rén , yī dìng yào pū miè zhè sān fán nǎo
人，一定要扑灭这三烦恼
zéi 。
贼。」

yōu tuó yī zūn zhě zài shě wèi guó
优陀夷尊者在舍卫国

jiāo huà de zhòng shēng yǒu shí bā yì jiā
教化的众生有十八亿家

bāo guā yī qiè zhòng shēng lèi zhī duō jiē líng jiě tuō yǐ shàng shì qí zhōng de
(包括一切众生类)之多，皆令解脱，以上是其中的
shí sān shì ér yī
十三事而已。

zì suǒ zuò yè hái dāng zì shòu
▶ 自所作业 还当自受

yōu tuō yī zūn zhě jiào huà pí qì bào zāo de pō luó mén fū zhī hòu yóu pō
优陀夷尊者教化脾气暴躁的婆罗门妇之后，由婆
luó mén fū fū zhī chéng wéi zūn zhě shè shí zuò hòu lái pō luó mén fū wéi ér zǐ
罗门夫妇至诚为尊者设食座。后来，婆罗门妇为儿子
qǔ qī bù jiǔ shēn huàn bù zhì de jí bìng tā zài mìng zhōng qián gào sù jiā rén
娶妻，不久身患不治的疾病，她在命终前告诉家人
shuō wǒ sǐ zhī hòu bù kě fēi chú shèng zhě yōu tuō yī de shí zuò pō
说：「我死之后，不可废除圣者优陀夷的食座。」婆
luó mén fū zhǔ fù zǐ xí hòu jiù mìng zhāng le pō luó mén yě zài bù jiǔ zhī hòu shì
罗门妇嘱咐子媳后就命终了，婆罗门也在不久之后逝
shì tā men de ér zǐ shǒu xiào yí duàn shí jiān zhī hòu jí jué xīn lí jiā dào tā
世。他们的儿子守孝一段时间之后，即决心离家到他
fāng qù qiú xué
方去求学。

pō luó mén de xī fù yīn wéi xiān shēng bù zài jiā zhǐ shǐ tā fán nǎo rì
婆罗门的媳妇，因为先生不在家，致使她烦恼日
zēng yú shì yǔ zéi wáng àn dì lǐ zuò bù guī de shì zūn zhě měi tiān dào tā jiā
增，于是与贼王暗地里做不轨的事。尊者每天到他家
shòu gòng shēn zhī zhè ge fù rén xìng duō fán nǎo yīn cǐ cháng wéi tā yǎn shuō lí yù
受供，深知这个妇人性多烦恼，因此常为她演说离欲
de fǎ mén
的法门。

pō luó mén de xī fù xīn lǐ xiǎng zhè wèi yōu tuō yī zūn zhě yǒu tā xīn
婆罗门的媳妇心里想：这位优陀夷尊者有他心
tōng tā yí dìng yǐ jīng zhī dào wǒ yǔ bié rén sī tōng de shì le wǒ de xiān shēng
通，他一定已经知道我与别人私通的事了，我的先生
rú guǒ huí lái tā yí dìng huì bǎ zhè ge mì mì gào sù tā wǒ yīng shè fǎ bǎ
如果回来，他一定会把这个秘密告诉他；我应设法把

tā shā le
他杀了。

zhè ge jiān fù jí zhā xiàn bìng xiàng gào sù bī nǚ shuō wǒ shēng bìng
这个奸妇即诈现病相，告诉婢女说：「我生病
le nǐ qù qǐng zūn zhě lái。」使女即前往通报尊者。

yōu tuó yī zūn zhě yīn wéi yè bào qiān yīn bù yù xiān guān chá jí zhí jiē qián
优陀夷尊者因为业报牵引，不预先观察即直接前
wǎng tā jiā jiān fù yòu shǐ rén qù jiào zéi wáng lái tā gào sù zéi wáng shuō
往她家。奸妇又使人去叫贼王来，她告诉贼王说：

「zhǐ yào zhè bǐ qiū hái huó zhe wǒ jiù bì sǐ wú yí zéi wáng wéi kǒng tā
只要这比丘还活着，我就必死无疑。」贼王唯恐他
men de jiān shì bài lǒu yú shì jiù lì kè chí dāo shā hài zūn zhě bìng jiāng tā de
们的奸事败露，于是就立刻持刀杀害尊者，并将他的
shī gǔ qī zài fēn duī zhōng zhè shì zūn zhě guò qù shì suǒ zuò de yè rú jīn yè
尸骨弃在粪堆中。这是尊者过去世所作的业，如今业
guǒ chéng shú bì dāng zì shòu rú jīng yún
果成熟，必当自受。如经云：

「jiǎ lìng jīng bǎi jié suǒ zuò yè bù wáng yīn yuán huì yù shí guǒ bào
假令经百劫，所作业不亡，因缘会遇时，果报
huán zì shòu。」还自受。」

dāng yōu tuó yī zūn zhě bèi shā
当优陀夷尊者被杀
shí shì zūn zhèng zài wéi zhū bǐ qiū
时，世尊正在为诸比丘

mén bù sà zhè
们布萨。这

shí dà zhòng yún jí
时大众云集

ér zhì zhǐ yǒu
而至，只有

yōu tuó yī yì rén
优陀夷一人

wèi dào zhī zuò zhě bǐng gào shuō zūn zhě yōu tuó yí wéi dào
未到！知座者禀告说：「尊者优陀夷未到！」

fó tuó gào sù bī qiū men shuō yōu tuó yí shì zuì shàn yú jiào huà rén
佛陀告诉比丘们说：「优陀夷是最善于教化人
de xiàn zài yě bèi shā qǐ shī zài fèn duī zhōng nǐ men yīng wéi cháng
的，现在也已被杀，弃尸在粪堆中；你们应为长
jīng bī qiū men wèi zūn zhě cháng jīng zhī hòu fó tuó yòu shuō nǐ men gēn
净。」比丘们为尊者长净之后，佛陀又说：「你们跟
wǒ yì qī zǒu yǔ yōu tuó yí zuò zuì hòu gòng yǎng shè lì luó huǒ huà jiàn tǎ
我一齐走，与优陀夷作最后供养舍利罗（火化建塔，
gòng yǎng shè lì
供养舍利）。」

zhè tiān wǎn shàng fó tuó jiù zài dà zhòng wéi rào zhōng wéi rào zǒu dào chéng mén kǒu fàng
这天晚上，佛陀就在大众围绕中走到城门口，放
dà guāng míng shǐ guāng zhào biān chéng yì zhè shí guó wáng jí mò lì fū rén dōu hěn jīng
大光明使光照遍城邑，这时国王及末利夫人都很惊
yà shǐ chén qǐ zǒu shuō xiàn zài fó shì zūn jí zhū shèng zhòng dōu yì dào chéng mén
讶。使臣启奏说：「现在佛世尊及诸圣众都已到城
qián guó wáng lì jí mìng lìng qún chén yǐ jí mò lì fū rén gōng nèi chéng zhōng shǐ
前。」国王立即命令群臣以及末利夫人、宫内城中仕
nǚ men quán bēn dào chéng mén jìng lǐ shì zūn guó wáng xiàng fó tuó dǐng lǐ bìng bǐng
女们，全部奔到城门敬礼世尊。国王向佛陀顶礼并禀
gào shì zūn nǐ wèi shén me zài shēn yè zhōng qīn zì guāng lín
告：「世尊！您为什么在深夜中亲自光临？」

fó tuó gào sù bō sī nǐ wáng shuō dà wáng yōu tuó yí bī qiū shì zuì
佛陀告诉波斯匿王说：「大王！优陀夷比丘是最
shàn yú jiào huà rén tā xiàn zài yǐ bèi rén shā sǐ ér qiě bèi qǐ shī zài fèn
善于教化人的，他现在已被人杀死，而且被弃尸在粪
duī zhōng wǒ shì tè dì lái wèi tā zuò fén huà gòng yǎng shì
堆中，我是特地来为他作焚化供养事。」

bō sī nǐ wáng jí mò lì fū rén tīng le fó tuó zhè me shuō biàn yǐ sì bǎo
波斯匿王及末利夫人听了佛陀这么说，便以四宝
zhuāng xiào sāng yǔ gēn suí rú lái jí shèng zhòng lái dào fèn duī biān qǔ chū yōu tuó yí
庄校丧舆，跟随如来及圣众来到粪堆边，取出优陀夷

zūn zhě de shī tǐ yǐ xiāng tāng wèi tā xǐ yù rán hòu sòng jìn bǎo chē zhōng āi
 尊者的尸体，以香汤为他洗浴，然后送进宝车中，哀
 zòu gè zhǒng jī yuè yán tú bǔ mǎn chuāng fān bìng fén xiāng yún biān fù rù xū kōng
 奏各种伎乐，沿途布满幢幡，并焚香云遍覆入虚空
 zhōng guó wáng dà chén jí quán chéng shì nǚ dōu suí cóng fó tuó jí shèng zhòng sòng zūn zhě de
 中。国王大臣及全城士女都随从佛陀及圣众送尊者的
 yí tǐ chū chéng wài zài sòng 《wú chāng jīng》 hòu yǐ zhòng xiāng mù huǒ huà huǒ
 遗体出城外，在诵《无常经》后，以众香木火化，火
 huà hòu qǔ shè lì fàng rù jīn píng nèi bìng zài sì qū lù cè jiàn tǎ gòng yǎng 。
 化后取舍利放入金瓶内，并在四衢路侧建塔供养。

mò lì fū rén dé zhī zūn zhě yōu tuó yī bèi zéi wáng suǒ shā zhī hòu kěn qiè
 末利夫人得知尊者优陀夷被贼王所杀之后，恳切
 de bǐng gào guó wáng shuō : 「 dà wáng wèi wéi hù wèi lái bī qū men de ān quán ,
 地禀告国王说：「大王！为维护未来比丘们的安全，
 jìng qǐng dà wáng xià lìng zhuī bǔ zéi wáng 。 」 bō sī nǐ wáng jí xià lìng yán jiā jī
 敬请大王下令追捕贼王。」波斯匿王即下令严加缉
 bǔ 。 bù jiǔ , bǎ zéi wáng bǔ huò le 。 guó wáng xià lìng jiāng zéi wáng tóu rù rè yóu
 捕。不久，把贼王捕获了。国王下令将贼王投入热油
 guō zhōng , huó huó bǎ tā shāo sǐ qí yú zéi dǎng bàn lǚ duō zhì wǔ bǎi rén zhī
 锅中，活活把他烧死，其余贼党伴侣多至五百人之
 duō , dōu bèi kǎn duàn shǒu 。 yòu bǎ jiān fū —— nà wèi pó luó mén xiē fū de tóu
 多，都被砍断手。又把奸妇——那位婆罗门媳妇的头
 fà xì zài kuáng mǎ zú xià ràng mǎ jiàn tà ér sǐ 。
 发系在狂马足下，让马践踏而死。

bī qū men duì zhè xiē rén de bēi cǎn xià chǎng gǎn dào yí huò yīn ér bǐng gào
 比丘们对这些人的悲惨下场感到疑惑，因而禀告
 fó tuó shuō : 「 shì zūn ! nà ge zéi wáng céng zuò shén me yàng de yè shǐ
 佛陀说：「世尊！那个贼王曾作什么样的业，使
 tā jīn shēng huì shā yōu tuó yī bī qū zhī hòu yòu shòu jù kǔ ér
 他今生会杀优陀夷比丘，之后又受剧苦而
 sǐ ? nà wèi yǔ zéi wáng sī tōng de pó luó mén xiē fū jí wǔ bǎi
 死？那位与贼王私通的婆罗门媳妇及五百
 zéi tú wèi hé yě dōu tóng shí bèi xíng lüè ? 」
 贼徒为何也都同时被刑戮？」

fó tuó gào sù bī qiū men shuō   nà shì yīn wèi tā men zài guò qù shì zhōng
佛陀告诉比丘们说：「那是因为他们过去世中
zì jǐ suǒ zuò de è yè   tā men yīng dāng zì shòu   měi yǒu rén hé rén kě dài
自己所作的恶业，他们应当自受，没有任何人可代
shòu ..... 。」 fó tuó yòu shuō   nǐ men zhù yì tīng zhè duàn yīn yuán
受……。」佛陀又说：你们注意听这段因缘：

guò qù shí shí   bō luó nài guó de guó wáng míng jiào fàn mó dá duō   guó zhōng
过去世时，波罗奈国的国王名叫梵摩达多，国中
yǒu yī wèi dà chèn cōng míng bō shí   yǒu wǔ bǎi dì zǐ gēn suī zhe tā   zhè wèi dà
有一位大臣聪明博识，有五百弟子跟着他。这位大
chén wèi le qiú lì yǎng   tā dào guó wáng miàn qián piān guó wáng shuō tā zuò le yī ge
臣为了求利养，他到国王面前骗国王说他做了一个
mèng   zài mèng zhōng tā yù jiàn wèi lái jiāng yǒu shí èr nián bù xià yǔ   guó wáng huāng
梦，在梦中他预见未来将有十二年不下雨，国王荒
luàn   rén mǐn jī jǐn   wáng wèi jiāng huì hěn wēi xiǎn
乱，人民饥谨，王位将会很危险。

guó wáng wèn shuō   nà gāi zěn me bàn ne   zěnyàng cái néng bì kāi zāi
国王问说：「那该怎么办呢？怎样才能避开灾
è ? 」

dà chèn bǐng gào shuō   yīng shā wǔ bǎi tóu niú   bìng qǐng pó luó mén dà shè
大臣禀告说：「应杀五百头牛，并请婆罗门大设

jiǐ huì   miǎn chú zāi nàn cái
祭会，免除灾难才

kě yǐ   guó wáng yú shì
可以。」国王于是

mìng lìng qún chén zhǎo lái wǔ bǎi
命令群臣找来五百

tóu niú   qún niú dà hǒu
头牛，群牛大吼

jiào   guó wáng tīng jiàn niú
叫。国王听见牛

shēng   yī shí xīn shēng bēi
声，一时心生悲

mǐn biàn wèn dà chén shuō : 「 zhè me duō niú dōu yào quán bù shā ma ? 」
 愍，便问大臣说：「这么多牛都要全部杀吗？」

zhè shí dà chén cè zhī guó wáng xīn ruǎn , yú shì bǐng gào shuō : 「 dà wáng !
 这时大臣测知国王心软，于是禀告说：「大王！

yào bù rán kě yǐ zhǎo kàn kàn , zhè qún niú zhōng , zài jiāng bèi shā shí , rú guǒ hái
 要不然可以找看看，这群牛中，在将被杀时，如果还

néng xíng yín jiù bì xū ràng tā sǐ 。 」 zhèng jiāng yào shè jì huì de shí hòu , yǒu yī
 能行淫就必须让它死。」正将要设祭会的时候，有一

tóu xiōng niú yǔ yī tóu cōu niú gòng wéi yín shì 。 dà chén shuō : 「 zhè liǎng tóu niú yīng
 头雄牛与一头雌牛共为淫事。大臣说：「这两头牛应

gāi shā 。 」 tā de wǔ bǎi dì zǐ yě tóng shí jǔ shǒu shuō : 「 gāi shā ! 」 dà
 该杀。」他的五百弟子也同时举手说：「该杀！」大

chén de tài tài yě zàn tóng de shuō : 「 tā men gāi shā 。 」 zhè liǎng tóu niú yú shì
 臣的太太也赞同地说：「它们该杀。」这两头牛于是

bèi shā lái gòng shè huì 。
 被杀来供设会。

fó tuó shuō dào zhè lǐ , zài tí xǐng bī qiū men shuō : nǐ men zhī dào ma ?
 佛陀说到这里，再提醒比丘们说：你们知道吗？

guò qù tí yì shuō yào shā niú de nà ge dà chén jiù shì xiàn zài de zéi wáng ; nà wèi
 过去提议说要杀牛的那个大臣就是现在的贼王；那位

dà chén de tài tài jiù shì xiàn zài yǔ zéi wáng sī tōng de pó luó mén xī fù guò qù
 大臣的太太就是现在与贼王私通的婆罗门媳妇；过去

nà wèi dà chén de wǔ bǎi dì zǐ , jiù shì jīn tiān de wǔ bǎi wèi zéi tú 。 dāng shí
 那位大臣的五百弟子，就是今天的五百位贼徒。当时

bèi shā de liǎng tóu niú , jiù shì xiàn zài de bō sī nǐ wáng jí mò lì fū rén , yīn
 被杀的两头牛，就是现在的波斯匿王及末利夫人，因

wèi tā men dāng shí bèi nà wèi dà chén suǒ shā , tā men zhè yī shì yòu xiāng yù le ,
 为他们当时被那位大臣所杀，他们这一世又相遇了，

dāng rán yào bào fù huí lái 。
 当然要报复回来。

suǒ yǐ nǐ men yào zhī dào yīn guǒ yè bào háo lí wú shuǎng , fán suǒ yǒu de zhòng
 所以你们要知道因果业报毫厘无爽，凡所有的众

shēng , zì jǐ suǒ zuò yè , zé gāi shòu de guǒ bào bì dìng yǒng bù wàng shī , suī rán
 生，自己所作业，则该受的果报必定永不忘失，虽然

lǐ jīng duō jié ruò yīn yuán huì hé shí zì jǐ hái yào chéng shòu guǒ bào yī qiē
历经多劫，若因缘会合时，自己还要承受果报。一切
zì zuò zì shòu méi yǒu rén hé wù néng dài tā shòu bào suǒ yǐ qiān wàn bù
自作自受，没有任何人或物能代他受报，所以千万不
yào zào zuò è yè 。
要造作恶业。

fó tuó zài cǐ gāo sù bī qiū men shuō nǐ men zǐ xì tīng yōu tuó yí bǐ
佛陀再次告诉比丘们说：你们仔细听！优陀夷比
qiū guò qù zào shén me è yè shǐ tā xiàn zài bèi shā sǐ yòu bèi diū qì zài fēn
丘过去造什么恶业、使他现在被杀死、又被丢弃在粪
duī zhōng ne tā de yuán yīn shì
堆中呢？它的原因是：

zài hěn jiǔ yǐ qián zài mǒu dì de yí ge jù luò zhōng zhù yǒu yí ge yī
在很久以前，在某地的一个聚落中，住有一个以
tú shā wéi yè de liè rén tā yǐ bǔ shā qín shòu wéi shēng yǒu yī tiān yī wèi
屠杀为业的猎人，他以捕杀禽兽为生。有一天，一位
zhèng dé dú jué guǒ wèi de chū jiā rén lái dào shān zhōng zhàn shí xiū xi jiù zài zhè yī
证得独觉果位的出家人来到山中暂时休息。就在这一
tiān zhè ge liè rén yī wú suǒ huò tā yí huò de xiǎng wǒ xiāng lái dōu kě yǐ
天，这个猎人一无所获，他疑惑地想：我向来都可以
zài zhè shān lín zhōng huò dé hěn duō de liè wù zěn me jīn tiān jìng háo wú shōu huò
在这山林中获得很多的猎物，怎么今天竟毫无收获
ne hòu lái tā fā xiàn rén zōng suí jī ér qù kàn jiàn yī wèi chū jiā rén zhèng
呢？后来他发现人踪，随迹而去，看见一位出家人正
duān zuò zài lǐ miàn shì shí liè rén xīn xiǎng yuán lái shì yīn wèi zhè ge rén zài
端坐在里面。是时猎人心想：原来是因为这个人在，
suǒ yǐ shǐ wǒ háo wú suǒ dé 。
所以使我毫无所得。

liè rén fēi cháng shēng qì jí yòng dú jiǎn shè shā zhè wèi chū jiā rén zhè wèi
猎人非常生气，即用毒箭射杀这位出家人。这位
dú jué shèng zhě duì yú chī de liè rén qǐ bēi mǐn xīn lì jí yuè shēn téng xiàn xū kōng
独觉圣者对愚痴的猎人起悲愍心，立即跃身腾现虚空
zhōng wèi tā zuò gè zhōng shén tōng biàn huà 。
中，为他作各种神通变化。

liè rén jiàn le zhè xiē shén tōng hòu shēn zì huǐ hèn zì jǐ de lǔ máng tā
猎人见了这些神通后，深自悔恨自己的鲁莽，他
yǎng tóu xiàng kōng zhōng shuō wǒ yú chī rén bù shí xián shèng qiú nín zòng shēn ér
仰头向空中说：「我愚痴人不识贤圣，求您纵身而
xià jiē shòu wǒ de chàn huǐ cǐ shí shèng zhě wèi le ài mǐn tā jí xià lái
下，接受我的忏悔。」此时圣者为了哀愍他，即下来
jiē shòu chàn huǐ rán hòu shèng zhě shēn shàng dú qì fā zuò jí biàn mìng zhōng liè rén
接受忏悔，然后圣者身上毒气发作，即便命终。猎人
yǐ huǒ fēn shāo shèng zhě de yí tǐ shì qǔ shè lì wèi tā qǐ tā zuò le zhǒng zhǒng
以火焚烧圣者的遗体，拾取舍利为他起塔，做了种种
gòng yǎng zhī hòu fā dà yuàn shuō xī wǎng wǒ jiāng bú huì yīn wéi shā hài shèng zhě
供养之后，发大愿说：「希望我将不会因为杀害圣者
de zuì ěr shòu dì yù kǔ bào yuàn wǒ zài wèi lái shì néng yù shàng shū shèng dà shī
的罪而受地狱苦报；愿我在未来世能遇上殊胜大师
fó tuó bìng qīn zì gòng yǎng tā
(佛陀)，并亲自供养他。」

fó tuó yòu shuō bī qiū men guò qù nà wèi liè rén jiù shì xiàn zài
佛陀又说：「比丘们！过去那位猎人，就是现在
de yōu tuó yí dāng shí tā zào le shā yè suǒ yǐ jīn shēng yào shòu bèi shā de guǒ
的优陀夷；当时他造了杀业，所以今生要受被杀的果
bào 。」 (zhè jiù shuō
报。) (这就说
míng zuò rú shì yīn dé
明：作如是因，得
rú shì guǒ) 。
如是果) 。

fó tuó yòu zài gào sù
佛陀又再告诉
bī qiū men shuō bī qiū
比丘们说：「比丘
men nǐ men zhī bù zhī dào
们！你们知不知道
yōu tuó yí zài guò qù shì yòu
优陀夷在过去世又

zào zuò shén me yè shǐ tā jīn néng dé ā luó hàn qīn shì yú wǒ què yòu zài
造作什么业，使他今能得阿罗汉、亲事于我，却又在
bèi shā zhī hòu hái bèi qī shǐ zài fēn duī zhōng zuì hòu méng fó yú sēng zhòng guó
被杀之后，还被弃尸在粪堆中，最后蒙佛与僧众、国
wáng jǐ dà chèn mò lì fū rén bìng zhū gōng nǚ chéng zhōng shì shū dòu dào fēn duī
王及大臣、末利夫人并诸宫女、城中士庶都到粪堆
biān tái zǒu yí tǐ yòng zhuāng yán bǎo yú yí dào zūn guī zhī chù huó huà jiàn tā
边，抬走遗体，用庄严宝舆移到尊贵之处，火化建塔
gòng yǎng
供养？

nà shì yīn wéi guò qù shì zhōng céng yǒu yí ge wǎ shī kàn jiàn yí wèi zhēng dé
那是因为过去世中，曾有一个瓦师看见一位证得
dú jué guó de chū jiā rén shēn huàn jí bìng lái dào tā jiā qǐ shí zhè shí wǎ shī
独觉果的出家人身患疾病，来到他家乞食。这时瓦师
bù shí xián shèng biàn qiāo zhù tā de yān hóu bǎ tā tuī chū qù tū rù fēn duī
不识贤圣，便掐住他的咽喉，把他推出去丢入粪堆
zhōng tā yīn wéi shēn tǐ xū ruò ér zhì mìng zhōng zhè shí lìng wài yǒu yí wèi dú
中，他因为身体虚弱而致命终。这时，另外有一位独
jué shèng zhě yǐ shēn tōng chéng kōng zhèng hǎo jīng guò shàng fāng tā kàn jiàn nà wèi shèng
觉圣者，以神通乘空，正好经过上方，他看见那位圣
zhě de shī hái bèi tūo qì zài fēn duī zhōng jí zòng shēn ér xià yǐ gè zhǒng xiāng huā
者的尸骸被丢弃在粪堆中，即纵身而下，以各种香花
gòng yǎng
供养。

wǎ shī kàn jiàn zhè wèi shèng zhě zhèng zài gòng yǎng nà bèi qī de shǐ tǐ jué dé
瓦师看见这位圣者正在供养那被弃的尸体，觉得
qí guài yí wèn zhī xià cái zhī dào yuán lái zhè wèi bèi tā hài sǐ de chū jiā rén
奇怪，一问之下才知道，原来这位被他害死的出家人
jìng shì dé dào shèng zhě cǐ kè tā hěn huǎn nǎo de zì zé shuō wǒ wèi shén me
竟是得道圣者，此刻他很懊恼地自责说：『我为什么
zhè yàng yú chí bù shí xián shèng tā zì zhī wú lì rú fǎ chá pí shèng zhě de yí
这样愚痴不识贤圣？』他自知无力如法茶毗圣者的遗
tǐ zhǐ hǎo qù xiàng guó wáng bǐng gào bìng qǐng qiú wèi shèng zhě gòng jǔ zàng lǐ
体，只好去向国王禀告，并请求为圣者共举葬礼。

guó wáng tīng shuō yǒu yī wèi dà shèng zài zhè zhǒng lí qí de qíng kuàng xià niè pán
 国王听说有一位大圣在这种情况下涅槃，
 lì jí mìng lìng qún chén yǐ jí hòu gōng cǎi nǚ chéng zhōng shì shū déng wéi shèng zhě fén shēn
 立即命令群臣以及后宫嫔女、城中士庶等为圣者焚身
 gòng yǎng wǎ shī zuò jīn sè píng chéng zhe shèng zhě de yú gǔ zài sì qū dào páng zào
 供养。瓦师作金色瓶，盛着圣者的余骨在四衢道旁造
 tā suí lì gòng yǎng bìng fā hōng yuàn shuō : 『 wǒ yǐ zào zuò wú jiàn zhòng yè xī
 塔随力供养，并发弘愿说：『我已造作无间重业，希
 wàng bù huì yīn zhè ge zuì yè shǐ wǒ duò yú dì yù yuàn yǐ zhè gòng yǎng de gōng
 望不会因这个罪业使我堕于地狱；愿以这供养的功
 dé zài wèi lái shì néng zāo yù shū shèng dà shī qīn chéng jiāo zhī bù shēng pí
 德，在未来世，能遭遇殊胜大师，亲承教旨，不生疲
 yàn huò dé xiàng zūn zhě yí yàng de shén tōng zì zài 。 』
 厌，获得像尊者一样的神通自在。』

bī qiū men nà wèi wǎ shī jiù shì xiàn zài de yōu tuó yī bī qiū tā yóu
 比丘们！那位瓦师就是现在的优陀夷比丘，他由
 yú guò qù shí shí suǒ zuò è yè zhèng bào duò yú dì yù shòu wú liàng jù
 于过去世时所作恶业（正报堕于地狱，受无量剧
 kǔ yú bào shǐ tā zài shòu wán dì yù kǔ bào zhī hòu de wǔ bǎi shēng zhōng cháng
 苦），余报使他在受完地狱苦报之后的五百生中，常
 bèi shā hài qì yú fèn duī zhōng yóu yú tā dāng shí néng jí shí gòng yǎng fá yuàn
 被杀害，弃于粪堆中。由于他当时能及时供养发愿，
 zhè ge yuàn lì shǐ tā zài jīn shēng néng yù dào wǒ ér chéng ā luó hàn dào yīn wèi zhè
 这个愿力使他在今生能遇到我而成阿罗汉道；因为这
 ge yè shǐ tā zài niè pán hòu dé dào wǒ rú lái yǔ zhū dà zhòng jí guó wáng rén
 个业，使他在涅槃后，得到我如来与诸大众及国王人
 mǐn déng dōu lái yún jí wèi tā fén shēn gòng yǎng 。 』
 民等，都来云集为他焚身供养。』

fó tuó yòu shuō : 『 nǐ men yīng gāi zhī dào : shì shén
 佛陀又说：「你们应该知道：是什
 me yuán gù ràng yōu tuó yī bī qiū chéng wéi zuì shàn yú jiāo huà rén de
 么缘故让优陀夷比丘成为最善于教化人的
 bī qiū ne shì yīn wèi tā céng zài guò qù jiā yè fó shí chū jiā
 比丘呢？是因为他曾在过去迦叶佛时，出家

wéi dà fǎ shī shàn néng shuō fǎ jiào huà wú liàng yì zhòng shēng yóu yú tā guò qù
为大法师，善能说法，教化无量亿众生。由于他过去
chū jiā wéi dà fǎ shī guāng dù yǒu qíng wú liàng yì shù jiù yīn wèi zhè ge gōng dé
出家为大法师，广度有情无量亿数，就因为在这个功德
lì gù jīn shēng chéng wéi zhè ge sēng tuán zhōng zuì shàn yú jiào huà de bǐ qiū suǒ yī
力故，今生成为了这个僧团中最善于教化的比丘。所以
bǐ qiū men zài jiā xìn zhòng tóng cǐ yīng dāng guān shàn è yè bào tā rú yǐng
比丘们（在家信众同此），应当观善恶业报，它如影
suí xíng jiū jīng bú huì wǎng shī zài gè zhǒng shàn yè gōng dé fāng miàn nǐ men yīng
随形，究竟不会亡失。在各种善业功德方面，你们应
dāng jīng qín xiū xí zài kǒu è yè děng fāng miàn yīng jìn sù shě qì nǐ
当精勤修习；在『口恶业』等方面，应尽速舍弃，你
men yīng gāi xiàng zhè yàng xiū xué 。
们应该像这样修学。」

（以上优陀夷尊者事，俱见《根本说一切有部毗奈耶》卷四十三。）

yóu yóu tuó yī zūn zhě de sù shì yīn yuán wǒ men kě dé zhī shàn è yè
由优陀夷尊者的宿世因缘，我们可得知「善恶业

guo bao ru ying sui qi xing zuo shan ye de fu bao zao e ye shou ju
果报，如影随其形。」作善业得福报，造恶业受剧
ku shan e guo bao yi fen yi hao dou bu hui you cha wu
苦，善恶果报一分一毫都不会有差误。

shen tong shi jiu du zhong sheng de fang bian fa zhen xin xiu xing dao le jin ru si
神通是救度众生的方便法，真心修行到了进入四
chan shi da dou hui fa chu shen tong bian hua ran er shen tong yu xie shu bu
禅时，大都会发出神通变化。然而，神通与邪术不
tong shen tong shi fa pu ti xin de cheng jiu zhe yong lai jiu du yi qie zhong sheng chu
同。神通是发菩提心的成就者，用来救度一切众生出
li ku hai de er xie shu shi yao mo sha hai zhong sheng de gong ju yin ci chu
离苦海的，而邪术是妖魔杀害众生的工具。因此，除
le yao mo zhi mo tong wai qi shen kou yi san ye bu qing jing de ren jue
了妖魔之魔通外，其身、口、意三业不清净的人，绝
bu hui you zheng que shen tong de yin wei xin bu shan de ren qi suo zuo suo wei wu
不会有正确神通的。因为心不善的人，其所作所为无

bú shì zào zuò zhū è yè zhǒng cǐ è yè kǔ yīn shì shòu zhū jǔ kǔ de gēn běn
不是造作诸恶业，种此恶业苦因是受诸剧苦的根本，
qǐ néng huò zhèng shén tōng miào guǒ
岂能获证神通妙果？

bù zhī shàn è bù xìn yè guǒ shì shì jiān zuì bēi cǎn de rén tīng shuō
不知善恶、不信业果，是世间最悲惨的人。听说
yǒu yí ge fó fǎ wài dào de xié jiàn rén yīn bù mǎn mǒu fǎ shī pò xié xiǎn zhèng
有一个佛法外道的邪见人，因不满某法师破邪显正，
ér dà fā chēn hèn xīn xiū liàn shén me tōng líng shù bìng qiě kǒu fā è shǐ shuō
而大发瞋恨心，修炼什么通灵术，并且口发恶誓说：

děng wǒ líng hún chū qiào shí xiān yào shā sǐ mǒu mǒu fǎ shī zhè zhǒng
「等我灵魂出窍时，先要杀死某某法师……。」这种
bù zhī shàn è yīn guǒ yè bào de xié jiàn è rén qí yú chī wēi miǎn tài shēn bù
不知善恶因果业报的邪见恶人，其愚痴未免太甚！不
xiū shēn kǒu yì sān shàn xíng zòng néng huò dé yí diǎn mó tōng réng rán yè bào nán
修身口意三善行，纵能获得一点魔通，仍然业报难
táo nán miǎn shòu zhū è bào jù kǔ hé láo kǔ zài!
逃，难免受诸恶报剧苦，何劳苦哉！

miào fǎ shèng niàn chù jīng juǎn yī fó tuō shuō jǐ yuē ruò rén zuò
《妙法圣念处经》卷一，佛陀说偈曰：「若人作
è yè lún huí dì yǔ kǔ è guǐ jí páng shēng lún mò wú qióng jìn zì zuò
恶业，轮回地狱苦，饿鬼及傍生，沦没无穷尽。自作
huàn zì shòu cán hài zuì yǒu qíng bào è kǔ qì duō yè jìn fāng néng miǎn
还自受，残害罪有情，暴恶苦器多，业尽方能免。」

zhèng fǎ niàn chù jīng juǎn qī yān mó luó rén yǐ jī zé zhū zuì rén
《正法念处经》卷七、阎魔罗人以偈责诸罪人
shuō yǐ zuò bù shàn yè jīn shòu kǔ nǎo guǒ zì chī xīn suǒ zuò hòu zé
说：「已作不善业，今受苦恼果，自痴心所作，后则
bēi shāo zhǔ rú shì bù shàn yè yǐ è xīn suǒ zuò jīn shòu mò shēn huàn hé
被烧煮。如是不善业，已恶心所作，今受莫呻唤，何
yòng hū jiē wéi ruò rén zuò è yè jìe dé è guǒ bào ruò yú zì lè zhě
用呼嗟为？若人作恶业，皆得恶果报，若欲自乐者，
rú shì mò jìn è ruò zuò shǎo è yè dì yǔ duō shòu kǔ chī xīn zì zài
如是莫近恶。若作少恶业，地狱多受苦；痴心自在

gù dé tuō yōu zuò è è yè bù kě xìn lǐng rén dào dì yù shǎo huǒ néng
故，得脱犹作恶。恶业不可信，令人到地狱；少火能
shāo shān jí yī qiē lín shù
烧山，及一切林树。

chī rén niàn zuò è bù xī lè shàn fǎ jiàn è xíng guǒ bào jīe cóng yīn
痴人念作恶，不喜乐善法，见恶行果报，皆从因
yuán shēng yún hé bù lè fǎ hé gù bù shě è ruò rén lí è yè zé bù
缘生。云何不乐法，何故不舍恶？若人离恶业，则不
jiàn dì yù ruò rén zì xīn chī bù zhī è yè guǒ bī rén shòu cǐ è rǔ
见地狱。若人自心痴，不知恶业果，彼人受此恶，汝
jīn rú shì shòu è yè shēng dì yù wéi è yè suǒ shāo è bù dào niè pán
今如是受。恶业生地狱，为恶业所烧，恶不到涅槃，
yuàn bù lí è yè běn è yè suǒ kuàng jīn wéi è yè shāo ruò bù zuò è
怨不离恶业。本恶业所诳，今为恶业烧，若不作恶
yè zhōng bú shòu kǔ nǎo rú shì è yè shāo xīn wù xíng è yè xíng è yè
业，终不受苦恼。如是恶业烧，心勿行恶业，行恶业
zhī rén wú chù dé ān lè
之人，无处得安乐。」

shī yuē
诗曰：

è yè yīn yuán guǒ bù wáng yǒu zhāo xiāng yù bǐ zhāo yāng
「恶业因缘果不亡，有朝相遇必招殃；

ruò rén xìn fó wén jīng fǎ qiè jiè tān chēn mò zì shāng
若人信佛闻经法，切戒贪瞋莫自伤。」

xiān dào bǐ qiū de sù yè yīn yuán
仙道比丘的宿业因缘

诗曰

仙道应真宿业缠，神通具足也徒然；
孽因苦果难违脱，三作皆同种恶愆。

shén luàn tōng shī yè lì nán wéi
▶神乱通失 业力难违

cóng qián yīn dù shèng yīn guó de guó wáng xiān dào jiāng qí wáng wèi ràng gěi tài
从前，印度胜音国的国王仙道，将其王位让给太
zǐ dǐng jì hòu lái dào wáng shě chéng yóu pín pó suō luó wáng péi bàn qián wǎng zhú lín
子顶髻后，来到王舍城，由频婆娑罗王陪伴前往竹林
jīng shě yē jiàn fó tuó pín pó suō luó wáng bǐng gào fó tuó shuō zhè wèi shì
精舍，谒见佛陀。频婆娑罗王禀告佛陀说：「这位是
shèng yīn guó xiān dào dà wáng yù yú rú lái shàn shuō fǎ lǜ zhōng qiú chū jiā shòu yuán
胜音国仙道大王，欲于如来善说法律中求出家，受圆
mǎn de jiè xiū bǐ qiū xíng qǐng shì zūn cǐ bēi shè shòu
满的戒，修比丘行，请世尊慈悲摄受。」

shì zūn gào sù xiān dào wáng shuō shàn lái bǐ qiū kě xiū fàn xíng
世尊告诉仙道王说：「善来比丘！可修梵行。」

xiān dào wáng yī tīng fó tuó zhè me shuō jí shí xū fā zì luò fǎ yī zhuó
仙道王一听佛陀这么说，即时须发自落，法衣着
shēn bō yú zài shǒu wēi yī jìn zhǐ rú bǎi suì bǐ qiū rán hòu yī zhòng ér
身，钵盂在手，威仪进止如百岁比丘。然后依众而
zhù guò zhe rù chéng qǐ shí de shēng huó yǒu yī tiān xiān dào bǐ qiū yú tuō bō
住，过着入城乞食的生活。有一天，仙道比丘于托钵
qǐ shí tú zhōng yù jiàn yī wèi běn guó shāng rén xiān dào wèn shuō shèng yīn dǐng
乞食途中，遇见一位本国商人，仙道问说：「胜音顶
jì wáng yǐ jí dà chén bīng zhòng men dōu hǎo ma guó nèi de zhèng zhì ān dìng
髻王以及大臣、兵众们都好吗？国内的政治安定
ma
吗？」

shāng rén huí dá : 「 guó wáng hé dà chén men yǐ jǐ bīng zhòng dòu ān wěn bù
 商人回答：「国王和大臣们以及兵众都安稳。不
 guò guó wáng suī wú qí tā kǒng bù zhī shì què bù yǐ rén dào de fāng fǎ lái tǒng zhì
 过国王虽无其他恐怖之事，却不以人道的的方法来统治
 rén mín 。 」

shāng rén jí bǎ dǐng jì wáng wú dào yòng èr nǐng chén kǔ nǚ rén mín de shì ,
 商人即把顶髻王无道，用二佞臣苦虐人民的事，
 bīng zǒu gěi lǎo wáng zhī qíng xiān dào bī qiū tīng le zhī hòu gào sù shāng rén shuō :
 禀奏给老王知情。仙道比丘听了之后，告诉商人说：
 「 nǐ huí qù gào sù quán guó rén mín bù yào dān xīn , děng wǒ guò wán zhè jié xià ān
 你回去告诉全国人民不要担心，等我过完这结夏安
 jū sān ge yuè hòu zài huí guó kāi dǎo guó wáng 。 」

shāng rén jìng lǐ xiān dào bī qiū hòu jiù huí dào shèng yīn chéng , gào sù chéng lǐ de
 商人敬礼仙道比丘后就回到胜音城，告诉城里的
 rén shuō : 「 lǎo wáng bù jiǔ jiāng huí guó kāi dǎo xiǎo wáng , jiāo tā bù yào zài fēi fǎ
 人说：「老王不久将回国开导小王，教他不要再非法
 kǔ chǔ rén mín 。 」

zhè shí nǐng chén tīng dào zhè xiē
 这时佞臣听到这些
 huà , jí xiàng dǐng jì wáng jìn chán yán
 话，即向顶髻王进谗言
 shuō : 「 dà wáng nín zhī dào ma ?
 说：「大王您知道吗？
 lǎo wáng yǒu xīn huí lái zhòng zhǔ wáng
 老王有心回来重主王
 wèi 。 」

dǐng jì wáng
 顶髻王
 shuō : 「 wǒ fù wáng
 说：「我父王

yǐ jīng chū jiā zěn me
已经出家，怎么

kě néng huì tān qiú wáng
可能会贪求王

wèi
位？」

níng chén qǐ zòu
佞臣启奏

shuō : 「 yóu yú lǎo wáng
说：「由于老王

de tān ài xīn zhòng , shǐ
的贪爱心重，使

qī zhuī huǐ 。
其追悔。」

dǐng jì wáng shuō : 「 nà zhè yàng gāi zěn me bàn ne
顶髻王说：「那这样该怎么办呢？」

níng chén shuō : 「 pài rén qù bǎ tā shā sǐ 。
佞臣说：「派人去把他杀死。」

guó wáng shuō : 「 xiān dào bǐ qiū shì wǒ fù qīn , zěn me kě qǐ shā hài de
国王说：「仙道比丘是我父亲，怎么可起杀害的
niàn tóu ?
念头？」

níng chén yǐ zhǒng zhǒng de huáng huà , shǐ guó wáng shòu yǒu huò , tā shuō sòng yuē :
佞臣以种种的谎话，使国王受诱惑，他说颂曰：

「 ruò fù mǔ xiōng dì , huò fù shì nǚ nán , è niàn zuò yuàn jiā , dāng xū
「若父母兄弟，或复是女男，恶念作怨家，当须

zhǎn qí shǒu , jiǎ shǐ yǒu qiān zǐ , gòng chéng yú yì chuán , yī zǐ zuò yuàn jiā , zhū
斩其首。假使有千子，共乘于一船，一子作怨家，诸
zǐ xū chén mò 。
子须沉没。」

cún jiā shā yī mìng , wéi cūn chú yī jiā , wéi chén chú yī cūn , wéi jǐ qì
存家杀一命，为村除一家，为臣除一村，为己弃

yī guó 。
一国。」

(这是说：就算是父母兄弟们，如果有人起恶念
 成为怨家，就应该把他抓来斩首。就好比有上千的儿
 女们共乘一艘船，其中一个儿子如果破坏那艘船，则
 船就要沉没，为了全家人的安危，就要杀掉那一个害
 群之马。同样的，为保护全村的安危，必须除掉为害
 村民的那一家……。)

顶髻王听信谗言，就让佞臣以金钱收买一群屠夫
 去杀老王（仙道比丘）。

是时，仙道比丘结夏安居圆满，前往佛陀座前，
 头面礼足，敬告佛陀说：「世尊！我正准备回祖国胜
 音城。」

佛陀告诉仙道比丘说：「随汝意去，当须思念：
 业力难违。」仙道礼辞佛陀之后，即往胜音城。仙道
 比丘走到半路时，遇见被派来的屠夫，他们认出这位
 是老王。屠夫即对仙道比丘说颂曰：

「勇猛大王何处去？顶髻不欲愿王生，故遣我等
 共相刑，王今命尽无逃处。」

nǐ men shì dǐng jì wáng pài lái shā wǒ de
「你们是顶髻王派来杀我的？」

shì
「是！」

xiān dào xiǎng chéng rú shì zūn suǒ shuō dāng xū sī niàn yè lì nán
仙道想：诚如世尊所说：「当须思念，业力难

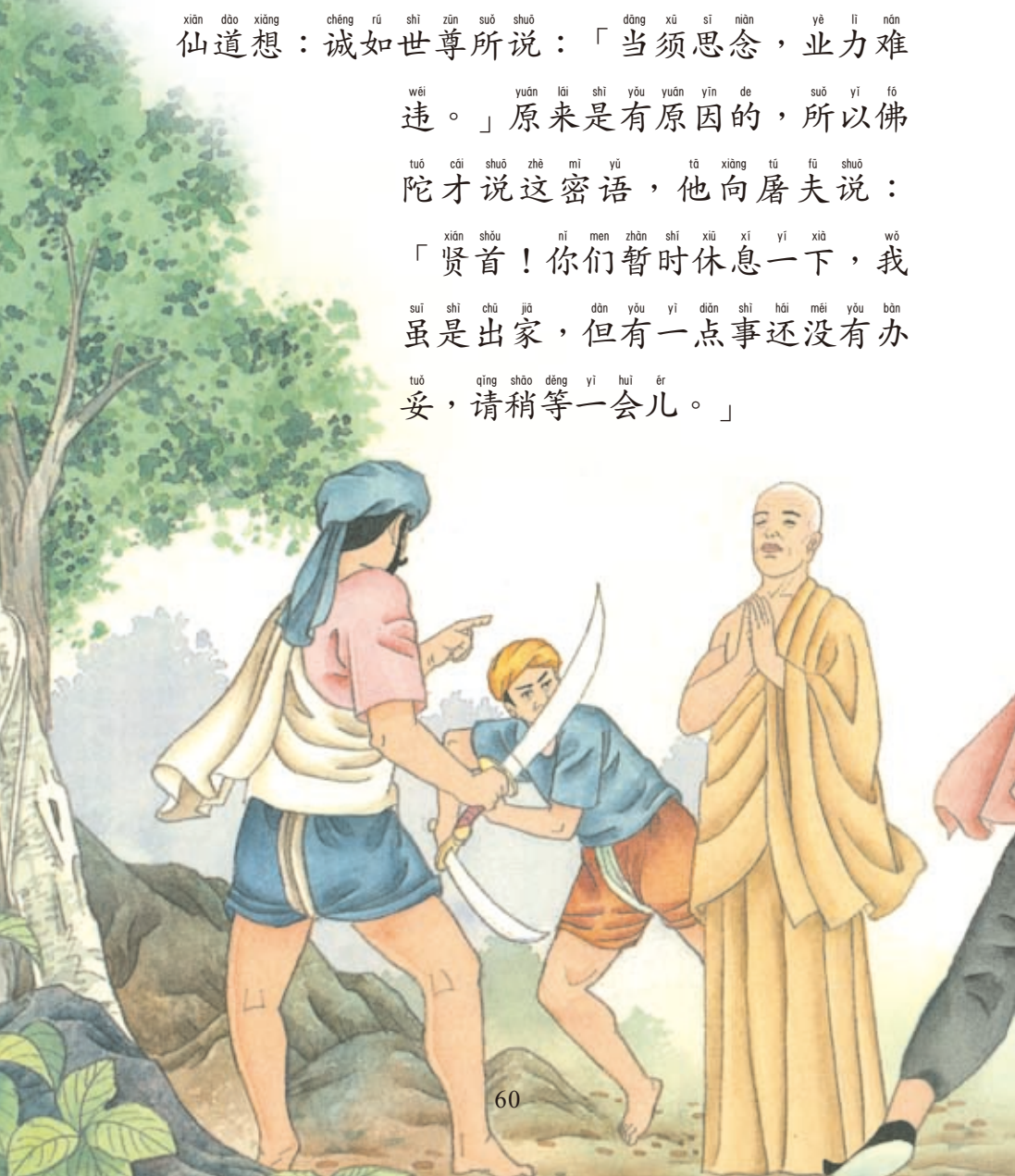
wéi 。」 yuán lái shì yǒu yuán yīn de suǒ yī fó
违。」原来是有原因的，所以佛

tuó cái shuō zhè mì yǔ tā xiàng tú fū shuō
陀才说这密语，他向屠夫说：

xián shǒu nǐ men zhàn shí xiū xī yí xià wǒ
「贤首！你们暂时休息一下，我

suī shì chū jiā dàn yǒu yí diǎn shì hái méi yǒu bàn
虽是出家，但有一点事还没有办

tuǒ qǐng shāo děng yí huì ér 。」
妥，请稍等一会儿。」

「好，你去办吧！」

仙道比丘就在树下结跏趺坐，观察世间苦、空、
 诸行无常。于是断除诸烦恼，证得阿罗汉圣果，三明
 六通、四无碍辩悉皆具足。于三界中所有爱着、利
 养、恭敬无不弃舍，证解脱乐。即说偈曰：

「已断诸结缚，善拔众毒箭，我仙道比丘，仍不
 免王法。」

仙道说了这偈后，告诉屠夫说：「贤者！我所要
 做的现在已做了，你们要怎么做，就
 随你做吧！」

屠夫说：「大王！我回国之后，
 顶髻王如果问说：大王死时说了些什
 么？我们该如何向
 他报告？」

你们就把这偈
 颂传给他：「汝造
 多恶业，杀父贪国

wèi wō huò shèng niè pán rú duò wú jiàn yù
位，我获胜涅槃，汝堕无间狱。」

xiān dào yòu shuō : 「 nǐ men kě yǐ zài gào sù dǐng jì shuō tā yǐ zào wú
仙道又说：「你们可以再告诉顶髻，说他已造五
wú jiàn yè zhōng de èr nǐ zuì yī zhě shā fù èr zhě shā ā luó hàn zhū lòu yǐ
无间业中的二逆罪：一者杀父，二者杀阿罗汉诸漏已
jìn 。 bī dìng huì duò wú jiàn dì yù shòu jí dà kǔ bú guò kě zhì chéng yīn qín chǎn
尽。必定会堕无间地狱受极大苦。不过可至诚殷勤忏
huǐ zuì yè qiú dé qīng wēi yè guǒ 。
悔罪业，求得轻微业果。」

xiān dào yòu xiǎng : wǒ yīng gāi yǐ shén tōng lì chéng kōng ér qù bú ràng dǐng jì
仙道又想：我应该以神通力乘空而去，不让顶髻
yīn shā wǒ ér shòu jí zhòng de yè bào jí shēng zhèng niàn yù fá shén tōng jié
因杀我而受极重的业报。即生正念，欲发神通。结
guǒ yīn xīn yǒu suǒ qiú jìng jìng mí luàn de lián shén tōng de shén zì yě xiǎng
果，因心有所求境，竟迷乱得连神通的「神」字也想
bú qǐ lái wú fá fā chū shén tōng 。
不起来，无法发出神通。

tā yòu xiǎng shì zūn jiāo wǒ yào sī wéi yè lì bú néng táo bì biàn shuō
他又想：世尊教我要思惟业力，不能逃避。便说
jiē yuē : 「 jiǎ lìng jīng bǎi jié suǒ zuò yè bù wáng yīn yuán huì yù shí guǒ
偈曰：「假令经百劫，所作业不亡，因缘会遇时，果
bào huán zì shòu 。
报还自受。」

zhè shí tú fū bá chū lì dāo zhǎn duàn xiān dào (bǐ qiū wáng de tóu ,
这时，屠夫拔出利刀斩断仙道（比丘）王的头，
nà zhǎn duàn de tóu yīng shēng luò dì kōng zhōng jí shí chū xiàn shuō jiē de shēng yīn :
那斩断的头应声落地。空中即时出现说偈的声音：
「 bù sī yì yè lì suǒ yuǎn bì xiāng qiān guǒ bào chéng shú shí qiú bì zhōng nán
「不思议业力，虽远必相牵，果报成熟时，求避终难
tuō 。
脱。」

dāng xiān dào bǐ qiū bèi shā shí fó tuó zài zhú lín jīng shè zhōng hū rán wēi
当仙道比丘被杀时，佛陀在竹林精舍中忽然微

xiào bīng cóng kǒu zhōng fàng chū wú sè guāng míng guāng zhōng yǎn shuō kǔ kōng wú
笑，并从口中放出五色光明，光中演说苦、空、无
cháng wú wǒ déng fǎ yòu shuō èr jiē yuē : 「 rǔ děng qiú chū lí yú fó jiào
常、无我等法。又说二偈曰：「汝等求出离，于佛教
jīng qín xiáng fú shēng sǐ jūn rú xiàng cuī cǎo shě yú cǐ fǎ lǜ zhōng cháng xiū
精勤，降伏生死军，如象摧草舍。于此法律中，常修
bú fàng yì néng jié fán nǎo hǎi dāng jìn kǔ biān jì 。」
不放逸，能竭烦恼海，当尽苦边际。」

zhè guāng míng zhōu biān sān qiān dà qiān shì jiè hòu yòu huí dào fó tuó de zuò
这光明周遍三千大千世界后，又回到佛陀的座
chù shì zūn yǒu yí ge cháng lì ruò fó shì zūn yào shuō guò qù shì guāng jí cóng
处。世尊有一个常例：若佛世尊要说过去事，光即从
fó bèi rù ruò shuō wèi lái shì guāng cóng xiōng rù ruò shuō dì yǔ shì guāng cóng
佛背入；若说未来事，光从胸入；若说地狱事，光从
zú xià rù ruò shuō páng shēng shì guāng cóng zú gēn rù ruò shuō è guǐ shì guāng
足下入；若说旁生事，光从足跟入；若说饿鬼事，光
cóng zú zhǐ rù ruò shuō rén shì guāng cóng xī rù ruò shuō lì lún wáng shì guāng
从足指入；若说人事，光从膝入；若说力轮王事，光
cóng zuǒ shǒu zhāng rù ruò shuō zhuǎn lún wáng shì guāng cóng yòu shǒu zhāng rù ruò shuō tiān
从左手掌入；若说转轮王事，光从右手掌入；若说天
shì guāng cóng qí rù ruò shuō shēng wén shì guāng cóng kǒu rù ruò shuō dú jué
事，光从脐入；若说声闻事，光从口入；若说独觉
shì guāng cóng méi jiān rù ruò shuō ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí shì guāng cóng
事，光从眉间入；若说阿耨多罗三藐三菩提事，光从
dǐng rù
顶入。

rú jīn cǐ guāng míng rào fó sān zā cóng fó zú xià rù shì shí ā
如今此光明绕佛三匝从佛足下入，是时阿
nǎn zūn zhě zhī dào fó tuó yào shuō dì yǔ shì biàn hé zhāng gōng jìng ,
难尊者知道佛陀要说地狱事，便合掌恭敬，
bǐng gào fó tuó shuō : 「 shì zūn rú lái yīng zhèng děng jué xī
禀告佛陀说：「世尊！如来应正等觉，熙
yí wēi xiào fēi wú yīn yuán jí shuō jiē ěr qǐng fó yuē : 「 kǒu chū
怡微笑非无因缘。即说偈而请佛曰：『口出

zhǒng zhǒng miào guāng míng   chōng mǎn dà qiān fēi yī xiāng   zhōu biān shí fāng zhū chā tǔ   rú
种种妙光明，充满大千非一相，周遍十方诸刹土，如
rì guāng zhào jìn xū kōng   fó shì zhòng shēng zuì shèng yīn   néng chú jiāo màn jí yōu qī
日光照尽虚空。佛是众生最胜因，能除骄慢及忧戚，
wú yuán bù qǐ yú jīn kǒu   wēi xiào dāng yǎn yǒu xī qí   ān xiǎng shěn dì móu ní
无缘不启于金口，微笑当演有稀奇。安享审谛牟尼
zūn   lè yù wén zhě néng wéi shuō   rú shī zǐ wáng fā miào hǒu   yuàn wéi wǒ děng jué
尊，乐欲闻者能为说，如师子王发妙吼，愿为我等绝
yí xīn   fó rú dà hǎi miào shān wáng   ruò wú yīn yuán bù yáo dòng   zì zài cí bēi
疑心。佛如大海妙山王，若无因缘不摇动，自在慈悲
xiǎn wēi xiào   wéi kě yǎng zhě shuō yīn yuán   』 』
现微笑，为渴仰者说因缘。』 』

fó tuó gào sù ā nán zūn zhě shuō   「 shì de   zhè zhèng shì yǒu yī duàn yīn
佛陀告诉阿难尊者说：「是的！这正是有一段因

yuán   rú lái yīng zhèng děng jué zhé wéi wēi xiào   nǐ yīng zǐ xì tīng   jí shuō gē
缘，如来应正等觉辄为微笑，你应仔细听，即说偈

yuē   『 yǐ duàn zhū jié fú   shān bā
曰：『已断诸结缚，善拔

zhòng dú jiàn   bī xiān dào bī qiū   réng
众毒箭，彼仙道比丘，仍

bù miǎn wáng fǎ   』
不免王法。』

ā nán tuó   shèng yīn chéng dǐng jì
阿难陀！胜音城顶髻

wáng yīn shòu nìng chén de chán yán   tā de
王因受佞臣的谗言，他的

fù wáng dé ā luó hàn dào   yǔ tā méi
父王得阿罗汉道，与他没

yǒu guò jié   què héng jiā nǐ hài   zhè
有过节，却横加逆害，这

yàng tā bì dìng duò rù wú jiàn dì yù
样他必定堕入无间地狱

zhōng   』
中。』

ā nán zūn zhě bīng gāo fó tuó shuō : 「 shì zūn ! xiān dào bī qiū zhèng dé ā
阿难尊者禀告佛陀说：「世尊！仙道比丘证得阿
luó hàn shèng guǒ , jīn yī bèi shā le ma ? 」
罗汉圣果，今已被杀了吗？」

「 xiān dào bī qiū yǐ jīng bèi shā 。 」
「仙道比丘已经被杀。」

shì shí , ā nán tuō zūn zhě tīng fó tuó shuō xiān dào bī qiū bèi shā hòu , fēi
是时，阿难陀尊者听佛陀说仙道比丘被杀后，非
cháng bēi shāng , tí kū bù yǐ !
常悲伤，啼哭不已！

zài shuō tú fū shā sǐ xiān dào wáng hòu , biàn tí zhe tā de tóu jī yī huī dào
再说屠夫杀死仙道王后，便提着他的头及衣回到
shèng yīn chéng 。 zhè shí èr nǐng chén kàn jiàn lǎo wáng de tóu yī jī yī bō shēng dà huān
胜音城。这时二佞臣看见老王的头以及衣钵，生大欢
xǐ , jí shí qián wǎng qǐ zòu dǐng jì wáng shuō : 「 dà wáng ! nín xiàn zài kě yǐ qīng
喜，即时前往启奏顶髻王说：「大王！您现在可以庆
zhù yī fān , guó nèi yǐ wú yuān jiā le 。 」
祝一番，国内已无冤家了。」

guó wáng shuō : 「 shéi shì wǒ de yuān jiā ? 」
国王说：「谁是我的冤家？」

「 lǎo wáng jiù shì dà wáng de yuān jiā ! 」
「老王就是大王的冤家！」

guó wáng wèn shuō : 「 nǎn dào xiān wáng yǐ sǐ le ma ? 」
国王问说：「难道先王已死了吗？」

「 dà wáng ! lǎo wáng yǐ bèi shā le 。 」
「大王！老王已被杀了。」

「 nǐ men zěn me zhī dào lǎo wáng yǐ bèi shā le ? 」
「你们怎么知道老王已被杀了？」

nǐng chén zhǐ zhe tú fū shuō : 「 shì zhè xiē rén qīn zì shā lǎo wáng de 。 」
佞臣指着屠夫说：「是这些人亲自杀老王的。」

dǐng jì wáng jí wèn tú fū shuō : 「 wǒ fù wáng nà lǐ yǒu duō shǎo bīng zhòng zhǔn
顶髻王即问屠夫说：「我父王那里有多少兵众准
bèi lái gōng dǎ ne ? 」
备来攻打呢？」

tú fū huí dá shuō : 「 dà wáng ! lǎo wáng shì chū jiā bī qiū , nǎ yǒu bīng
屠夫回答说：「大王！老王是出家比丘，哪有兵
zhòng ? tā zhǐ shì dān shēn zhǐ yǐng lái ér yǐ ! 」
众？他只是单身只影来而已！」

shuō zhe jí chéng lǎo wáng de tóu jí qí yī bō 。
说着即呈老王的头及其衣钵。

dǐng jī wáng kàn jiàn xiān wáng de tóu , hū rán mèn jué dǎo dì , shì zhě yǐ lěng
顶髻王看见先王的头，忽然闷绝倒地，侍者以冷
shuǐ pō sǎ le liáng jiǔ cái sū xǐng guò lái , suí jí dà kū zhe wèn tú fū shuō :
水泼洒了良久才苏醒过来，随即大哭着问屠夫说：

wǒ fù xiān wáng sǐ shí yǒu shén me yí yán fù zhǔ ?
「我父先王死时有什么遗言咐嘱？」

tú fū dá shuō : 「 dà wáng ! xiān wáng zài lín sǐ shí shuō yī shǒu jī gēi dà
屠夫答说：「大王！先王在临死时说一首偈给大
wáng : 『 nǚ zào duō è yè , shā fù tān guó wèi , wǒ huò shèng nìe pán , nǚ duò
王：『汝造多恶业，杀父贪国位，我获胜涅槃，汝堕
wú jiàn yù 。 』
无间狱。』

lǎo wáng yòu shuō : 「 nǐ yǐ zào wú wú jiàn yè
老王又说：「你已造五无间业

zhōng de èr nǐ zuì , yī zhě shā fù , èr zhě shā ā
中的二逆罪：一者杀父，二者杀阿

luó hàn zhū lòu yǐ jìn , bì dìng huì duò wú jiàn dì
罗汉诸漏已尽，必定会堕无间地

yù , shòu jí dà kǔ 。 bù guò nǐ kě yǐ zhì chéng yīn
狱，受极大苦。不过你可以至诚殷

qín chǎn huī zuì yè , qiú dé qīng wēi yè guǒ 。 」 dǐng
勤忏悔罪业，求得轻微业果。」顶

jī wáng tīng le zhī hòu , rú yǒu jiàn shè xīn , róng sè
髻王听了之后，如忧箭射心，容色

qiāo cuì , cóng cǐ měi tiān mèn mèn bú lè 。
憔悴，从此每天闷闷不乐。

毁谤阿罗汉 雨水灭胜音

níng chén wéi le gǎi biàn dǐng jì wáng de xīn niàn , jiù zài dǐ sǎ , bù sǎ èr
佞臣为了改变顶髻王的心念，就在底洒、布洒二
dà ā luó hàn de tǎ xià , gè yú yì biān zào yì xiǎo dòng xué , qǔ liǎng zhī xiǎo māo
大阿罗汉的塔下，各于一边造一小洞穴，取两只小猫
mì mì de yǎng zài dòng nèi , měi tiān yǐ ròu wéi sī , xùn liàn tā men tīng dòng rén
秘密地养在洞内，每天以肉喂饲，训练它们听懂人
yǔ 。 zhǐ yào dà shēng huàn shuō : 「 dǐ sǎ , bù sǎ , nǐ men dōu chū lái ! 」
语。只要大声唤说：「底洒、布洒，你们都出来！」
māo ér tīng dào shēng yīn , zhī dào yǒu ròu kě chī , dōu huì pǎo chū lái 。
猫儿听到声音，知道有肉可吃，都会跑出来。

níng chén yòu xùn liàn tā men shú xī zhè jù huà : 「 nǐ men zài shì shí , rú
佞臣又训练它们熟悉这句话：「你们在世时，如
guǒ què shí céng yǐ xié chán shì kuàng huà shì jiān , jiē shòu xiāng xìn nǐ de rén de yī shí
果确实曾以邪谄事诳惑世间，接受相信你的人的衣食
yǐ wéi shēng ; yīn wéi zào le zhè xiē è yè , suǒ yǐ duò māo tāi zhōng , rú guǒ zhè
以维生；因为造了这些恶业，所以堕猫胎中，如果这
shì shì zhēn de , nǐ men jiù gè gè qǔ ròu kuài rào tā , zài huí dào dòng lǐ 。 」 tā
事是真的，你们就各取肉块绕塔，再回到洞里。」他
men shuō le zhè huà hòu zài tóu ròu 。 māo ér dé ròu gè gè rào qí tā guī qù xué
们说了这话后再投肉。猫儿得肉各绕其塔，归去穴
zhōng 。 níng chén rì rì dōu zhè yàng zài tǎ chù jiāo èr māo ér , yì zhí jiāo dào chún shú
中。佞臣日日都这样在塔处教二猫儿，一直教到纯熟
—— māo ér tīng dòng rén yǔ wéi zhǐ 。
——猫儿听懂人语为止。

zhè liǎng wèi è nǎn de níng chén jiāo huì māo ér biǎo yǎn dòng zuò zhī hòu , jí wǎng
这两位恶孽的佞臣教会猫儿表演动作之后，即往
dǐng jì wáng mǔ hòu de zhù chù , bǐng gào shuō : 「 tài hòu ! dà wáng xiàn zài shēn tǐ
顶髻王母后的住处，禀告说：「太后！大王现在身体
léi shòu , kàn yàng zi , tā de rì zi bù duō le , nín zěn me hǎo xiàng háo bù guān
羸瘦，看样子，他的日子不多了，您怎么好像毫不关
xīn de yàng zi ? 」
心的样子？」

wáng mǔ shuō : 「 wǒ yě méi yǒu bàn fǎ , shì nǐ men liǎng rén jiāo tā zào zhè
王母说：「我也没有办法，是你们两人教他造这
jí zhòng è yè , shǐ tā yǒu nǎo bù yǐ 。 」
极重恶业，使他烦恼不已。」

èr nǐng chén bǐng gào shuō : 「 nín zěn me kě yǐ bǎ zé rèn tuī gěi wǒ
二佞臣禀告说：「您怎么可以把责任推给我
men ? 」
们？」

wáng mǔ shuō : 「 shì shí yǐ jīng shì zhè yàng le , wǒ hái néng rú hé ? 」
王母说：「事实已经是这样了，我还能如何？」

nǐng chén shuō : 「 yīn shā fù ér qǐ de zuì è gǎn , tài hòu nín zì jǐ xiǎng
佞臣说：「因杀父而起的罪恶感，太后您自己想
bàn fǎ qù pái jiě 。 zhì yú dà wáng yīn shā ā luó hàn ér
办法去排解。至于大王因杀阿罗汉而
xīn shēng ào huǐ zhè jiàn shì , jiù ràng wǒ men lái wèi tā xiāo
心生懊悔这件事，就让我们来为他消
chú 。 」
除。」

tài hòu wèn shuō : 「 nǐ men yào rú hé qì chú wǒ
太后问说：「你们要如何弃除我
ér xīn zhōng de huǐ nǎo ? 」
儿心中的悔恼？」

nǐng chén shuō : 「 dǐ
佞臣说：「底
sǎ bù sǎ zhè liǎng ge bī
洒、布洒这两个比
qiū zì chēng yǐ dé ā luó hàn
丘自称已得阿罗汉
shèng guǒ , zhè jiàn shì dà zhòng
圣果，这件事大众
dōu zhī dào , qí shí shì kuāng
都知道，其实是诳
huò dà zhòng , shuō wú hòu
惑大众、说无后

shì nǎ zhī tā men sǐ hòu
世，哪知他们死后

què chū shēng zài māo ér zhōng
却出生在猫儿中。

yǐ cǐ zhèng zhī shì jiān wú
以此证知，世间无

ā luó hàn 。」
阿罗汉。」

tài hòu shuō : 「 wǒ
太后说：「我

dé xiān xiāng chá zhè jiàn shì ,
得先详查这件事，

ruò shì shì shì jiù kě chú
若是事实，就可除

qǐ wǒ ér de yōu lǜ 。」
弃我儿的忧虑。」

tài hòu wèi le shǐ dǐng jì wáng
太后为了使顶髻王

jiě chú yōu kǔ , jí lái wèn tā shuō : 「 ér zi , nǐ wèi hé rú cǐ léi ruò
解除忧苦，即来问他说：「儿子，你为何如此羸弱
le ? 」
了？」

dǐng jì wáng bǐng gào mǔ hòu shuō : 「 yīn wèi nà èr nǐng chén jiāo wǒ zào zuò èr
顶髻王禀告母后说：「因为那二佞臣教我造作二
wú jiàn yè , xiān wáng wú gū de bèi shā hài , tā shì ā luó hàn zhū lòu yì jìn ,
无间业，先王无辜地被杀害，他是阿罗汉诸漏已尽，
zhè me yī lái wǒ bì duò wú jiàn dì yù wú yí 。」
这么一来我必堕无间地狱无疑。」

tài hòu gào sù dǐng jì wáng shuō : 「 nǐ bù xū yōu kǔ , wǒ wèi nǐ shuō
太后告诉顶髻王说：「你不须忧苦，我为你说
míng : xiān wáng bú shì nǐ de fù qīn 。 yīn wèi dāng chū wǒ shì zài xǐ yù shí , yǔ
明：先王不是你的父亲。因为当初我是在洗浴时，与
wài rén jiāo tōng , yīn cǐ yǒu yùn shēng nǐ 。 rú jīn nǐ duàn xiān wáng de mìng , bìng bù
外人交通，因此有孕生你。如今你断先王的命，并不

gòu chéng nǐ zuì
构成逆罪。」

dǐng jì wáng shuō : 「 jiù suàn suǒ fàn de bú shì shā fù wú zhòng nǐ yè , kě
顶髻王说：「就算所犯的不是杀父无重逆业，可
shì nán dào shā ā luó hàn jiù méi yǒu zuì ? 」
是难道杀阿罗汉就没有罪？」

tài hòu huí dá shuō : 「 zhè shì nǐ kě yǐ wèn yǒu zhì huì de rén , yǐ chá
太后回答说：「这事你可以问有智慧的人，以查
míng zhēn xiàng 。 」
明真相。」

shì shí tài hòu jí cí zǐ huí gōng , gào sù èr níng chén shuō : 「 dà wáng yīn
是时太后即辞子回宫，告诉二佞臣说：「大王因
shā fù de yōu lǜ , wǒ yǐ wéi tā chú qù , zhì yú tā yīn shēn pà shā ā luó hàn
杀父的忧虑，我已为他除去，至于他因深怕杀阿罗汉
ér zào zuì de yōu lǜ , nà jiù yào kàn nǐ men de biǎo yǎn le 。 」
而造罪的忧虑，那就要看你们的表演了。」

dǐng jì wáng wèi le jiě jué xīn zhōng yí wèn , yú shì zhào jí qún chén jí zhū zhì
顶髻王为了解决心中疑问，于是召集群臣及诸智
zhě , wèn shuō : 「 wǒ tīng shuō shā ā luó hàn bì dé dà nǐ zuì , zhè shì shén me
者，问说：「朕听说杀阿罗汉必得大逆罪，这是什么
dào lǐ ne ? 」
道理呢？」

cǐ shí qún chén zhōng yǒu yī wèi dà chén jìng gào shuō : 「 dà wáng ! shéi zhī dào
此时群臣中有一位大臣敬告说：「大王！谁知道
tā shì fǒu yǐ zhèng dé ā luó hàn guǒ ? 」
他是否已证得阿罗汉果？」

yǒu yī wèi shuō : 「 zhèng dé ā luó hàn dào de shèng zhě shén tōng zì zài ,
又有一位说：「证得阿罗汉道的圣者神通自在，
yīng zài shì xiān jiù zhī dào yǒu rén yào hài tā , wèi hé bù chéng kōng fēi téng ér
应在事先就知道有人要害他，为何不乘空飞腾而
qù ? 」
去？」

èr níng chén qǐ zòu shuō : 「 dà wáng hé bì yǒu lǜ ? shì jiān gēn běn jiù méi
二佞臣启奏说：「大王何必忧虑？世间根本就没有

ā luó hàn , pài rén shā tā nǎ yǒu shén me
阿罗汉，派人杀他哪有什么
nǐ zuì ?
逆罪？」

guó wáng shuō : 「 nǐ men shuō shì jiān
国王说：「你们说世间

méi yǒu ā luó hàn , kě shì wǒ hé zhòng duō
没有阿罗汉，可是我和众多
rén mín dōu qīn yǎn kàn jiàn dǐ sǎ bù sǎ
人民都亲眼看见底洒、布洒
èr wèi bī qiū huò dé ā luó hàn dào 。 tā
二位比丘获得阿罗汉道。他
men fēi téng xū kōng zhōng biàn chéng shuǐ huǒ zuò
们飞腾虚空中变成水火，作
gè zhǒng shén tōng biàn huà hòu , rù wú yú yī
各种神通变化后，入无余依

miào niè pán jiè nǐ men wéi hé shuō tā dé dào shì xū wèi ne
 妙涅槃界，你们为何说他得道是虚伪呢？」

níng chén shuō jǐng qǐng dà wáng kuān shù chén de zuì wǒ zé xiáng xì shuō míng
 佞臣说：「敬请大王宽恕臣的罪，我则详细说明
 qí shì 其事。」

shén me shì ne
 「什么事呢？」

níng chén qǐ zòu shuō nǎ xiē shā mén bī qiū dōu shì xū wèi kuāng huò shì
 佞臣启奏说：「那些沙门比丘都是虚伪诳惑世
 jiān 间，其实他们都继续受生，却说是无诸后有；若是真
 de wú zhū hòu yǒu dī sǎ yú bù sǎ èr bī qiū wèi shén me hái huì chū shēng zài māo
 的无诸后有；底洒与布洒二比丘为什么还会出生在猫
 tāi zhōng gè jū qí tā xià 胎中，各居其塔下？」

guó wáng wèn shuō nǐ men zěn me zhī dào dī sǎ bù
 国王问说：「你们怎么知道底洒、布
 sǎ èr dà ā luó hàn jūn chū shēng zài māo zhōng 洒二大阿罗汉，均出生在猫中？」

níng chén shuō dà wáng rú guǒ bù xiāng xìn kě qīn zì
 佞臣说：「大王如果不相信，可亲自
 qù tā biān shì yàn 去塔边试验。」

dǐng jì wáng biàn mìng zhū chén lì shuō běn wáng yào qù dī
 顶髻王便命诸臣吏说：「本王要去底
 sǎ bù sǎ èr zūn zhě tā biān chá míng zhēn xiāng nǐ men kě yì
 洒、布洒二尊者塔边查明真相，你们可一
 tóng qián wǎng wáng suī zhěng jià yī shí shù bǎi wàn rén zhòng jù
 同前往。」王遂整驾，一时数百万人众俱

dào èr wèi zūn zhě tǎ chù 。
到二位尊者塔处。

shì shí , nà èr è zhī shí níng
是时，那二恶知识佞

chēn biàn chí ròu kuài dào tǎ biān , dà shēng
臣便持肉块到塔边，大声

hǎn shuō : 「 dǐ sǎ ! bù sǎ ! nǐ
喊说：「底洒！布洒！你

mén chū lái ! 」 māo ér yīn wèi èr níng
们出来！」猫儿因为二佞

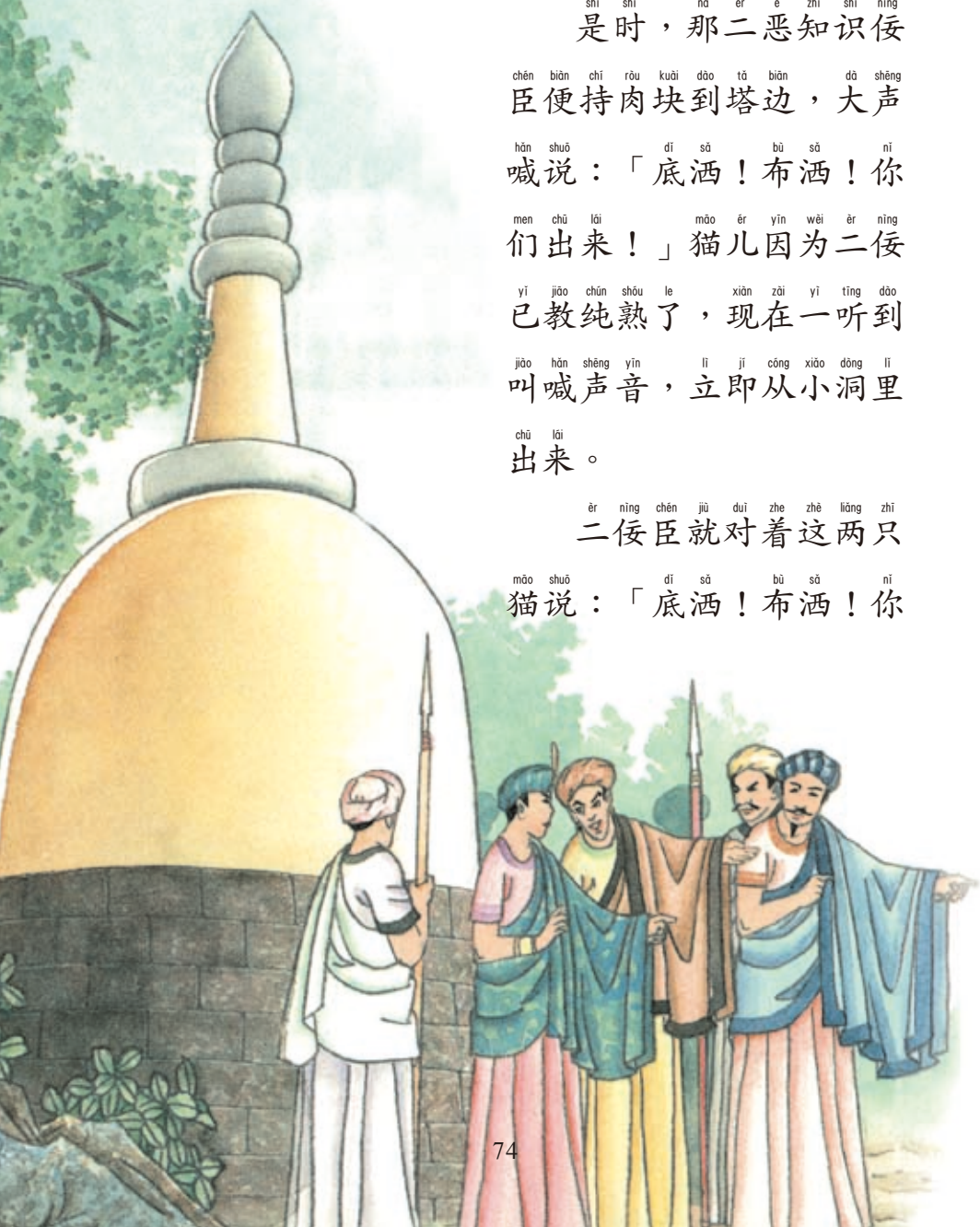
yǐ jiāo chún shóu le , xiān zài yī tīng dào
已教纯熟了，现在一听到

jiào hǎn shēng yīn , lì jí cóng xiǎo dòng lǐ
叫喊声音，立即从小洞里

chū lái 。
出来。

èr níng chēn jiù duì zhe zhè liǎng zhī
二佞臣就对着这两只

māo shuō : 「 dǐ sǎ ! bù sǎ ! nǐ
猫说：「底洒！布洒！你

mén zài shì shí yǐ xié chǎn shì kuáng huò shì jiān jiè yǐ nà shòu xiāng xìn nǐ de xī
 们在世时，以邪谄事诳惑世间，借以纳受相信你的徒
 zhòng de yī shí yǐ wéi shēng yīn wèi zhè ge è yè de yuán gù suǒ yǐ duò rù māo
 众的衣食以维生，因为这个恶业的缘故，所以堕入猫
 tāi zhōng rú guǒ wǒ shuō de shì shí huà nǐ men jù gè qǔ ròu kuài rào tā rán hòu
 胎中，如果我说的的是实话，你们就各取肉块绕塔然后
 zài huí dào dòng lǐ shuō le zhè xiē huà hòu cái kāi shǐ tóu ròu māo ér dé
 再回到洞里。」说了这些话后，才开始投肉。猫儿得
 ròu jí àn zhào guàn lì rào tā zài huí dào dòng lǐ 。
 肉即按照惯例绕塔，再回到洞里。

níng chén bǐng gào guó wáng shuō dà wáng nǐn dōu kàn jiàn le ma
 佞臣禀告国王说：「大王！您都看见了吗？」

dǐng jì wáng shuō běn wáng yǐ jīng quán bù kàn jiàn le 。
 顶髻王说：「本王已经全部看见了。」

níng chén zài cì jìn chǎn yán shuō dà wáng jīn cǐ shì jiān wú ā luó
 佞臣再次进谗言说：「大王！今此世间无阿罗
 hàn shā mén suǒ shuō le tuō shēng sǐ wú zhū hòu yǒu děng huà quán shì qiān biǎn shì
 汉，沙门所说了脱生死、无诸后有等话，全是欺骗世
 rén de kōng yán 。
 人的空言。」

dǐng jì wáng tīng xìn yān chén de chǎn yán jiù kāi shǐ bù xiāng xìn yǒu ā luó hàn
 顶髻王听信奸臣的谗言，就开始不相信有阿罗汉
 de shuō fǎ cóng cǐ fā qǐ xié jiàn xīn bìng qiè xià lìng jìn zhǐ gòng yǎng sēng zhòng 。
 的说法，从此发起邪见心，并且下令禁止供养僧众。

shì shí guó nèi suǒ yǒu bǐ
 是时国内所有比

qiū bǐ qiū nǐ déng yī qiè
 丘、比丘尼等一切

yǐn shí gòng yǎng dōu duàn jué
 饮食供养都断绝

le 。 chū jiā wǔ zhòng jì wú
 了。出家五众既无

yǐn shí jí fēn fēn lí kāi
 饮食，即纷纷离开

shèng yīn guó , zhǐ liú zhe dà jiā zhān yán zūn zhě yǔ shì luó bī qiū ní (èr dà ā
胜音国，只留着大迦旃延尊者与世罗比丘尼（二大阿
luó hàn) zhù yú shèng yīn chéng wài 。
罗汉) 住于胜音城外。

yǒu yī tiān zǎo chén , dà jiā zhān yán zūn zhě zhí chí yī bō , jiāng rù shèng yīn
有一天早晨，大迦旃延尊者执持衣钵，将入胜音
chéng qī shí , hū yù dǐng jì wáng chū chéng yóu liè 。 zūn zhě kàn jiàn guó wáng shí zì
城乞食，忽遇顶髻王出城游猎。尊者看见国王时自
cùn bú yào gěi dǐng jì wáng kàn jiàn wǒ , yǐ miǎn shǐ tā shēng bù xǐ xīn 。 yú shì
忖，不要给顶髻王看见我，以免使他生不喜心。于是
zūn zhě jí bì kāi 。
尊者即避开。

dǐng jì wáng yáo jiàn zūn zhě huí bì zhī hòu , jí wèn nǐng chén shuō : 「 nà ge
顶髻王遥见尊者回避之后，即问佞臣说：「那个
bī qiū wèi shén me yù jiàn běn wáng jiù lì kè yuǎn lí ne ? 」
比丘为什么遇见本王就立刻远离呢？」

nǐng chén huí bǐng shuō : 「 dà wáng ! nà bī qiū xīn lǐ xiǎng : bù kě ràng zhè
佞臣回禀说：「大王！那比丘心里想：不可让这
shā fù zuò nǐ zhī rén de wū huī zhān dào wǒ qīng jìng de shēn tǐ 。 suǒ yǐ tā cái huí
杀父作逆之人的污秽沾到我清净的身体。所以他才回
bì dà wáng yuǎn qù 。 」
避大王远去。」

dǐng jì wáng tīng le lì jí nù fā chōng guān , chī lìng bīng shì gè nà yī bǎ
顶髻王听了立即怒发冲冠，敕令兵士各拿一把
tǔ , nāi sā zài dà jiā zhān yán zūn zhě dǐng shàng 。 zūn zhě zhī dào bīng shì yào lái sā
土，掷撒在大迦旃延尊者顶上。尊者知道兵士要来撒
tǔ , jí yǐ shén tōng biàn huà zuò yī jiān xiǎo fáng wū , tā jiù zài fáng wū lǐ duān
土，即以神通变化作一间小房屋，他就在房屋里端
zuò 。 shì shí bīng zhòng gè yǐ chén tǔ pāo xiàng zūn zhě shēn shàng , tǔ biàn chéng wéi dà
坐。是时兵众各以尘土抛向尊者身上，土便成为大
jù 。
聚。

zhè shí , lì yì , chú huàn èr dà chén (tā men shì xiān dào wáng de fú xiàng
这时，利益、除患二大臣（他们是仙道王的辅相

dà chēn yàn jiàn guó wáng duì zūn zhě fēi lǐ jì wéi zūn zhě qù tǔ bìng qiě qǐng
大臣) 眼见国王对尊者非礼，即为尊者去土，并且请
wèn zūn zhě shuō : 「 dà dé xiàn zài chéng rén zuò wú lì shì (yǐ tǔ nā yú chū
问尊者说：「大德！现在城人做无利事（以土掷于出
jiā rén shēn shàng yǐ hòu jiāng shòu zěn me yàng de guǒ bào 。」
家人身上），以后将受怎么样的果报。」

zūn zhě gào sù èr dà zhōng chén shuō : 「 qī rì hòu tiān jiāng xià chén tǔ ,
尊者告诉二大忠臣说：「七日后，天将下尘土，
suǒ yǒu de chéng guō dōu jiāng bēi tiān yā wú yí èr zhōng chén jí jiāng nán tóng tuō
所有的城郭都将被填压无遗。」二忠臣即将男童托
fù gěi dà jiā zhān yán zūn zhě wéi shì zhě nǚ tóng tuō fù gěi shì luó bī qiū ní wéi
付给大迦旃延尊者为侍者，女童托付给世罗比丘尼为
shì zhě jiù zài dāng tiān tiān shàng xià zhe zhēn bǎo shèn zhì lián xù liù rì dōu xià
侍者。就在当天，天上下着珍宝，甚至连续六日都下
zhe zhū bǎo lì yì chú huàn èr rén dōu huà dé zhēn bǎo zài mǎn liáng chuán tā men
着珠宝，利益、除患二人都获得珍宝载满两船。他们
chèn yè chū chéng táo bì suí hé liú ér qù dào yí ge shèng dì gè zào yí chéng
趁夜出城逃避，随河流而去，到一个胜地，各造一城
ān jū xià lái 。
安居下来。

huà shuō huí lái dǐng jì wáng pài bīng xiàng dà jiā zhān yán zūn zhě sā tǔ de dì
话说回来，顶髻王派兵向大迦旃延尊者撒土的第
qī rì shì luó bī qiū ní jí yǐ shén tōng jiāng shì nǚ fēi wǎng jiǎo shǎn pí chéng jiāo
七日，世罗比丘尼即以神通将侍女飞往僑闪毗城，交
fù qǔ shī luó zhǎng zhē yǎng yù zhè shí dà jiā zhān yán zūn zhě zài shèng yīn
付瞿师罗长者养育。这时大迦旃延尊者在胜音
chéng zhōng kàn jiàn tiān zhèng xià zhe chén tǔ zhī dào shì yè lì bù kě
城中看见天正下着尘土，知道是业力不可
jiù jī jǐ jiàn chén tǔ mǎn chéng rén wú yí zǐ jí jiāng shì
救济；及见尘土满城，人无遗子，即将侍
zhě tóng zǐ yǐ shén tōng lì chéng kōng ér qù jīng guò zhū guó zuì hòu
者童子以神通力乘空而去，经过诸国，最后
qù dào yí ge xiǎo guó zhèng féng guó wáng mìng zhōng yòu méi yǒu hòu sì
去到一个小国，正逢国王命终，又没有后嗣

jì chéng wáng wèi   gāi guó rén mǐn zhī dào   zūn zhě shén tōng dào dé gāo yuǎn   suī qǐng qiú
继承王位，该国人民知道尊者神通道德高远，遂请求
lì zhè wèi tóng zǐ wéi guó wáng   zūn zhě dá yīng zhū rén qǐng qiú   jí lì wéi gàn yán
立这位童子为国王。尊者答应诸人请求，即立为绀颜
wáng 。
王。

hòu lái   zūn zhě dà jiā zhān yán nán xíng lái dào shě wèi guó   shēn shòu zhū bǐ
后来，尊者大迦旃延南行来到舍卫国，深受诸比
qiū rè liè huān yíng   tā men kěn qiè de wèn : 「 shān lái dà dé jiā zhān yán   nín
丘热烈欢迎，他们恳切地问：「善来大德迦旃延！您
zài lǚ tú zhōng   hái ān xiáng yú kuài ma ? 」
在旅途中，还安详愉快吗？」

zūn zhě dá shuō : 「 jù shòu   wǒ yǒu kǔ yě yǒu lè 。 」
尊者答说：「具寿！我有苦也有乐。」

zhū bǐ qiū bù liǎo jiě zhè huà de hán yì   fēn fēn xiǎng wèn yuán yīn 。
诸比丘不了解这话的含意，纷纷详问原因。

zūn zhě shuō : 「 wǒ néng suí chū huà dù zhòng shēng   jí shì yī zhǒng lè qǔ ;
尊者说：「我能随处化度众生，即是一种乐趣；

dàn zài shèng yīn chéng bèi chén tǔ yā shēn ,
但在胜音城被尘土压身，

què shì yī zhǒng kǔ shì 。 」 zūn zhě gèng
却是一种苦事。」尊者更

bǎ dǐng jī wáng shā fù ā luó hàn hé shèng yīn chéng bèi tǔ yā ér miè wáng dèng shì gào sù
把顶髻王杀父阿罗汉和胜音城被土压而灭亡等事告诉
zhū bī qiū 。
诸比丘。

bī qiū men tīng le zūn zhě shuō zhè xiē yīn yóu zhī hòu shuō : 「 bī shā fù
比丘们听了尊者说这些因由之后说：「彼杀父
rén , shēng jí xié jiàn , qiè shòu zhè zhǒng xiàn shí huā bào , tā de guǒ bào shēng zài dì
人，生极邪见，且受这种现世花报，他的果报生在地
yù zhè zhǒng wèi lái kǔ guǒ , shéi néng dài tā shòu ne ? 」
狱。这种未来苦果，谁能代他受呢？」

suǒ zuò yè bù wáng zì shòu qí guǒ bào
▶ 所作业不亡 自受其果报

bī qiū men tīng wán dà yì zhān yán zūn zhě miáo shù tā zài wài yóu huà de jīng guò
比丘们听完大迦旃延尊者描述他在外游化的经过
zhī hòu , dà jiā dōu yǒu yí wèn , yú shì bǐng gào fó tuó shuō : 「 shì zūn ! qǐng
之后，大家都有疑问，于是禀告佛陀说：「世尊！请
nín cí bēi wéi wǒ men jiě shuō nà wèi xiān dào bī qiū shì shén me yuán gù shēn wéi guó
您慈悲为我们解说那位仙道比丘是什么缘故身为国
wáng ? ér tā wèi hé zài xiǎng shòu zhǒng zhǒng kuài lè zhī hòu , shě cí shèng wèi ér fǎn fó
王？而他为何在享受种种快乐之后，舍此胜位而皈佛
chū jiā xiū xíng , duàn zhū fán nǎo zhèng dé ā luó hàn shèng dào , què yòu bù miǎn yú dāo
出家修行、断诸烦恼证得阿罗汉圣道，却又不免于刀
shā ? 」
杀？」

fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : 「 nǐ men zǐ xì tīng : xiān dào bī qiū guò
佛陀告诉诸比丘说：「你们仔细听：仙道比丘过
qù shì suǒ zāo de è yè , xiān zài yīn yuán chéng shú , bì xū zì shòu , wú táo bì
去世所造的恶业，现在因缘成熟，必须自受，无逃避
chù 。 zì jǐ suǒ zuò de è yè , bù yú wài jiè dì shuǐ huǒ fēng líng shòu qí bào ,
处。自己所作的恶业，不于外界地水火风令受其报，
bì dīng yóu zì shēn yùn jiè chū zhōng ér shòu yì shú (guǒ bào) 。 」 fó tuó jí shuō
必定由自身蕴界处中而受异熟（果报）。」佛陀即说
jiǔ yán : 「 jiǎ lìng jīng bǎi jié , suǒ zuò yè bù wáng , yīn yuán huì yù shí , guǒ
偈言：「假令经百劫，所作业不亡，因缘会遇时，果

bào huán zì shòu
报还自受。」

fó tuó shuō : 「 guò qù wú fó chū xiàn yú shì de shí hòu , zhǐ yǒu dú jué
佛陀说：「过去无佛出现于世的时候，只有独觉
shèng zhě chū xiàn shì jiān dāng shí yǒu yī wèi zhèng dé dú jué guó wèi de bī qiū tā
圣者出现世间，当时有一位证得独觉果位的比丘，他
āi mǐn zhōng shēng zhēng jī pín fá zhī zú ér shòu bú lè duō qiú shì dāng shí
哀愍众生，拯济贫乏，知足而受，不乐多求，是当时
shì jiān wéi yī de fú tián jiù hǎo bǐ yòng lín jiǎo lái tuō shān lín shǎo yù ér
世间唯一的福田，就好比用麟角来托山林，少欲而
zhù 。
住。

rán ér , zài zhè wèi bī qiū lái shān lín yǐ qián , jiù yǐ yǒu hěn duō zhāng lù
然而，在这位比丘来山林以前，就已有很多獐鹿
zài zhè lǐ huó dòng liè rén cháng cháng zài zhè lǐ shè zhì luó wǎng yīn ér duō huò zhāng
在这里活动，猎人常常在这里设置罗网，因而多获獐
lù 。 hū rán yǒu yī tiān jìng rán háo wú suǒ huò zhè ge liè rén shēn gǎn qí guài ,
鹿。忽然有一天竟然毫无所获，这个猎人深感奇怪，
jiù xún qiú yuán yīn suì jiàn yǒu rén zú jì jí zhuī zōng dào dú jué bī qiū zhù
就寻求原因。遂见有人足迹，即追踪到独觉比丘住
chù 。
处。

liè rén zì cùn yuán lái shì zhè ge rén zhù zài zhè lǐ , cái shǐ wǒ yī wú
猎人自忖：原来是这个人住在这里，才使我一无
suǒ huò tā yú shì fā dà chèn nù ná qǐ le jiǎn shè shā bī qiū shèng zhě āi
所获。他于是发大瞋怒，拿起了箭射杀比丘。圣者哀
mǐn zhè yú chī rén jí yǐ shēn tōng fēi téng kōng zhōng wèi tā zuò gè zhǒng biàn huà
愍这愚痴人，即以神通飞腾空中，为他作各种变化。

yú chī liè rén kàn jiàn zhè wèi chū jiā rén yǒng shēn kōng zhōng xiàn shēn tōng biàn
愚痴猎人看见这位出家人踊身空中，现神通变
huà zhī dào tā shì dé dào shèng zhě jí xiàng tā chàn huí qiú tā xià lái bǐ
化，知道他是得道圣者，即向他忏悔，求他下来。比
qiū yóu xū kōng zhōng xià lái biàn mìng zhōng liǎo 。
丘由虚空中下来，便命终了。

liè rén wéi shèng zhě huǒ huà , shōu hǎo yí gǔ , bìng wéi tā jiàn tǎ gòng yǎng 。
猎人为圣者火化，收好遗骨，并为他建塔供养。

liè rén wéi le xiāo chú yè zhàng , gèng yǐ zhǒng zhǒng gòng yǎng , dǐng lǐ bēi āi chǎn huǐ fā
猎人为了消除业障，更以种种供养，顶礼悲哀忏悔发

yuàn shuō : 『 yuàn wù yīn zhè shā yè ér shòu chù shēng , è guǐ , dì yù sān tú de
愿说：『愿勿因这杀业而受畜生、饿鬼、地狱三涂的

è bào jù kǔ ; yuàn wǒ suǒ yǒu gòng yǎng gōng dé , jiāng lái shēng yú dà wáng jiā , zī
恶报剧苦；愿我所有供养功德，将来生于大王家，资

cǎi fēng zú , dāng huò zhè xiē gōng dé xī qí , zhí yù shèng dà shī , chéng shì gòng
财丰足，当获这些功德稀奇，值遇胜大师，承事供

yǎng , xīn wú yàn juǎn 。 』 』
养，心无厌倦。』 』

fó tuó zài cǐ gào sù zhū bī qiū shuō :
佛陀再次告诉诸比丘说：

「 bī qiū men , guò qù shí shí yǐ jiǎn shè shā
比丘们，过去世时以箭射杀

shèng zhě bī qiū de nà ge liè rén , jiù shì zhè
圣者比丘的那个猎人，就是这

wèi bēi shā de xiān dào bī qiū , yóu yú tā de
位被杀的仙道比丘，由于他的

shā yè yuán gù , cóng cǐ mìng zhōng jí duò yú dì
杀业缘故，从此命终即堕于地

yù , duō shēng shòu zhū jù kǔ 。 hòu lái , dì
狱，多生受诸剧苦。后来，地

yù zuì bī chū shēng wéi rén , yú wǔ bǎi shì zhōng
狱罪毕出生为人，于五百世中

cháng bèi dāo jiǎn suǒ shā , tā shā shēng
常被刀箭所杀，他杀生

zhī zuì yè guǒ bào shǐ rén kǒng
之罪业果报使人恐

bù 。 hǎo zài tā dāng shí zhì chéng
怖。好在他当时至诚

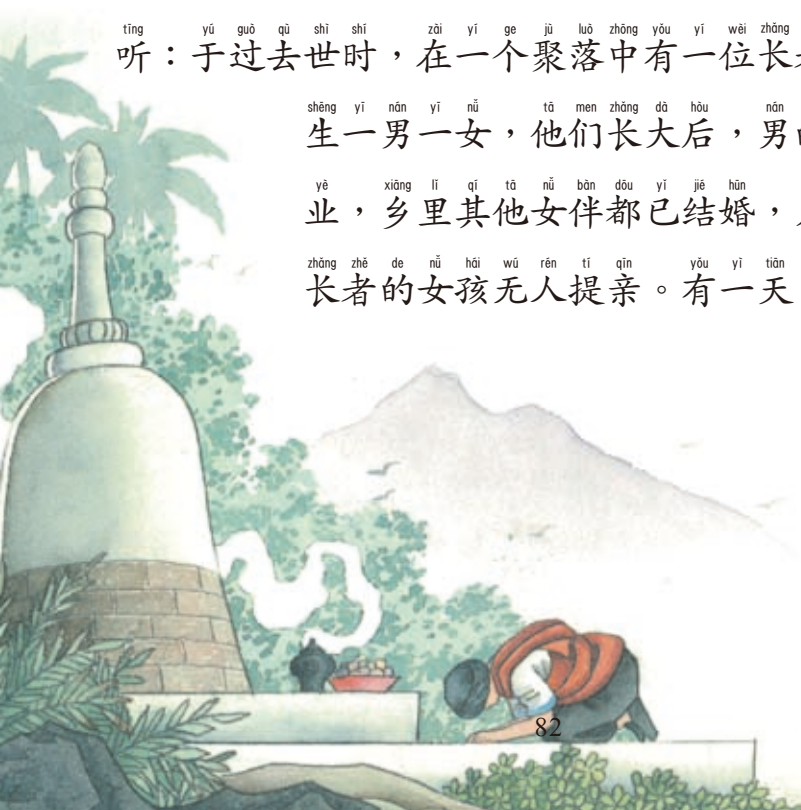
chǎn huǐ fā yuàn , yīn wèi zhè gōng
忏悔发愿，因为这功

dé yuàn lì shēng zài dì wáng jiā dé féng wǒ (fó tuó) ér huò zhèng ā luó hàn shèng
德愿力生在帝王家，得逢我（佛陀）而获证阿罗汉圣
guǒ 。 dàn tā yīn wéi sù shì suǒ zāo de shā yè rú jīn suī shì dé chéng zhèng guǒ
果。但他因为宿世所造的杀业，如今虽是得成正果，
réng rán miǎn bù liǎo bèi dāo jiàn shā hài ér jìn rù nìe pān 。
仍然免不了被刀剑杀害而进入涅槃。」

bī qiū men huái yí de bǐng gào fó tuó shuō : 「 shì zūn ! shì shén me yīn yuán
比丘们怀疑地禀告佛陀说：「世尊！是什么因缘
wáng zǐ dǐng jì yǐ jí shèng yīn chéng de rén hé jiā zhān yǎn zūn zhě dēng dōu bèi chén tǔ
王子顶髻，以及胜音城的人和迦旃延尊者等都被尘土
suǒ yā ér lì yì chū huān èr dà zhōng chén què néng chí bǎo chū chéng ?
所压，而利益、除患二大忠臣却能持宝出城？」

fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : 「 zhè xiē rén yīn yuán yù huì qí suǒ zuò
佛陀告诉诸比丘说：「这些人因缘遇会，其所作
zhū yè yǒng bù wáng shī yè guǒ xiàn qián guǒ bào hái zì shòu nǐ men zǐ xì
诸业永不亡失，业果现前，果报还自受。你们仔细
tīng yú guò qù shì shí zài yí ge jù luò zhōng yǒu yí wèi zhǎng zhě qū qī wèi jiǔ
听：于过去世时，在一个聚落中有一位长者娶妻未久
shēng yī nán yī nǚ tā men zhǎng dà hòu nán de yǐ chéng jiā lì
生一男一女，他们长大后，男的已成家立
yè xiāng lǐ qí tā nǚ bàn dōu yǐ jié hūn zhǐ shèng xià zhè wèi
业，乡里其他女伴都已结婚，只剩下这位
zhǎng zhě de nǚ hái wú rén tí qīn yǒu yí tiān yí wèi zhèng dé
长者的女孩无人提亲。有一天，一位证得

dú jué guo de chū jiā rén lái dào zhè cūn zhuāng tuō bō qǐ shí zhè shí nán jiā de zhǎng
独觉果的出家人来到这村庄托钵乞食，这时难嫁的长
zhě nǚ kàn jiàn shèng zhě lái biǎn yǐ huī wù dào zài tā de shēn shàng qiǎo qiǎo zài zhè
者女看见圣者来，便以秽物倒在他的身上，恰巧在这
yī tiān yǒu rén lái tí qīn 。
一天有人来提亲。

nán jiā nǚ de gē ge jué dé qí guài wèn shuō : 『 hé gù jīn tiān yǒu rén
难嫁女的哥哥觉得奇怪，问说：『何故今天有人
lái wèn qīn ? 』
来问亲？』

nán jiā nǚ dá shuō : 『 wǒ jīn tiān yòng huī wù zhì zài bǐ qiū shēn shàng 。 』
难嫁女答说：『我今天用秽物掷在比丘身上。』
qī xiōng tīng hòu miàn xiàn xiào róng 。
其兄听后，面现笑容。

nán jiā nǚ yòu jiāng tā bǎ huī wù diū zài sēng rén shēn shàng zhè jiàn shì gào sù nǚ
难嫁女又将她把秽物丢在僧人身上这件事告诉女
bàn , zhū nǚ bàn zhuǎn xiāng gào shuō : 『 jià bù chū qù de xiǎo jiě yòng fēn huī
伴，诸女伴辗转相告说：『嫁不出去的小姐，用粪秽
wù diū zài chū jiā zhòng shēn shàng kě yǐ dé fú jià zhàng fū 。 』 yú shì wèi hūn xiǎo
物丢在出家众身上，可以得福嫁丈夫。』于是未婚小
jiě jìng yǐ huī wù tóu zhì hé shàng (bǐ qiū sēng zhòng) shēn shàng yǐ cǐ xié xíng wù
姐竟以秽物投掷和尚（比丘僧众）身上，以此邪行误
rèn wéi jí xiáng rú shì hù xiāng zhuǎn gào nǎi zhī dà jù luò suǒ yǒu rén mǐn dōu
认为吉祥。如是互相转告，乃至大聚落所有人民，都
wù yǐ cǐ xié jiàn zuì xíng wéi shì shān shì shí shèng zhě kǒng zhòng rén yīn cǐ zào dà zuì
误以此邪见罪行为是善事。时圣者恐众人因此造大罪
è jī yǐ shén tōng fēi téng ér qù cóng cǐ bù zài lái cǐ cūn zhuāng tuō bō qǐ shí
恶，即以神通飞腾而去，从此不再来此村庄托钵乞食
le 。
了。

zhè shí jù luò zhōng jiàn bú dào sēng zhòng yǐ hòu yǒu yī wèi wǔ tōng xiān rén lái
这时聚落中见不到僧众，以后有一位五通仙人来
dào cǐ chù zhū rén yòu yǐ huī wù qì zhì dào tā de shēn shàng xiān rén jiàn cǐ qíng
到此处，诸人又以秽物弃掷到他的身上。仙人见此情

jìng yě yǐ shén tōng fēi qù , cóng cǐ yǐ hòu méi yǒu dào rén gǎn lái zhè ge cūn zhuāng qǐ
 境也以神通飞去，从此以后没有道人敢来这个村庄乞
 shí 。 yú shì zhū rén jì xù xiǎng dào : mì wù yān yú zūn zhě shēn shàng kě yǐ dé
 食。于是诸人继续想道：秽物弃于尊者身上可以得
 fú , rú jīn méi yǒu sēng zhòng , fù mǔ yě shì kě yǐ dài tì 。 suì bǎ fēn huī wù
 福，如今没有僧众，父母也是可以代替。遂把粪秽物
 diū zài fù mǔ shēn shàng 。
 丢在父母身上。

shí cǐ jù luò yǒu èr wèi zhǎng zhě , kàn jiàn zhū rén xíng cǐ fēi fǎ , jí pǔ
 时此聚落有二位长者，看见诸人行此非法，即普
 gào dà zhòng shuō : 『 nǐ men yǐ cǐ huī wù qī zhì yú sēng zhòng jí fù mǔ shēn shàng ,
 告大众说：『你们以此秽物弃掷于僧众及父母身上，
 shì wéi bèi xiào dào hé zhēn lǐ de xíng wéi , zhǒng zhè zhǒng è yīn , jiāng lái bì zhāo kǔ
 是违背孝道和真理的行为，种这种恶因，将来必招苦
 guó 。 』 jù luò cūn mǐn tīng zhǎng zhě zhè yàng de jù zhēn , fēi dàn bù xiāng xìn , fǎn ér
 果。』聚落村民听长者这般劝诫，非但不相信，反而
 zhuǎn zēng xié jiàn , è xīn bù xī 。
 转增邪见，恶心不息。」

fó tuó yòu gào sù zhū bī qiū shuō : 「 xī shí de zhǎng zhě nǚ , jiù shì xiàn
 佛陀又告诉诸比丘说：「昔时的长者女，就是现
 zài de dǐng jì wáng zǐ 。 jù luò zhōng nà xiē xié jiàn rén , jiù shì jīn shèng yīn chéng zhōng
 在的顶髻王子。聚落中那些邪见人，就是今胜音城中
 mǐn zhòng 。 dāng shí quàn jiàn mǐn zhòng wù zào è yè de èr wèi zhǎng zhě , jiù shì xiàn zài
 民众。当时劝谏民众勿造恶业的二位长者，就是现在
 de lì yì , chú huān èr wèi zhōng chēn 。 yīn wèi tā men yǐ qián quàn zhǐ mǐn zhòng de shàn
 的利益、除患二位忠臣。因为他们以前劝止民众的善
 xíng , suǒ yǐ jīn shí miǎn cǐ zāi nán , bù bèi chén tǔ yā sǐ 。 qí nán jià nǚ zhī
 行，所以今时免此灾难，不被尘土压死。其难嫁女之
 xiōng wén cǐ fēn huī wù zhì yú bī qiū shēn shàng ér fā xiào de , jí jīn dà yī qiān
 兄闻此粪秽物掷于比丘身上而发笑的，即今大迦旃
 yán 。
 延。」

fó tuó shèn zhòng dì zài cǐ gào sù zhū bī qiū shuō : 「 bī qiū men a ! jiā
 佛陀慎重地再次告诉诸比丘说：「比丘们啊！迦

zhān yǎn guò qù tīng shuō mèi mèi yǐ fèn huī qī sēng ér xiào zhòng le 『 jiàn zuò suī
 旃延过去听说妹妹以粪秽欺僧而笑，种了『见作随
 xǐ de è yīn suǒ yǐ jīn shēng hái yào bèi tǔ yā ; tā ruò bù chū jiā zhèng dé
 喜』的恶因，所以今生还要被土压；他若不出家证得
 dà ā luó hàn de wú xué shèng guǒ jīn yīn tǔ yā bì
 大阿罗汉的无学圣果，今因土压必
 dìng sǐ wáng suǒ yǐ bǐ qiū men (xìn zhòng tóng cǐ)
 定死亡。所以比丘们（信众同此）
 yīng gāi zhī dào ; ruò chún hēi yè , dé chún hēi yì shú
 应该知道；若纯黑业，得纯黑异熟
 (guǒ bào) ; ruò chún bái yè , dé chún bái yì
 (果报) ；若纯白业，得纯白异
 shú ; ruò hēi bái zá yè , dé zá yì shú 。 nǐ men
 熟；若黑白杂业，得杂异熟。你们
 yīng lí chún hēi jí hēi bái zá yè , dāng qín xiū xué chún
 应离纯黑及黑白杂业，当勤修学纯
 bái yè 。 」
 白业。」

(以上仙道比丘事俱见《根本说一切有部毗奈耶》卷四十五、

四十六)

è yè shòu kǔ yīn , yǒu yè jí yǒu kǔ 。 rú 《 ā pí dá mó dà pí pó
恶业受苦因，有业即有苦。如《阿毗达磨大毗婆
shā lùn 》 juǎn yī bǎi èr shí sì shuō : 「 rú fó jīng shuō : 『 fó gào mó nà
沙论》卷一百二十四说：「如佛经说：『佛告摩纳
pó shì jiān yǒu qíng jiē yǒu zì yè , jiē shì yè fēn , jiē cóng yè shēng , yè wéi
婆：世间有情皆由自业，皆是业分，皆从业生，业为
suǒ yī , yè néng fēn pán zhū yǒu qíng lèi , bǐ bǐ chù suǒ gāo xià shèng liè 。 』
所依，业能分判诸有情类，彼彼处所高下胜劣。』

zhōng lüè) zūn zhě shì yǒu shuō yuē : 『 shì jiān yǒu qíng jiē yǒu zì yè zhě , wéi
(中略)尊者世友说曰：『世间有情皆由自业者，谓
zì zuò yè hái zì shòu yì shú 。 jiē shì yè fēn zhě , wéi rú suǒ zuò yè , shòu rú
自作业还自受异熟。皆是业分者，谓如所作业，受如
shì yì shú 。 jiē cóng yè shēng zhě , wéi yè wéi shēng yīn , qǔ yì shòu guǒ , shēng yú
是异熟。皆从业生者，谓业为生因，取异熟果，生于

bī bǐ suǒ yīng shēng chù yè wéi suǒ yī zhě wèi yè wéi yī yīn shòu bǐ bǐ
 彼、彼所应生处。业为所依者，谓业为依因受彼、彼
 yǒu jù jù yè néng fēn pàn zhū yǒu qíng lèi bǐ bǐ chù suǒ gāo xià shèng liè zhě
 有具具。业能分判诸有情类，彼彼处所高下胜劣者，
 wèi rú qián shuō bǐ bǐ shēng chù yóu yè fēn pàn gāo xià shèng liè
 谓如前说，彼彼生处由业分判高下胜劣。」

běn shì jīng juàn yī shuō : 「ěr shí shì zūn chōng shè cí yì ér shuō
 《本事经》卷一说：「尔时世尊重摄此义，而说
 sòng yuē shì jiān zhū yǒu qíng jū qián zhōng hòu jì jiē shǔ yú zì yè yè wéi
 颂曰：世间诸有情，居前中后际，皆属于自业，业为
 qí bàn lǚ yè wéi bǐ shēng mén yè wéi qí juān shǔ yè wéi suǒ yī qù yè
 其伴侣。业为彼生门，业为其眷属，业为所依趣，业
 néng dìng sān pǐn suí yè bǐ bǐ shēng bú dìng rú lún zhuǎn huò chù tiān rén zhōng
 能定三品。随业彼彼生，不定如轮转，或处天人中，
 huò jū sì è qù shì jiān zhū yǒu qíng jiē suí yè lì zhuǎn fēi guó cái qī
 或居四恶趣。世间诸有情，皆随业力转，非国财妻
 zǐ suí zǒng wǎng yú shēng bǐ yú mìng zhōng shí suǒ yǒu jiē dùn shě dú suí yè
 子，随从往余生。彼于命终时，所有皆顿舍，独随业
 ér wǎng gù jiē yóu zì yè dāng lái zhū yǒu qíng suī shòu rú shì yè ruò néng
 而往，故皆由自业。当来诸有情，虽受如是业，若能
 yī fó jiào zhèng xìn ér chū jiā bǐ yú yú chī lèi wú shī kāi dǎo zhōng míng
 依佛教，正信而出家。彼于愚痴类，无师开导中，名
 néng shàn xiū xíng bù yú zhèng fǎ zhě gù rú děng bǐ qiū jīng qín wú fàng yì
 能善修行，不愚正法者。故汝等比丘，精勤勿放逸，
 yīng shàn zhī zhū yè xiāng xù zhèng xiū xíng wéi jìn yè zì xìng jí yè yīn yuán
 应善知诸业，相续正修行。为尽业自性，及业因缘
 děng xiū bā zhī shèng dào sù lìng dé yuán mǎn
 等；修八支圣道，速令得圆满。」

shī yuē
 诗曰：

yè fēn shàn è běn suí rén mò xué xié chī zhòng kǔ yīn
 「业分善恶本随人，莫学邪痴种苦因；

ruò duò sān tú diān dǎo qù nán wén fó fǎ yǒng chén lún 。
 若堕三涂颠倒趣，难闻佛法永沉沦。」

shàn lái zūn zhě de yè bào yǔ shén tōng
善来尊者的业报与神通

诗曰

善来变恶为何因？前世欺僧口业人。
佛令出家成觉道，降龙圣者大威神。

yóu yè shēng zhòng kǔ shàn lái biàn è lái
由业生众苦 善来变恶来

cóng qián, fó tuó zài zhī yuán jīng shě shuō fǎ shí, jiāo shǎn pí guó yǒu yī wèi
从前，佛陀在祇园精舍说法时，憍闪毗国有一位
dà fù duō cái, yī shí féng zú de zhǎng zhě míng jiào fú tú; tā qū qī wèi jiǔ jī
大富多财、衣食丰足的长者名叫浮图；他娶妻未久即
shēng yī nǚ, yán mào duān zhèng, rén jiàn rén ài。qí nǚ zhǎng dà jí jià yǔ shě wèi
生一女，颜貌端正，人见人爱。其女长大即嫁与舍卫
guó jī gū dú zhǎng zhě zǐ wéi qī。hòu lái, fú tú zhǎng zhě qī yòu shēng yī nán,
国给孤独长者子为妻。后来，浮图长者妻又生一男，
zhǎng zhě fēi cháng gāo xìng, yú shì huān hū shuō: 「shàn lái! shàn lái!」yú shì
长者非常高兴，于是欢呼说：「善来！善来！」于是
zhū qīn zú jiū chēng hū zhǎng zhě zǐ wéi shàn lái。yóu yú cǐ ér báo fú de yuán gù,
诸亲族就称呼长者子为善来。由于此儿薄福的缘故，
fú tú zhǎng zhě jiù rì rì pò cái。
浮图长者就日日破财。

dào le shàn lái shí duō suì shí, tā de fù mǔ xiāng jì zhì shì, jiā cái yě
到了善来十多岁时，他的父母相继逝世，家财也
quán bù xiāo wáng。shàn lái yī shí zǒu tóu wú lù, zhòng duō rén jiàn tā rú cǐ shuāi
全部销亡。善来一时走投无路，众多人见他如此衰
bài, suǐ hào cǐ zhǎng zhě zǐ wéi è lái, yuán lái de shàn lái zhī míng cóng cǐ yīn
败，遂号此长者子为恶来，原来的善来之名从此隐
mò。cǐ shí è lái yǔ qǐ gāi wéi bàn, dào chù qiú qǐ yǐ wéi shēng。dāng shí yǒu
没。此时恶来与乞丐为伴，到处求乞以维生。当时有
yī ge rén shì è lái fù qīn shēng qián de hǎo yǒu, tā kàn jiàn è lái rú cǐ kě
一个人是恶来父亲生前的好友，他看见恶来如此可

lián jū gēi è lái yí kuài jīn qián zuò wéi yī shí zhī yòng è lái cóng cǐ lí bié
 怜，就给恶来一块金钱做为衣食之用。恶来从此离别
 cǐ dì jiàn zhì shì luó fā chéng (shě wéi guó) jià rù jī gū dú zhǎng zhě jiā
 此地，渐至室罗伐城（舍卫国）。嫁入给孤独长者家
 de jiě jie yǒu yī wèi bī nǚ rěn de è lái tā yí kàn jiàn è lái jiù huí qù
 的姐姐有一位婢女认得恶来。她一看见恶来，就回去
 bào gào shuō : 「 wǒ jīn tiān wài chū yù jiàn è lái fēi cháng pín jū
 报告说：「我今天外出遇见恶来，非常贫窶。」

jiě jie tīng hòu shēn shēng cè yīn zhī xīn biàn lìng shǐ zhě sòng bái tǎn yǐ jī jīn
 姐姐听后深生恻隐之心，便令使者送白毯以及金
 qián gěi tā quán chōng xū fá bù liào zhè ge bō fú de è lái yīn wéi wú cǐ fú
 钱给他权充虚乏。不料，这个薄福的恶来因为无此福
 bào de guān xì cái wù quán bèi xiǎo tóu tóu qù qí jiě tīng dào cǐ shì yáo tóu
 报的关系，财物全被小偷偷去。其姐听到此事，摇头
 jiē tàn shuō : 「 wǒ yào rú hé cái néng bāng de liǎo rú cǐ è yè báo fú de
 嗟叹说：「我要如何才能帮得了如此恶业薄福的
 rén ? 」 cǐng cǐ duì tā qì ér bú wèn 。
 人？」从此对他弃而不问。

yǒu yī tiān jǐ gū dú zhǎng zhě gōng qǐng fó
 有一天，给孤独长者恭请佛
 tuó yī jī sēng zhōng lì lín jiā zhōng gòng yǎng zhōng duō
 陀以及僧众莅临家中供养。众多
 qǐ gāi zhī dào zhǎng zhě bèi bàn zhǒng zhǒng shàng miào xiāng
 乞丐知道长者备办种种上妙香

zhuàn yù gòng yǎng fó tuó jí zhū shèng zhòng yú shì dōu lái dào zhǎng zhě jiā qǐ shí
饌，欲供养佛陀及诸圣众，于是都来到长者家乞食。

zhè shí è lái yě gēn zhe qǐ bàn dào zhǎng zhě jiā mén kǒu zhǎng zhě yáo jiàn zhòng duō
这时，恶来也跟着乞伴到长者家门口。长者遥见众多

qǐ gài pái zài mén kǒu biàn duì shǐ zhě shuō fó tuó jí zhū shèng zhòng kuài yào guāng
乞丐排在门口，便对使者说：「佛陀及诸圣众快要光

lín le bǎ zhè xiē pín rén qū chū qù wài miàn shǐ zhě jiù bǎ zhòng qǐ gài quán
临了，把这些贫人驱出去外面。」使者就把众乞丐全

bù gǎn zǒu
部赶走。

zhū qǐ gài jué dé qí guài dōu zài hù xiāng tāo lùn shuō zhè wèi dà zhǎng
诸乞丐觉得奇怪，都在互相讨论说：「这位大长

zhě yǐ qián dōu hěn yǒu cǐ bēi xīn shì wǒ děng gū dú de yī hù zhě wèi shén me
者以前都很有慈悲心，是我等孤独的依怙者，为什么

tā jīn tiān huì qū zhú pín kǔ de rén ne zhè qǐ bú shì zhè ge dài shuāi qì de è
他今天会驱逐贫苦的人呢？这岂不是这个带衰气的恶

lái è yè zhī lì yǎng jí wǒ men ne zhòng qǐ gài dōu rèn wéi shì è lái shuāi
来，恶业之力殃及我们呢？」众乞丐都认为是恶来衰

qì de guān xi cái huì
气的关系才会

bèi zhú yú shì jiù
被逐，于是就

bǎ è lái zhuā qù diū
把恶来抓去丢

rù fēn duī zhōng è
入粪堆中。恶

lái bèi tóng bàn qīng jiàn
来被同伴轻贱

shě qì jiù suō zài
舍弃，就缩在

fēn duī zhōng kū qì
粪堆中哭泣。

zhè shí shì zūn
这时世尊

zhí chí yī bō zài dà zhòng wéi rào zhōng qián wǎng zhǎng zhě jiā jiē shòu gòng yǎng fó tuó
执持衣钵，在大众围绕中前往长者家接受供养。佛陀

yóu yú dà bēi lì yǐn xiàng è lái chù lì gào sù zhū bī qiū shuō : 「 nǐ men yīng
由于大悲力引向恶来处立，告诉诸比丘说：「你们应

dāng yàn lí liú zhuǎn zhū yǒu wú biān kǔ hǎi yòu yào yàn cǐ shēng sǐ zī shēng zhī
当厌离流转诸有无边苦海，又要厌此生死资生之

jù 。 」 fó tuó zhǐ zhe è lái duì zhū bī qiū shuō : 「 rǔ děng guān cǐ zuì hòu shēng
具。」佛陀指着恶来对诸比丘说：「汝等观此最后生

rén gēng bù liú zhuǎn shòu sī kǔ nǎo 。 」 fó tuó yòu duì ā nán zūn zhě shuō :
人，更不流转受斯苦恼。」佛陀又对阿难尊者说：

「 nǐ jīn tiān wéi shàn lái liú bàn bō fàn 。 」
「你今天为善来留半钵饭。」

fó tuó suǐ hòu jí jìn rù zhǎng zhě jiā jiù zuò ér zuò zhǎng zhě kàn jiàn dà zhòng
佛陀随后即进入长者家就座而坐。长者看见大众

zuò dìng jí yǐ zhǒng zhǒng jìng miào yǐn shí gòng fó jí sēng jiē lìng bǎo zú zhè shí
坐定，即以种种净妙饮食供佛及僧，皆令饱足。这时

ā nán zūn zhě yóu bǐ shàn lái (è lái) è yè lì de yuán gù wàng jì gěi tā
阿难尊者由彼善来（恶来）恶业力的缘故，忘记给他

liú fàn rán ér shì zūn dé wú wàng niàn zhī dào ā nán zūn zhě wàng jì gěi shàn
留饭。然而，世尊得无忘念，知道阿难尊者忘记给善

lai liú fàn suǒ yǐ zài zì jǐ bō zhōng liú xià bàn fèn 。
来留饭，所以在自己钵中留下半份。

dēng dào gòng yǎng wán bì shí ā nán zūn zhě cái xiǎng qǐ zì jǐ wàng jì liú
等到供养完毕时，阿难尊者才想起自己忘记留

fàn yú shì zì cùn : 「 wǒ jīn tiān zěn me huì xīn qíng rǎo luàn wéi fǎn shì zūn
饭。于是自忖：「我今天怎么会心情扰乱，违反世尊

jiāo chī ? 」
教敎？」

fó tuó gào sù ā nán shuō : 「 jiǎ shǐ zhān bù zhōu sì zhì dà hǎi mǎn zhōng zhū
佛陀告诉阿难说：「假使瞻部洲四至大海满中诸

fó zhū fó gè shuō shēn fǎ nǐ dōu néng dé shòu chí wú yǒu yí wàng jīn tiān
佛，诸佛各说深法，你都能得受持，无有遗忘。今天

shì yīn shàn lái báo fú lì de yuán gù shǐ nǐ bù jì dé nǐ xiàn zài qù bǎ shàn
是因善来薄福力的缘故，使你不记得。你现在去把善

lái jiào lái !
来叫来！」

cǐ shí ā nán zūn zhě fèng shì zūn cí jiào , qián wǎng fén duī chù gāo hǎn shuō :
此时阿难尊者奉世尊慈教，前往粪堆处高喊说：

「shàn lái ! shàn lái ! 」 è lái zì jǐ yǐ bú jì dé shàn lái zhī míng yīn cǐ
「善来！善来！」恶来自己已不记得善来之名，因此
méi yǒu huí dá 。
没有回答。

ā nán zūn zhě yú shì yòu zài cǐ gāo hū shuō : 「 shì fú tú zhǎng zhě zǐ shàn
阿难尊者于是又再次高呼说：「是浮图长者子善
lái , bú shì bié rén de shàn lái a ! 」 shàn lái tīng hòu , xīn lǐ mò niàn zhe gē
来，不是别人的善来啊！」善来听后，心里默念着偈
shuō : 「 wǒ shī shàn lái míng jīn cóng hé suǒ zhì ? qǐ fēi è bào jìn , shàn yè
说：「我失善来名，今从何所至？岂非恶报尽，善业
cǐ shí shēng ? fó jù yī qiè zhì , yī qiè zhòng suǒ guī , yóu bǐ ài shàn yán , míng
此时生？佛具一切智，一切众所归，由彼爱善言，名

shàn lái yīng lǐ 。 wǒ shì wú fú rén , zhū qīn
善来应理。我是无福人，诸亲
jiē qǐ shě huò zāi zhòng kǔ bī qǐ míng wéi
皆弃舍，祸哉众苦逼，岂名为
shàn lái ?
善来？」

ā nán jí yǐn shàn lái dào fó tuó zuò qián jīng lǐ fó tuó zhī hòu zài yī
阿难即引善来到佛陀座前，敬礼佛陀之后，在一
miàn zuò fó tuó lìng ā nán fēn yī bàn shí wù gěi tā shàn lái kàn jiàn fó tuó qīn
面坐。佛陀令阿难分一半食物给他，善来看见佛陀亲
zì wéi tā liú shí wù biàn liú lèi de zì cùn : 「 suī rán shì zūn wéi wǒ liú
自为他留食物，便流泪地自忖：「虽然世尊为我留
fàn dàn zhè yī diǎn diǎn de dōng xī zěn me néng tián bǎo wǒ de dù zi ? 」 fó tuó
饭，但这一点点的东西怎么能填饱我的肚子？」佛陀
zhī dào shàn lái zhèng zài xiǎng shén me jiù ān wèi tā shuō : 「 bú yào dān xīn jiù
知道善来正在想什么，就安慰他说：「不要担心，就
suàn nǐ de dù zi xiàng hǎi yī yàng dà zhè xiē shí wù hái shì huì ràng nǐ chī bù wán
算你的肚子像海一样大，这些食物还是会让你吃不完
de fàng xīn chī ba ! 」 shàn lái cái hěn gāo xìng de chī fàn 。
的。放心吃吧！」善来才很高兴地吃饭。

▶ 恶来复善来 神通降毒龙

zhǎng zhě zǐ shàn lái yīn wéi jiā cái pò chǎn bèi rén gǎi míng wéi è lái ér
长者子善来因为家财破产，被人改名为恶来，而
qiě bù shòu dà jiā huān yíng yīn cǐ tā fēi cháng gǎn xiè fó tuó néng cí bēi dì chēng
且不受大家欢迎。因此，他非常感谢佛陀能慈悲地称
hū tā de yuán míng yòu liú fàn gěi tā chī děng dào shàn lái chī bǎo fàn shí fó
呼他的原名，又留饭给他吃。等到善来吃饱饭时，佛
tuó wèn tā shuō : 「 nǐ de yī jiǎo lǐ cáng de shì shén me ? 」
陀问他说：「你的衣角里藏的是什么？」

shàn lái bǎ yī jiǎo jiě kāi yī kàn yuán lái shì yī kuài jīn qián tā bǐng gào
善来把衣角解开一看，原来是一块金钱。他禀告
fó tuó shuō : 「 shì zūn ! zhè yī kuài jīn qián shì wǒ fù qīn de hào yǒu jiàn wǒ pín
佛陀说：「世尊！这一块金钱是我父亲的好友见我贫
kǔ sòng gěi wǒ de dàn yīn wǒ bó fú lián zhè jīn qián yě wàng jì yòng 。 」
苦送给我的，但因我薄福，连这金钱也忘记使用。」

fó tuó gào sù shàn lái shuō : 「 nǐ kě yǐ ná zhè ge jīn qián qù mǎi qīng lián
佛陀告诉善来说：「你可以拿这个金钱去买青莲
huā lái 。 」 shàn lái lí kāi hòu fó tuó hé sēng zhòng jí huí zhī yuán jīng shě 。
花来。」善来离开后，佛陀和僧众即回祇园精舍。

shān lái gōng fèng fó tuó de jiào chī qián wǎng mài huā rén lán pó de zhù chù
善来恭奉佛陀的教敎，前往卖花人蓝婆的住处，
jìn rù huā yuán xiàng zhǔ rén mǎi huā yuán zhǔ kàn jiàn tā jìn rù yuán zhōng jí máng
进入花园向主人买花。园主看见他进入园中，急忙
shuō : 「 è lái gǎn kuài chū qù bú yào yīn wéi nǐ de è yè hài wǒ yuán chí
说：「恶来赶快出去！不要因为你的恶业害我园池、
shù mù huā cǎo dōu kū sǐ 。 」
树木、花草都枯死。」

shān lái gào sù yuán zhǔ shuō : 「 shì zūn jiào wǒ lái mǎi qīng sè lián huā 。 qí
善来告诉园主说：「世尊叫我来买青色莲花。其
shí wǒ zì jǐ gēn běn jiù yòng bú shàng qīng lián huā , zhī yīn fó tuó pài qiān wǒ lái
实我自己根本就用不上青莲花，只因佛陀派遣我来
mǎi 。 」
买。」

yuán zhǔ lán pó yī tīng shì fó tuó pài tā lái de , biàn gōng jīng de shuō :
园主蓝婆一听是佛陀派他来的，便恭敬地说：
「 fó tuó shì tiān rén dōu gòng yǎng de nǐ jì shì fó tuó pài lái de , jiù rèn yì
「佛陀是天人都供养的，你既是佛陀派来的，就任意
xuǎn qǔ ba shān lái jiù bǎ yī kuài jīn qián jiāo gěi yuán zhǔ xuǎn le hěn duō qīng
选取吧！」善来就把一块金钱交给园主，选了很多青
lián huā huí dào fó tuó de zhù chù 。
莲花回到佛陀的住处。」

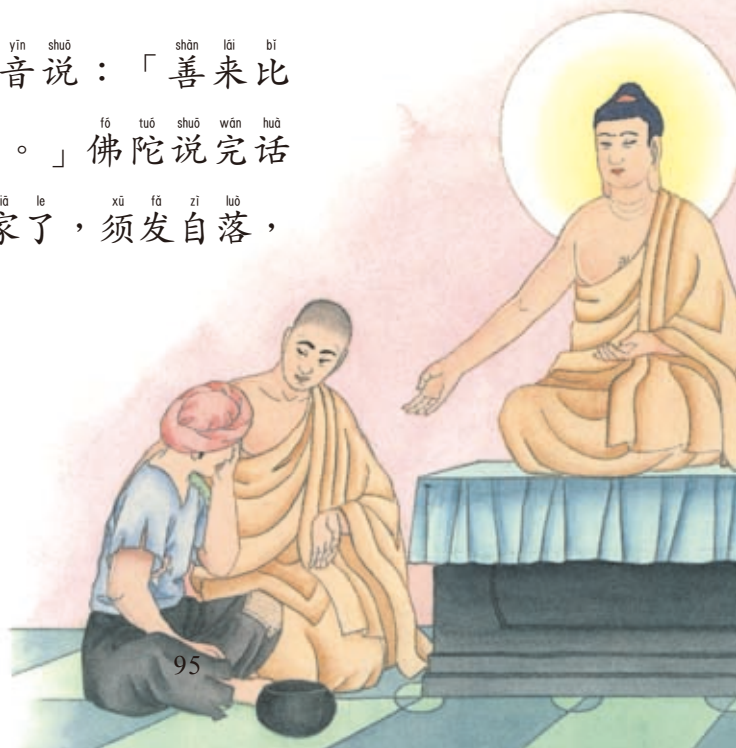
fó tuó gào sù shān lái shuō : 「 shān lái nǐ bǎ zhè xiē lián huā fēn gòng jǐ
佛陀告诉善来说：「善来！你把这些莲花分供给
sēng zhòng 。 」 shān lái jí chí lián huā yī xù cì dì gòng fó jǐ sēng kě shì bī qiū
僧众。」善来即持莲花依序次第供佛及僧，可是比丘
men dōu bù gǎn jiē shòu 。
们都不敢接受。」

fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : 「 yīng duì zhè wèi shī zhǔ shēng lián mǐn xīn ,
佛陀告诉诸比丘说：「应对这位施主生怜悯心，
zhè xiē xiāng wù dōu duì yǎn gēn yǒu yì wén le méi yǒu guò huàn zhè shí bī qiū
这些香物都对眼根有益，闻了没有过患。」这时比丘
men cái fàng xīn de shòu yòng lián huā yú shì jí shí kāi fàng shān lái kàn jiàn qīng lián
们才放心地受用，莲花于是即时开放。善来看见青莲

huā kāi fàng hòu , biàn yì qǐ guò qù shǐ de qián shēn , céng yú zhū fó suǒ , xiū qīng
 花开放后，便忆起过去世的前身，曾于诸佛所，修青
 chū guān , zhè xiē yǐng xiàng dōu yī yī xiàn qián 。 fó tuō fù wéi shān lái yǎn suǒ fǎ
 处观，这些影像都一一现前。佛陀复为善来演说法
 yào , biàn zhèng jiàn dì 。 shān lái huò zhèng chū guǒ zhī hòu , jí shuō jī zì shēn qīng
 要，便证见谛。善来获证初果之后，即说偈自申庆
 zàn : 「 fó yì fāng biàn shèng juǎn suǒ , qiān wǒ lìng zhù yú jiàn dì ; yú è qū zhōng
 赞：「佛以方便胜绢索，牵我令住于见谛；于恶趣中
 xìng mǐn niàn , rú bá lǎo xiàng chū shēn ní 。 wǒ yú xī shí míng shān lái , hòu shí rén
 兴愍念，如拔老象出深泥。我于昔时名善来，后时人
 hào è lái zhě ; jīn shì shān lái míng bù miù , yóu zhù nū ní shèng jiào zhōng 。 」

shān lái shuō cǐ sòng hòu , jí cóng zuò qǐ , jìng lǐ fó tuō , rán hòu bǐng gào
 善来说此颂后，即从座起，敬礼佛陀，然后禀告
 shuō : 「 shì zūn ! wǒ xī wàng zài rú lái shàn shuō fǎ lǜ zhī zhōng , chū jiā lí sù
 说：「世尊！我希望在如来善说法律之中，出家离俗
 xiū chí fàn xíng 。 」

fó tuō yǐ fàn yīn shuō : 「 shān lái bǐ
 佛陀以梵音说：「善来比
 qiū ! nǚ xiū fàn xíng 。 」 fó tuō shuō wán huà
 丘！汝修梵行。」佛陀说完话
 hòu , shān lái biàn chū jiā le , xū fā zì luò ,
 后，善来便出家了，须发自落，
 fǎ fú zhuó shēn ,
 法服着身，
 jù zú jìn yuán ,
 具足近圆，
 chéng bǐ qiū xìng 。
 成比丘性。
 shān lái cóng cǐ yǐ
 善来从此以
 hòu , fā dà yǒng
 后，发大勇

mèng jīng jìn shǒu jiān gù xīn yú chū hòu yè sī wéi ér bù juǎn duàn chú jié huò

猛精进，守坚固心，于初后夜思惟而不倦，断除结惑

(fán nǎo) suī zhèng dé sān míng liù shén tōng jù zú de dà ā luó hàn shèng guǒ

(烦恼)，遂证得三明六神通具足的大阿罗汉圣果。

shàn lái dé dào hòu jí shuō jiǔ yuē : 「 xī yú zhū fó suǒ dàn chí wǎ tiě

善来得道后，即说偈曰：「昔于诸佛所，但持瓦铁

shēn jīn wén shī zūn jiāo zhuǎn zuò zhēn jīn tǐ wǒ yú shēng sǐ zhōng gēng bù shòu

身，今闻世尊教，转作真金体。我于生死中，更不受

hòu yǒu fèng chí wú lòu fǎ ān qù niè pán chéng ruò rén lè zhēn bǎo jí shēng

后有，奉持无漏法，安趣涅槃城。若人乐珍宝，及生

tiān jiě tuō cháng jìn shàn zhī shì suǒ yuàn jiē suí yì 。 」

天解脱，常近善知识，所愿皆随意。」

zì cóng shàn lái chū jiā rù sēng hòu hěn duō bù jìng xìn fó fǎ de rén dōu jī

自从善来出家入僧后，很多不敬信佛法的人都讥

xiǎn huī bàng shuō fó tuó tān miè dì zǐ ér wú yàn zú lián nà xiē pín jiàn yú

嫌毁谤，说佛陀贪觅弟子而无饜足，连那些贫贱、愚

chī è yè shēn zhòng de rén yě dù tā men chū jiā 。

痴、恶业深重的人也度他们出家。

fó tuó wèi le yào fā

佛陀为了要发

yáng shàn lái de shū shèng gōng

扬善来的殊胜功

de , jí jiāng zhū bī qiū dài

德，即将诸比丘带

wǎng jiāo shǎn pí guó de shī shōu

往憍闪毗国的失收

mó luó shān xià wèi zhū rén zhòng yàn shuō miào fǎ shì shí shān xià zhū rén jūn shè miào
摩罗山下，为诸人众演说妙法。是时山下诸人均设妙
gòng qǐng fó jí sēng rán hòu gōng jìng bǐng gào fó tuō shuō : 「 shì zūn ! wǒ děng cháng
供请佛及僧，然后恭敬禀告佛陀说：「世尊！我等常
wén shì zūn shàn néng tiáo fú jí è yào chā xiàng kuàng yě jiàn máo lú xiàng děng yào
闻世尊善能调伏极恶药叉，像旷野、箭毛、驴像等药
chā jūn yì tiáo fú yòu nán tuó wū bō nán tuó ā bō luó děng zhū dú lóng wáng
叉均已调伏。又难陀、邬波难陀、阿钵罗等诸毒龙王
yì jiē xiàng fú rú jīn cǐ shān xià ān pó lín zhōng yǒu yì dú lóng cháng duì wǒ men
亦皆降伏。如今此山下庵婆林中有一毒龙，常对我们
qīn rǎo héng wéi sǔn hài měi rì sān cì tǔ dú qì zài tā zhōu wéi bǎi lǐ nèi
侵扰，横为损害。每日三次吐毒气，在它周围百里内
suǒ yǒu qín shòu wén zhè dú qì bì dìng mìng zhōng shān biān de nóng zuò wù yé shòu shāng
所有禽兽闻这毒气必定命终，山边的农作物也受伤
hài zhū nǎn nǚ děng xíng sè lí biàn jìn wú guāng cǎi qǐng qiú shì zūn āi mǐn wó
害，诸男女等形色黧变，尽无光彩。请求世尊哀愍我
men xiàng fú zhè zhī dú lóng 。
们，降伏这只毒龙。」

shì zūn jiē shòu rén mín de qǐng qiú jí mìng shān lái bī qiū qù xiàng fú ān pó
世尊接受人民的请求，即命善来比丘去降伏庵婆
dú lóng 。
毒龙。

shān lái bī qiū yú shì rì chū fēn shí zhī chí yī bō dào cūn zhuāng zhōng qù qì
善来比丘于是日初分时，执持衣钵到村庄中去乞
shí rán hòu wǎng ān pó dú lóng suǒ zhù de dì fāng zǒu qù lóng wáng yáo jiàn shān lái
食，然后往庵婆毒龙所住的地方走去。龙王遥见善来
bī qiū zǒu jìn tā de zhù chù biàn fā dà cǎn huī téng yún tiān àn léi tíng zhèn
比丘走进它的住处，便发大瞋恚，腾云天暗，雷霆震
dì xià qǐ yǔ bào yù hài shān lái shì shí shān lái bī qiū rù yú cí dìng suǒ
地，下起雨雹欲害善来。是时善来比丘入于慈定，所
yǒu fēng yǔ jiàng shù dōu biàn chéng chén shuǐ xiāng mò zhān tán xiāng mò dān mó luó xiāng
有风雨降澍，都变成沉水香末、栴檀香末、耽摩罗香
mò cóng kōng ér xià 。
末，从空而下。

ān pó lóng wáng jiàn zhuàng gèng wéi fā nù yòu zài
庵婆龙王见状更为发怒，又在

kōng zhōng jiàng xià jiàn lún máo shuò déng gē zhǒng wǔ qì yù
空中降下剑轮矛槊等各种武器，欲

shā shàn lái zūn zhě kě shì zhè xiē bīng qì yí dào zūn
杀善来尊者。可是这些兵器一到尊

zhě tóu dǐng shàng shí wú bù biàn chéng tiān miào lián huā
者头顶上时，无不变成天妙莲花，

cōng kōng ér xià
从空而下。

dú lóng yòu tǔ dú yān yù shāng hài shàn lái bǐ
毒龙又吐毒烟欲伤害善来比

qiū zūn zhě yě yǐ shēn tōng shǐ fàng yān wú huí zhē dú
丘，尊者也以神通使放烟雾回遮毒

yān lóng wáng zài fàng dú huǒ rán shāo shàn lái bǐ qiū
烟。龙王再放毒火燃烧善来比丘，

shàn lái zūn zhě biàn rù huǒ guāng sān mèi yǐ shēn tōng lì
善来尊者便入火光三昧，以神通力

shēn rú huǒ jù zhōu biān lóng gōng jí qí tā zhù chù dōu
身如火聚，周遍龙宫及其他住处都

chōng mǎn zhe dà huǒ yàn
充满着大火焰。

zhè shí dú lóng kàn jiàn dà yàn huǒ rán shāo gōng
这时毒龙看见大焰火燃烧宫

zhōng xīn lǐ jí wéi jīng bù shēn máo biàn shù biàn
中，心里极为惊怖，身毛遍竖，便

yù táo cuān ; suì jiàn sì fāng měng yǎn jù
欲逃窜；遂见四方猛焰俱

biàn , zhǐ yǒu shàn lái bī qiū chù shì jì
遍，只有善来比丘处是寂

jìng qīng liáng 。 dú lóng yú zǒu tóu wú lù
静清凉。毒龙于走投无路

zhī jī , zhǐ hǎo tóu xiàng 。 dú lóng suì
之际，只好投降。毒龙遂

wǎng shàn lái zūn zhě zuò qián , gōng jìng dǐng
往善来尊者座前，恭敬顶

lǐ zūn zhě shuō : 「 qǐng jiù jiù wǒ !
礼尊者说：「请救救我！

qǐng jiù jiù wǒ ! 」 tā xīn lǐ fēi cháng
请救救我！」它心里非常

jiāo jí 。
焦急。

shàn lái zūn zhě gào sù lóng wǎng
善来尊者告诉龙王

shuō : 「 nǐ yú qián shēn zào zuò gōu huī
说：「你于前身造作垢秽

è yè , yīn ér duò zài páng shēng zhōng wéi
恶业，因而堕在旁生中为

dú lóng , rú jīn yòu zài nǎo hài zhōng
毒龙，如今又再恼害众

shēng , zuò zhǒng zhǒng bù shàn yè , cóng cǐ
生，作种种不善业，从此

mìng zhōng , dāng duò hé chù , nǐ zhī dào
命终，当堕何处，你知道

ma   zūn zhě bú dài lóng de dá fù   yòu jì xù kāi shī xià qù : 「 yī zhào
 吗？」尊者不待龙的答复，又继续开示下去：「依照
 nǐ suǒ zào de è yè   kě yǐ kěn dìng de shuō : 「 bǐ duō dì yù   zhè shì
 你所造的恶业，可以肯定地说：『必堕地狱！』这是
 bù xū huái yí de le 。」
 不需怀疑的了。」

shì shí dú lóng bǐng gào shàn lái zūn zhě shuō : 「 dà dé ! wǒ xiàn zài yào zěn
 是时毒龙禀告善来尊者说：「大德！我现在要怎
 me zuò cái hǎo ? qǐng nín zhǐ shì wǒ !」
 么做才好？请您指示我！」

zūn zhě huí dá shuō : 「 nǐ yīng gāi qiú shòu guī yī fó fǎ sēng sān bǎo
 尊者回答说：「你应该求受皈依佛、法、僧三宝
 jí shòu chí wú jiè   jìn xíng shòu mó fàn 。」 dú lóng jǐn zūn jiāo dǎo   jí xiàng zūn
 及受持五戒，尽形寿莫犯。」毒龙谨遵教导，即向尊
 zhě qiú shòu sān guī yī jí wú xué chù   cóng cǐ zhì jìn xíng shòu bù shā shēng   bù tóu
 者求受三皈依及五学处，从此至尽形寿不杀生、不偷
 dào   bú yù xié xíng   bú wàng yǔ   bù yǐn jiǔ 。
 盗、不欲邪行、不妄语、不饮酒。」

dú lóng shòu wán sān guī wú jiè   dǐng lǐ shàn lái zūn zhě zhī hòu   jiù zì xíng
 毒龙受完三皈五戒，顶礼善来尊者之后，就自行
 xiāo shī bú jiàn   shàn lái bī qiū xiáng fú dú lóng hòu   jí wǎng fó tuó zuò qián lǐ
 消失不见。善来比丘降伏毒龙后，即往佛陀座前礼
 fó   jìng gù fó tuó shuō : 「 shì zūn ! nà zhī àn pó dú lóng wǒ yǐ xiáng fú
 佛，敬告佛陀说：「世尊！那只庵婆毒龙我已降伏
 le   yòu wèi tā shòu sān guī yī hé wú xué chù le 。」
 了，又为它受三皈依和五学处。」

fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : 「 wǒ de dì zǐ shēng wén zhī zhōng   néng xiáng
 佛陀告诉诸比丘说：「我的弟子声闻之中，能降
 fú dú lóng de   yǐ shàn lái bī qiū wéi dì yī 。」
 伏毒龙的，以善来比丘为第一。」

ěr shí shī shòu mó luò shān fù jìn de rén   pó luó mén děng   kàn jiàn dú lóng
 尔时失收摩罗山附近的人、婆罗门等，看见毒龙
 yǐ bèi xiáng fú   rén men bú zài shòu dú lóng de nǎo hài   dōu fēi cháng gāo xìng   fēn
 已被降伏，人们不再受毒龙的恼害，都非常高兴，纷

fēn chí zhe xiāng huā yǐ jí gòng yǎng de wù pǐn , lái dào fó tuó zuò qián dǐng lǐ jìng gào

纷持着香花以及供养的物品，来到佛陀座前顶礼敬告

shuō : 「 shì zūn ! xìng méng nín de shèng lì , cái néng shǐ dú lóng bú zài wēi hài wǒ

说：「世尊！幸蒙您的圣力，才能使毒龙不再危害我

mén , qǐng fó tuó cí bēi , jiē shòu wǒ men de gòng yǎng ! 」

们，请佛陀慈悲，接受我们的供养！」

fó tuó gào sù pó luó mén jí nǎn nǚ jū shì déng shuō : 「 nǐ men yīng gāi zhī

佛陀告诉婆罗门及男女居士等说：「你们应该知

dào : nà zhī dú lóng shì fú tú zhǎng zhě de ér zǐ shàn lái bī qiū shǐ tā gǎi è xiū

道：那只毒龙是浮图长者的儿子善来比丘使它改恶修

shàn , bìng qiě wèi tā shòu sān guī yī jí wú jiè , bú shì wǒ rú lái xiàng fú de 。

善，并且为它受三皈依及五戒，不是我如来降伏的。

nǐ men yīng chí zhè xiē dōng xī gòng yǎng shàn lái bī qiū , lái bào dá ēn dé ! 」 tā

你们应持这些东西供养善来比丘，来报答恩德！」他

mén yī fó tuó de zhǐ shì , biàn chí gòng yǎng wù pǐn dào shàn lái zūn zhě de zhù chù ,

们依佛陀的指示，便持供养物品到善来尊者的住处，

dǐng lǐ jìng gào shuō : 「 shèng zhě ! nín duì wǒ men fā dà cí bēi , shǐ wǒ men dé

顶礼敬告说：「圣者！您对我们发大慈悲，使我们得

yí ān jū lè yè , qǐng wèn nín xī wàng zuò shén me ? wǒ men yuàn yì xiào láo 。 」

以安居乐业，请问您希望做什么？我们愿意效劳。」

shàn lái zūn zhě

善来尊者

gào sù zhòng rén shuō :

告诉众人说：

「 suí nǐ men de fā

随你们的发

xīn gòng yǎng sān

心供养三

bǎo 。 」

宝。」

pó luó mén déng

婆罗门等

rén yīn wèi shàn lái xiáng

人因为善来降

fú dú lóng de yuán gù qǐng fó jí sēng shè shí gòng yǎng qī rì fó tuó mò rán jiē
伏毒龙的缘故，请佛及僧设食供养七日，佛陀默然接
shòu tā men qǐng gòng fó tuó jiē shòu gòng yǎng hòu cóng dì yī tiān dào dì qī tiān
受他们请供。佛陀接受供养后，从第一天到第七天，
jì wèi zhū rén yǎn shuō fó fǎ
即为诸人演说佛法。

dāng shí yǒu yí ge pō luó mén shì shàn lái fù qīn de hǎo yǒu tā néng yǐ zhòu
当时有一个婆罗门是善来父亲的好友，他能以咒
fǎ zhòu chú zhū lóng kě shì wú fǎ zhòu nà zhī àn pó lóng wáng tā yīn wèi hài pà
法咒除诸龙，可是无法咒那只庵婆龙王。他因为害怕
dú lóng de yuán gù suì táo wǎng shě wèi chéng bìng gǎi míng ér zhù bō sī nǐ wáng
毒龙的缘故，遂逃往舍卫城，并改名而住，波斯匿王
lì tā wéi zhǔ xiàng dà chén cǐ rén yīn shì lái dào shān xià tīng
立他为主象大臣。此人因事来到山下，听
jiàn shàn lái jiàng fú dú lóng jiù xīng fèn de qù xiàng shàn lái bǐ qiū
见善来降伏毒龙，就兴奋地去向善来比丘
gōng jìng dǐng lǐ bǐng gào shuō shèng zhě wǒ men dōu shì yīn
恭敬顶礼，禀告说：「圣者！我们都是因

wèi hài pà dú lóng ér táo bì tā fāng jīn wén dà dé xìng bēi mǐn xīn wéi mǐn chú yuàn
 为害怕毒龙而逃避他方，今闻大德兴悲愍心为民除怨
 hài zhēn shí dà hào xiāo xī qǐng nín cí bēi míng tiān jiù zài cǐ dì shòu wǒ men
 害，真是大好消息。请您慈悲，明天就在此地受我们
 de gòng yǎng shì shí zūn zhě sǎn lái bù kěn jiē shòu pó luó mén zài cǐ yīn
 的供养。」是时，尊者善来不肯接受，婆罗门再次殷
 qín kǎn qiú shuō rú guǒ bù yuàn ràng wǒ zài zhè lǐ gòng yǎng xī wàng dà dé huí
 勤恳求说：「如果不愿让我在这里供养，希望大德回
 dào chéng lǐ nà tiān xiān shòu wǒ gòng yǎng shàn lái zūn zhě suǐ jiē shòu tā de qǐng
 到城里那天，先受我供养。」善来尊者遂接受他的请
 qiú 。
 求。

shī shōu mó luó shān xià zhū shī zhǔ men gòng yǎng fó tuó jí zhū sēng zhōng mǎn qī
 失收摩罗山下诸施主们，供养佛陀及诸僧众满七
 rì zhī hòu dōu dào fó qián dǐng lǐ shì zūn zhì xīn tīng wén miào fǎ zhè cǐ fǎ
 日之后，都到佛前顶礼世尊，至心听闻妙法。这次法
 huì yǒu wú liàng zhòng shēng chú huò zhèng guǒ fǎ huì yuán mǎn zhī hòu fó tuó yǐ jí sēng
 会有无量众生除惑证果。法会圆满之后，佛陀以及僧
 zhòng jiàn cǐ huí dào shè wèi guó zhī yuán jīng shè
 众渐次回到舍卫国祇园精舍。

zhè shí jǐ gū dú zhǎng zhě biàn wǎng fó suǒ dǐng lǐ fó tuó shuō shì
 这时给孤独长者便往佛所，顶礼佛陀说：「世
 zūn wéi yuàn míng rì fó tuó jí zhū shèng zhòng jià lín wǒ jiā jiē shòu wēi gòng yǎng
 尊！唯愿明日佛陀及诸圣众驾临我家接受微供养。」
 shì zūn mò rán jiē shòu zhǎng zhě zhī dào fó tuó yǐ jiē shòu qǐng gòng jí jǐng lǐ ér
 世尊默然接受。长者知道佛陀已接受请供，即敬礼而
 qù 。
 去。

nà ge shí hòu pó luó mén yě lái dào shàn lái bī qiū zhù chù bǐng gào shuō
 那个时候婆罗门也来到善来比丘住处，禀告说：
 shèng zhě wǒ shàng cì zài shān xià yǐ xiān yāo qǐng nín ruò dào běn chéng xiān shòu wǒ
 「圣者！我上次在山下已先邀请您，若到本城先受我
 gòng yǎng xiān zài zhèng shí shí hòu shàn lái jí jiāng zhè jiàn shì jìng gù shì zūn
 供养，现在正是时候。」善来即将这件事敬告世尊。

fó tuó gào sù shàn lái shuō : 「 nǐ yǐ xiān dā yīng jiē shòu pō luó mén qǐng gòng yīng
佛陀告诉善来说：「你已先答应接受婆罗门请供，应
xiān qù qǐng 。 」 shàn lái bǐ qiū jí wǎng pō luó mén jiā yīng gòng 。
先赴请。」善来比丘即往婆罗门家应供。

pō luó mén yǐ shàng miào yǐn shí zhǐ chéng gòng yǎng shàn lái zūn zhě wèi le shǐ zūn
婆罗门以上妙饮食至诚供养善来尊者，为了使尊
zhě xiāo huà liáng hǎo biàn yǐ shǎo xǔ wèi xiàng de měi jiǔ shèn rù yǐn liào zhōng shàn lái
者消化良好，便以少许喂象的美酒渗入饮料中。善来
bǐ qiū yīn bù zhī yǒu jiǔ hē le zhī hòu jí biàn huí qù zài tú zhōng bèi tài yáng
比丘因不知有酒，喝了之后即便回去；在途中被太阳
suǒ zhī suì zuì dǎo zài dì bù shěng rén shì zhū fó shì zūn yú yī qiè shí dé bù
所炙，遂醉倒在地不省人事。诸佛世尊于一切时得不
wàng niàn fó tuó biàn zài shàn lái zuì dǎo de dì fāng biàn xiàn yī zuò cǎo ān gài fù
忘念，佛陀便在善来醉倒的地方变现一座草庵盖覆
tā shǐ tā bù ràng rén kàn jiàn 。
他，使他不让人看见。

dēng dào shì zūn yú zhǎng zhě jiā jiē shòu gòng yǎng wán bì wèi tā shuō fǎ yuán mǎn
等到世尊于长者家接受供养完毕，为他说法圆满
zhī hòu huí dào shàn lái zuì dǎo de dì fāng fó tuó zhǐ shì zhū bǐ qiū shuō :
之后，回到善来醉倒的地方。佛陀指示诸比丘说：

「 xī rì tā zài shī shōu mó luó shān chù xiáng fú àn pō dú lóng rú jīn zuì wò yú
「昔日他在失收摩罗山处降伏庵婆毒龙，如今醉卧于
dì lián zhuā yī tiáo xiǎo shàn yú yě wú néng wéi lì hé kuàng xiáng fú dà dú lóng ?
地，连抓一条小鳝鱼也无能为力，何况降伏大毒龙？

bǐ qiū men rú guǒ yǐn jiǔ jiù huì yǒu rú cǐ cuò shī de xiàn xiàng 。 」 fó tuó jí
比丘们！如果饮酒就会有如此错失的现象。」佛陀即
yǐ shǒu mō shàn lái tóu dǐng shuō : 「 shàn lái hé bù guān chá shòu sī kùn dùn ? 」 zhè
以手摸善来头顶说：「善来何不观察受斯困顿？」这

shí shàn lái shǎo xǐng jí suí fó tuó huí zhī yuán jīng shě fó tuó gào sù zhū bǐ qiū
时善来稍醒，即随佛陀回祇园精舍。佛陀告诉诸比丘
shuō : 「 rǔ děng dāng guān zhū yǐn jiǔ zhě yǒu sī guò shī bù kě yǐn jiǔ 。 」 jí
说：「汝等当观诸饮酒者有斯过失，不可饮酒。」即

shuō jiǔ de zhǒng zhǒng hài chù ..... 。
说酒的种种害处……。

粗言骂圣僧 随口受恶报

是时诸比丘怀疑地问佛陀说：

「世尊！善来比丘先世曾做什么福因，能出生在富乐家庭？又造什么恶业使他后来遭受贫苦、常为乞丐、名号变为恶来？复又种什么福业逢值世尊，得以断诸烦恼而证得大阿罗汉圣果？」

佛陀告诉诸比丘说，你们仔细听：

在很久以前没有佛出世时，有独觉者出现世间，他的心里虽然是哀愍众生，可是口不说法，因此众生无由得闻佛法。可是有善根的人如果能够恭敬供养此出家僧众，仍能获福无量，是众生唯一的无上福田。

dāng shí yǒu yí ge zhǎng zhě zài
当时有一个长者在

fāng yuán zhōng zhèng zài xī xì zuò lè ,
芳园中正在嬉戏作乐，

hū rán lái le yí wèi shēn rǎn zhòng bìng
忽然来了一位身染重病

de chū jiā rén 。 zhǎng zhě kàn tā shēn
的出家人。长者看他身

shàng chuān zhuō cū bī de yī fú shǒu
上穿着粗鄙的衣服，手

zhí wǎ bō jìn rù yuán zhōng qǐ shí
执瓦钵进入园中乞食，

jǐ shēng tǎo yàn xīn bìng qiě fā qǐ
即生讨厌心，并且发起

chēn huī gào sù shǐ zhě shuō : 「 zhè
瞋恚告诉使者说：「这

è lái , bù zhǔn tā jìn lái ! 」 shǐ zhě kě lián zhè wèi bī qiū shēn rǎn jí bìng
恶来，不准他进来！」使者可怜这位比丘身染疾病，

yīn cǐ méi yǒu qū zhú tā 。 zhè shí zhǎng zhě fā dà pí qì , qīn zì zhuā zhù zhè wèi
因此没有驱逐他。这时长者发大脾气，亲自抓住这位

bī qiū de jǐng tóu , bǎ tā tuī chū qū diū zài fēn duī zhōng , yòu xiàng tā shuō :
比丘的颈头，把他推出去丢在粪堆中，又向他说：

「 nǐ zhè zhǒng rén zěn me bù wǎng qǐ qiū qún zhōng zuò wéi tóng lèi 。 」
「你这种人怎么不往乞丐群中作为同类。」

zhè wèi chū jiā rén shì yǐ zhèng dé dú jué shèng guǒ de zūn zhě , tā wèi le bēi
这位出家人是已证得独觉圣果的尊者，他为了悲

mǐn nà wèi zhǎng zhě de yú chī , jí yǒng shēn fēi yuè xū kōng zhōng zuò shí bā biàn : yòu
愍那位长者的愚痴，即踊身飞跃虚空中作十八变：右

xié chū shuǐ zuǒ xié chū huǒ zuǒ xié chū shuǐ yòu xié chū huǒ shēn shàng chū
 胁出水、左胁出火，左胁出水、右胁出火，身上出
 shuǐ shēn xià chū huǒ shēn xià chū shuǐ shēn shàng chū huǒ lǚ shuǐ rú dì lǚ
 水、身下出火，身下出水、身上出火，履水如地、履
 dì rú shuǐ mò kōng yú dì mò dì yú kōng xíng yú kōng zhōng zhù yú kōng
 地如水，没空于地、没地于空，行于空中、住于空
 zhōng zuò yú kōng zhōng wò yú kōng zhōng xiàn dà shēn mǎn xū kōng xiàn dà fù xiǎo
 中、坐于空中、卧于空中，现大身满虚空、现大复小
 déng zhǒng zhǒng shén tōng biàn huà 。
 等种种神通变化。

zhǎng zhě kàn jiàn zhè wèi bī qiū shēn rú é wáng fēi téng yú kōng zhōng xiǎn xiàn gè
 长者看见这位比丘身如鹅王飞腾于空中，显现各
 zhǒng shén biàn mǎ shàng shēng qǐ shēn shēn chǎn huí de xīn yáo lǐ zūn zhě shuō : 「 shàn
 种神变，马上生起深深忏悔的心，遥礼尊者说：「善
 lái shèng zhě zhēn shí fú tián yuàn nín zòng shēn ér xià āi mǐn wǒ zhè yǒu yǎn bù
 来圣者，真实福田！愿您纵身而下，哀愍我这有眼不
 shí tài shān de rén shòu wǒ chǎn huí xiè zuì bú yào shǐ wǒ yīn cǐ chén lún zài zhū
 识泰山的人，受我忏悔谢罪，不要使我因此沉沦在诸
 è qù zhōng yǒng jié shòu dà jù kǔ 。
 恶趣中，永劫受大剧苦。」

shí cǐ zūn zhě kàn jiàn zhǎng zhě chéng xīn chéng yì qiú āi chǎn huí jí cóng xū kōng
 时此尊者看见长者诚心诚意求哀忏悔，即从虚空
 zhōng fàng shēn ér xià zhǎng zhě xiàng tā gōng jīng dǐng lǐ zhì chéng fā lóu chǎn huí rán
 中放身而下。长者向他恭敬顶礼，至诚发露忏悔，然
 hòu bèi bàn zhǒng zhǒng shàng miào yǐn shí yí jí xiāng huā děng gòng yǎng zūn zhě gèng zhì xīn gōng
 后备办种种上妙饮食以及香花等供养尊者。更至心恭
 xiàng zūn zhě chǎn xiè yǐ qiú huí chū è yè yòu fā hōng shì yuàn shuō : 「 yuàn wǒ
 向尊者忏悔，以求悔除恶业。又发弘誓愿说：「愿我
 jīn suǒ zuò zhǒng zhǒng gòng yǎng de shàn gēn yú wèi lái shì zhōng néng shēng zài dà fù jiā ,
 今所作种种供养的善根，于未来世中能生在大富家，
 dé shèng shàng dǎo shī chéng shì wú juàn kāi wù yú wǒ qù jiě tuō mén 。 」 zhǎng zhě
 得胜上导师承事无倦，开悟于我，趣解脱门。」长者
 cóng cǐ shí shí chǎn huí fā yuàn huí xiàng 。
 从此时时忏悔发愿回向。

fó tuō yòu gào
佛陀又告

sù zhū bī qiū shuō
诉诸比丘说：

「 nǐ men zhī dào
你们知道

ma? wǎng xī qī rǔ
吗？往昔欺辱

bī qiū (hé shàng) nà ge
比丘（和尚）那个

zhǎng zhě jiù shì xiàn zài de shàn
长者就是现在的善

lái bī qiū 。 tā céng yú dú
来比丘。他曾于独

jué zūn chù fá yàn è xīn
觉尊处发厌恶心，

wéi nǎo hài shì , huàn shèng rén
为恼害事，唤圣人

zuò è lái , tuī tā qì yú
作恶来，推他弃于

fēn duī zhōng , zào le zhè xiē
粪堆中，造了这些

bù shàn yè , suǒ yǐ tā yú
不善业，所以他于

wǔ bǎi shēng zhōng cháng wéi qǐ
五百生中常为乞

qiǎo , bèi rén hào wéi è
丐，被人号为恶

lái , yòu bèi zhū tóng
来，又被诸同

bàn diū qì yú fēn
伴丢弃于粪

duī 。 rán ér , yóu
堆。然而，由

yú tā wǎng xī de chǎn huī fā yuàn zhī lì suī dé shēng zài dà fù jiā yú wǒ rú
于他往昔的忏悔发愿之力，遂得生在大富家，于我如
lái jiào fá zhōng chū jiā jīng xiū fàn xíng ér zhèng dé dà ā luò hàn shèng guǒ
来教法中出家精修梵行，而证得大阿罗汉圣果。

rú děng bī qiū zài jiā xìn zhòng tóng cǐ zì suǒ zuò yè hái xū zì
汝等比丘（在家信众同此）！自所作业，还须自
shòu guǒ bào bù wǎng suǒ yī nǐ men yīng dāng jīng jìn qín xiū shàn xíng wù wéi è
受，果报不亡。所以你们应当精进勤修善行，勿为恶
yè rú shì yīng xué
业，如是应学。」

（以上善来比丘事见《根本说一切有部毗奈耶》卷四十二）

kǒu è yè zhàn shí è zhī sì bù dàn huì
口恶业占十恶之四，不但会
hài le zì jǐ ér qiě hái huì yí hài wú liàng zhòng
害了自己，而且还会遗害无量众
shēng tóng shòu jù kǔ rán ér wài dào xié shī jí
生同受剧苦。然而，外道邪师及
zhū yú chí rén bù zhī yīn guǒ yè bào rú yǐng suí
诸愚痴人，不知因果业报如影随
xíng què cháng yǐ chèn huī xīn zhòu mǎ wéi kuài ruò
形，却常以瞋恚心咒骂为快。若
yǐ è yǎn huī mǎ sēng zhòng qí rén de qián tú jiù
以恶言毁骂僧众，其人的前途就
yǒng jiǔ bēi āi le rú wǎng xī zhǎng zhě è lái
永久悲哀了。如往昔长者（恶来
qián shēn) mǎ rú bǐ
前身) 骂辱比
qiū suí kǒu yǔ ér
丘，随口语而
shòu qí yè bào jù
受其业报，剧
kǔ nán yán
苦难言！

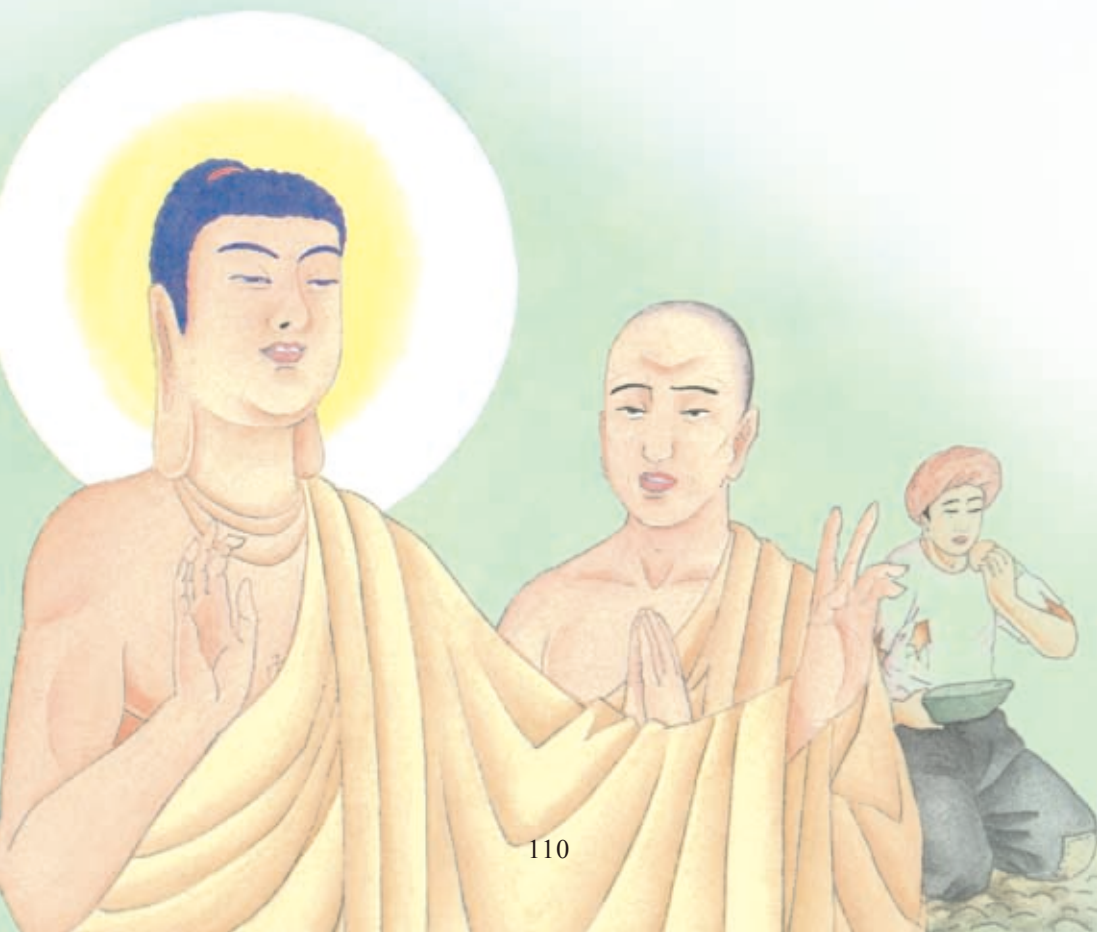
sú yǔ shuō : 「 yào rén sǐ , zì jǐ sǐ ; yào rén hào , zì jǐ

hǎo 。 」 shuō shì dé shì , kǒu yè néng suí yán shòu bào 。 rú 《 chéng shí lùn 》 juǎn

bā 、 liù yè pǐn shuō : 「 kǒu yè bào duō duò chū shēng , rú rén bù zhī , bú xìn

yè guǒ bào gù , qǐ zhǒng zhǒng kǒu yè , rú yán : shì rén qīng zǎo yóu rú yuán hóu ,

zé shēng yuán hóu zhōng 。 ruò yán : tān cān rú wū , yǔ rú gǒu fèi , āi rú zhū

yáng shēng rú lú míng xíng rú luò tuō zì gāo rú xiàng è rú yì niú yīn
 羊，声如驴鸣，行如骆驼，自高如象，恶如逸牛，淫
 rú niǎo què què rú māo lí chǎn rú yě gān lèi rú gū yáng duō máo rú
 如鸟雀，怯如猫狸，谄如野干，泪如羖羊，多毛如
 niú qǐ rú shì děng è kǒu yè gù suí yè shòu bào 。 (zhōng lüè) ruò rén è
 牛，起如是等恶口业故，随业受报。（中略）若人恶
 kǒu mà yán ； rú hé bù shí cǎo shí tǔ shì rén suí yǔ shòu shēng shí cǎo tǔ
 口骂言；汝何不食草食土？是人随语受生食草土
 děng 。 」
 等。」

shī yuē : 「 è yīn niè guǒ zì shēn cháng kǒu yè chén lún kǔ qù cháng ;
 诗曰：「恶因孽果自身偿，口业沉沦苦趣长；

yǐn jiǔ zuì qiān mí bān xìng mò wéi xiǎo guò zuò wú yāng 。 」
 饮酒罪愆迷本性，莫为小过作无殃。」

实力子太子的神通与业力

诗曰

实力神通指发光，分僧卧具德难量；
今因业报遭冤谤，伪证点头孽自偿。

▶ 出家得圣道 神通放光明

cóng qián yīn dù bō bō guó shèng jūn wáng de tài zǐ shí lì zǐ yīn qí shàn gēn
从前印度波波国胜军王的太子实力子，因其善根

chéng shú yù qiú chū jiā xiū dào céng jīng fǎng wèn guó wài dào lù shī yóu yú shí lì
成熟欲求出家修道，曾经访问过外道六师，由于实力

tài zǐ zhì huì gāo chāo fā xiàn zhū wài dào jiē shì fēi lǐ xū wǎng yú shì xīn
太子智慧高超，发现诸外道皆是非理虚妄，于是心

xiǎng zhè xiē dà shī wéi bèi zhèng lù ér xíng xié dào yóu rú chú tú duō yǒu bù
想：这些大师违背正路而行邪道，犹如除途多有怖

wèi yǒu zhì huì de rén yīng yuǎn lí jí shuō jì yuē è huì shuō è fǎ
畏，有智慧的人应远离。即说偈曰：「恶慧说恶法，

shí yú chēng dà shī cǐ fǎ jiāng wéi shì hé zhě míng fēi fǎ
实愚称大师，此法将为是，何者名非法？」

shí lì zǐ zhī dào zhū wài dào suǒ shuō de 「dào」 rú jī kōng qì yí yàng
实力子知道诸外道所说的「道」如击空器一样，

yǒu shēng wú shí suī jí qì zhī ér qù tā huí wáng gōng hòu zì jī zài gāo lóu
有声无实，遂即弃之而去。他回王宫后，自己在高楼

shàng yǐ shǒu zhī jiǎ ér zuò sī wéi zhè shì jiān shàng shéi néng lìng wǒ chū lí wú míng lǎo
上以手支颊而作思惟：这世间上谁能令我出离无明牢

yù ne zhū fó shì zūn cháng yú èr liù shí zhōng yǐ fó yǎn guān chá yī qiè zhòng
狱呢？诸佛世尊常于二六时中，以佛眼观察一切众

shēng wú shàn gēn zhě lìng zhòng shàn gēn yǐ zhòng shàn gēn zhě lìng qí chéng shú qí chéng
生，无善根者令种善根，已种善根者令其成熟，其成

shú zhě lìng qí jiě tuō rú yǒu sòng shuō jiǎ shǐ dà hǎi cháo huò shī yú jī
熟者令其解脱。如有颂说：「假使大海潮，或失于期

xiàn fó yú suǒ huà zhě jì dù bù guò shí rú mǔ yǒu yī ér cháng hù qí
限，佛于所化者，济度不过时。如母有一儿，常护其
shēn mìng fó yú suǒ huà zhě mǐn niàn guò yú bǐ fó yú zhū yǒu qíng cí niàn
身命，佛于所化者，愍念过于彼。佛于诸有情，慈念
bù shě lí sī jì qí kǔ nǎn rú mǔ niú suí dū
不舍离，思济其苦难，如母牛随犊。」

fó tuó zhī dào shí lì wáng zǐ céng yú qián fó suǒ zhòng zhū shàn gēn jīn yǐ
佛陀知道实力王子曾于前佛所，种诸善根，今已
chéng shú kǎn rèn jiào huà fó tuó yòu guān chá shéi néng huà dù cǐ rén shì shòu fó huà
成熟堪任教化。佛陀又观察谁能化度此人，是受佛化
dù huò dì zǐ huà dù yǐ shēn tōng huà dù huò yòng wēi yí huà dù guān zhī
度？或弟子化度？以神通化度？或用威仪化度？观知
nǎi yóu dì zǐ wēi yí fāng néng jì dù tā dāng shí mǎ shèng bī qiū shì fó tuó zhū dà
乃由弟子威仪方能济度他。当时马胜比丘是佛陀诸大
dì zǐ zhōng wēi yí zuì shèng zhě yīn cǐ shì zūn jí gào sù mǎ shèng bī qiū shuō
弟子中威仪最胜者。因此，世尊即告诉马胜比丘说：

nǐ yīng qù dù huà bō bō guó shí lì tài zǐ
「你应去渡化波波国实力太子。」

mǎ shèng bī qiū jǐn zūn fó tuó jiào chī zhí chí yī bō
马胜比丘谨遵佛陀教敕，执持衣钵
jiàn cì yóu xíng zhì bō bō chéng shì shí shí lì zǐ yú gāo lóu
渐次游行至波波城。是时实力子于高楼
shàng yáo jiàn bī qiū xíng bù ān xiāng xī wèi céng jiàn wēi
上，遥见比丘行步安详，昔未曾见，威

yí jìn zhǐ wú yǒu kuī shī wáng zǐ yáo jiàn zhī hòu zì cùn xiàng zhè wèi chū jiā rén
仪进止无有亏失。王子遥见之后自忖：像这位出家人
de wēi yí shí qián suǒ wèi jiàn rán ér chū jiā zhě yú jù luò zhōng zhěng sù wēi róng
的威仪实前所未见，然而出家者于聚落中整肃威容，
ruò zài ā lán rě jīng shě jì jìng zhī chù qí xíng dòng kě néng zé bù tóng
若在阿兰若（精舍）寂静之处，其行动可能则不同；
wǒ jīn yí lìng rén sī chá tā de qǐ jū jǔ zhǐ xíng dòng shì fǒu hé xiàn zài yí yàng
我今宜令人伺察他的起居举止行动是否和现在一样？
tài zǐ suì pài shǐ zhě suí mǎ shèng bī qiū zhì shuǐ zhī lín zhōng mì mì guān chá bī qiū
太子遂派使者随马胜比丘至水蛭林中，秘密观察比丘
de yí qiè xíng dòng
的一切行动。

shì shí mǎ shèng bī qiū qǐ shí huí dào lín zhōng yòng guò cān hòu zé jié jiā ér
是时马胜比丘乞食回到林中，用过餐后则结跏而
zuò wēi yí jì jìng zhèng shēn ān zhù měi rì dōu shì yí yàng de wēi yán jīng xiū
坐，威仪寂静，正身安住，每日都是一样的威严精修
fàn xíng
梵行。

shǐ zhě huí gōng bīng gào tài zǐ
使者回宫禀告太子

shuō zhè wèi bī qiū zài chéng nèi wēi
说：「这位比丘在城内威
yí xiāng xù tā huí dào lín yě shí
仪庠序，他回到林野时，

qí wēi yī zhuāng yán shèng guò zài chéng zhōng bǎi bèi 。 」
其威仪庄严胜过在城中百倍。」

shí lì tài zǐ tīng wén shǐ zhě bào gào zhī hòu suì jí yán jià qián wǎng lín
实力太子听闻使者报告之后，遂即严驾前往林
zhōng yáo jiàn zūn zhě mǎ shèng jiā fú rù dìng tài zǐ zì cùn wǒ bù yīng rǎo luàn
中，遥见尊者马胜跏趺入定。太子自忖：我不应扰乱
cǐ bī qiū de shū shèng dìng děng dài tā chū dìng hòu wǒ zài xiàng tā dīng lǐ 。
此比丘的殊胜定，等待他出定后我再向他顶礼。

zūn zhě mǎ shèng guò le wǔ hòu zhī shí cái chū dìng shí lì zǐ jí jiàn qián
尊者马胜过了午后之时才出定，实力子即渐前
xíng dīng lǐ zūn zhě hòu jìng gào shuō : 「 dà dé ! qǐng wèn nín shì dà shī , huò
行，顶礼尊者后敬告说：「大德！请问您是大师，或
shì dì zǐ ? 」
是弟子？」

mǎ shèng zūn zhě gào sù tā shuō : 「 wǒ shì dì zǐ , bú shì dà shī 。 」
马胜尊者告诉他说：「我是弟子，不是大师。」

shí lì zǐ yòu wèn : 「 shī yǔ dì zǐ , qí yōu liè rú hé ? 」
实力子又问：「师与弟子，其优劣如何？」

zūn zhě shuō : 「 shī yǔ dì zǐ de yōu liè chà bié jí dà 。 tài zǐ dāng
尊者说：「师与弟子的优劣差别极大。太子当
zhī shī bǐ rú miào gāo shān wáng dì zǐ jiù xiàng jiē zǐ zhèng rú dà hǎi shuǐ bǐ
知：师比如妙高山王，弟子就像芥子，正如大海水比
yú niú jī shuǐ yòu xiàng tài yáng hé yīng guāng yí yàng nán yǐ wéi yù 。 」 mǎ shèng
于牛迹水；又像太阳和萤光一样，难以为喻。」马胜
zūn zhě jí shuō gē yuē : 「 miào gāo bǐ jiē zǐ dà hǎi tóng niú jī kōng fāng ǒu
尊者即说偈曰：「妙高比芥子，大海同牛迹，空方藕
sī xuē bái rì nǐ yīng guāng shì jiān suǒ yǒu wù bù kě wéi pǐ yù dì zǐ
丝穴，白日拟萤光。世间所有物，不可为譬喻，弟子
wàng yú shī qí shì yì rú shì 。 」
望于师，其事亦如是。」

zhè shí shí lì zǐ xīn lǐ xiǎng : 「 xiàng zhè wèi bī qiū suǒ shuō 『 shī 』 yǔ
这时实力子心里想：「像这位比丘所说『师』与
『 dì zǐ 』 de gōng dé chà bié zhè me dà , qǐ fēi gèng yǒu miào jué shì zūn jí shū
『弟子』的功德差别这么大，岂非更有妙觉世尊及殊

shèng fǎ   tài zǐ yú shì qǐng wèn zūn zhě shuō : 「 dà dé ! wǒ jīn yuàn yú cǐ shàn
胜法？太子于是请问尊者说：「大德！我今愿于此善
shuō fǎ lǚ zhōng   chū jiā yuán jù chéng bī qiū xìng   xué xí dà dé suǒ xiū fàn xíng ,
说法律中，出家圆具成比丘性，学习大德所修梵行，
kě yǐ ma ?
可以吗？」

zūn zhě shuō : 「 tài zǐ ! nǐ de fù mǔ zhǔn xǔ nǐ chū jiā ma ? 」
尊者说：「太子！你的父母准许你出家吗？」

shí lì zǐ huí bǐng shuō : 「 dà dé ! wǒ fù mǔ wèi céng zhǔn xǔ , rán ér
实力子回禀说：「大德！我父母未曾准许，然而
wǒ yǐ fāng biàn bì lìng tā men tóng yì ! 」
我以方便必令他们同意！」

zūn zhě mǎ shèng shuō : 「 sī jí shàn zāi ! 」
尊者马胜说：「斯极善哉！」

shí lì tài zǐ tīng hòu   gōng jìng huān xǐ   fèng cí ér qù   tā huí dào wáng
实力太子听后，恭敬欢喜，奉辞而去！他回到王
gōng jǐ qǐng qiú fù mǔ ràng tā chū jiā xiū xíng , kě shì tā de fù mǔ bù xǔ , shì
宫即请求父母让他出家修行，可是他的父母不许，是
shí tài zǐ bīng gào shuō : 「 fù wáng ! mǔ hòu ! qǐng nín lǎo rén jiā ràng wǒ chū jiā
时太子禀告说：「父王！母后！请您老人家让我出家
wéi bī qiū , ruò bù xǔ zhě , wǒ cóng jīn rì qǐ jì duàn zhǔ yǐn shí 。 」 qī fù
为比丘，若不许者，我从今日起即断诸饮食。」其父
mǔ suī wén cǐ yǔ yì wèi jiàn tīng 。 shí lì zǐ yī rì duàn shí , nǎi zhì dì liù rì
母虽闻此语亦未见听。实力子一日断食，乃至第六日
bù yǐn bù shí , fù mǔ wáng qīn yǐ zhǒng zhǒng quàn yù , tài zǐ jūn mò wú dá 。 zuì
不饮不食，父母王亲以种种劝喻，太子均默无答。最
hòu , suī xǔ tā chū jiā xiū xíng 。
后，遂许他出家修行。

shí lì tài zǐ bài cí fù mǔ zhī hòu , jì qián wǎng mǎ shèng zūn zhě chù , bǐng
实力太子拜辞父母之后，即前往马胜尊者处，禀
gào shuō : 「 tài dé ! wǒ de zūn qīn yǐ tóng yì le , xìng yuàn cí bēi shī yǔ wǒ
告说：「太德！我的尊亲已同意了，幸愿慈悲施予我
chū jiā fǎ 。 」
出家法。」

mǎ shèng zūn zhě jiù wéi tài zǐ tì dù chū jiā bìng shòu yuán jù rán hòu gào sù
马胜尊者就为太子剃度出家并受圆具，然后告诉

tā shuō : 「 shí lì zǐ ! nǐ zhī dào ma ? chū jiā dāng bǐ qiū de zuò yè yǒu èr
他说：「实力子！你知道吗？出家当比丘的作业有二

zhǒng :
种：

yī dú sòng yán jiū jīng lǜ lùn sān zàng jiào lǐ 。
一、读诵——研究经、律、论三藏教理。

èr xiū dìng yǒng měng jīng xiū jiě tuō shèng dào zhī miào fá 。
二、修定——勇猛精修解脱圣道之妙法。

nǐ xǐ huān yán jiū xiū xué jiào lǐ , huò xǐ huān jīng xiū pú tí shèng dào ?
你喜欢研究修学教理，或喜欢精修菩提圣道？」

shí lì zǐ jìng gù qī shī shuō : 「 wū bō tuō yē dì zǐ yú cǐ èr zhǒng
实力子敬告其师说：「邬波驮耶！弟子于此二种

zuò yè quán bù yào xiū xué 。 」 cǐ cǐ měi rì yán jiū sān zàng jí jīng jìn xiū xíng ,
作业全部要修学。」从此每日研究三藏及精进修行，

bù jiǔ zé tōng dá sān zàng jiào lǐ , jīng qín cè lì wú shé xū yú shí kè , suì
不久则通达三藏教理，精勤策励，无舍须臾时刻，遂

duàn chú zhū fán nǎo zhèng dé liù shén tōng zì zài de dà ā luó hàn shèng guo
断除诸烦恼，证得六神通自在的大阿罗汉圣果。

yǒu yī tiān shí lì zǐ bǐ qiū bǐng gào qī shī shuō : 「 wū
有一天，实力子比丘禀告其师说：「邬

bō tuō yē dì zǐ yì dé jiàn rú lái fǎ shēn wèi dū sè shēn ,
波驮耶！弟子已得见如来法身，未睹色身，

wǒ jīn yù wǎng guān fó sè shēn
我今欲往观佛色身。」

mǎ shèng zūn zhě gào sù shí lì zǐ shuō : 「 qù ba ! dāng zhī rú lái yīng zhèng
马胜尊者告诉实力子说：「去吧！当知如来应正
děng jué chū xiàn yú shì jiān , shì dà zhēn bǎo , shí nán zāo yù , yóu rú yōu tán bō
等觉出现于世间，是大珍宝，实难遭遇，犹如优昙钵
luó huā , shí nǎi yī xiàn 。 」 shí lì zǐ méng shī xǔ kě , jí qián wǎng wáng shè
罗花，时乃一现。」实力子蒙师许可，即前往王舍
chéng , xiān dào chí biān xǐ yù , rán hòu zhì zhú lín jīng shè 。
城，先到池边洗浴，然后至竹林精舍。

ěr shí shì zūn yáo jiàn shí lì zǐ bī qiū lái , gào sù tā shuō : 「 shàn
尔时世尊遥见实力子比丘来，告诉他说：「善
lái ! jīn zhèng shí , suí rú yì zuò 。 」 zhè shí , shí lì zǐ gōng jìng dǐng lǐ
来！今正是时，随汝意坐。」这时，实力子恭敬顶礼
fó tuó zhī hòu , jí zuò xià lái tīng fó shuō fǎ 。 dāng shí wáng shè chéng de bī qiū
佛陀之后，即坐下来听佛说法。当时王舍城的比丘，
bù yī tóng lèi fēn sēng wò jù 。 fó tuó zhī dào shí lì zǐ yú xiān fó suǒ sù yǒu zhèng
不依同类分僧卧具。佛陀知道实力子于先佛所宿有正
yuàn , jí gào sù zhū bī qiū shuō : 「 nǚ zhū bī qiū ! yīng
愿，即告诉诸比丘说：「汝诸比丘！应
chāi shí lì zǐ yǔ sēng qiè zuò fēn sēng wò jù rén 。 」
差实力子与僧伽作分僧卧具人。」

yīn cǐ , shí lì zǐ
因此，实力子
bī qiū zé bèi pài wéi fēn sēng
比丘则被派为分僧
wò jù zhě , tā bǎ zhòng sēng
卧具者，他把众僧
de wò jù (liáo fáng) quán
的卧具（寮房）全

bù jiā yǐ zhěng lǐ fēn pèi tóng lèi ān zhù jiù shì jīng shī yǔ jīng shī tóng
部加以整理，分配同类安住，就是——经师与经师同
zhù lǚ shī yǔ lǚ shī tóng zhù lùn shī yǔ lùn shī tóng zhù fǎ shī yǔ fǎ shī
住，律师与律师同住，论师与论师同住，法师与法师
tóng zhù rú cǐ kě yǐ huò dé hù xiāng yán jiū zēng zhǎng jiè dìng huì
同住，如此可以获得互相研究，增长戒定慧。

shí shí zhū kè sēng bī qiū yǒu de dào bàn gēng shí cái dào dá jīng shě shí lì
是时诸客僧比丘有的到半更时才到达精舍，实力
zǐ jí yǐ shén tōng lì yú yī zhǐ fàng guāng rú shǒu diǎn tǒng ér fēn pèi wò
子即以神通力，于一指放光（如手电筒）而分配卧
jù yě yǒu bī qiū xǐ huān jiàn zhè wèi shèng shàng rén fǎ shén tōng xī yǒu zhě gù yì
具。也有比丘喜欢见这位胜上人法神通稀有者，故意
dāng dào yī gēng cái lái tóu sù shí lì zǐ zūn zhě jí yǐ èr zhǐ fàng guāng wèi tā
等到一更才来投宿。实力子尊者即以二指放光，为他
fēn pèi wò jù yǒu yī gēng bàn dào de jí yǐ sān zhǐ fàng guāng èr gēng lái de
分配卧具。有一更半到的，即以三指放光。二更来的
bī qiū zūn zhě jí yǐ sì zhǐ fàng guāng fēn pèi wò jù gèng yǒu bī qiū gù yì dào
比丘，尊者即以四指放光分配卧具。更有比丘故意到
bàn yè cái lái tóu sù shí lì zǐ zūn zhě jí yǐ wǔ zhǐ fàng guāng míng ér wèi fēn pèi
半夜才来投宿，实力子尊者即以五指放光明而为分配
lǎo fáng wò jù
寮房卧具。

shí zhū bī qiū jì jiàn shū shèng shén tōng zhī hòu gè zuò shì niàn wǒ men bù
时诸比丘既见殊胜神通之后，各作是念：我们不
yīng gāi láo dòng zhè wèi dà shēng wén jù wēi dé shèng zhě wèi wǒ men fēn pèi wò jù
应该劳动这位大声闻、具威德圣者为我们分配卧具。
yú shì gè zì jīng qín cè lì jiǎn shěng shuì mián duō xiū fán xíng yóu cǐ yǒng měng
于是各自精勤策励，减省睡眠，多修梵行，由此勇猛
jīng jìn ér shǐ wèi zhèng guǒ wèi zhě huò dé zhèng guǒ yǐ zhèng dào guǒ zhě dé bù tuì
精进而使未证果位者获得证果，已证道果者得不退
zhuǎn èr shí shì zūn gào sù zhū bī qiū shuō zhū bī qiū wǒ dì zǐ zhōng fēn
转。尔时世尊告诉诸比丘说：「诸比丘！我弟子中分
sēng wò jù cǐ shí lì zǐ zuì wéi dì yī
僧卧具，此实力子最为第一。」

由昔种业因 今受怨结谤

由于六群比丘受供不守规律，因而让诸比丘听见

施主讥嫌的话语，他们于是以此事禀告世尊。佛陀

说：「应差实力子比丘为僧中分食人。」是时实力子

既被僧众差为分食人，即为僧伽分三种食：

一、上食——客僧刚来时，使他第一

天受上妙施主供养。

二、中食——来了第二天的客僧，即

受中等施主请供养。

三、下食——客僧来的第三天，受一

般发心施主供养。

因为当时

出家众均过托

钵生活，其精

舍僧房都无厨

房煮饭。僧中

以此优待客僧

sān tiān qí zhù sù chāo guò sān tiān yì bú shì kè suǒ yì dào dì sì tiān jí suí
三天，其住宿超过三天已不是客，所以到第四天即随

zhòng qǐ shí bù zài xiǎng shòu shī zhǔ qǐng gòng yǎng de yōu dài 。
众乞食，不再享受施主请供养的优待。

shí lì zǐ bī qiū dān rèn fēn pèi fáng shě wò jù yǐ jí yǐn shí déng gōng zuò
实力子比丘担任分配房舍卧具以及饮食等工作，

duì yú lǎo shǎo sēng zhòng yī lǚ píng děng shǐ zhōng méi yǒu shī sēng qiē chí kuī huò sùn
对于老少僧众一律平等，始终没有使僧伽吃亏或损

shī rán ér tā yǔ shàn yǒu dà dì èr bī qiū céng yú duō shēng zhōng cháng wéi yuàn
失。然而，他与善友、大地二比丘曾于多生中常为怨

è yīn ér shòu qí huǐ bàng 。
恶，因而受其毁谤。

zhè shí shàn yǒu yǔ dà dì liǎng ge bī qiū cóng nán fāng lái dào zhú lín jīng shě
这时善友与大地两个比丘从南方来到竹林精舍，

wèn yú bī qiū shuō shéi shì sēng qiē zhī shí bī qiū gào sù tā shuō shì
问余比丘说：「谁是僧伽知食？」比丘告诉他说：「是

jù shòu shí lì zǐ yīn cǐ yǒu dì èr bī qiū jí xiàng shí lì zǐ bī qiū bào
具寿实力子。」因此友、地二比丘即向实力子比丘报

gào shuō wǒ men èr rén lái zhè lǐ guà dān qǐng gěi wǒ men shí wù
告说：「我们二人来这里挂单，请给我们食物。」

cǐ shí zhī shí sēng shí lì zǐ jiù bǎ yǒu dì èr wèi bī qiū liè wéi guì
此时知食僧实力子就把友、地二位比丘列为贵

bīn fēn pèi zài shàng miào yǐn shí zhī liè 。
宾，分配在上妙饮食之列。

dāng tiān shī zhǔ lái wèn shuō míng tiān shéi dào wǒ jiā shòu gòng yǎng
当天，施主来问说：「明天谁到我家受供养？」

shí lì zǐ dá shuō shì shàn yǒu yǔ dà dì zhè liǎng wèi bī qiū qù shòu gòng
实力子答说：「是善友与大地这两位比丘去受供
yǎng 。」
养。」

shī zhǔ tīng hòu xīn xiǎng tīng shuō zhè yǒu dì liǎng wèi bī qiū sù xíng bù liáng
施主听后心想：听说这友、地两位比丘素行不良

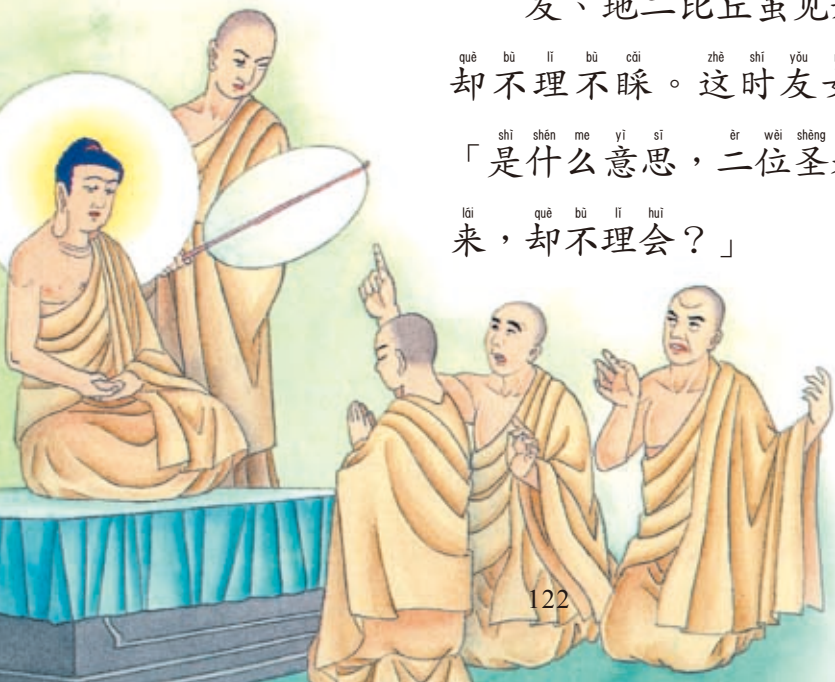
(è xíng bī qiū) tā liǎ míng rì lái shí wǒ jiù suí biàn gòng yǎng tā men
(恶行比丘)，他俩明日来时，我就随便供养他们，

bú bì duō bàn shàng miào yǐn shí
不必多办上妙饮食。

dì èr tiān fēn pèi tā men zhōng děng gòng yǎng shí , yīn wéi shī zhǔ yǒu shì , yòu
第二天分配他们中等供养时，因为施主有事，又
méi yǒu hǎo chī de yǐn shí gòng yǎng 。 dì sān tiān jiù fēn pèi wéi yì bān gòng yǎng 。 yóu
没有好吃的饮食供养。第三天就分配为一般供养。由
yú yè lì de qiān yīn , shàn yǒu yǔ dà dì èr bǐ qiū zuò kè sān tiān dōu méi yǒu dé
于业力的牵引，善友与大地二比丘作客三天都没有得
dào hǎo de gòng yǎng 。 zhè shí yǒu , dì èr rén dōu shuō : 「 wèi shén me shí lì zǐ
到好的供养。这时友、地二人都说：「为什么实力子
sān rì zhī zhōng dōu gù yì gěi wǒ men cū è yǐn shí , ràng wǒ men qǐ fán nǎo ne ?
三日之中都故意给我们粗恶饮食，让我们起烦恼呢？
wǒ yào rǎo luàn tā 。 」 tā liǎ yǒu yí ge mèi mèi yě yǐ chū jiā wéi ní , míng jiào
我要扰乱他。」他俩有一个妹妹也已出家为尼，名叫
yǒu nǚ bǐ qiū ní , zhù yú wáng yuán sì 。 yǒu yì tiān , yǒu nǚ lái dào gē ge men
友女比丘尼，住于王园寺。有一天，友女来到哥哥们

yǒu dì de zhù chù
(友、地)的住处。

yǒu dì èr bǐ qiū suī jiàn mèi mèi lái ,
友、地二比丘虽见妹妹来，
què bù lǐ bù cǎi 。 zhè shí yǒu nǚ wèn shuō :
却不理不睬。这时友女问说：
「 shì shén me yì sī , èr wèi shèng zhě kàn jiàn wǒ
「是什么意思，二位圣者看见我
lái , què bù lǐ huì ? 」
来，却不理会？」

èr xiōng huí dá shuō : 「 mèi mei wǒ men bèi shí lì zǐ qī fù tā zhè
二兄回答说：「妹妹！我们被实力子欺负，他这
sān tiān dōu fēn pèi gěi wǒ men jí cū è de yǐn shí shǐ wǒ fēi cháng shēng qì nǐ
三天都分配给我们极粗恶的饮食，使我非常生气。你
wèi shén me bù bāng zhù wǒ zì jǐ què ān lè ér zhù ?
为什么不帮助我，自己却安乐而住？」

「 shèng zhě nín men yào wǒ bāng máng zuò shén me shì ?
「圣者！您要我帮忙做什么事？」

「 mèi mei nǐ xiàn zài dào shì zūn zuò qián qù bǐng gào shuō : 『 dà dé !
「妹妹！你现在到世尊座前去禀告说：『大德！
shèng zhě shí lì zǐ zuò bù guī de shì yǔ wǒ zuò le bù jìng xíng fàn bō luó shì
圣者实力子做不轨的事，与我做了不净行，犯波罗市
jiā 。 』 wǒ yě yí dìng huì qián wǎng shì zūn qián zuò zhèng rén shuō zhè xiē dōu shì shì
迦。』我也一定会前往世尊前做证人，说这些都是事
shí 。
实。」

「 tā shì qīng jìng bī qiū wǒ zěn me kě yǐ huǐ bàng tā ne ?
「他是清净比丘，我怎么可能毁谤他呢？」

「 nǐ ruò bù zuò zhè jiàn shì wǒ men jīn tiān bù yǔ nǐ shuō huà 。
「你若不做这件事，我们今天不与你说话。」

yǒu nǚ bù dé yǐ zhǐ hǎo dá yīng 。
友女不得已，只好答应。

yǒu dì èr bī qiū jí wǎng shì zūn zuò qián lǐ fó yǒu nǚ yě lái zhī fó
友、地二比丘即往世尊座前礼佛。友女也来诣佛
suǒ , dǐng lǐ zhī hòu bǐng gào shì zūn shuō : 「 dà dé ! shèng zhě shí lì zǐ zuò bù
所，顶礼之后禀告世尊说：「大德！圣者实力子做不
guī de shì tóng wǒ xíng bù jìng xíng fàn bō luó shì jiā 。
轨的事，同我行不净行，犯波罗市迦。」

shān yǒu yǔ dà dì èr bī qiū bǐng gào fó tuō shuō : 「 zhè shì shí huà , bó
善友与大地二比丘禀告佛陀说：「这是实话，薄
qié fàn (shì zūn) ! zhè shì shí huà , sū jiē duō (shàn shì) ! rú mèi suǒ
伽梵（世尊）！这是实话，苏揭多（善逝）！如妹所
shuō wǒ men yǐ xiān zhī dào le 。 shuō zhè yǔ shí shí lì zǐ yě zài zhòng zhōng 。
说，我们已先知道了。」说这语时实力子也在众中。

fó tuó wèn shí lì zǐ shuō : 「 shí lì zǐ nǐ tīng jiàn zhè huà ma 」
佛陀问实力子说：「实力子！你听见这话吗？」

shí lì zǐ bīng gāo fó tuó shuō : 「 wǒ yǐ tīng jiàn , shì zūn ! wǒ yǐ tīng
见，善逝！」
实力子禀告佛陀说：「我已听见，世尊！我已听

fó tuó yòu wèn : 「 shí lì zǐ zhè shì zěn me yì huí shì ? 」
佛陀又问：「实力子！这是怎么一回事？」

shí lì zǐ bīng gāo shuō : 「 shì zūn zhè shì zhǐ yǒu fó tuó zhī dào zhēn
xiàng 。 」
实力子禀告说：「世尊！这事只有佛陀知道真
相。」

fó tuó shuō : 「 shí lì zǐ shì dào rú jīn , bú yào zhè me shuō 。
有，就说有；没有，就说没有。」

yǒu jiù shuō yǒu méi yǒu jiù shuō méi yǒu 。
实力子说：「我不记得，薄伽梵！我不记得，苏
揭多！」

zhè shí luó hòu luó zhī shàn shī fó tā bīng gāo fó tuó shuō : 「 shì zūn !
这时罗睺罗执扇侍佛，他禀告佛陀说：「世尊！

wèi shén me yào wèn shí lì zǐ ne yǒu nǚ bī qiū ní qīn zài fó qián shuō shí lì zǐ
yǔ tā gòng wéi è xíng fàn bō luó shì jiā xiōng dì èr rén dāng miàn zhèng yán shuō shì
事实，还有什么话可说？」
为什么要问实力子呢？友女比丘尼亲在佛前说实力子
与他共为恶行，犯波罗市迦。兄弟二人当面证言说是

fó tuó gào sù luó hòu luó shuō : 「 wǒ wèn nǐ , luó hòu luó rú guǒ bǐ
丘尼来到我座前说：『大德！圣者罗睺罗做不轨事，

qū ní lái dào wǒ zuò qián shuō : 「 dà dé ! shèng zhě luó hòu luó zuò bù guǐ shì ,
yǔ wǒ zuò bù jìng xíng fàn bō luó shì jiā yòu yǒu yǒu dì èr bī qiū zuò
与我做不净行，犯波罗市迦。』又有友、地二比丘作

zhèng shuō zhè xiē dōu shì shí huà 。 cǐ shí wǒ wèn nǐ zhè shì xū shí nǐ zěn me
证说这些都是实话。此时，我问你这事虚实，你怎么
huí dá ? 」
回答？」

luó hóu luó bīng gào fó tuó shuō : 「 dà dé ! rú guǒ jì dé jiù shuō jì
罗睺罗禀告佛陀说：「大德！如果记得就说记
dé , bú jì dé jiù shuō bú jì dé 。 」
得，不记得就说不记得。」

fó tuó shuō : 「 luó hóu luó lián nǐ zhè chī rén dōu shuō bú jì dé , zěn
佛陀说：「罗睺罗！连你这痴人都说不记得，怎
me néng guài shí lì zī qīng jìng bī qiū 。 shí wú zuì guò hái shuō bú jì dé ? 」
么能怪实力子清净比丘，实无罪过还说不记得？」

zhè shí shì zūn gào sù zhū bī qiū shuō : 「 shí lì zī bī qiū shí wú zuì
这时世尊告诉诸比丘说：「实力子比丘实无罪
guò , nǐ men yīng zhī 。 yǒu nǚ bī qiū ní sā huāng fàn zuì , yīng dāng miè bīn
过，你们应知。友女比丘尼撒谎犯罪，应当灭摈

(àn : yīn fàn zhòng zuì ér bèi miè sēng jí) , bìng xiáng xì shěn wèn yǒu dì èr
(按：因犯重罪而被灭僧籍)，并详细审问友、地二
bī qiū nǐ men shì rú hé kàn jiàn shì qing de jīng guò 。 」 fó tuó shuō wán huà hòu jí
比丘你们是如何看见事情的经过。」佛陀说完话后即
rù shì zhōng jì dìng 。
入室中寂定。

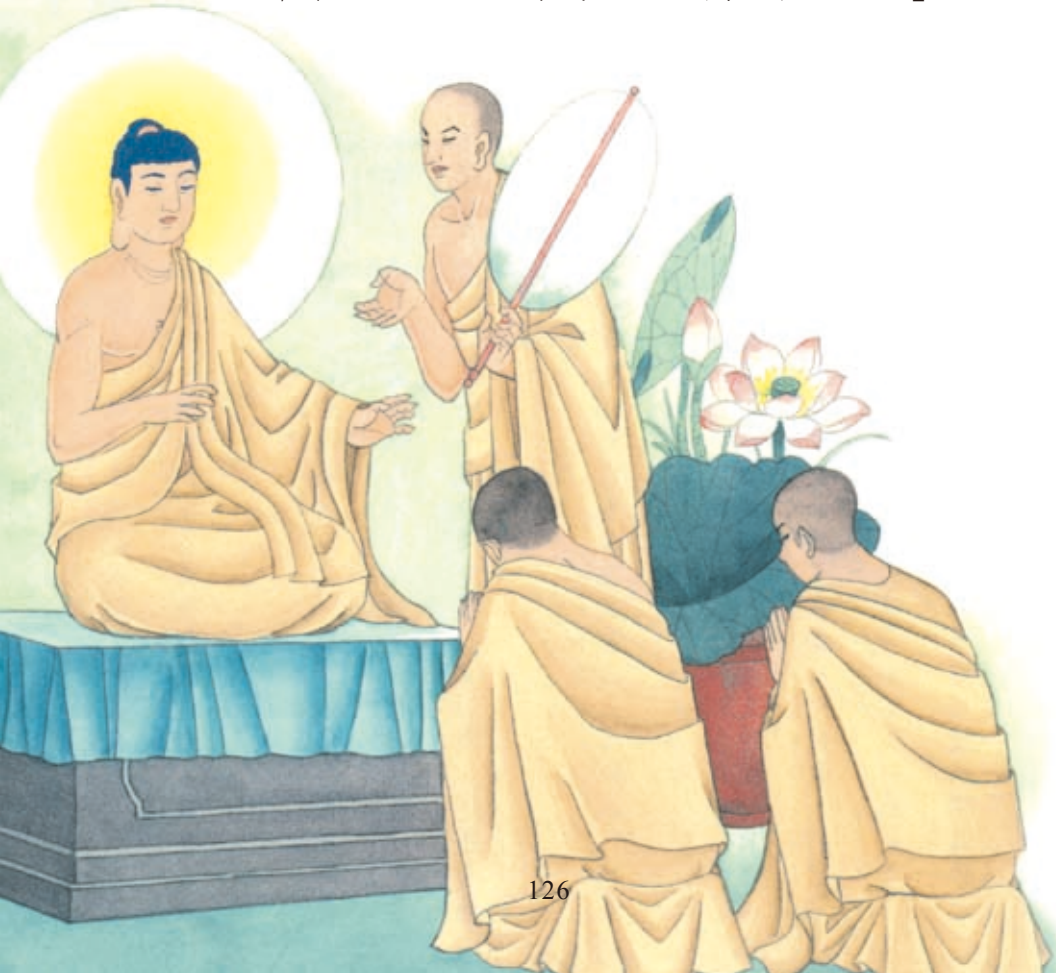
bī qiū men zài fó tuó jì dìng de shí hòu shěn wèn yǒu dì èr bī qiū
比丘们在佛陀寂定的时候，审问友、地二比丘，
tā liǎng jù xiàng zhū bī qiū shuō míng huī bàng shí lì zī de yuán yīn xià wú fó tuó
他俩具向诸比丘说明毁谤实力子的原因。下午，佛陀
cōng jìng chū qǐ shí zhū bī qiū biàn jǐn xiàng fó tuó bīng gào miè bīn
从静处起时，诸比丘便谨向佛陀禀告灭摈
yǒu nǚ jí shěn wèn yǒu dì èr bī qiū de jīng guò qíng xíng 。
友女及审问友、地二比丘的经过情形。

fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : 「 wèi hé yǒu dì èr chī
佛陀告诉诸比丘说：「为何友、地二痴
rén zhī wèi shǎo xǔ yǐn shí yīn yuán ér zuò gù wàng yǔ huī bàng qīng jìng bī
人只为少许饮食因缘，而作故妄语毁谤清净比

丘？」尔时世尊即说偈曰：「若人故妄语，违越于实
法，不惧于后世，无有恶不造。宁吞热铁丸，猛焰烧
身遍，不以破戒口，啖彼信心食。」

这时，于虚空中有诸天众说偈曰：「实力超有
三，尚招于毁谤，是故有智人，不应乐生死。段食真
可厌，苦中最为极，犹如食子肉，增长诸烦恼。」

fó tuó yī zhǒng zhǒng yīn yuán hē zé yǒu dì èr bī qiū hòu gào sù zhū bī
佛陀以种种因缘呵责友、地二比丘后，告诉诸比

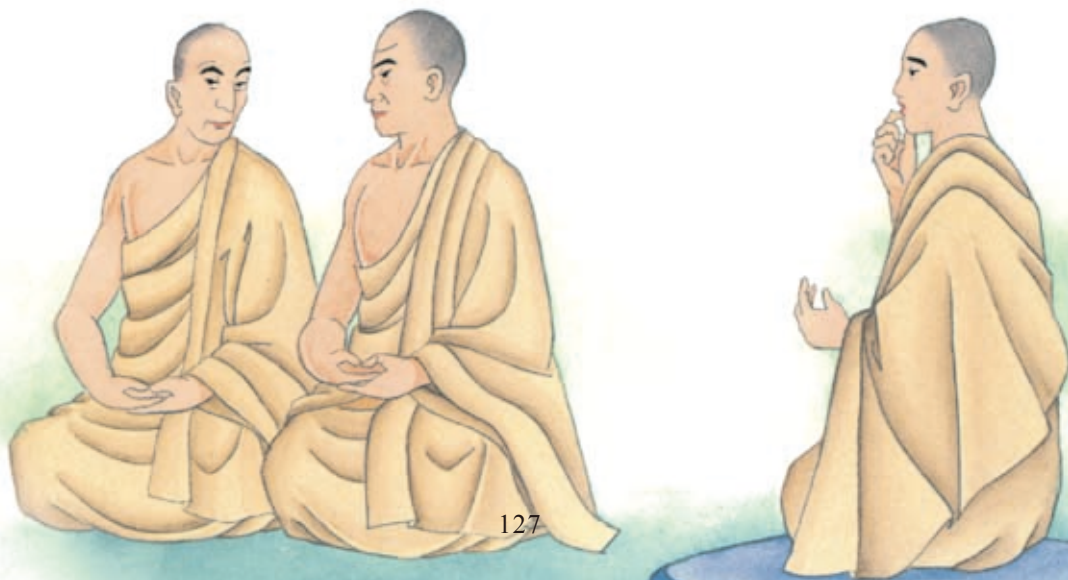
qiū shuō : 「 yīng zhī yǒu sān zhǒng rén dìng duò dì yù 。
丘说：「应知有三种人定堕地狱。

yī ruò rén zì xíng pò jiè quàn tā pò jiè cǐ wéi chū rén dìng duò
泥犁狱。
一、若人自行破戒，劝他破戒，此为初人，定堕

èr ruò rén zì xíng bù jìng xíng yú qīng jìng bī qiū yǐ wú gēn bō luó shì
迦法而谤毁之，此是第二人，定堕泥犁狱。
二、若人自行不净行，于清净比丘以无根波罗市

sān ruò rén zuò rú shì jiàn zuò rú shì yǔ yán yù shì jìng yán yù
是妙，欲可受用，欲无过失，于恶欲境极生爱着，此
是第三人定堕泥犁狱。」
三、若人作如是见，作如是语，言欲是净，言欲

ěr shí shì zūn shuō jié wù : 「 ruò rén shēng shì zhōng kǒu cháng chū dāo jiàn ,
尔时世尊说偈曰：「若人生世中，口常出刀剑，

yóu cǐ è shuō gù cháng zhàn yú zì shēn ruò zàn yú è rén huǐ bàng xián shàn
由此恶说故，常斩于自身。若赞于恶人，毁谤贤善
zhě yóu kǒu shēng zhòng guò dìng bù shòu ān lè yóu rú bó yì rén shī cái shì
者，由口生众过，定不受安乐。犹如博弈人，失财是
xiǎo guò yú tā qīng jìng zhě bàng huǐ chéng dà qiàn jīng yú bǎi qiān suì duò zài
小过，于他清净者，谤毁成大愆。经于百千岁，堕在
ròu bào yù fù yú cǐ yù zhōng gēng shòu sì wàn suì ruò yǐ è xīn yǔ bàng
肉胞狱，复于此狱中，更受四万岁。若以恶心语，谤
huǐ yú shàn rén yóu sī è yè yuán dāng duò yú dì yù
毁于善人，由斯恶业缘，当堕于地狱。」

shì shí zhū bī qiū qǐng wèn fó tuó shuō shì zūn dà dé jù shòu shí lì
是时诸比丘请问佛陀说：「世尊大德！具寿实力
zǐ sù shì céng zuò shén me fú yīn ér zhāo yì shóu guó shēng fù guī jiā yóu zào shén
子宿世曾作什么福因，而招异熟果生富贵家？又造什
me è yè chū jiā dé chéng ā luó hàn shèng guó hái bèi fēi bàng
么恶业，出家得成阿罗汉圣果还被诽谤？」

fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō zì jǐ suǒ zuò shàn è yè yīn bù yú
佛陀告诉诸比丘说：「自己所作善恶业因，不于
wài jiè dì shuǐ huǒ fēng sì dà zhī chù shóu guó bào ér bì yú zì jǐ yù n jiè chù
外界地水火风四大之处熟果报，而必于自己蕴界处
(zì shēn zhōng dé shòu qí chéng shóu guó bào jí shuō sòng yuē jǐa líng jīng
(自身)中得受其成熟果报。」即说颂曰：「假令经
bǎi jié suǒ zuò yè bù wǎng yīn yuán huì yù shí guó bào huán zì shòu
百劫，所作业不亡，因缘会遇时，果报还自受。」

fó tuó yòu shuō guò qù shí zài yí ge jù luò zhōng yǒu yí ge míng jiào
佛陀又说：过去世时，在一个聚落中有一个名叫
yú rén de dà shāng zhǔ hě xǔ duō shāng rén fù chí huò wù yào rù dà hǎi qiú qǔ
渔人的大商主，和许多商人赍持货物，要入大海求取
zhēn bǎo shì shí yǒu yí wèi zhèng dé dú jué shèng guó de chū jiā bī qiū tóu kǎo zhè wèi
珍宝。是时有一位证得独觉圣果的出家比丘投靠这位
shāng zhǔ yóu xíng rén jiān yú qí yè zhōng rù huǒ guāng dìng jǐng yè rén jiàn guāng míng
商主游行人间，于其夜中入火光定。警夜人见光明
hòu bào gào shāng zhǔ shuō rén zhě nín zhī dào ma zhè wèi chū jiā rén shì shèng
后，报告商主说：「仁者您知道吗？这位出家人是圣

xíng chéng jiù zhě wǒ zài shēn yè zhōng kàn jiàn tā shēn rú huǒ jù fàng dà guāng míng 。 」
行成就者，我在深夜中看见他身如火聚放大光明。」

shāng zhǔ tīng wén shǒu wèi bào gào zhī hòu fēi cháng gōng jìng zhè wèi hé shàng suī
商主听闻守卫报告之后，非常恭敬这位和尚，遂

xiàng tā dǐng lǐ shuō : 「 shèng zhě nín měi tiān tuō bō shì qiú shí wǒ yuàn qiú
向他顶礼说：「圣者！您每天托钵是求食，我愿求

fú , jìng qǐng yú shāng lǚ zhōng shòu wǒ wēi gòng rán hòu suí shāng rén men yì qǐ zǒu hǎo
福，敬请于商旅中受我微供，然后随商人们一起走好

ma ? 」 shèng zhě mò rán shòu gòng yāng tā men jiàn cǐ lái dà hǎi biān shāng zhǔ
吗？」圣者默然受供养。他们渐次来到大海边，商主

gōng jìng qǐng wèn hé shàng shuō : 「 shèng zhě wǒ jīn shāng lǚ yào rù dà hǎi zhōng nín
恭敬请问和尚说：「圣者！我今商旅要入大海中，您

shì fǒu néng suí wǒ men zhòng shāng rén yì qǐ rù hǎi ? 」
是否能随我们众商人一起入海？」

dú jué bī qiū shuō : 「 xián shǒu nǐ shì wèi le qī zī cái yào rù dà hǎi
独觉比丘说：「贤首！你是为了妻子才要入大海

qiú zhū zhēn bǎo wǒ chū jiā rén méi yǒu suǒ qiú zěn me huì gēn nǐ men shāng rén gòng
求诸珍宝，我出家人没有所求，怎么会跟你们商人共
rù dà hǎi ?
入大海？」

zhè shí shāng zhǔ bēi bàn shàng miào yǐn shí gòng yǎng yòu yǐ shàng hǎo de bù fèng gòng
这时商主备办上妙饮食供养，又以上好的布奉供
zhè wèi dé dào bī qiū shí bī dà dé bī qiū zhī xiàn shén tōng ér bù wèi shī zhǔ
这位得道比丘。时彼大德比丘只现神通，而不为施主
jiǎng jīng shuō fǎ tā wèi le lián mǐn zhè wèi shāng zhǔ jí yǒng shēn yóu rú é wáng zài
讲经说法。他为了怜愍这位商主，即踊身犹如鹅王在
xū kōng zhōng fēi téng shēn chū shuǐ huǒ xiàn gē zhǒng dà shén tōng biàn huà shāng zhǔ jiàn
虚空中飞腾，身出水火，现各种大神通变化。商主见
cǐ bī qiū zài xū kōng zhōng shì xiàn shén biàn jí shí yáo lǐ fā yuàn shuō : 「 wǒ gòng
此比丘在虚空中示现神变，即时遥礼发愿说：「我供
yāng yī wèi zhēn shí fú tián suǒ dé fú bào yuàn wǒ dāng dé shēng fù guì jiā dāng dé
养一位真实福田所得福报，愿我当得生富贵家，当得
zhè zhǒng shū shèng wēi dé dāng dé fèng shì wēi dé shèng guò zhè wèi dà shī de rén 。
这种殊胜威德，当得奉事威德胜过这位大师的人。」

fó tuō shuō dào zhè lǐ jí wèn zhū bī qiū shuō :
佛陀说到这里即问诸比丘说：

nǐ men zhī dào ma ? guò qù shí shí de dà shāng
「你们知道吗？过去世时的大商

zhǔ yú rén jiù
主一渔人，就

shì xiàn zài de shí lì
是现在的实力

zǐ yóu yǔ wǎng xī
子。由于往昔

gòng yǎng dú jué shèng
供养独觉圣

rén fā dà shì yuàn
人，发大誓愿

huí xiàng suǒ yǐ dé
回向，所以得

shēng zài shū shèng fù guī de wáng jiā duō ráo cái bǎo shòu yòng fēng zú yú wǒ rú
生在殊胜富贵的王家，多饶财宝，受用丰足，于我如
lái jiào fá zhōng chū jiā lí sù duàn zhū fán nǎo zhèng dé ā luó hàn dào guo wǒ wéi
来教法中出家离俗，断诸烦恼证得阿罗汉道果。我为
dà shī shèng guo dāng shí tā suǒ gòng yǎng de bǎi qiān jù zhī dú jué suǒ yī tā néng
大师，胜过当时他所供养的百千俱胝独觉，所以他能
chéng shì wǒ bù shēng yān bèi de xīn 。」
承事我，不生厌背的心。」

fó tuó yòu gào sù zhū bī qiū shí lì zǐ yǐ zhèng dé dà ā luó hàn guo ,
佛陀又告诉诸比丘：实力子已证得大阿罗汉果，
wéi hé shàng zāo è yán huī bàng ne qí yuán yīn shì tā céng yú guo qū wú liàng shì
为何尚遭恶言毁谤呢？其原因是：他曾于过去无量世
shí shòu le shēng mǔ jí dù xīn de yòu huò zài tā wǔ suì shí céng yǐ diǎn tóu zuò
时，受了生母嫉妒心的诱惑，在他五岁时曾以点头做
wéi wéi zhèng ér huī bàng yì mǔ 。
为伪证而毁谤异母。

（详见《佛教圣众因缘集》的毁谤恶报如影随形篇）

fó tuó yòu shuō : 「 bǐ shí 『 shí yǔ 』 jī jīn shí lì zǐ shì qí yì
佛陀又说：「彼时『实语』即今实力子是。其异
mǔ zhě jiù shì xiān zài de yǒu nǚ bī qiū ní bǐ shí èr xiōng jī jīn shàn yǒu
母者，就是现在的友女比丘尼。彼时二兄即今善友、
dà dì èr bī qiū shì shí lì zǐ yóu qí xī shí è bàng yì mǔ de zuì yè duō
大地二比丘是。实力子由其昔时恶谤异母的罪业，多
qiān suì duò yú dì yǔ shòu shāo zhǔ kǔ yú yè wèi jìn yú wǔ bǎi shēng zhōng cháng zāo
千岁堕于地狱受烧煮苦。余业未尽，于五百生中常遭
è bàng rú jīn suī yǐ zhèng dé ā luó hàn shèng guo réng bèi qí è bàng yóu cǐ
恶谤，如今虽已证得阿罗汉圣果，仍被其恶谤。由此
yīng zhī zì zuò niē yīn zì shòu kǔ guo 。」
应知：自作孽因，自受苦果。」

（事见《根本说一切有部毗奈耶》卷十三、十四）

zhèng fǎ niàn chù jīng juǎn jiǔ shuō : 「 bī wàng yǔ rén wàng yǔ shuō
《正法念处经》卷九说：「彼妄语人，妄语说

gù huán zì shí shē 「 尔 时 世 尊 而 说 偈 言 ； 「 甘 露 及 毒
yào jiē zài rén shé zhōng shí yǔ wéi gān lù wàng yǔ zé wéi dú ruò rén xū
gān lù bǐ rén zhù shí yǔ ruò rén xū dú zhě bǐ rén wàng yǔ shuō dú bù
jué dìng sǐ wàng yǔ zé jué dìng ruò rén wàng yǔ shuō bǐ dé yán sǐ rén wàng
yǔ bù zì lì yì bù yì tā rén ruò zì tā bù lè yún hé wàng yǔ shuō ?
ruò rén è fēn bié xǐ lè wàng yǔ shuō fēi duò huǒ dāo shàng dé rú shì kǔ
nǎo dú hǎi suī shēn è wéi néng shā yī shēn wàng yǔ è yè zhě bǎi qiān shēn
pò huài zhì zhě shuō shí yǔ shì fán rén zhèng fǎ jiè rén wéi zhuāng yán néng shì

jiě tuō dào 。

zhòng shēng zì zuò
众 生 自 作

yè wéi ài
业 ， 为 爱

shuǐ suǒ piāo ；
水 所 漂 ；

shàn shì shuō shí
善 逝 说 实

yǔ wéi dì
语 ， 为 第

yī chuán fá 。

wú shǐ zhōng shì
无 始 终 世

jiān ài juān
间 ， 爱 绢

zhī suǒ fù wéi shí néng jiù jiě fǎ zhǔ rú shì shuō shí néng zhǎn fán nǎo fú
 之所缚，唯实能解救，法主如是说。实能斩烦恼，斧
 néng zhǎn zhuó shù dāo fú zhǎn yóu shēng shí yǔ zhǎn bù ěr shí néng yì èr shì
 能斩斫树，刀斧斩犹生，实语斩不尔。实能益二世，
 gù shuō bù jìn cái chū chù bù kě jìn yī qiè fǎ zhōng shèng shuō cǐ shí gōng
 故说不尽财，出处不可尽，一切法中胜。说此实功
 dé néng shēng dà lè guǒ zhì zhě shě wàng yǔ dì jiàn rén jiē shě
 德，能生大乐果，智者舍妄语，谛见人皆舍。」

qián jīng yòu shuō : 「 jù zú wàng yǔ bù shí zhī rén dào jí kǔ nǎo dì yù
 前经又说：「具足妄语不实之人，到极苦恼地狱
 è chù shòu è guǒ bào yòu qián jīng yán mó luó rén fù wéi shuō jī zé shù zhī
 恶处，受恶果报。」又前经阎魔罗人复为说偈责疏之
 yán : 「 wàng yǔ yán shuō zhě shì dì yù yīn yuán yīn yuán qián yǐ zuò chāng huàn
 言：「妄语言说者，是地狱因缘；因缘前已作，唱唤
 hé suǒ yì wàng yǔ dì yī huǒ shàng néng shāo dà hǎi kuàng shāo wàng yǔ rén yóu
 何所益？妄语第一火，尚能烧大海，况烧妄语人，犹
 rú shāo cǎo mù ruò rén shě shí huà ér zuò wàng yǔ shuō rú shì chī è rén
 如烧草木。若人舍实话，而作妄语说，如是痴恶人，
 qì bǎo ér qǔ shí ruò rén bù zì ài ér ài yú dì yù zì shēn wàng yǔ
 弃宝而取石。若人不自爱，而爱于地狱，自身妄语
 huǒ cǐ chù zì shāo shēn shí yǔ shēn yì dé zhuāng yán yī qiè rén shě shí yǔ
 火，此处自烧身。实语甚易得，庄严一切人，舍实语
 wàng shuō chī gù dào cǐ chù gōng dé zhōng shí shèng shì dú zhī gān lù hé chī
 妄说，痴故到此处。功德中实胜，是毒之甘露，何痴
 shě gōng dé ér qǔ dú zhōng dú zào guò dé è guǒ cháng zài yú dì yù shě
 舍功德，而取毒中毒？造过得恶果，常在于地狱，舍
 zì shēn gōng dé dào jí è dì yù shí wéi dì yī shàn wàng yǔ dì yī è
 自身功德，到极恶地狱。实为第一善，妄语第一恶，
 shě guò qǔ gōng dé shì rén rén zhōng shèng
 舍过取功德，是人人中胜。」

shǐ yuē : 「 shǔ jiàn héng xíng zhǎn zì shēn wú yán wéi zhèng yì chén lún ;
 诗曰：「舌剑横行斩自身，无言伪证亦沉沦；

xū zhī kǒu yè zhāo yāng dà shí è zhōng wáng dì yù rén 。
 须知口业招殃大，十恶中王地狱人。」

dà gē luó bī qiū de sù yè
大哥罗比丘的宿业

诗曰

鬼神作孽与人同，毁谤僧伽罪恶王；
五百生中还业债，今成圣果复遭殃。

bèi huī bàng chī sǐ rén ròu
被毁谤吃死人肉

fó tuó zài shè wēi guó zhī yuán jīng shè shuō fǎ shí , dà ā luó hàn dà gē luó
佛陀在舍卫国祇园精舍说法时，大阿罗汉大哥罗
bī qiū cháng zhù yú qǐ sǐ shī chù , jīng xiū bù jīng guān 。 tā měi tiān yǐ jiǎn shí jì
比丘常住于弃死尸处，精修不净观。他每天以捡拾祭
xiāng wáng líng de wú tuán shí chōng jī , yīn cǐ yào zài yǒu sǐ rén chū zàng shè jì pǐn
飧亡灵的无团食充饥，因此要在有死人出葬设祭品
shí , tā cái néng huò dé yí diǎn jì wù , fǒu zé biàn jīng è dé shēn tǐ léi shòu 。
时，他才能获得一点祭物，否则便饥饿得身体羸瘦。
wàn bù dé yǐ shí , tā cái zhī chí yī bēi rù chéng qǐ shí
万不得已时，他才执持钵入城乞食。

shì shí chéng mén shǒu wèi rén yuán jué de qí guài , biàn zuò shì niàn ; wèi shén me
是时城门守卫人员觉得奇怪，便作是念；为什么
cǐ dà gē luó bī qiū cháng bù rù chéng qǐ shí , wèi shén me zài sǐ rén duō de shí
此大哥罗比丘常不入城乞食？为什么在死人多的时
hòu , tā de shēn tǐ jiù féi , ér sǐ rén shǎo shí , tā de shēn tǐ biàn léi shòu ,
候，他的身体就肥，而死人少时，他的身体便羸瘦，
nán dào shèng zhě dà gē luó shí sǐ rén ròu ? yú shì yì rén chuán xū , bǎi rén chuán
难道圣者大哥罗食死人肉？于是一人传虚，百人传
shí , chéng zhōng yǒu rén tīng jiàn shǒu mén zhě shuō , dà gē luó bī qiū dà gài shì chī sǐ
实，城中有人听见守门者说，大哥罗比丘大概是吃死
rén ròu 。 zhè huà jiù hěn kuài chuán biàn quán chéng , rén men dōu zài hù xiāng yáo chuán dà gē
人肉。这话就很快传遍全城，人们都在互相谣传大哥
luó bī qiū zhù zài mù dì chī sǐ rén ròu de huà , zuì hòu tā men jué dìng qián wǎng qǐ
罗比丘住在墓地吃死人肉的话，最后他们决定前往弃

shǐ lín chá kàn jiū jǐng 。
尸林查看究竟。

jīng guò zài sān shāng tāo de jié guǒ , tā men jué dìng yǐ bàn sāng shì fāng shì jìn
经过再三商讨的结果，他们决定以办丧事方式进
xíng , yú shì tuī pài yí ge rén jiǎ zhuāng sǐ wáng , qí tā de rén jiǎ bàn sāng jiā qīn
行，于是推派一个人假装死亡，其他的人假扮丧家亲
zú 。
族。

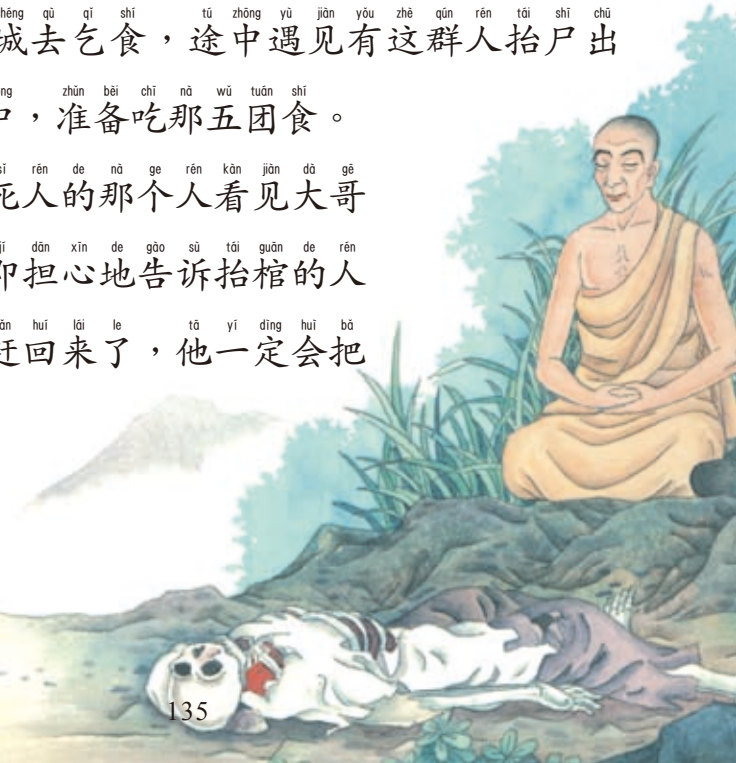
wèi zhuāng sǐ shǐ xíng xiàng de rén jiù bèi tú yǐ huáng jiāng yóu , rán hòu tāng zài chuáng
伪装死尸形像的人就被涂以黄姜油，然后躺在床上，
shàng , suì ān jì wǔ tuán shí , yóu zhòng duō rén gòng tóng tái chū chéng dào qī shǐ lín chù
遂安祭五团食，由众人共同抬出城到弃尸林处
tiān zàng (bǎ sǐ shǐ qī shě yú lín yě zhōng bù mǎi zàng) 。
天葬（把死尸弃舍于林野中不埋葬）。

zhè shí dà ge luó bī qiū kàn jiàn yǐ duō tiān méi yǒu sǐ rén chū zàng , biàn zhī
这时大哥罗比丘看见已多天没有死人出葬，便执
chí yī bō zhèng yào rù chéng qù qǐ shí , tú zhōng yù jiàn yǒu zhè qún rén tái shǐ chū
持衣钵正要入城去乞食，途中遇见有这群人抬尸出
zàng , biàn gǎn huí lín zhōng , zhǔn bèi chī nà wǔ tuán shí 。
葬，便赶回林中，准备吃那五团食。

zhè shí jiǎ bàn sǐ rén de nà ge rén kàn jiàn dà ge
这时假扮死人的那个人看见大哥
luó fǎn huí lín zhōng , jí dān xīn de gào sù tái guǎn de rén
罗返回林中，即担心地告诉抬棺的人
shuō : 「 dà ge luó gǎn huí lái le , tā yí dìng huì bǎ
说：「大哥罗赶回来了，他一定会把
wǒ chī diào
我吃掉！」

qí tā rén ān
其他人安

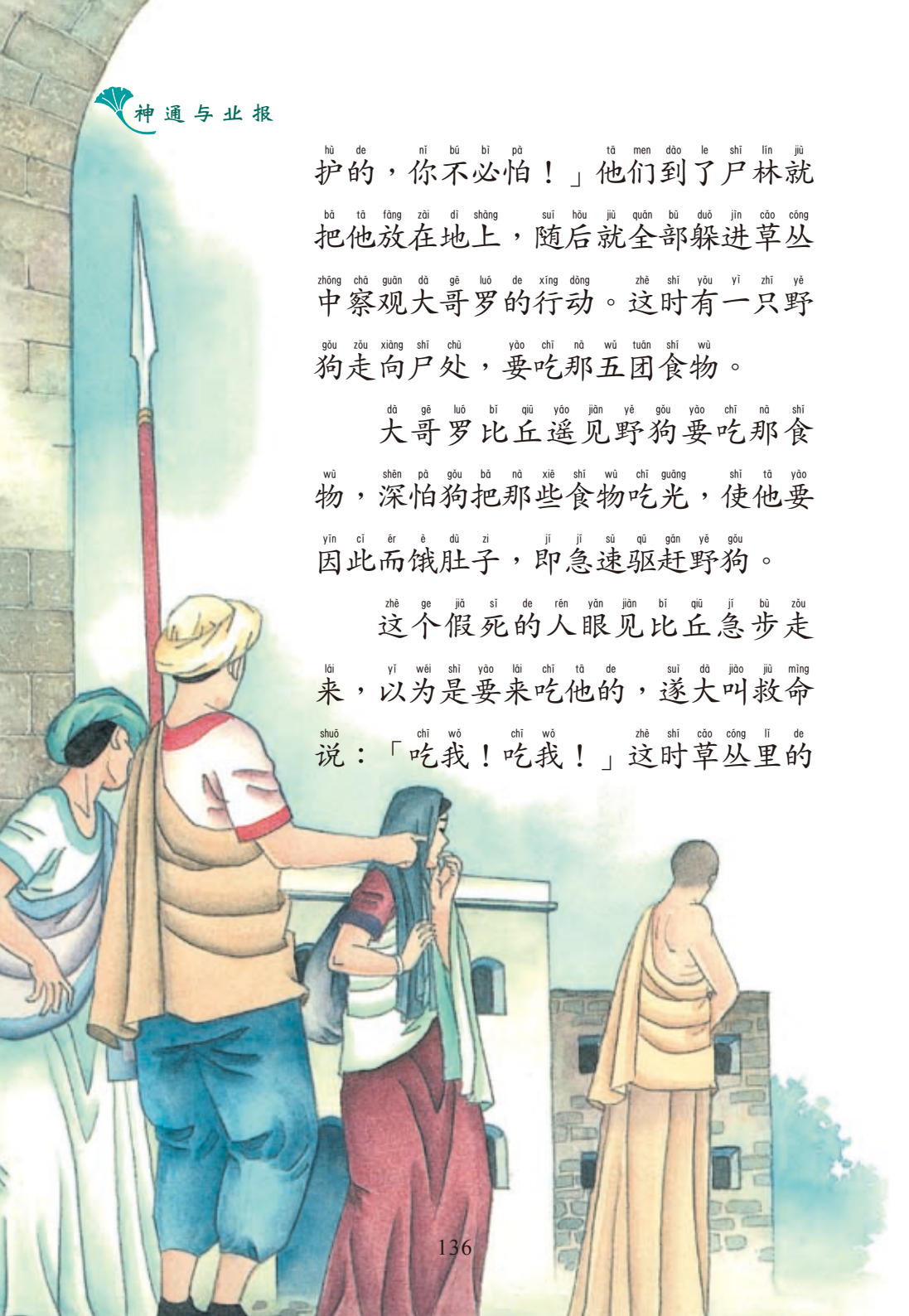
wèi tā shuō : 「 wǒ
慰他说：「我
men dōu huì zài zhè shù
们都会在这树

hù de nǐ bú bǐ pà ! tā men dào le shǐ lín jiù
护的，你不必怕！」他们到了尸林就
bǎ tā fàng zài dì shàng suǐ hòu jiù quán bù duǒ jìn cǎo cóng
把他放在地上，随后就全部躲进草丛
zhōng chá guān dà gē luó de xíng dòng zhè shí yǒu yì zhī yě
中察观大哥罗的行动。这时有一只野
gǒu zǒu xiàng shǐ chù yào chī nà wǔ tuān shí wù
狗走向尸处，要吃那五团食物。

dà gē luó bī qiū yáo jiàn yě gǒu yào chī nà shí
大哥罗比丘遥见野狗要吃那食
wù shēn pà gǒu bǎ nà xiē shí wù chī guāng shǐ tā yào
物，深怕狗把那些食物吃光，使他要
yīn cǐ ér è dù zǐ jí jí sù qū gǎn yě gǒu
因此而饿肚子，即急速驱赶野狗。

zhè ge jiǎ sǐ de rén yǎn jiàn bī qiū jí bù zǒu
这个假死的人眼见比丘急步走
lái yǐ wéi shì yào lái chī tā de suǐ dà jiào jiù mìng
来，以为是要来吃他的，遂大叫救命
shuō : 「 chī wǒ ! chī wǒ ! 」 zhè shí cǎo cóng lǐ de
说：「吃我！吃我！」这时草丛里的

rén gùn bàng gǎn lái zhì wèn bī qiū shuō : shèng zhě nǐ shě sù chū jiā shēn
人棍棒赶来，质问比丘说：「圣者！你舍俗出家，身

chuān zhuó dà xiān yī fú wèi hé zuò zhè zhòng zhòng è yè ?
穿着大仙衣服，为何做这种重恶业？」

wǒ zuò shēn me cuò shì ?
「我做什么错事？」

nǐ chī rén ròu 。
「你吃人肉。」

nǐ men qīn yǎn kàn jiàn wǒ ná lì dāo gē ròu lái chī ma ?
「你们亲眼看见我拿利刀割肉来吃吗？」

wǒ men méi yǒu kàn jiàn nǎ me nǐ zhè me jí zhe zǒu xiàng sǐ rén biān gān
「我们没有看见，那么你这么急着走向死人边干
shén me
什么？」

dà gē luó xiàng zhòng rén jiě shì shuō : wǒ kàn jiàn yǒu zhī yě gǒu zǒu lái chī
大哥罗向众人解释说：「我看见有只野狗走来吃
jì wù rú guǒ zhè xiē wǔ tuān jì pǐn bèi tā chī diào wǒ huì shòu yī tiān jī
祭物，如果这些五团祭品被它吃掉，我会受一天饥
è suǒ yǐ jí máng lái gǎn zǒu yě gǒu bìng wú qí tā è niàn 。
饿，所以急忙来赶走野狗，并无其他恶念。」

zhū rén tīng hòu gào sù dà gē luó shuō : yuán lái nǐ shì zhù zài sǐ lín zhōng
诸人听后告诉大哥罗说：「原来你是住在尸林中
yī kào jì wù ér shí rú jīn chéng rén dōu zài chuān fēng shēng shuō nǐ zài mù dì chī
依靠祭物而食，如今城人都在传风声，说你在墓地吃
sǐ rén ròu 。 zhòng rén shuō wán huà hòu dà xiào ér qù zhū bī qiū jiù bǎ zhè
死人肉。」众人说完话后，大笑而去。诸比丘就把这
jiàn shì bīng gào shì zūn fó tuō jí wéi zhū bī qiū shuō : yīng xué shòu qǔ fāng
件事禀告世尊，佛陀即为诸比丘说：「应学受取方
shí lìng tā zhèng zhī 。
食，令他证知。」

fù zhù : rú jīn nán chuán fó jiào bī qiū shàng yī fó zhì yào yǒu shòu shí rén
附注：如今南传佛教比丘尚依佛制，要有受食人
gòng yǎng bù dé sī zì qǔ wù ér shí 。
供养，不得私自取物而食。

神通与业报
神物谤罪同 果报自身受

shì shí bī qiū men dōu huái yí de wèn : 「 wèi hé dà gē luó bī qiū duàn zhū
是时比丘们都怀疑地问：「为何大哥罗比丘断诸
fán nǎo zhèng dé dà ā luó hàn shèng guǒ , hái yào bèi rén è bàng shí sǐ rén ròu ? 」
烦恼证得大阿罗汉圣果，还要被人恶谤食死人肉？」
yú shì gōng qǐng fó tuó shuō míng dà gē luó bī qiū de sù shì yīn yuán 。
于是恭请佛陀说明大哥罗比丘的宿世因缘。

fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : dà gē luó zì zuò yè yīn , zì shòu kǔ
佛陀告诉诸比丘说：大哥罗自作业因，自受苦
guǒ , nǐ men zǐ xì tīng : zài guò qù shì shí , bō luó nài chéng wài zhù yǒu yī wèi
果，你们仔细听：在过去世时，波罗奈城外住有一位
zhèng dé dú jué shèng guǒ de bī qiū , tā de fǎ hào jiào zuò xī shàng cháng yǒu wú liàng
证得独觉圣果的比丘，他的法号叫做希尚，常有无量
zhū tiān xī zhōng suí shì , tā měi cì rù chéng qǐ shí shí , dōu yào cóng shī lín biān jīng
诸天徒众随侍，他每次入城乞食时，都要从尸林边经
guò qì shī chù 。
过弃尸处。

dāng shí yǒu yī ge yào chā shén yī zhǐ zài qì shī chù shí sǐ rén ròu , měi dāng
当时有一个药叉神依止在弃尸处食死人肉，每当
xī shàng bī qiū jīng guò shí , yīn wéi zhū tiān zhōng de wēi dé shì lì , zhè yào chā shén
希尚比丘经过时，因为诸天众的威德势力，这药叉神
bù dé yǐ zhǐ hào táo bì , sǐ shī cháng cháng yīn cǐ ér bèi yě gān 、 lǐ 、 gǒu děng
不得已只好逃避，死尸常常因此而被野干、狸、狗等
yě shòu chī diào , shǐ tā shòu jī è 。
野兽吃掉，使它受饥饿。

yǒu yī tiān yào chā shén zì cùn : 「 zhè wèi chū jiā rén cháng nǎo luàn wǒ , wǒ
有一天药叉神自忖：「这位出家人常恼乱我，我
jīn yī zuò bù jí xiáng shì , shǐ tā yǐ hòu bù zài lái zhè lǐ 。 」 yào chā jiù zài
今宜做不吉祥事，使他以后不再来这里。」药叉就在
xī shàng bī qiū zhǔn bèi rù chéng qǐ shí shí , yǐ shén tōng jiāng sǐ rén de shǒu fàng zài bī
希尚比丘准备入城乞食时，以神通将死人的手放在比
qiū tǐ zhōng , zhè shí chéng zhōng de rén dōu zài yáo chuán , shuō zhè chū jiā rén měi tiān chī
丘钵中，这时城中的人都在谣传，说这出家人每天吃

rén ròu 。
人肉。

xī shàng bī qiū bú yuàn ràng zhè ge méi yǒu zhī shī de yào chā yīn cǐ ér shòu zhū
希尚比丘不愿让这个没有知识的药叉因此而受诸
kǔ bào jiù zài tā de miàn qián yōng shēn xū kōng zhōng shēn shàng xiàn chū huǒ yàn huǒ
苦报，就在他的面前踊身虚空中，身上现出火焰、火
yàn shàng liú chū qīng shuǐ děng gè zhǒng bù kě sī yǐ de dà shén tōng biàn huà , lìng yào chā
焰上流出清水等各种不可思议的大神通变化，令药叉
shēng zhèng xīn de xīn 。
生正信的心。

yào chā yǎng jiàn bī qiū zài kōng zhōng shén biàn shí , jí tóu shēn yú dì , yáo lǐ
药叉仰见比丘在空中神变时，即投身于地，遥礼
shèng zhě , qiú āi chǎn huǐ shuō : 「 yuàn dà fú tián nín lì jí fàng shēn xià lái , wǒ
圣者，求哀忏悔说：「愿大福田您立即放身下来，我
yīn wéi wú zhī shī de yuán gù , zì zuò chén lún è qù dì yù de kǔ yīn , qǐ wàng
因为无知识的缘故，自作沉沦恶趣地狱的苦因，祈望
nín cí bēi shòu shòu xiāng jì 。 」
您慈悲授手相济。」

yóu yú yào chā zhì chéng qǐng
由于药叉至诚请
qiú , xī shàng shèng zhě jí cóng kōng zhōng
求，希尚圣者即从空中
fàng shēn ér xià , yào chā biàn bǎ tā
放身而下，药叉便把他
yuán lái fàng zài bō zhōng de sǐ rén shǒu
原来放在钵中的死人手

qǔ chū qī shě yú chéng wài rán hòu gào sù chéng zhōng de rén shuō zhè wèi chū jiā
取出，弃舍于城外，然后告诉城中的人说：这位出家
shèng zhě bìng bù chī rén ròu nà shì tā è xīn fěi bàng shèng zhě de 。
圣者并不吃人肉，那是他恶心诽谤圣者的。

yú shì gōng jìng xiàng shèng zhě dǐng lǐ chàn xiè jí fā yuàn shuō wǒ zuò è yè
于是恭敬向圣者顶礼忏悔及发愿说：「我作恶业
nǎo shèng fú tián wú yú dāng lái shòu dà kǔ bào wǒ jīn shēn xīn jìng lǐ shèng zhě jí
恼胜福田，勿于当来受大苦报。我今深心敬礼圣者及
suǒ yǒu chǎn huī xiè zuì déng gōng dé huī xiàng yú wèi lái shì xī wǎng yù jiàn shèng guò
所有忏悔谢罪等功德，回向于未来世，希望遇见胜过
zhè wèi wú shàng dà shī chéng shì gòng yǎng tā yǐ huò dé shèng guǒ 。
这位无上大师，承事供养他，以获得圣果。」

fó tuó yòu gào sù zhū bī qiū shuō wǎng xī yào chá zhě jiù shì xiàn zài
佛陀又告诉诸比丘说：「往昔药叉者，就是现在

de dà gē luó tā yóu yú è xīn fěi bàng dú jué shèng zhě yáo chuán
的大哥罗，他由于恶心诽谤独觉圣者，谣传

è shēng yù sī hòu yòu shēng huī guò xīn zhì chéng qiú āi chǎn huī xiè
恶声誉，嗣后又生悔过心，至诚求哀忏悔谢

zuì de yuán yīn dé miǎn dì yù kǔ bào rán ér guǒ bào bù
罪的原因，得免地狱苦报。然而，果报不

wáng huán xū zì shòu yīn wèi è yè suǒ yǐ tā zài wǔ bǎi shēng
亡，还须自受；因为恶业，所以他在五百生

zhōng cháng bèi è shēng huī bàng   hào zài dāng shí zhì xīn chàn huí   fā shì hóng yuàn   shēng
 中常被恶声毁谤。好在当时至心忏悔，发誓弘愿，生
 cǐ fú yīn   dé yù wó rú lái dù tā chū jiā   duàn zhòng fán nǎo ér zhèng dé ā luó
 此福因，得遇我如来度他出家，断众烦恼而证得阿罗
 hàn shèng guǒ   wǒ shèng dú jué bǎi qiān wàn yì bèi   suǒ yī néng jiàn wǒ   bìng gōng jìng
 汉圣果。我胜独觉百千万亿倍，所以能见我，并恭敬
 gòng yǎng   xīn wú yàn shě 。
 供养，心无厌舍。

bǐ qiū men   ruò zuò chún hēi yè   dé chún hēi yì shǒu   ruò zuò hēi bái zá
 比丘们：若作纯黑业，得纯黑异熟；若作黑白杂
 yè   dé zá yì shǒu   ruò zuò chún bái yè   dé chún bái yì shǒu   suǒ yī yào shě
 业，得杂异熟；若作纯白业，得纯白异熟，所以要舍
 qí yú èr yè   dāng xiū chún bái   rú shì yīng xiū 。
 其余二业，当修纯白，如是应修。」

（以上大哥罗事见《根本说一切有部毗奈耶》卷三十六）

miào fǎ shèng niàn chù jīng   juān ěr   fó tuó gào sù zhū bǐ qiū shuō
 《妙法圣念处经》卷二、佛陀告诉诸比丘说：

「 ruò fù yǒu rén   xū zhà wàng yǔ   kuāng huò shì jiān   xī qiú cái lì   yǎng huó
 若复有人，虚诈妄语，诳惑世间，希求财利，养活
 shēn mìng jí nú mǎ déng   yǐ cǐ yīn yuán   mìng zhōng zhī hòu   bì duò dì yù   shòu
 身命及奴马等，以此因缘，命终之后，必堕地狱，受
 fēn shāo kǔ   měng yǎn chì rán   xiāng xù wú jiàn   kǔ nǎo shāo zhǔ   ér wú qióng
 焚烧苦。猛焰炽然，相续无间，苦恼烧煮，而无穷
 jìn   bǐ huò rú shì bào è zhī kǔ   jiē yóu yè qiān   bù dé yuǎn lí dì yù zhū
 尽。彼获如是暴恶之苦，皆由业牵，不得远离地狱诸
 kǔ   zhōng lüè   ěr shí shì zūn   ěr shuō sòng yǔ   yú mí zhū yǒu qíng   tān cái
 苦（中略）。尔时世尊而说颂曰：愚迷诸有情，贪财
 xíng xū kuāng   dì yù yè suǒ qiān   fēn shāo shòu zhū kǔ   yì rú zhū dú yào   zì
 行虚诳，地狱业所牵，焚烧受诸苦。亦如诸毒药，自
 yǐn huán zì hài   zào yè yì fù rán   sì yǐng héng suí zú   yòu rú chū huǒ mù   mù
 饮还自害，造业亦复然，似影恒随逐。又如出火木，
 shēng huǒ néng zì hài   kǔ guǒ duò è yīn   zì zuò yīng zì shòu 。
 生火能自害，苦果堕恶因，自作应自受。」

《大宝积经》卷三十二、佛陀以偈告诉月光童子

说：「口出恶言，恒自伤害，如持利斧，自伐其身。

不知诸法，因缘所造，随业受报，无能救者。」

诗曰：

「谤佛欺僧恶道开，今生后世永悲哀；

三涂剧苦由心造，口业祸源万劫灾。」

liù shén zhēng gōng chū jiā dé dào
六神争功 出家得道

诗曰

六神何故起冤争？我执无非只为名。
若悟人生诸苦恼，当勤勇进法王城。

shī jiā shì zūn zài luò yuē zhī zhū lín jīng shè shuō fǎ shí wáng shě chéng zhōng yǒu
释迦世尊在罗阅祇竹林精舍说法时，王舍城中有
sì xiōng dì yīn fù mǔ shuāng wáng ér hù xiāng zhēng cái chǎn shì féng zūn zhě shè lì fú
四兄弟，因父母双亡而互相争财产，适逢尊者舍利弗
tuō bō rù chéng qǐ shí sì rén kàn jiàn zūn zhě fēi cháng gāo xìng jí qǐng zūn zhě wéi
托钵入城乞食。四人看见尊者非常高兴，即请尊者为
tā men zhǔ chí gōng dào zūn zhě gào sù sì rén shuō shàn zài wǒ yǒu dà shī
他们主持公道。尊者告诉四人说：「善哉！我有大师
fó tuó shì sān jiè zuì zūn nǐ men ruò suí wǒ dào fó tuó zuò qián bì néng huò dé
佛陀是三界最尊，你们若随我到佛陀座前，必能获得
yuán mǎn jiě jué yú shì xiōng dì sì rén jí suí shè lì fú zūn zhě huí dào jīng
圆满解决。」于是兄弟四人即随舍利弗尊者回到精
shě
舍。

shì shí fó tuó yáo jiàn sì rén jí xiàn wēi xiào cóng fó kǒu zhōng fàng chū wǔ
是时，佛陀遥见四人即现微笑，从佛口中放出五
sè dà guāng míng sì rén dǐng lǐ fó tuó zhī hòu bǐng gào shuō shì zūn wǒ
色大光明。四人顶礼佛陀之后，禀告说：「世尊！我
men yù chī yuàn fó jiě shuō shǐ wǒ men néng yuán mǎn jiě jué zhè chǎng fēn zhēng
们愚痴，愿佛解说，使我们能圆满解决这场纷争。」

fó tuó gào sù xiōng dì sì rén shuō wǎng xī yǒu yí ge guó wáng míng jiào wéi
佛陀告诉兄弟四人说：往昔有一个国王名叫惟
lōu tā shēn huàn jī bìng guó yī shuō xū yòng shī rǔ hé yào cái néng zhì yù kě
娄，他身患疾病，国医说须用狮乳和药才能治愈，可
shì méi yǒu nà me róng yì zhǎo dào shī rǔ yú shì guó wáng jí xià mìng lìng shuō
是没有那么容易找到狮乳。于是国王即下命令说：

「能取得狮乳的人，本王则赐他聚落并招为驸马。」

当时有一个贫穷的人启奏说：「大王！小民能取得狮乳。」国王即令此人去取狮乳。这个贫人有点聪明，他首先寻找母狮的住处，然后带了数斛葡萄酒及羊到山中，母狮外出时，就杀羊并把酒排放在它的住处。

母狮回来，看见有酒肉便吃，于是大醉而倒在地。贫人立即前去，以净瓶取乳，很高兴地带回本

guó 。 dāng wǎn tā zhù zài jù luò zhōng , yǒu yī wèi zhèng dé ā luó hàn guó de bī qiū
 国。当晚他住在聚落中，有一位证得阿罗汉果的比丘
 yě hē tā tóng zhù yī chù 。 pín rén yīn wéi qiú qǔ mǔ shī rǔ ér fèi jìn xīn lì ,
 也和他同住一处。贫人因为求取母狮乳而费尽心力，
 shēn tǐ jí wéi pí lǎo 。 suǒ yī shuì de hěn shú 。 yóu yú zhè ge pín rén yè lì de
 身体极为疲劳，所以睡得很熟。由于这个贫人业力的
 guān xi , zhè yí yè ā luó hàn bī qiū yǐ shén tōng tīng jiàn pín rén shēn zhōng liù shí ,
 关系，这一夜阿罗汉比丘以神通听见贫人身中六识，
 jìng xiāng zhēng qǔ gōng xūn 。
 竞相争取功勋。

zú shén shuō : 「 kào wǒ jiǎo zǒu dào shān zhōng , cái néng huò dé zhè mǔ shī
 足神说：「靠我脚走到山中，才能获得这母狮
 rǔ 。 」
 乳。」

shǒu shén shuō : 「 shì wǒ shǒu qǔ zhuō qǔ , cái néng dé dào rǔ 。 」
 手神说：「是我手去捉取，才能得到乳。」

yǎn shén zhēng shuō : 「 shì wǒ xiān kàn jiàn mǔ shī , cái néng dé zhè rǔ 。 」
 眼神争说：「是我先看见母狮，才能得这乳。」

ěr shén yě shuō : 「 shì wǒ zuì xiān tīng jiàn guó wáng mù qiú mǔ shī rǔ , dài
 耳神也说：「是我最先听见国王募求母狮乳，带
 lǐng nǐ men lái qǔ de 。 」
 领你们来取的。」

shé shén jí shuō : 「 nǐ men
 舌神即说：「你们
 guāng zhè yàng chǎo yǒu shén me yòng ? zhè
 光这样吵有什么用？这
 gōng xūn quán dōu shǔ wǒ suǒ yǒu , shā
 功勋全都属我所有，杀
 huó quán zài wǒ kǒu yǔ , ruò bù xiāng
 活全在我口语，若不相
 xìn , nǐ men kàn ba ! 」
 信，你们看吧！」

cì rì , pín rén nǎ zhe shī
 次日，贫人拿着狮

rǔ dào wáng gōng bǐng gào guó wáng shuō : 「 dà wáng xiǎo mǐn yǐ jǐng qǔ dé mǔ shī
乳到王宫，禀告国王说：「大王！小民已经取得母狮
rǔ jǐng qǐng dà wáng nà shòu ! 」 guó wáng zhèng zài guān chá shī rǔ shí , pín rén de
乳，敬请大王纳受！」国王正在观察狮乳时，贫人的
shé hū rán shuō : 「 zhè bú shì shī rǔ , shì lǘ rǔ ér yǐ ! 」
舌忽然说：「这不是狮乳，是驴乳而已！」

guó wáng tīng shuō bú shì shī rǔ , dà nù shuō : 「 běn wáng lìng nǐ qù qǔ shī
国王听说不是狮乳，大怒说：「本王令你去取狮
rǔ nǐ jǐng gǎn wéi kàng mìng lìng , nǎ lǘ rǔ lái qiān bēn wáng , gāi dāng hé
乳，你竟敢违抗命令，拿驴乳来欺骗本王，该当何
zuì ? 」 guó wáng yī qì zhī xià , jí lìng shǐ chén jiāng zhè ge pín rén zhān shǒu shì
罪？」国王一气之下，即令使臣将这个贫人斩首示
zhòng 。
众。

cǐ shí yǔ pín rén gòng sù yí yè de nà wèi ā luó hàn , jí yǐ shén zú tōng
此时与贫人共宿一夜的那位阿罗汉，即以神足通
gǎn lái guó wáng miàn qián , qǐ zòu shuō : 「 dà wáng qǐng xiāng xìn zhè shì zhēn shī
赶来国王面前，启奏说：「大王！请相信这是真狮
rǔ wǒ céng yǔ tā yì tóng zhù zài jù luò zhōng , kàn jiàn tā shēn zhōng liù tǐ gòng zhēng
乳，我曾与他一同住在聚落中，看见他身中六体共争
gōng xūn de qíng xíng , shé shuō : 『 wǒ dāng fǎn kǎng 』 , rú jīn guǒ rán rú cǐ 。
功勋的情形，舌说：『我当反抗』，如今果然如此。

dà wáng kě ān xīn fú yòng zhè rǔ hé yào , bìng bì
大王可安心服用这乳和药，病必
quǎn yù 。 guó wáng shēn xìn zūn zhě de huà , jiù
痊愈。」国王深信尊者的话，就
fú xià zhè rǔ hé yào , shēn
服下这乳和药，身
tǐ yě yīn cǐ ér kāng fù 。
体也因此而康复。

wéi lóu wáng bìng yù zhī
惟娄王病愈之
hòu , rú yuē fēng shǎng pín
后，如约封赏贫

rén bìng bā gōng zhǔ jià gēi tā wèi qī pín rén wèi le gǎn xiè zūn zhě jiù mìng zhī
人，并把公主嫁给他为妻。贫人为了感谢尊者救命之
ēn jí shě sù chū jiā xiū xíng zūn zhě wèi tā yǎn shuō fó fǎ shǐ tā xīn kāi
恩，即舍俗出家修行，尊者为他演说佛法，使他心开
yì jiě suí duàn zhǔ fán nǎo zhèng dé ā luó hàn guǒ
意解，遂断诸烦恼，证得阿罗汉果。

zūn zhě gào sù wéi lóu wáng shuō dà wáng tóng yí ge rén de tǐ shí shàng
尊者告诉惟娄王说：「大王！同一个人的体识尚
huì rú cǐ zì xiāng fǎn lì hé kuàng rén yǔ rén zhī jiān zěn yǒu bù jī dù ér shēng
会如此自相反戾，何况人与人之间，怎有不嫉妒而生
huǐ bàng de zūn zhě gēng wèi guó wáng shuō fǎ wéi lóu wáng jí xiàng zūn zhě qiú shòu
毁谤的？」尊者更为国王说法。惟娄王即向尊者求受
wú jiè de xīn shēng huān xī ér huò zhèng xū tuó huàn chū guó shèng dào
五戒，心生欢喜而获证须陀洹（初果）圣道。

fó tuó shuō dào zhè lǐ yòu wèi sì rén shuō fǎ zhè sì xiōng dì dé wén fó
佛陀说到这里，又为四人说法。这四兄弟得闻佛
fǎ xīn yì kāi jiě biàn fā xīn suí fó chū jiā wéi bǐ qiū bù jiǔ dōu zhèng dé
法，心意开解，便发心随佛出家为比丘，不久都证得
ā luó hàn shèng guǒ
阿罗汉圣果。

shì shí ā nán zūn zhě bǐng gào fó tuó shuō shì zūn zhè xiōng dì sì rén
是时阿难尊者禀告佛陀说：「世尊！这兄弟四人
sù shì zhǒng hé fú yīn zěn me néng chū jiā bù jiǔ jí zhèng dé ā luó hàn guǒ
宿世种何福因，怎么能出家不久即证得阿罗汉果？」

fó tuó gào sù ā nán shuō guò qù mó wén fó shí shè lì fú wéi bǐ
佛陀告诉阿难说：「过去摩文佛时，舍利弗为比
qiū zhè sì rén wèi jià kè gòng yì yī jiàn jiǎ shā gòng yǎng shè lì fú bǐ qiū
丘，这四人为贾客，共以一件袈裟供养舍利弗比丘，
shí shè lì fú wèi tā men huí xiàng hòu shì zǎo dé dù tuō suǒ yǐ jīn cóng shè lì
时舍利弗为他们回向，后世早得度脱。所以今从舍利
fú yīn dù ér chū jiā dé dào jiě tuō
弗引度，而出家得到解脱。」

（事见《惟娄王狮子乳譬喻经》、《经律异相》卷十七。）

rén wǎng wǎng bèi qiǎn
人 往 往 被 慳

tān jī dù jí è kǒu
贪、嫉 妒 及 恶 口

yè suǒ hài mìng zhōng duò
业 所 害， 命 终 堕

yú dì yù rú 《guān
于 地 狱。 如 《观

fó sān mèi hǎi jīng 》 juǎn
佛 三 昧 海 经 》 卷

wú fó tuó gào sù ā
五， 佛 陀 告 诉 阿

nàn zūn zhě shuō : 「 yún
难 尊 者 说： 「 云

hé míng shí bā yīn tóng dì
何 名 十 八 饮 铜 地

yù yǐn tóng dì yù zhě qiān èr bǎi zhǒng zá sè tóng chē yī tóng chē shàng liù qiān
狱？ 饮 铜 地 狱 者， 千 二 百 种 杂 色 铜 车， 一 铜 车 上 六 千

tóng wán zì yǒu zhòng shēng qiǎn tān jī dù xié jiàn è shuō huī bàng
铜 丸。 自 有 众 生 慳 贪、 嫉 妒、 邪 见、 恶 说（ 毁 谤），

bù shī fù mǔ qī zī zǐ juàn shǔ jí yǔ yī qiè xīn shēng qiǎn jí jiàn tā dé lì
不 施 父 母 妻 子 眷 属 及 与 一 切， 心 生 慳 嫉， 见 他 得 利，

rú jiàn rù xīn rú shì zuì rén yù mìng zhōng shí duō bìng xiāo shòu hūn yán yǐ
如 箭 入 心， 如 是 罪 人 欲 命 终 时， 多 病 消 瘦， 昏 言 呓

yǔ kǒu zhōng zì shuō yù dé guǒ shí
语， 口 中 自 说 欲 得 果 食。

zuò shì yǔ shí yù zú luō chà huà wéi tóng chē mǎn chē zài guǒ zhì zuì rén
作 是 语 时， 狱 卒 罗 刹 化 为 铜 车， 满 车 载 果 至 罪 人

suǒ zuì rén dé yǐ xīn shēng huān xǐ jí zuò shì niàn dé cǐ měi guǒ shí
所。 罪 人 得 已， 心 生 欢 喜， 即 作 是 念： 得 此 美 果， 食

bù zhī yàn shēn shì wǒ yuàn huān xǐ yōng yuè qì jué mìng zhōng wéi jīng jǐ
不 知 厌， 甚 适 我 愿。 欢 喜 踊 跃， 气 绝 命 终， 未 经 几

shí shēng tóng chē shàng bù jiǔ jí wǎng shēng tóng shān jiān tóng chē li jǐng yù zú
时， 生 铜 车 上， 不 久 即 往 生 铜 山 间， 铜 车 斩 颈， 狱 卒

luó chà yǐ qiān zhē kǒu yǐn yǐ yāng tóng yǐn yāng tóng yǐ mí mèn bì dì chàng
 罗刹以钳磔口，饮以烊铜。饮烊铜已，迷闷蹙地，唱
 yán : 「 jī ! jī ! 」 xún shí yù zú bō kǒu líng kāi yǐ tóng tiě wán zhì qí
 言：「饥！饥！」寻时狱卒擘口令开，以铜铁丸置其
 kǒu zhōng tūn shí bā wán jié jié huǒ rán dōng xī chí zǒu jīng yú yī rì
 口中，吞十八丸，节节火燃，东西驰走，经于一日，
 èr nǎi mìng zhōng
 尔乃命终。

yù zú chàng yán : 『 rǔ qián shēn shí chǎn yú xiē jiān qiān tān jī
 狱卒唱言：『汝前身时，谄谀、邪见、慳贪、嫉
 dù yǐ shì yīn yuán shòu tiě wán bào 。 』 (zhōng lüè) cǐ rén zuì bào yì qiān wàn
 妒，以是因缘受铁丸报。』 (中略) 此人罪报亿千万
 suǐ bù shí shuǐ gǔ shòu zuì bì yǐ huán shēng rén zhōng wú bǎi shì zhōng yán yǔ jiǎn
 岁不识水谷。受罪毕已，还生人中，五百世中言语蹇
 chī bù zì biàn le yǐ sù xí gù shí hòu dàn tàn jí dàn tǔ kuài 。
 吃，不自辩了。以宿习故，食后啖炭及啖土块。』

《 bǐ nài yē 》 juǎn qī fó tuō yǐ jī huì zé luó yún shuō : 「 wǎng yǔ
 《鼻奈耶》卷七、佛陀以偈诲责罗云说：「妄语
 dì yù jìn zuò zhī yán bù zuò èr zuì hòu jù shòu shì xíng zì qiān qù fǎ
 地狱近，作之言不作，二罪后俱受，是行自牵去。法
 yī zài qí shēn wéi è bù zì jìn gǒu wéi è xíng zhě mìng duàn duò dì yù
 衣在其身，为恶不自禁，苟为恶行者，命断堕地狱。
 wú jiè shòu gòng yǎng jiē xiàng qǐ bù cán sǐ dàn shāo tiě wán jí rè jù chì
 无戒受供养，街巷乞不惭，死啖烧铁丸，极热剧赤
 huǒ 。
 火。」

shī yuē
 诗曰：

jī dù tān chēn wǒ màn chí zòng zāo huó fó yì chéng bēi
 「嫉妒贪瞋我慢痴，纵遭活佛亦成悲；

hèng xíng huī bàng shēn qiǎn zào yè guó hé tú qǐ bù zhī ?
 横行毁谤深愆造，业果何涂岂不知？」

dà qiū yòu mí hóu zuò niè rú xū mí
大虬诱猕猴 作孽如须弥

诗曰

魔王往昔作虬龙，自始横心似毒蜂；
诱惑群生沉苦趣，摧残慧命罪魁凶。

fó tuó zài wáng shě chéng wài zhú lín jīng shě shuō fǎ shí yǒu yī tiān fó tuó
佛陀在王舍城外竹林精舍说法时，有一天，佛陀
xiàng zhū bī qiū kāi shì zài guò qù shì suǒ fā shēng de yī duàn gù shì guò qù shì
向诸比丘开示在过去世所发生的一段故事；过去世
shí dà hǎi zhōng yǒu yī zhī dà qiū (tóng qiū yǒu jiǎo de xiǎo lóng yòu jiào
时，大海中有一只大虬（同虬——有角的小龙，又叫
qiū lóng tā de pèi ǒu huái yūn hū rán xiǎng yào chī mí hóu de xīn kě shì
虬龙），它的配偶怀孕，忽然想要吃猕猴的心，可是
wú fǎ dé dào tā de shēn tǐ yī tiān yī tiān de xiāo shòu xià qù
无法得到，它的身体一天一天地消瘦下去。

dà qiū wèn qī qī zǐ shuō wǒ kàn nǐ shēn tǐ rì jiǎn léi shòu dào dǐ
大虬问其妻子说：「我看你身体日渐羸瘦，到底
huàn le shēn me bìng qī zǐ mò rán bù huí dá
患了什么病？」妻子默然不回答。

dà qiū zài wèn nǐ zěn me bù huí dá
大虬再问：「你怎么不回答？」

qiū fù dá shuō nǐ rú guǒ mǎn zú wǒ de xīn yuàn wǒ cái yuàn yì duì
虬妇答说：「你如果满足我的心愿，我才愿意对
nǐ shuō fǒu zé jiù bái fèi chún shé le
你说，否则就白费唇舌了。」

nǐ shuō ba rú guǒ wǒ néng bàn de dào dāng rán huì jìn lì qù
「你说吧！如果我能办得到，当然会尽力去
zuò
做。」

wǒ xiǎng chī mí hóu xīn nǐ néng zhǎo dào ma
「我想吃猕猴心，你能找到吗？」

「你要吃这种东西很难得到。我们住在大海中，
而猕猴住在山林树上，这叫我们怎么能得到？」

「这样怎么办呢？我一定要吃猕猴心，如果不能
获得，怀里的胎儿恐怕保不住，我也会因此而命
终。」

大虬告诉妻子说：「贤善仁者！你且忍耐，我现
在就去找。」于是大虬即时从大海中出发，上岸来到
山林。忽然他看见有一只大猕猴在优昙婆罗大树上，
正在摘取树子吃。大虬非常高兴，偷偷地走近大树
下，便以花言巧语向猕猴问讯说：「善哉！善哉！您
是世上最伟大的大仙，在这
树上做什么呢？会不会因辛

qín ér shòu kǔ nǎo bù zhī nín de yǐn
勤而受苦恼？不知您的饮
shí shì fǎu róng yì dé dào bù gǎn dào
食是否容易得到？不感到
pí juàn ma ..... 。 ǎ dà qū shuō
疲倦吗？……。」大虬说
le hěn duō hǎo tīng de huà zuò wéi yòu
了很多好听的话，作为诱
huò de xiān dǎo 。
惑的先导。

mí hóu dá shuō : 「 rén zhě !
猕猴答说：「仁者！

wǒ zài zhè lǐ bìng bù gǎn dào kǔ nǎo , yě méi yǒu shén me bù rú yì de shì 。 ǎ
我在这里并不感到苦恼，也没有什么不如意的事。」

dà qū yòu wèn mí hóu shuō : 「 nín zài zhè lǐ yǐ shén me wéi shēng ne ? ǎ
大虬又问猕猴说：「您在这里以什么维生呢？」

mí hóu shuō : 「 wǒ zài yōu tán pá luó shù shàng , yǐ chī shù zǐ wéi
猕猴说：「我在优昙婆罗树上，以吃树子维
shēng 。 ǎ
生。」

shì shí dà qū zhā yán shuō : 「 wǒ jīn tiān néng gòu jiàn dào nín , gǎn dào fēi
是时大虬诈言说：「我今天能够见到您，感到非
cháng huān xǐ , wǒ xiǎng hé nín zuò ge péng you , cóng cǐ gòng xiāng ài jìng ..... 。 ǎ
常欢喜，我想和您作个朋友，从此共相爱敬……。」

dà qū jiē zhe yòu shuō : 「 dà xiān ! nín shì wǒ de zhī shì shān yǒu , wǒ gào sù
大虬接着又说：「大仙！您是我的知识善友，我告诉
nín yí ge hǎo xiāo xī ! dà hǎi de duì àn bié yǒu dà shān lín , qí zhōng zhǎng mǎn zhòng
您一个好消息！大海的对岸别有大山林，其中长满种

zhǒng dà shù , huā guǒ fēng ráo , jì yǒu àn pó guǒ , yān fú guǒ , lí jū shé
种大树，花果丰饶，计有庵婆果、阎浮果、梨拘阁
guǒ , pō nà pó guǒ , zhèn tóu jiǎ déng wú liàng miào huā guǒ 。 nín gǎn kuài xià lái ,
果、颇那婆果、镇头迦等无量妙花果。您赶快下来，
wǒ men yì qǐ dù hǎi dào duì àn qù , hé bì wēi qū zì jǐ zhù zài zhè shù guǒ bù
我们一起渡海到对岸去，何必委屈自己住在这树果不
duō de dì fāng ne ? nín tīng wǒ de huà , jué bù huì cuò a !
多的地方呢？您听我的话，绝不会错啊！」

mí hóu wèn shuō : 「 nà me hǎo de dì fāng , wǒ zěn me qù fǎ ? hǎi shuǐ
猕猴问说：「那么好的地方，我怎么去法？海水
rú cǐ shēn guǎng , wǒ yào zěn me fú dù dào duì àn qù ? 」
如此深广，我要怎么浮渡到对岸去？」

dà qiū gào sù mí hóu shuō : 「 jiǎn dān dé hěn ! zhǐ yào nǐ cóng shù shàng xià
大虬告诉猕猴说：「简单得很！只要你从树上下
lái , qí zài wǒ de bèi shàng , wǒ jiù bēi zhe nǐ yóu yǒng dù dào duì àn 。 」 mí
来，骑在我的背上，我就背着你游泳渡到对岸。」猕
hóu xīn wú dìng xìng , xiá liè yú chī , yòu méi yǒu shè huì jīng yàn , yī tīng dào qiū
猴心无定性，狭劣愚痴，又没有社会经验，一听到虬
de měi yán qiǎo shuō , xīn lì jí dòng yáo ér shēng huān xǐ , cóng shù shàng xià lái , tóu
的美言巧说，心立即动摇而生欢喜，从树上下来，投
zài dà qiū bèi shàng , suí tā ér qù 。
在大虬背上，随它而去。

dà qiū nèi xīn fēi cháng huān xǐ , biān zǒu biān xiǎng : shàn zāi ! shàn zāi ! wǒ
大虬内心非常欢喜，边走边想：善哉！善哉！我
de yuàn wàng zhōng yú dá chéng le 。 suī jiāng mí hóu bēi dào hǎi biān , bìng lì kè tiào xià
的愿望终于达成了。遂将猕猴背到海边，并立刻跳下
shuǐ 。
水。

mí hóu fēi cháng jiāo jí de wèn shuō : 「 wèi ! shàn yǒu ! wèi shén me zhè me
猕猴非常焦急地问说：「喂！善友！为什么这么
jí zhe chén rù shuǐ zhōng ? 」
急着沉入水中？」

dà qiū dá shuō : 「 nǐ bù zhī dào a ! wǒ de qī zǐ huái yùn xiǎng chī nǐ
大虬答说：「你不知道啊！我的妻子怀孕想吃你

de xīn suǒ yǐ wǒ yào bǎ nǐ bèi huī jiā
的心，所以我要把你背回家。」

mí hóu xīn zhōng zì cùn wū hū wǒ zì xún sǐ lù wǒ yào rú hé cái
猕猴心中自忖：呜呼！我自寻死路。我要如何才
néng táo tuō zhè è nǎn tú rán líng jī yí dòng jí piàn dà qiū shuō
能逃脱这厄难？突然灵机一动，即骗大虬说：

rén zhě shàn yǒu wǒ de xīn liú zài yōu tán pó luó shù shàng méi yǒu bǎ tā
仁者善友！我的『心』留在优昙婆罗树上，没有把它
dài lái wǒ de hào shàn yǒu a dāng chū nǐ wèi shén me bù yī shí duì wǒ shuō yào
带来。我的好善友啊！当初你为什么还不依实对我说要
『心』呢？你赶快背我回去树上取心。」

dà qiū tīng mí hóu shuō tā de xīn méi dài lái jí bèi mí hóu fú chū hǎi
大虬听猕猴说它的心没带来，即背猕猴浮出海
miàn fǎn huí àn shàng mí hóu zài qiū chū shuǐ àn shí lì jí cóng qiū bèi tiào xià
面，返回岸上。猕猴在虬出水岸时，立即从虬背跳下
lái gǎn huī shān lín dà qiū jí zhuī mí hóu shuō shàn yǒu a bù bī
来，赶回山林。大虬急追猕猴说：「善友啊！不必
jí bù bī jí lái wǒ bèi nǐ zǒu
急！不必急！来，我背你走。」

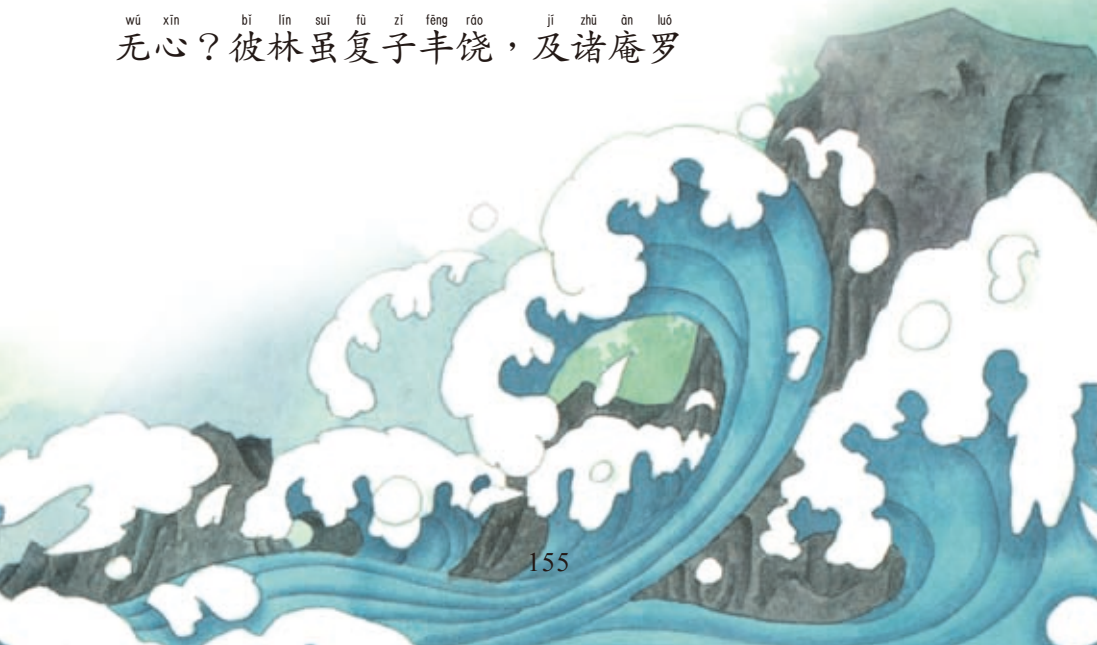

mí hóu shuō : 「 duō xiè nǐ de hǎo yì wǒ zì jǐ zǒu lù jiào wéi zì
 猕猴说：「多谢你的好意，我自己走路较为自
 zài 。 」 mí hóu fǎn huí yuán dì shí , jí shàng yōu tàn pō luó dà shù shàng dà qiū
 在。」猕猴返回原地时，即上优昙婆罗大树上，大虬
 jiù zài shù xià děng hòu dà qiū yǎn jiàn mí hóu hái chí chí bù xià lái , jí xiàng tā
 就在树下等候。大虬眼见猕猴还迟迟不下来，即向它
 shuō : 「 qīn ài de shàn yǒu ! qǐng nín gǎn kuài xià lái , yì tóng dào wǒ jiā 。 」
 说：「亲爱的善友！请您赶快下来，一同到我家。」

mí hóu hēi rán bù kěn xià shù dà qiū kàn jiàn mí hóu hěn jiǔ bù xià lái ,
 猕猴嘿然不肯下树。大虬看见猕猴很久不下来，
 jí shuō jiē wǔ : 「 shàn yǒu mí hóu dé xīn yì , yuàn cóng shù shàng sù xià lái , wǒ
 即说偈曰：「善友猕猴得心已，愿从树上速下来，我
 dāng sòng rú zhì bǐ lín duō ráo zhǒng zhǒng zhū guǒ chù 。 」
 当送汝至彼林，多饶种种诸果处。」

mí hóu xiǎng : zhè zhī qiū jiǎn qiǎo què méi yǒu zhì huì 。 tā zhè yàng xiǎng le zhī
 猕猴想：这只虬奸巧却没有智慧。它这样想了之
 hòu , jí duì qiū shuō jì : 「 rú qiū jì jiào suī néng kuān , ér xīn zhì lǜ shèn xiá
 后，即对虬说偈：「汝虬计较虽能宽，而心智虑甚狭
 liè rú dàn shěn dì zì sī cùn yī qiè zhòng lèi shéi
 劣，汝但审谛自思忖，一切众类谁
 wú xīn ? bǐ lín suī fù zǐ fēng ráo , jí zhū àn luó
 无心？彼林虽复子丰饶，及诸庵罗

dēng miào guǒ wǒ jīn yì shí bù zài bǐ níng zì shí cǐ yōu tān pó 。
等妙果，我今意实不在彼，宁自食此优昙婆。」

fó tuó shuō dào zhè lǐ jiù wèn bǐ qiū men shuō : 「 nǐ men zhī dào ma ? guò

qù shí shí nà zhī dà mí hóu , jiù shì xiàn zài de wǒ (fó tuó) 。 dāng shí de

dà qiū , jiù shì mó wáng bō xún 。 tā dāng shí jiù céng kuāng huò yú wǒ ér bù néng

dé , zhì jīn hái xiǎng yòng shì jiān zì zài wǔ yù zhī shì lái yòu huǒ wǒ 。 」

(以上事见《佛本行集经》卷三十一)

mó wáng bō xún dào chù rǎo luàn fó tuó , ér qiě cháng cháng liú nán sāng zhōng 。
魔王波旬到处扰乱佛陀，而且常常留难僧众。

zá ā hān jīng juàn sān shí jiǔ jì zǎi : 「 shí mó bō xún zuò shì niàn : jīn

shā mén qū tán fó tuó zhù zài wáng shě chéng qī shè jué shān líng jū shān

zhōng , yè ān wēi yǔ diàn guāng shí xiàn chū fáng jīng xíng wǒ jīn dāng wǎng wéi

zuò liú nán zhī dà tuàn shí liǎng shǒu tiáo nòng dào yú fó qián suì chéng wēi chén 。
作留难，执大团石两手调弄，到于佛前碎成微尘。

ěr shí shì zūn zuò shì niàn è mó bō xún yù lái rǎo luàn jí shuō jī

yán ruò qī shè jué shān yú wǒ qián lìng suì yú fó děng jiě tuō bù néng dòng

yī máo jiǎ lìng sì hǎi nèi yī qiè zhū shān dì fàng yì zhī qīn zú lìng qī

suì chéng chén yì bù néng qīng dòng rú lái yī máo fā 。
碎成尘，亦不能倾动，如来一毛发。

shí mó bō xún zuò shì niàn shā mén qū tán yì zhī wǒ xīn nèi huái yōu

qī , jí mò bù xiǎn 。 」

è mó bō xún yě céng huà zuò wēi xì shēn , jìn rù zūn zhě dà mù jiǎn lián fù
 恶魔波旬也曾化作微细身，进入尊者大目犍连腹
 zhōng , yù zuò rǎo luàn , ér bèi zūn zhě shí pò , gào sù tā shuō : 「 rǔ bō xún
 中，欲作扰乱，而被尊者识破，告诉他说：「汝波旬
 chū ! rǔ bō xún chū ! mò chù rǎo rú lái , yì mò chù rǎo rú lái dì zǐ , mò
 出！汝波旬出！莫触饶如来，亦莫触饶如来弟子，莫
 yú cháng yè wú yì wú rǎo yì , bì shēng è chù , shòu wú liàng kǔ 。 」
 于长夜无义无饶益，必生恶处，受无量苦。」

mó wáng bō xún wú fǎ liú nán zūn zhě , jí huà zuò xì xíng cóng kǒu zhōng chū ,
 魔王波旬无法留难尊者，即化作细形从口中出，
 zhàn zài zūn zhě dà mù jiǎn lián zuò qián 。 zūn zhě jí wéi mó wáng shuō tā wǎng xī de yīn
 站在尊者大目犍连座前。尊者即为魔王说他往昔的因
 yuán —— bō xún céng yīn rǎo luàn bī qiū , ér duò wú quē dà dì yù 。
 缘——波旬曾因扰乱比丘，而堕无缺大地狱。

mó bō xún tīng le dà mù jiǎn lián zūn zhě shuō fǎ zhī
 魔波旬听了大目犍连尊者说法之
 hòu , jīng bù de shēn máo jiē shù yú shì wèn zūn zhě shuō :
 后，惊怖得身毛皆竖，于是问尊者说：

「 nǎ me dì yù de qíng xíng shì zěn me yàng ? guò qù è mó
 「那么地狱的情形是怎么样？过去恶魔
 shì zěn me yàng rǎo luàn fó tuó
 是怎么样扰乱佛陀
 hé bī qiū de ? 」
 和比丘的？」

zūn zhě dà mù jiǎn lián
 尊者大目犍连
 huí dá shuō : 「 nà ge dì
 回答说：「那个地
 yù míng wú quē , è mó céng
 狱名无缺，恶魔曾
 zài qí zhōng , nà shì yīn wéi
 在其中，那是因为
 tā céng rǎo hài fó fàn xíng ,
 他曾扰害佛梵行，

jī fàn bǐ bī qiū tā zài dì yù zhōng bèi shàng bǎi zhī de jiàn cǐ chuān yǐ shòu hēi
及犯彼比丘。他在地狱中被上百枝的箭刺穿，以受黑
yè de guǒ bào 。」 mó wáng bō xún dà wéi kǒng bù jí shí táo nǐ wú zōng 。
业的果报。」魔王波旬大为恐怖，即时逃匿无踪。

(以上事见《中阿含经》卷三十)

rú jīn yǒu rén bù zhī yīn guǒ yè bào , jìng gǎn wèi zhuāng chéng qián chéng fó jiào
如今有人不知因果业报，竟敢伪装成虔诚佛教
tú dào fó sì qù yǐ jiǎn qiǎo de měi yǔ zhā piān sī miào cháng zhù cái wù zhèng
徒，到佛寺去，以奸巧的美语诈骗寺庙常住财物，正
rú 「 dà qū guāi yōu mí hóu yí yàng 。
如「大虬拐诱猕猴」一样。

gēng yōu yāo mó jiǎ bàn mì zōng shàng shuài zì chēng huó fó zhā yán shén tōng ,
更有妖魔假扮密宗上帅，自称活佛，诈言神通，
yǐ yòu huò wú zhī xìn zhòng kě xī wèi céng shēn rù yán jiū fó fá de rén wú
以诱惑无知信众。可惜，未曾深入研究佛法的人，无
cóng dé zhī zhēn jiǎ mì fǎ yòu méi yǒu mí hóu de cōng míng yǐ zhì bèi xié shī yòu
从得知真假密法，又没有猕猴的聪明，以致被邪师诱
piàn ér bù zì zhī fó jīng cháng shuō zào zuò zhè xiē dà è yè de rén bì shòu
骗而不自知。佛经常说：造作这些大恶业的人，必受
wú jiàn jǔ kǔ è bào 。
无间剧苦恶报。

shī yuē
诗曰：

zōng róng zuò niè qǐ néng táo shì shì wú cháng shòu kǔ láo ;
「纵容作孽岂能逃，世事无常受苦劳；

yè guǒ nán wáng ā bǐ chù hé yīn jù bào dà bēi hào ? 」
业果难亡阿鼻处，何因剧报大悲号？」

国王患头痛及卖柴贫女的恶业因缘

诗曰

取佛花鬘供国王，凡夫薄福岂能当？
心怀嫉妒生贫女，口业侵人万倍偿。

cóng qián fó tuō zài lù yě yuàn shuō fǎ shí , bō luó nài guó de guó wáng fàn

shǒu , shī xíng rén zhèng , shēn xīn chún shàn , cí mǐn yǒu qíng , ài hù yī qiè zhōng shēng

yóu rú zì jǐ de zǐ nǚ 。 yǒu yī tiān , fàn shòu wáng chū xún , jiàn cì lái dào jīng

shě de dà mén kǒu , shǒu mén zhě hū rán kàn jiàn guó wáng lái fǎng , lì kè tōng zhī shèng

zhòng , shuō : 「 fàn shòu dà wáng yǐ zài shān mén wài , zhèng yào rù sì 。 」 sēng zhòng

jiē dào shǒu mén zhě bào gào hòu , jí shí lìng zhī shì sēng mǎ shàng zhǔn bèi huā mǎn , pái

liè yíng jiē guó

wáng 。

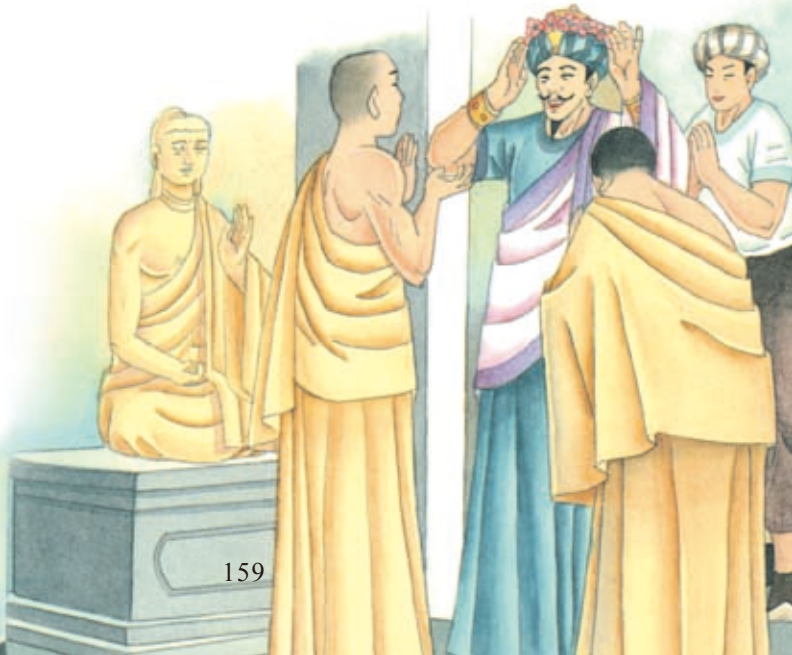
zhī shì sēng

yī shí zhǎo bú dào

huā mǎn , tā hū

rán kàn jiàn dà xióng

bǎo diàn fó xiàng dǐng

shàng yǒu huā mǎn , jiù lì kè bǎ gòng fó de huā mǎn , ná gěi shàng zuò děng bī qiū qū
上有花鬘，就立刻把供佛的花鬘，拿给上座等比丘去
yíng jiē guó wáng 。 sī zhōng sēng zhòng jiù jiāng zhè huā mǎn fèng xiǎn gěi guó wáng 。 guó wáng jiē
迎接国王。寺中僧众就将这花鬘奉献给国王，国王接
shòu huā mǎn hòu , bǎ tā dài zài tóu shàng 。 zhī hòu , bú dào liǎng fēn zhōng , guó wáng
受花鬘后，把它戴在头上。之后，不到两分钟，国王
hū rán tóu tòng 。 fàn shòu wáng yǐ wéi shì yīn wéi xià jì tiān qì yán rè chū xíng suǒ
忽然头痛。梵寿王以为是因为夏季天气炎热出行所
zhì , yú shì jiù lǐ cí sēng zhòng , gǎn huí wáng gōng 。
致，于是就礼辞僧众，赶回王宫。

guó wáng huí gōng hòu , lì kè xià lìng bēi bàn xiāng shuǐ , hǎo ràng tā chōng liáng 。
国王回宫后，立刻下令备办香水，好让他冲凉。

guó wáng xǐ yǔ zhī hòu , réng rán tóu tòng , zhǐ hǎo zài xuān zhào guó yī zhěn zhī 。 guó
国王洗浴之后，仍然头痛，只好再宣诏国医诊治。国

yī bǐng zòu shuō : 「 dà wáng ! nín suǒ huàn de jí bìng
医禀奏说：「大王！您所患的疾病

shì shāng yú nèi rè , bì xū yòng niú tóu zhān tán mò tú
是伤于内热，必须用牛头栴檀末涂

shēn 。 」 guó wáng yī zòu yī zhī , fǎn ér zēng jiā bìng
身。」国王依奏医治，反而增加病

kǔ , yú shì yòu qǐng quán guó míng yī shī dōu lái zhěn
苦，于是又请全国名医师都来诊

zhì dàn réng bú jiàn xiào zhè xiē míng yī dōu shǔ shǒu wú cè hù xiāng yǎng shì shuō
治，但仍不见效。这些名医都束手无策，互相仰视说
zhè zhǒng jí bìng de yuán yīn zhǎo bú chū lái dà jiā yīn ér gǎn dào hěn kǔ nǎo 。
这种疾病的原因找不出来，大家因而感到很苦恼。

zhè shí guó wáng yǒu yí ge mèi mèi míng jiào sū bō lǐ yě tā yǐ fā pǔ
这时，国王有一个妹妹名叫酥钵哩野，她已发菩
tí xīn ér qiě xīn xīn jiān dìng yǒu shēn jù bēi mǐn xīn mèi mèi kàn jiàn wáng xiōng
提心，而且信心坚定，又深具悲悯心。妹妹看见王兄
zhè me kǔ tòng yě fēi cháng bù rěn de qū qián wèn hòu 。
这么苦痛，也非常不忍地趋前问候。

guó wáng gào sù mèi mèi shuō : 「 sū bō lǐ yě wǒ bù zhī dào yào rú hé
国王告诉妹妹说：「酥钵哩野！我不知道要如何
cái néng zhì yù zhè zhǒng guài bìng a
才能治愈这种怪病啊！」

wáng mèi yòu bǐng gào shuō : 「 dà wáng nín zhè yàng tòng kǔ zěn me bú qù
王妹又禀告说：「大王！您这样痛苦，怎么不去
qǐng qiú fó tuó jiā chí shì zūn jù dà cí bēi xīn bì dìng huì bāng zhù nín
请求佛陀加持？世尊具大慈悲心，必定会帮助您
de ! 」

fàn shòu wáng gào sù sū bō lǐ yě shuō : 「 shàn zāi ! shàn zāi ! nǐ shuō de
梵寿王告诉酥钵哩野说：「善哉！善哉！你说得
hěn duì wǒ jìng rán bǎ fó tuó gěi wàng le xiān zài wǒ men jù qù bài jiàn shì
很对，我竟然把佛陀给忘了，现在我们就去拜见世
zūn 。 」 guó wáng lì kè qián wǎng zhān bō wú yōu shù xià zhī fó suǒ zài tú zhōng ,
尊。」国王立刻前往瞻波无忧树下诣佛所。在途中，
yǒu yí ge yǐ mài chāi wéi shēng de pín nǚ zhèng bèi zhe chái yòu zhèng yào lín pén jiù
有一个以卖柴维生的贫女正背着柴，又正要临盆，就
zài dào lù páng shēng chǎn wáng mèi jiàn hòu yǐ shǒu yǎn miàn jí shí hài pà de yūn dǎo
在道路旁生产。王妹见后以手掩面，即时害怕得晕倒
zài dì 。
在地。

guó wáng wèn shuō : 「 dào dǐ fā shēng shén me shì qing ? 」
国王问说：「到底发生什么事情？」

zhè shí huáng hòu sū luò xùn nā zhā bǐng gào guó wáng shuō   dà wáng ! sū bō
这时皇后酥啰逊捺吒禀告国王说：「大王！酥钵
lǐ yě shì yīn wéi kàn jiàn lù páng dān chái de pín nǚ zhèng zài shēng chǎn jí shòu tòng kǔ
哩野是因为看见路旁担柴的贫女正在生产极受痛苦，
tā yīn xīn cǐ bù rěn jiàn zhè jù kǔ , cái huì zhè yàng yǎn dǎo 。 」 guó wáng tīng hòu
她因心慈不忍见这剧苦，才会这样晕倒。」国王听后
gào sù huáng hòu shuō : 「 zhòng shēng sù yè zuì bào bù kě táo miǎn 。 」 jiù lìng gōng rén
告诉皇后说：「众生宿业罪报不可逃免。」就令宫人
cǐ gěi pín nǚ cái wù , shǐ tā píng ān huí jiā 。
赐给贫女财物，使她平安回家。

wáng mèi xǐng lái zhī hòu shuō : 「 nán wú fó tuó yē ! dà wáng ! pín nǚ shēng
王妹醒来之后说：「南无佛陀耶！大王！贫女生
chǎn shòu dà tòng kǔ , wǒ bù rěn xīn kàn jiàn tā 。 」 guó wáng yì xíng rén jiàn cǐ qián
产受大痛苦，我不忍心看见她。」国王一行人渐次前
xíng lái dào jīng shè , guó wáng jí xià chē tuō xià tóu guān , piān tǎn yòu jiān zǒu dào
行来到精舍，国王即下车脱下头冠，偏袒右肩，走到
fó qián , hé zhǎng gōng jìng xuán rào shì zūn , rán hòu wǔ tǐ tóu dī dǐng lǐ fó tuó
佛前，合掌恭敬，旋绕世尊，然后五体投地顶礼佛陀
liáng jiǔ 。
良久。

fó tuó shū jīn sè bì , qīng qīng de mō guó wáng tóu dǐng , cí xiáng de shuō :
佛陀舒金色臂，轻轻地摸国王头顶，慈祥地说：
「 nǐ qǐ lái ! nǐ qǐ lái ! 」 guó wáng suí jí qǐ lái 。 chà nà jiān , tóu tòng
「你起来！你起来！」国王随即起来。刹那间，头痛
de qíng kuàng xiāo shī , shēn xīn shì yuè , guó wáng fēi cháng huān xǐ 。
的情况消失，身心适悦，国王非常欢喜。

fàn shòu wáng jiàn mèi miàn sè yōu kǔ , jí wèn tā shuō : 「 sū bō lǐ yě !
梵寿王见妹面色忧苦，即问她说：「酥钵哩野！
nǐ zěn me yòu fán nǎo le ? yǒu shén me shì qǐng jiù wèn shì zūn ba ! 」 sū bō
你怎么又烦恼了？有什么事情就请问世尊吧！」酥钵
lǐ yě jí hé zhǎng gōng jìng dǐng lǐ fó tuó , bǐng gào shuō : 「 shì zūn ! gāng cái zài
哩野即合掌恭敬顶礼佛陀，禀告说：「世尊！刚才在
tú zhōng kàn jiàn lù páng yī wèi dān chái nǚ rén , shēn zhuó pò jiù yī fu , tóu fà péng
途中看见路旁一位担柴女人，身着破旧衣服，头发蓬

luàn zhèng zài lín pén fàng shēng kū jiào zhè shǐ wǒ gǎn dào zhèn jīng ér qiě shēn yàn
 乱，正在临盆放声哭叫，这使我感到震惊，而且深厌
 nǚ shēn 。 lìng wài nà xiē míng yī dōu yī bù hào dà wáng de tóu tòng ér xiān zài
 女身。另外，那些名医都医不好大王的头痛，而现在
 shì zūn zhǐ yòng shǒu qīng qīng fú mō tā de tóu jīng chà nà jiān jí dé ān lè tā
 世尊只用手轻轻抚摸他的头，经刹那间即得安乐，他
 lì kè jiù bú tòng le zhè yòu yǒu shén me yīn yuán ne qǐng fó tuó cí bēi wéi wǒ
 立刻就不痛了，这又有什么因缘呢？请佛陀慈悲为我
 men kāi shì 。 」

zhè shí shì zūn cóng fó kǒu zhōng shì xiàn zhǒng zhǒng yán sè de dà guāng míng zhào
 这时，世尊从佛口中示现种种颜色的大光明，照
 biàn wú liàng wú biān de shì jiè zhè guāng míng yòu huí dào shì zūn de kǒu zhōng zhè shí
 遍无量无边的世界，这光明又回到世尊的口中。这时
 ā nán zūn zhě kàn jiàn fó guāng pǔ zhào shì jiè jí dǐng lǐ bǐng gào fó tuó shuō
 阿难尊者看见佛光普照世界，即顶礼禀告佛陀说：
 「 shì zūn ! jīn rì yǒu shén me yīn yuán fàng guāng pǔ zhào fó shì ? wéi yuàn shì zūn lüè
 世尊！今日有什么因缘放光普照佛刹？唯愿世尊略
 wéi xuān shuō 。 」

fó tuó gào sù ā nán shuō :
 佛陀告诉阿难说：

zài guò qù shí zhè chéng zhōng yǒu yí ge dà guó wáng míng jiào chí guāng huáng
 在过去世时，这城中有一个大国王名叫持光，皇
 hòu míng jiào wú yōu guó wáng de dì èr fū rén míng jiào ā nù bō mó dāng shí yǒu
 后名叫无忧，国王的第二夫人名叫阿努播摩。当时有
 yí xiǎo guó xīng bīng lái fàn chí guāng wáng jí tǒng lǐng sì zhǒng bīng tǎo
 一小国兴兵来犯，持光王即统领四种兵讨
 fà guó wáng zài tú zhōng zhàn shí ān yíng xiū xī dì èr fū
 伐。国王在途中暂时安营休息，第二夫
 rén ā nù bō mó tú rán jué dé huái yùn jiāng yào shēng chǎn
 人阿努播摩突然觉得怀孕将要生产，
 yú shì xiàng chí guāng wáng bǐng gào guó wáng jiù lìng tā huí gōng 。
 于是向持光王禀告，国王就令她回宫。

fū rén huí gōng shēng chǎn bú liào què nán chǎn jí qiān dà chén zā lí jià jí
夫人回宫生产，不料却难产，即遣大臣拶哩迦急
zòu guó wáng zhī qíng chí guāng wáng jiē huò jí bào hòu jí kè gǎn huí wáng gōng jiàn
奏国王知情。持光王接获急报后，即刻赶回王宫，见
fū rén shēng chǎn fēi cháng tòng kǔ biàn gōng xiàng sān bǎo shāo xiāng qǐ qiú fǎ shuǐ cì gěi ā
夫人生产非常痛苦，便恭向三宝烧香祈求法水赐给阿
nǚ bō mó fū rén hē 。
努播摩夫人喝。

wú yōu huáng hòu xīn huái jī dù tā gào sù guó wáng shuō : 「 nà ge ā nǚ
无忧皇后心怀嫉妒，她告诉国王说：「那个阿努
bō mó fū rén qíng xìng kuáng diān háo wú cán chǐ lǚ xíng chuí fǎ jiǎn zhí yǔ
播摩夫人，情性狂颠，毫无惭耻，裸形垂发，简直与
guǐ wú yì 。 」 bù jiǔ ā nǚ bō mó fū rén jí shēng xià tài zǐ shēn zhēn jīn
鬼无异。」不久，阿努播摩夫人即生下太子，身真金
sè xiāng hào duān yán fú dé yuán bèi jí yǐ tài zǐ fèng shàng dà wáng wáng jiàn
色，相好端严，福德圆备，即以太子奉上大王，王见
tài zǐ xīn shēng dà huān xǐ 。
太子，心生大欢喜。

jīng guò jǐ ge xiǎo shí hòu nèi gōng de rén xiāng jù zài yì qǐ tán lùn shēng
经过几个小时后，内宫的人相聚在一起，谈论生
tài zǐ de shì qí zhōng yǒu yí ge gōng nǚ shuō wú yōu huáng hòu zài jī dù hū rán
太子的事，其中有一个宫女说无忧皇后在嫉妒。忽然
bèi ā nǚ bō mó fū rén tīng jiàn zhè huà jí lìng gōng rén shuō yuán yīn zhè shí gōng
被阿努播摩夫人听见这话，即令宫人说原因。这时宫
rén bù gǎn yīn cáng jiù bǎ wú yōu huáng hòu duì guó wáng shuō de huà quán bù xiàng fū
人不敢隐藏，就把无忧皇后对国王说的话，全部向夫
rén shuō 。
人说。

ā nǚ bō mó fū rén tīng le xīn rú dāo gē shāng xīn de shuō : 「 wǒ zěn
阿努播摩夫人听了心如刀割，伤心地说：「我怎
me diān kuáng wǒ zěn me wú cán ? 」 jí shí chuí xiōng jiào kǔ ér xiū kè dǎo dì 。
么颠狂？我怎么无惭？」即时捶胸叫苦而休克倒地。
gōng rén yǐ shuǐ pō tā de liǎn yòu yòng gè zhǒng fāng fǎ tā hái shì bù xǐng zuì
宫人以水泼她的脸，又用各种方法，她还是不醒，最

hòu jiù yīn cǐ mìng zhōng (yí jǔ huà lì kè hài sǐ yí ge rén kǒu yè kě bú shèn
后就因此命终（一句话立刻害死一个人，口业可不慎
zài !) 。 guān rén yǎn jiàn fū rén hū rán shì shì , biàn gāo shēng dà kū 。
哉！）。官人眼见夫人忽然逝世，便高声大哭。

guó wáng tīng shuō fū rén shì shì , lì jí bēi tòng dé hūn dǎo zài dì 。
国王听说夫人逝世，立即悲痛得昏倒在地。

fó tuó shuō dào zhè lǐ jiù gào sù ā nán zūn zhě shuō : 「 xī rì nà wèi shēng
佛陀说到这里就告诉阿难尊者说：「昔日那位生
jī dù xīn de huáng hòu , jiù shì gāng cái lù páng de nà wèi dān chái pín nǚ 。 xī rì
嫉妒心的皇后，就是刚才路旁的那位担柴贫女。昔日
xìng qīng cí mǐn de ā nǚ bō mó fū rén , jiù shì xiàn zài de sū tǐ lǐ yě 。 ā
性情慈愍的阿努播摩夫人，就是现在的酥钵哩野。阿
nán ! yí ge rén rú guǒ yì zhí dōu shì tān qiú wú yǎn , jī dù xīn qiáng liè , zhè
难！一个人如果一直都是贪求无厌、嫉妒心强烈，这
yàng tā de hòu shì bì dìng dé bù kě ài de dà è guǒ bào 。 」
样他的后世必定得不可爱的大恶果报。」

guān yú guó wáng tóu tòng zhè jiàn shì , fó tuó yòu jì xù xiàng ā nán shuō :
关于国王头痛这件事，佛陀又继续向阿难说：

fán shòu wáng huàn tóu tòng , shì yīn wèi tā shàng cì jìn rù
「梵寿王患头痛，是因为他上次进入
jīng shě shí , shàng zuò lìng zhī shì sēng zhǔn bèi huā mǎn yíng jiē
精舍时，上座令知事僧准备花鬘迎接
guó wáng , nà wèi zhī shì sēng míng jiào jìng jūn , yīn wèi nián
国王，那位知事僧名叫净军，因为年

qīng bù dǒng shì   xìng xíng cǔ měng   tā jìn rù fó diàn zhōng zhǎo bú dào huā mǎn   jiù
轻不懂事，性行粗猛，他进入佛殿中找不到花鬘，就
bǎ fó dǐng shàng de huā mǎn qǔ xià lái xiàn gěi guó wáng   guó wáng jiē shòu huā mǎn jiù bǎ
把佛顶上的花鬘取下来献给国王。国王接受花鬘就把
tā dài zài tóu shàng   chà nǎ jiān tóu jiù tòng le qiǎn lái 。   guó wáng tīng fó tuó shuō
它戴在头上，刹那间头就痛了起来。」国王听佛陀说
yīn guǒ wú miù   jí shí yīn zhèng shuō : 「 fó tuó shuō de shì ! 」
因果无谬，即时印证说：「佛陀说的是！」

dà yì pú sà chèn zhè ge shí hòu qǐng wèn fó tuó shuō : 「 shì zūn ! rú guǒ
大意菩萨趁这个时候请问佛陀说：「世尊！如果
yǒu zhōng shēng bǎ cháng zhù (fó sī) de qián wù ná lái sī yòng   jiāng huì dé shén me
有众生把常住（佛寺）的钱物拿来私用，将会得什么
guǒ bào ? 」
果报？」

fó tuó huí dá dà yì pú sà shuō : 「 rú guǒ yǒu rén
佛陀回答大意菩萨说：「如果有人
qīn zhàn fó sī qián cái chán wù   huò làn yòng sēng zhōng cháng zhù de
侵占佛寺钱财产物，或滥用僧众常住的
cái wù   tā jiù shì fàn shí fāng zuì   mìng zhōng bì duò wú jiàn
财物，他就是犯十方罪，命终必堕无间

dà dì yù , shòu dà jù kǔ 。
大地狱，受大剧苦。」

（以上事见《广大莲华庄严曼拏罗灭一切罪陀罗尼经》、《宝梁经》、

《大方等大集经》卷四十四、《大乘大集地藏十轮经》卷三）

zhèng fǎ niàn chù jīng juàn yī , fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō : 「 fó
《正法念处经》卷一，佛陀告诉诸比丘说：「佛

fǎ sēng wù wēi shǎo tōu dào shì zé wéi shàng bī fó fǎ sēng ruò dào sēng
法僧物，微少偷盗，是则为上，彼佛法僧，若盗僧

wù fó fǎ néng jìng dào fó fǎ wù sēng bù néng jìng ruò dào zhòng sēng xiàn shí
物，佛法能净；盗佛法物，僧不能净；若盗众僧现食

yòng wù rú zhuǎn yòng zhāi sēng gōng dé jīn děng duò dà dì yù tóu miàn zài
用物（如转用斋僧功德金等），堕大地狱，头面在

xià ruò qǔ shǔ sēng suǒ cháng shí wù zé duò wú jiān ā bí dì yù kuān guǎng àn
下。若取属僧所常食物，则堕无间阿鼻地狱，宽广闇

dēng yī zhǒng fú tián wēi shǎo tōu dào yǐ yǒu xīn niàn lè xíng duō zuò bī
等。以种福田，微少偷盗，以有心念，乐行多作，彼

shǎo tōu dào duò yú dì yù chù shēng è guǐ
少偷盗，堕于地狱、畜生、饿鬼。」

tōng cháng shuō de 「 sēng wù yǒu èr zhǒng jí 「 sì fāng sēng wù yǔ
通常说的「僧物」有二种，即「四方僧物」与

「 xiàn qián sēng wù sì fēn lǜ xíng shì chāo juàn zhōng bǎ sēng wù fēn wéi
「现前僧物」。《四分律行事钞》卷中，把僧物分为

sì zhǒng :
四种：

yī cháng zhù cháng zhù wù cǐ zhǐ sēng zhòng gòng yòng zhī wù rú sì
一、常住常住物——此指僧众共用之物。如寺

shě tián yuán huā guǒ shù mù děng cái wù jūn shǔ shí fāng sēng
舍、田园、花果、树木等财物，均属十方僧

wù zī sù bù dé sī zì qǔ yòng
物，缙素不得私自取用。

èr shí fāng cháng zhù wù zhǐ gòng sēng zhī cái wù rú zhāi sēng gōng dé
二、十方常住物——指供僧之财物，如斋僧功德

jīn děng 。
金等。

sān 、 xiàn qián xiàn qián wù —— zhǐ xiàn zài yǎn qián zhī sēng wù (bāo guā sēng
三、现前现前物——指现在眼前之僧物（包括僧
zhòng shí wù) 。
众食物）。

sì 、 shí fāng xiàn qián wù —— zhǐ sēng ní yuán jì hòu yí liú xià lái de sī
四、十方现前物——指僧尼圆寂后遗留下来的私
rén chǎn wù 。
人产物。

cǐ sì zhǒng sēng wù , qián èr wéi sì fāng sēng wù , hòu èr wéi xiàn qián sēng
此四种僧物，前二为四方僧物，后二为现前僧
wù , rēn hé rén bù dé sī zì qǔ yòng (huò zhuǎn yòng) , wéi zhě fàn shí fāng
物，任何人不得私自取用（或转用），违者犯十方
zuì , wú fá chǎn huì 。
罪，无法忏悔。

guò qù céng yǒu bù zhī yīn guó yè bào de wài dào , jiǎ tuō zhāi sēng dà huì míng
过去曾有不知因果业报的外道，假托斋僧大会名

yì guāng xiàng xìn zhòng mǔ qǔ gòng sēng gōng dé jīn dào shí zé yǐ hē cān ān wèi sēng
义，广向信众募取供僧功德金，到时则以盒餐安慰僧
zhòng bǎ shī zhǔ yù zhòng fú tián de qián zhuǎn yòng yú qí tā qí zhǔ bàn rén zì jǐ
众，把施主欲种福田的钱转用于其他。其主办人自己
fàn shí fāng zuì yòu hài zhòng shī zhǔ shě bǎo qǔ shí xū zhī sēng zhòng jiē shòu gòng yǎng
犯十方罪，又害众施主舍宝取石。须知僧众接受供养
bìng fēi wéi tān chí yì cān ér shì yù shǐ xìn zhòng guǎng zhòng fú tián
并非为贪吃一餐，而是欲使信众广种福田。

shī yuē
诗曰：

shí fāng zhòng zuì ruò tóu xíng dì yǔ wú jiàn wàn jié pēng
「十方众罪若偷行，地狱无间万劫烹；
sēng wù fú tián nán chǎn huī chī wén cǐ yǔ yì āi míng
僧物福田难忏悔，痴闻此语亦哀鸣。」

bāng shī yǔ fēi fǎ shuō fǎ de zuì yè
谤师与非法说法的罪业

诗曰

邪痴作孽苦连绵，老婢前愆大可怜！
谤佛欺僧非法说，无间剧报亿千年。

lǎo bī è xié jiàn fó xiǎn dà shén tōng
▶老婢恶邪见 佛现大神通

shì jiā fó tuó zài gù xiāng jiā pī luó chéng ní jū lóu tuó jīng shè shuō fǎ shí
释迦佛陀在故乡迦毗罗城尼拘楼陀精舍说法时，
yǒu yī tiān jìng fàn dà wáng wèn fó tuó shuō : 「 fó chū xiān yú shì jiān yǒu shén
有一天，净饭大王请问佛陀说：「佛出现于世间有什么
me lì yì shì néng gǒu shǐ zhòng shēng huò dé ān lè ? 」
么利益事，能够使众生获得安乐？」

fó tuó gào sù fù wáng shuō : shě wèi chéng xū dá (jǐ gū dú) zhǎng zhě jiā
佛陀告诉父王说：舍卫城须达（给孤独）长者家
zhōng yǒu yī ge lǎo bī míng jiào pī dī luó tā yǐ qín jiǎn chí jiā yīn cǐ
中，有一个老婢名叫毗低罗，她以勤俭持家，因此，
zhǎng zhě jiù qǐng tā zhí zhǎng kù zàng de yào chí fán yǒu chū nà qǔ yǔ yī qiè cái wù
长者就请她执掌库藏的钥匙，凡有出纳取与一切财物
dōu yóu tā guǎn lǐ kě yǐ shuō tā shì zhǎng zhě de guǎn jiā 。
都由她管理，可以说她是长者的管家。

yǒu shí hòu xū dá zhǎng zhě yào gòng fó jí zēng huò huàn tòng bī qiū xū yào
有时候，须达长者要供佛及僧，或患痛比丘需要
fèi yòng suǒ qǔ cái wù shí zhè guǎn jiā biàn huì qīng xī bù shě bìng qiè jì xiǎn fó
费用索取财物时，这管家便会悭惜不舍，并且忌嫌佛
tuó jí zēng zhòng shuō : 「 wǒ men zhǎng zhě yú chī shòu shā mén fǎ shù suǒ mí huò
陀及僧众说：「我们长者愚痴，受沙门法术所迷惑，
zhè xiē qǐ shì tān qiú wú yàn nǎ yǒu shén me dào dé ne tā yòu bù duàn de
这些乞士贪求无厌，哪有什么道德呢？」她又不断地
fā è shì shuō : 「 hé shí cái néng ràng wǒ tīng bù jiàn fó míng tīng bù jiàn zēng
发恶誓说：「何时才能让我听不见佛名，听不见僧

míng
名？」

lǎo guǎn jiā de è míng shēng chuān biān le shě wéi chéng wáng hòu mò lì fū rén yě
老管家的恶名声传遍了舍卫城，王后末利夫人也
tīng dào zhè yàng de huà tā shēn gǎn yí hàn de shuō : 「 xū dá zhǎng zhě de wéi rén
听到这样的话，她深感遗憾地说：「须达长者的为人
gāo shàng rú lián huā wèi hé yǒu zhè ge xīn rú dú shé de lǎo bī ? yú shì fū
高尚如莲华，为何有这个心如毒蛇的老婢？」于是夫
rén biàn duì zhǎng zhě de tài tài shuō : 「 nǐ men jiā zhōng de nà ge lǎo bī è kǒu fēi
人便对长者的太太说：「你们家中的那个老婢恶口诽
bàng sān bǎo wèi shén me bù bǎ tā gǎn zǒu ?
谤三宝，为什么不把她赶走？」

xū dá de tài tài xiàng fū rén bǐng gào shuō : 「 wáng hòu yāng jué mó shì dà
须达的太太向夫人禀告说：「王后！鸯掘摩是大
è de rén ní tí shì jí xià jiàn de rén zhè xiē è rén fó tuó shàng néng tiáo fú
恶的人，尼提是极下贱的人，这些恶人佛陀尚能调伏
tā men hé kuàng zhè ge lǎo bī ?
他们，何况这个老婢？」

mò lì fū rén tīng le hěn gāo xìng de shuō : 「 hǎo de wǒ míng tiān gōng qǐng
末利夫人听了很高兴地说：「好的，我明天恭请
fó tuó lì lín wáng gōng shǒu gòng yǎng dào shí nǐ
佛陀莅临王宫受供养，到时你

jiù pài nà ge lǎo guǎn jiā lái 。
就派那个老管家来。」

cì rì , guó wáng hé mò lì fū rén zhèng yào gòng yǎng fó tuó de shí hòu , xū
次日，国王和末利夫人正要供养佛陀的时候，须
dá zhǎng zhě jí qiān lǎo bī tí zhe mǎn píng huáng jīn yǔ mó ní zhū gài , lái zhù guó wáng
达长者即遣老婢提着满瓶黄金与摩尼珠盖，来助国王
gòng yǎng fó tuó jí zhū sēng zhòng 。 lǎo bī tīng jiàn yào jìn wáng gōng , biàn huān xǐ yōng yuè
供养佛陀及诸僧众。老婢听见要进王宫，便欢喜踊跃
chí bǎo píng zǒu 。 mò lì fū rén kàn jiàn lǎo bī lái le , hěn gāo xìng de shuō :
持宝瓶走。末利夫人看见老婢来了，很高兴地说：

「zhè ge xié jiàn rén , rú guǒ fó tuó huà dù tā , wǒ bì néng cóng zhōng huò dé fǎ
这个邪见人，如果佛陀化度她，我必能从中获得法
yì 。
益。」

shì shí , fó tuó cóng wáng gōng
是时，佛陀从王宫
zhèng mén jìn rù , nán tuó zūn zhě shì
正门进入，难陀尊者侍
yú fó zuǒ , ā nán zūn zhě shì yú
于佛左，阿难尊者侍于
fó yòu , luó hóu luó zūn zhě suí yú
佛右，罗睺罗尊者随于
fó hòu 。 lǎo bī kàn jiàn fó tuó
佛后。老婢看见佛陀
shí , jīng huāng de hán máo shù lì ,
时，惊慌得寒毛竖立，
zì yán zì yǔ de huí bì 。 tā xiǎng
自言自语地回避。她想
cóng gǒu dòng liū chū qù , bù liào gǒu
从狗洞溜出去，不料狗

dòng zǒu bù tōng sī fāng gōng mén yě guān bì zhǐ yǒu wáng gōng de zhèng mén kāi zhe
洞走不通，四方宫门也关闭，只有王宫的正门开着。

lǎo bī bǎ yǔ máo shàn gài zhe liǎn wǎng wài zǒu hū rán fó tuó zài tā de miàn qián
老婢把羽毛扇盖着脸往外走，忽然佛陀在她的面前，

shǐ tā de shàn biàn dé tòu míng rú jìng wú suǒ zhàng ài tā huí tóu xiàng dōng fāng kàn
使她的扇变得透明如镜，无所障碍。她回头向东方看

qù dōng fāng yǒu fó nán xī běi fāng jūn yǒu fó tuó zài tā yòu tái tóu
去，东方有佛；南、西、北方均有佛陀在。她又抬头

yǎng kàn shàng fāng shàng fāng yǒu fó dī tóu wǎng xià kàn dì yě huà wéi fó yǐ
仰看上方，上方有佛；低头往下看，地也化为佛；以

shǒu zhē miàn tā de shǒu shí zhǐ quán bù biàn wéi fó lǎo bī zhǐ dé bǎ yǎn jīng bì
手遮面，她的手十指全部变为佛。老婢只得把眼睛闭

qǐ lái xīn yǎn jí kāi kàn jiàn xū kōng zhōng huà fó biàn mǎn shí fāng shì jiè
起来，心眼即开，看见虚空中化佛遍满十方世界。

dāng shí shě wèi chéng zhōng yǒu èr shí wǔ ge zhān tuó luó nǚ wú shí ge pó luó
当时舍卫城中有二十五个旃陀罗女，五十个婆罗

mén nǚ jí zhū zá lèi zài jiā shàng mò lì fū rén gōng zhōng bì nǚ zǒng gòng yǒu
门女，及诸杂类，再加上末利夫人宫中婢女，总共有

wú bǎi wèi tā men céng jīng xīn shēng féi bàng bù xìn fó fǎ xiàn zài kàn jiàn rú
五百位，他们曾经心生诽谤，不信佛法，现在看见如

lái zú bù xū kōng wéi lǎo bī yǐ shén tōng biàn huà wú shù shēn dōu xīn shēng dà huān
来足步虚空，为老婢以神通变化无数身，都心生大欢

xǐ pò xié jiàn wǎng gōng jīng de dǐng lǐ fó tuó chēng niàn nán wú fó
喜，破邪见网，恭敬地顶礼佛陀，称念南无佛。

lǎo bī suī yǐ jiàn fó dàn tā réng rán xié jiàn bù xìn fó fǎ rán ér
老婢虽已见佛，但她仍然邪见不信佛法。然而，

yóu yú tā dé jiàn fó tuó de yuān gù yóu néng chú què bā shí wàn yì jiē shēng sǐ de
由于她得见佛陀的缘故，犹能除却八十万亿劫生死的

kǔ tā jiàn fó zhī hòu biàn kuài sù de pǎo huí jiā bǐng gào zhǎng zhě shuō
苦。她见佛之后，便快速地跑回家，禀告长者说：

「 wǒ jīn tiān yù jiàn dà è dī kàn jiàn shā mén wù shùn (fó tuó) zài wáng gōng
我今天遇见大恶敌，看见沙门瞿昙（佛陀）在王宫

mén qián zuò le zhǒng zhǒng yāo shù huàn huà shēn rú jīn shān hái yǒu xǔ duō huā zhuāng
门前，作了种种妖术幻化，身如金山，还有许多花装

shì zhe fàng shèng guāng míng 。 tā shuō wán huà hòu , biān jìn rù mù lóng zhōng , yī yī
饰着放胜光明。」她说完话后，便进入木笼中，以一
bǎi duō zhāng pí fù gài zài mù lóng shàng miàn , yòu yòng bái bù bāo zhe tóu táng zài àn
百多张皮覆盖在木笼上面，又用白布包着头躺在暗
chù 。 fó tuó yīng gòng wán bì , zhǔn bèi huí zhī yuán jīng shè , mò lì fū rén bǐng gào
处。佛陀应供完毕，准备回祇园精舍，末利夫人禀告
fó tuó shuō : 「 shì zūn ! yuàn nǐ cí bēi dù huà xié nǚ , hái bú yào huí jīng
佛陀说：「世尊！愿你慈悲渡化邪女，还不要回精
shě 。 」
舍。」

fó tuó gào sù mò lì fū rén shuō : 「 zhè ge lǎo bī zuì niè shēn zhòng , yǔ
佛陀告诉末利夫人说：「这个老婢罪孽深重，与
fó wú yuán , dàn tā yǔ luó hóu luó yǒu dà yīn yuán 。 」 fó tuó suí jí huí jīng
佛无缘，但她与罗睺罗有大因缘。」佛陀随即回精
shě , gào sù luó hóu luó shuō : 「 nǐ dào xū dá dà zhǎng zhě jiā qù dù huà nà ge
舍，告诉罗睺罗说：「你到须达大长者家去渡化那个
lǎo guǎn jiā 。 」 zhè shí zài chǎng de yī qiān èr bǎi wǔ shí wèi bī qiū bǐng gào fó tuó
老管家。」这时在场的一千二百五十位比丘禀告佛陀
shuō : 「 wǒ men yě xī wàng néng yì qǐ qù 。 」
说：「我们也希望能一起去。」

luó hóu luó zūn zhě chéng fó tuó de wēi shén lì jiā chí , rù rú yì dìng , dǐng
罗睺罗尊者承佛陀的威神力加持，入如意定，顶
lǐ fó tuó zhī hòu , jí yǐ shén tōng biàn huà zì shēn wéi zhuǎn lún shèng
礼佛陀之后，即以神通变化自身为转轮圣

wáng ā nán shì zuǒ nán tuó shì yòu qiān èr bǎi wǔ shí bī qiū huā wéi qiān
王，阿难侍左，难陀侍右，千二百五十比丘化为千
zǐ ā nán wéi diǎn zàng chén nán tuó wéi zhǔ bīng chén qī bǎo sì bīng dōu jù
子。阿难为典藏臣，难陀为主兵臣，七宝四兵都具
zú zhè shí jīn lún bǎo zài xū kōng zhōng chéng lián huá tái lái dào xū dǎ zhǎng zhě
足。这时金轮宝在虚空中乘莲华台，来到须达长者
jiā xǔ duō yè chā shén gāo hǎn shuō shèng wáng chū shì pāi chú è rén xuān
家，许多夜叉神高喊说：「圣王出世，排除恶人，宣
yáng shàn fǎ lǎo bī tīng le fēi chāng xīng fèn de shuō nà miào jí le shèng
扬善法。」老婢听了非常兴奋地说：「那妙极了，圣
wáng chū shì yǒu rú yì bǎo yī qiē dōu néng suí yuàn yuán chéng
王出世有如意宝，一切都能随愿圆成。」

shì shí shèng wáng lái dào xū dǎ zhǎng zhě jiā lǎo bī tīng dào chuí zhōng míng gǔ de
是时圣王来到须达长者家，老婢听到捶钟鸣鼓的
shēng yīn xīn zhōng dà huān xǐ shuō shèng wáng jǐ yǐ chū shì bì néng shǐ zhòng shēng
声音，心中大欢喜说：「圣王既已出世，必能使众生
dé dào lì yì shí bié shàn è jīn hòu zhòng shēng jué bú huì wéi shā mén suǒ mí
得到利益，识别善恶，今后众生决不会为沙门所迷
huò yú shì jiù cóng mù lóng zhōng chū lái kàn jiàn shèng wáng zuò zài dà bǎo yǔ
惑。」于是就从木笼中出来，看见圣王坐在大宝舆
shàng tā jí gōng jǐng dǐng lǐ shèng wáng
上，她即恭敬顶礼圣王。

shèng wáng jí qiǎn zhǔ bǎo zàng chén xiàng lǎo bī shuō zǐ mèi nǐ zài sù shì
圣王即遣主宝藏臣向老婢说：「姊妹！你在宿世
zhòng yǒu dà fú yīng wéi wáng zhě xiàng rú jīn shèng wáng yào ràng nǐ zuò yǔ nǚ
种有大福，应为王者相，如今圣王要让你做玉女
bǎo
宝。」

lǎo bī bǐng gào zhǔ bǎo zàng chén shuō wǒ shēn fèn bēi jiǎn jiǎn zhí xiàng fēn
老婢禀告主宝藏臣说：「我身份卑贱，简直像粪
tǔ shèng wáng zhè yàng guān xīn wǒ lìng wǒ shòu chǒng ruò jīng rán ér wǒ yǒu shēn
土，圣王这样关心我，令我受宠若惊。然而，我有什
me fú dé néng zuò yǔ nǚ bǎo ne rú guǒ shèng wáng kě lián wǒ jǐng qǐng shèng wáng cù
么福德能做玉女宝呢？如果圣王可怜我，敬请圣王救

lǐng wǒ de zhǔ rén fàng wǒ zì yóu 。
令我的主人放我自由。」

shèng wáng jí gào sù xū dá shuō : 「 nǐ jiā zhōng de guǎn jiā , zhòng xiāng wēi
圣王即告诉须达说：「你家中的管家，众相巍
wēi , wǒ yào tā zuò yù nǚ bǎo 。
巍，我要她做玉女宝。」

xū dá bǐng gào shuō : 「 shèng wáng chēn wéi mìng shì cóng yuàn dà wáng zuò
须达禀告说：「圣王！臣唯命是从，愿大王做
zhǔ 。
主。」

lǎo bī tīng dào zhǔ rén yào shì fàng tā , fēi cháng gāo xìng 。 shèng wáng biān yǐ rú
老婢听到主人要释放她，非常高兴。圣王便以如
yì bǎo zhū zhào yào tā de liǎn , lìng lǎo bī jiàn zì shēn rú yù nǚ bǎo 。 tā kàn le
意宝珠照耀她的脸，令老婢见自身如玉女宝。她看了
huān xǐ bèi zēng de shuō : 「 nà xiē shā mén gāo tán dà yǔ , zì chēng yǒu dào , què
欢喜倍增地说：「那些沙门高谈大语，自称有道，却
wú yī xiǎo yàn 。 rú jīn , shèng wáng chū shì , lì yì zhòng shēng , lìng wǒ lǎo bī rú
无一效验。如今，圣王出世，利益众生，令我老婢如
yù nǚ bǎo 。 」 tā shuō le zhè xiē huà hòu , jí wǔ tǐ tóu dì jìng lǐ shèng wáng 。
玉女宝。」她说了这些话后，即五体投地敬礼圣王。

zhè shí diǎn zàng chén xuān dú shèng wáng jiāo lìng , chān yáng shí shàn fǎ 。 yù nǚ
这时典藏臣宣读圣王教令，阐扬十善法。玉女
lǎo bī tīng wén shí shàn , xīn lǐ fēi cháng huān xǐ , tā xiǎng : shèng wáng suǒ shuō
(老婢)听闻十善，心里非常欢喜，她想：圣王所说
de fǎ yì méi yǒu yí ge bù shàn de 。 suí hòu , jiù xiàng shèng wáng huí guò zì zé 。
的法义没有一个不善的。随后，就向圣王悔过自责。

lǎo bī xīn jì tiáo fú , luó hóu luó jí qí tā bī qiū men jí huī fù yuán lái de xíng
老婢心既调伏，罗睺罗及其他比丘们即恢复原来的形
xiàng 。
相。

lǎo bī tái tóu kàn jiàn luó hóu luó jí zhū bī qiū shí , biàn huǎng rán dà wù
老婢抬头看见罗睺罗及诸比丘时，便恍然大悟
shuō : 「 fó fǎ qīng jìng bù shě zhòng shēng , xiàng wǒ zhè yàng xié è de hái yào lái huà
说：「佛法清净不舍众生，像我这样邪恶的还要来化

dù 。 tā lì kè qiú shòu sān guī yī jī wú jiè 。 zhè shí luó hóu luó jí wéi lǎo
度。」她立刻求受三皈依及五戒。这时罗睺罗即为老
guǎn jiā shuō fǎ 。 tā dī xià tóu mò mò de lǐng shòu fó fǎ 。 shàng wèi tái qǐ tóu ,
管家说法，她低下头默默地领受佛法，尚未抬起头，
biàn dé chū guó 。
便得初果。

luó hóu luó dài lǎo guǎn jiā yì zhī yuán jīng shè 。 tā jiàn dào fó shēn zǐ jīn
罗睺罗带老管家诣祇园精舍，她见到佛身紫金
sè 。 huān xǐ hé zhǎng xiàng fó zuò lǐ 。 chǎn huī qián zuì 。 qiú fó yǔn xǔ tā chū
色，欢喜合掌向佛作礼，忏悔前罪，求佛允许她出
jiā 。
家。

fó tuó fēn fú luó hóu luó dài zhè lǎo guǎn jiā dào yáo yuán mí (dà ài dào)
佛陀吩咐罗睺罗带这老管家到憍昙弥（大爱道）
bǐ qiū ní chù chū jiā 。 luó hóu luó zài tú zhōng wéi lǎo guǎn jiā shuō kǔ 。 kōng wú
比丘尼处出家。罗睺罗在途中为老管家说苦、空、无
cháng 。 wú wǒ děng fǎ 。 tā tīng hòu tóu fǎ zì luò chéng bǐ qiū ní xiàng 。 suì zhèng dé
常、无我等法，她听后头发自落成比丘尼相，遂证得
sān míng liù tōng jù bā jiě tuō de dà ā luó hàn dào 。 jí shí yǒng shēn xū kōng zhōng zuò
三明六通具八解脱的大阿罗汉道，即时踊身虚空中作
shí bā zhǒng shén tōng biàn huà 。
十八种神通变化。

▶ 谬解说非法 恒受地狱苦

bō sī nǐ wáng jí mò lì fū rén 。 mù dǔ lǎo bī chū jiā dé chéng
波斯匿王及末利夫人，目睹老婢出家得成
dà ā luó hàn dào 。 fēi cháng xīng fèn de tàn dào : 「 shàn zāi ! fó tuó
大阿罗汉道，非常兴奋地叹道：「善哉！佛陀
jiù xiàng tài yáng chū shì jiān yì bān 。 néng pò chú wú míng ān 。 lìng
就像太阳出世间一般，能破除无明闇，令
xié jiàn rén dé yīng zhēn dào 。 guó wáng hé fū rén lì jí lái dào
邪见人得应真道。」国王和夫人立即来到
jīng shè 。 qǐng shì fó tuó : 「 shì zūn ! nà wèi lǎo guǎn jiā sù shì
精舍，请示佛陀：「世尊！那位老管家宿世

zuò shén me zuì yè shǐ tā chū shēng bēi jiàn zuò yòng rén yòu céng zuò nǎ xiē fú
做什么罪业，使她出生卑贱做佣人？又曾做哪些福
yīn shǐ tā yù jiàn shì zūn ér qiè lǐ jí zhèng dé ā luò hàn dào ?
因，使她遇见世尊，而且立即证得阿罗汉道？」

fó tuō gào sù guó wáng shuō : 「 zài guò qù jiǔ yuǎn wú shù jié qián yǒu fó
佛陀告诉国王说：「在过去久远无数劫前，有佛
shì zūn chū shì fó hào shì yī bǎo gài dēng wáng rú lái shí hào jù zú zài fó
世尊出世，佛号是一宝盖灯王如来，十号具足，在佛
niè pán hòu de xiàng fǎ shí zhōng yǒu yī ge guó wáng míng jiào zá bǎo huā guāng dāng
涅槃后的像法时中，有一个国王，名叫杂宝华光。当
shí yǒu yī ge wáng zǐ míng jiào kuài jiàn rù sì chū jiā 。
时有一个王子名叫快见，入寺出家。

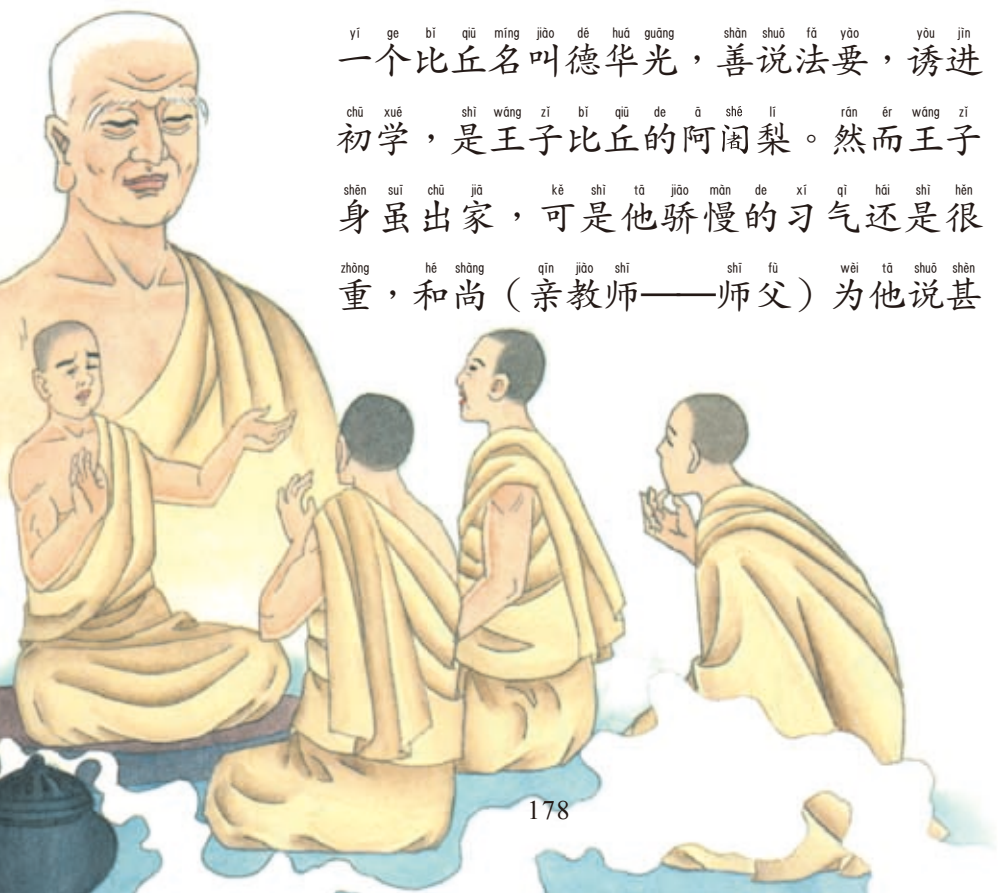
sì zhōng yǒu yī wèi bī qiū cōng míng duō zhì shōu wáng zǐ wéi dì zǐ yǒu yòu
寺中有一位比丘聪明多智，收王子为弟子。又有

yī ge bī qiū míng jiào dé huá guāng shàn shuō fǎ yào yòu jìn
一个比丘名叫德华光，善说法要，诱进

chū xué shì wáng zǐ bī qiū de ā gé lí rán ér wáng zǐ
初学，是王子比丘的阿闍梨。然而王子

shēn suī chū jiā kě shì tā jiāo màn de xí qì hái shì hěn
身虽出家，可是他骄傲的习气还是很

zhòng hé shàng qīn jiāo shī shī fù wéi tā shuō shèn
重，和尚（亲教师——师父）为他说甚

shēn miào fǎ bō rě kōng yì wáng zǐ tīng hòu què bǎ tā miù jiě bìng jiā yǐ xié shuō
深妙法般若空义，王子听后却把它谬解并加以邪说。

hé shàng (shī fù) yuán jì hòu wáng zǐ jiù duì rén shuō wǒ de dà hé shàng
和尚（师父）圆寂后，王子就对人說：『我的大和尚

kōng wú zhì huì zhǐ néng zàn tàn xū wú kōng shì xī wǎng hòu shì zhōng bù zài jiàn dào
空无智慧，只能赞叹虚无空事，希望后世中不再见到

tā wǒ de ā shé lí (zhǐ dé huá guāng bǐ qiū) zhì huì biàn cái wú ài yuàn
他。我的阿闍梨（指德华光比丘）智慧辩才无碍，愿

tā shēng shēng shì shì dōu zuò wǒ de shàn zhī shì
他生生世世都做我的善知识。』

wáng zǐ bǐ qiū zì cóng huǐ bāng shī fù zhī hòu bǎ zhèng fǎ shuō fēi fǎ fēi
王子比丘自从毁谤师父之后，把正法说非法、非

fǎ shuō zhèng fǎ jiào jiè tú zhōng men xíng xié jiàn tā zì shēn suī rán shòu chí jìn
法说正法，教诫徒众们行邪见。他自身虽然受持禁

jiè wēi yí bù quē dàn yǐ miù jiě fó fǎ jí bàng shī de zuì yè shǐ tā zài
戒，威仪不缺，但以谬解佛法及谤师的罪业，使他在

mìng zhōng zhī hòu lì jí duò ā bí dà dì yù bā shí yì jié chí xù shòu jí dà
命终之后，立即堕阿鼻大地狱，八十亿劫持续受极大

jù kǔ wú jiàn dì yù shòu bào wán bì zhī hòu chū shēng wéi pín jiàn rén wù bǎi
剧苦。无间地狱受报完毕之后，出生为贫贱人，五百

shì zhōng shòu lóng chí ér qiè xiǎn de yè bào yòu yú yì qiān èr bǎi shì zhōng shì shì
世中受聋痴而且瞎眼的业报，又于一千二百世中世世

shēng shēng zuò bié rén de bī nǚ fó tuó shuō dào zhè lǐ shí mò lì fū rén gōng
生生做别人的婢女。」佛陀说到这里时，末利夫人宫

zhōng yǒu wù bǎi nǚ bī dōu chǎn huǐ zì zé èr fá pú tí xīn yuàn zài wèi lái shì
中有五百女婢，都忏悔自责而发菩提心，愿在未来世

néng liǎo jiē shēn shēn kōng fǎ
能了解甚深空法。

fó tuó gào sù bō sī nǐ wáng shuō dà wáng ! guò qù shí shí de hé
佛陀告诉波斯匿王说：「大王！过去世时的和

shàng jiù shì xiàn zài de wǒ (fó tuó) dāng shí de ā shé lí jiù shì xiàn
尚，就是现在的我（佛陀），当时的阿闍梨，就是现

zài de luó hóu luó bǐ qiū nà ge wáng zǐ bǐ qiū jiù shì rú jīn zhè ge lǎo
在的罗睺罗比丘。那个王子比丘，就是如今这个老

bī wáng zǐ bī qiū de tú zhòng dì zǐ jiù shì jīn rì xié jiàn nǚ děng fā pǔ tí
婢，王子比丘的徒众弟子，就是今日邪见女等发菩提
xīn de zhè xiē rén 。
心的这些人。」

fó tuó shuō dào zhè lǐ jiù gào sù jìng fàn dà wáng shuō : 「 fù wáng xié
佛陀说到这里，就告诉净饭大王说：「父王！邪

jiàn è rén kàn jiàn fó tuó de shí hòu shàng néng dé dào
见恶人看见佛陀的时候，尚能得到

zhè yàng wú liàng fú dé gèng hé kuàng shì guān fó xíng xiàng
这样无量福德，更何况是观佛形像

rú fǎ xiū xíng ?
如法修行？」

（以上事见《观佛三昧海经》卷六、

《菩萨本生鬘论》卷四。

《正法念处经》卷六，阎罗王以偈责疏罪人说：

「汝邪见愚痴，痴绢所缚人，今堕此地狱，在于大苦海。恶见烧福尽，人中最凡鄙，汝畏地狱缚，此是汝舍宅。若属邪见者，彼人非黠慧，一切地狱行，怨家心所诳。心是第一怨，此怨最为恶，此怨能缚人，送到阎罗处。心常驰诸境，不曾行正法，迷谬正法道，送在地狱杀。」

诗曰：「拨无因果孽愆人，我慢贪婪佛物亲；

不识福田高利贷，见财起意入迷津。」

xié jiàn rú zhū wáng shòu kǔ wú qióng jìn
邪见如猪王 受苦无穷尽

诗曰

邪见如人堕断崖，无因果律世尊排；
痴猪粪便雄威展，猛虎金牙忍气埋。

xié jiàn yòu jiào yú chī jiù shì méi yǒu zhì huì bō wú yīn guó chéng
邪见又叫愚痴，就是没有智慧、拨无因果。《成
shí lùn juǎn shí shuō ruò shí yǒu fǎ ér shēng wú xīn shì míng xié jiàn rú
实论》卷十说：「若实有法而生无心，是名邪见，如
yán wú sì dì sān bǎo děng jīng zhōng shuō xié jiàn wéi wú shī wú cí wú
言无四谛三宝等。经中说：邪见谓无施、无祠、无
shāo wú shàn wú è wú shàn è yè bào wú jīn shì wú hòu shì wú
烧、无善、无恶、无善恶业报、无今世、无后世、无
fù mǔ wú zhòng shēng shòu shēng shì jiān wú ā luó hàn zhèng xíng zhèng zhì zhōng
父母、无众生受生世间、无阿罗汉正行正至（中
lūe）。

yī qiè guò dá jí zhū shuāi nǎo jiē yóu xié jiàn cǐ rén wéi wú zuì fú jí shàn
一切过咎及诸衰恼皆由邪见，此人谓无罪福及善
è yè bào gù xiān zài wú zhū hǎo shì kuàng wèi lái shì rú shì pò shàn è rén
恶业报，故现在无诸好事，况未来世？如是破善恶人
míng duàn shàn gēn jué dìng dāng duò ā bí dì yù yòu xié jiàn rén míng bù kě
名断善根，决定当堕阿鼻地狱。……又邪见人名不可
zhì yóu rú bìng rén sǐ xiàng yǐ xiàn suī yǒu liáng yī bù néng fù zhì shì rén yì
治，犹如病人死相已现，虽有良医不能复治。是人亦
ěr wú yú shàn gù jí zhì zhū fó yì bù néng zhì shì gù bì duò ā bí dì
尔，无余善故，及至诸佛亦不能治，是故必堕阿鼻地
yù 狱。」

cóng qián yǒu yī ge shēn zhuó xié jiàn de guó wáng míng jiào pí sì jū mó luó jià
从前有一个深着邪见的国王名叫婢肆，鸠摩罗迦

shè zūn zhě xiàng cǐ wáng shuō le hěn duō pì yǔ dōu bù néng shǐ pí sī wáng shě qì xié
叶尊者向此王说了很多譬喻，都不能使婢肆王舍弃邪
jiàn 。
见。

zūn zhě yòu gào sù pí sī wáng shuō : 「 nǐ tīng wǒ zài shuō yí ge bǐ yǔ ,
尊者又告诉婢肆王说：「你听我再说一个比喻，
yǒu zhì huì de rén tīng hòu jiù huì liǎo jiě 。 jiù hǎo xiàng yǎng zhū rén zài zǒu lù shàng ,
有智慧的人听后就会了解。就好像养猪人在在路上，
kàn jiàn lù biān yǒu yí dà duī wú zhǔ de gān fèn xīn xiǎng zhè me duō hē fèn kě yǐ
看见路边有一大堆无主的干粪，心想这么多粪可以
wèi bǎo xǔ duō zhū , yú shì tā jiù yòng dài zi zhuāng mǎn zhè xiē fèn , fù zài jiān
喂饱许多猪，于是他就用袋子装满这些粪，负在肩
shàng 。 bù liào zài tú zhōng yù dào dà yǔ , jiān shàng de fèn liú xià lái jiāo wū le tā
上。不料在途中遇到大雨，肩上的粪流下来浇污了他
de shēn tǐ , dàn tā hái shì jiān chí bèi zhè xiē fèn , zhōng bù yuàn diū qì , bú dàn
的身体，但他还是坚持背这些粪，终不愿丢弃。不但
zì jǐ shòu kǔ , ér qiě yě zāo shòu páng rén de xián wù shēn zhuāng
自己受苦，而且也遭受旁人的嫌恶。深着

xié jiàn de rén , jiù
邪见的人，就

xiàng zhè wèi yǎng zhū rén
像这位养猪人

jiān fù fèn biǎn bù yuàn
肩负粪便不愿

shě qì , bú dàn jiāng
舍弃，不但将

shòu wú liàng de è
受无量的恶

bào , ér qiě yě huì
报，而且也会

bèi zhòng shēng suǒ xián
被众生所嫌

wù 。
恶。」

pí sì wáng shuō : 「 zūn zhě suī rán shì zhè me shuō dàn wǒ cǐ jiàn yù qǔ
蟀肆王说：「尊者虽然是这么说，但我此见欲取
qiáng liè de zhí zhuō huì qǔ bù qǔ chí qǔ déng zhǒng zhǒng fán nǎo shǐ zhǒng bù néng shě
强烈地执着慧取、怖取、痴取等种种烦恼始终不能舍
qī yīn wèi wǒ pà rú guǒ yǒu rén tīng dào le tā men huì shuō pí sì wáng céng
弃。因为我怕如果有人听到了，他们会说：蟀肆王曾
jīng chí zhe xǔ duō hěn shēn de xié jiàn zuì hòu hái shì bèi shā mén jiū mó luó jiā shè
经持着许多很深的邪见，最后还是被沙门鸠摩罗伽叶
xiàng fú le nà xiē zhí zhuō suǒ yī wǒ bì xū chí zhe jiàn yù qǔ huì
降伏了那些执着。所以，我必须持着见欲取、慧、
bù chí déng qǔ yǒng yuǎn bù néng shě qī tā men
怖、痴等取，永远不能舍弃它们。」

zūn zhě shuō : 「 pí sì wáng nǐ tīng wǒ shuō zuì hòu yí ge pǐ yù nǐ
尊者说：「蟀肆王！你听我说最后一个譬喻，你
rú guǒ néng xī shōu jiù hào rú guǒ hái shì míng wán bù líng wú fá jiē shòu nà
如果能吸收就好，如果还是冥顽不灵，无法接受，那
wǒ jiù bù zài wèi nǐ shuō fǎ le pí sì bǐ fāng shuō yǒu yì zhī dà zhū shì wǔ
我就不再说为你说法了。蟀肆！比方说有一只大猪是五
bǎi zhū zhōng zhī wáng yǒu yì tiān zhè zhī zhū wáng jīng guò xiǎn nán de dào lù tú
百猪中之王。有一天，这只猪王经过险难的道路，途

zhōng hū rán yù jiàn yì zhī
中忽然遇见一只
xiōng měng de lǎo hǔ zhū
凶猛的老虎，猪
yì jiàn dào lǎo hǔ jiù dān
一见到老虎就担
xīn de xiǎng wǒ rú guǒ
心地想：我如果

yǔ tā jué dòu zhè zhī měng hǔ yí dìng huì bǎ wǒ chī le rú guǒ yīn wèi hài pà
与它决斗，这只猛虎一定会把我吃了；如果因为害怕
ér táo zǒu qīn zú men yí dìng huì qīng shì wǒ wǒ gāi zěn me bàn ne zhū xiǎng
而逃走，亲族们一定会轻视我。我该怎么办呢？猪想
bù chū miào fǎ yú shì duì lǎo hǔ shuō nǐ rú guǒ yào gēn wǒ jué dòu jiù lái
不出妙法，于是对老虎说：『你如果要跟我决斗就来
ba bù rán jiù ràng lù gěi wǒ zǒu guò qù 』
吧！不然就让路给我走过去。』

lǎo hǔ shuō hào ! jiù gēn nǐ pīn le bù ràng nǐ guò qù 』
老虎说：『好！就跟你拼了，不让你过去。』

zhū shuō lǎo hǔ nǐ děng yí xià wǒ huí qù pī shàng zǔ fù de kǎi
猪说：『老虎！你等一下，我回去披上祖父的铠
jiǎ zài lái gēn nǐ dǎ 』
甲，再来跟你打。』

zhū lì jí huí jiā jìn rù cè suǒ zài zǒng shēn tiào rù fēn duī lǐ dǎ
猪立即回家，进入厕所，再纵身跳入粪堆里打
gǔn tú dé mǎn shēn quán shì fēn biàn rán hòu lái dào lǎo hǔ miàn qián shuō nǐ
滚，涂得满身全是粪便，然后来到老虎面前说：『你
yào hé wǒ dǎ dòu xiàn zài jiù lái ba bù dòu jiù ràng wǒ guò qù 』
要和我打斗现在就来吧！不斗就让我过去。』

měng hǔ kàn jiàn chī zhū mǎn shēn dōu shì fēn biàn zhǐ shì tàn qì shuō
猛虎看见痴猪满身都是粪便，只是叹气说：

『 ài ! yuán lái nǐ de běn lǐng zhǐ shì zhè yàng ér yǐ ! wèi le bǎo hù wǒ de yá
『唉！原来你的本领只是这样而已！为了保护我的牙
chǐ wǒ cháng bù shí zá xiǎo chóng lèi suǒ yǐ gèng bù huì jiē jìn nǐ zhè zhī chòu
齿，我常不食杂小虫类，所以更不会接近你这只臭
zhū hào ba ràng nǐ guò qù bù yǔ nǐ jué dòu zhū guò qù zhī hòu
猪。好吧！让你过去，不与你决斗。』猪过去之后，
hái dé yì de xiàng lǎo hǔ chuī xū shuō hǔ nǐ yǒu sì zú wǒ yě yǒu sì
还得意地向老虎吹嘘说：『虎你有四足，我也有四
zú nǐ lái gòng wǒ dòu hé yì bù èr zǒu ? 』
足，你来共我斗，何意怖而走？』

lǎo hǔ tīng hòu yě bù xiè de shuō nǐ máo shù sēn sēn zhū chù zhōng
老虎听后，也不屑地说：『你毛竖森森，诸畜中

xià jí , zhū nǐ kě sù qù , fèn chòu bù kě kǎn
下极，猪你可速去，粪臭不可堪！』

zhè shí chí zhū bú dàn wú cǎn wú kuī , ér qiě yáng yáng dé yì de zì kuā :
这时痴猪不但无惭无愧，而且扬扬得意地自夸：

mó jié yāng èr guó , wén wǒ gòng nǐ dòu , nǐ lái gòng wǒ zhàn , hé yǐ bù ér zǒu ?
『摩竭鸯二国，闻我共你斗，你来共我战，何以怖而走？』

měng hǔ tīng le zhī hòu shuō : 『 jǔ shēn máo jiē wū , zhū nǐ chòu xūn wǒ , nǐ dòu yù qiú shèng , wǒ jīn yǔ nǐ shèng 。 』
猛虎听了之后说：『举身毛皆污，猪你臭熏我，你斗欲求胜，我今与你胜。』

zūn zhě jū mó luó jiā shè shuō dào zhè lǐ , yòu gào sù pí sī wáng shuō :
尊者鸠摩罗迦叶说到这里，又告诉婢肆王说：
「 wǒ yě xiàng nà zhī lǎo hǔ yí yàng , rú guǒ nǐ hái yī rán chí zhe jiàn yù qǔ , huī qǔ , bù qǔ , chí qǔ , shǐ zhōng bù kěn fàng xià , zhè yàng nǐ bú dàn jiāng yào zì shòu wú liàng de è guǒ , ér qiě hái huì bèi zhòng rén tǎo yàn , jiù xiàng nà měng hǔ tuì ràng , ér chí zhū què yǐ wéi zì jǐ yǐ jīng dǎ le shèng zhàng yí yàng 。 」
我也像那只老虎一样，如果你还依然持着见欲取、恚取、怖取、痴取，始终不肯放下，这样你不但将要自受无量的恶果，而且还会被众人讨厌，就像那猛虎退让，而痴猪却以为自己已经打了胜仗一样。」
pí sī wáng tīng hòu , biàn huān xǐ fèng shòu , gāi yī sān bǎo , zhì xīn kěn qiú wú shàng miào zhì 。
婢肆王听后，便欢喜奉受，皈依三宝，至心恳求无上妙智。

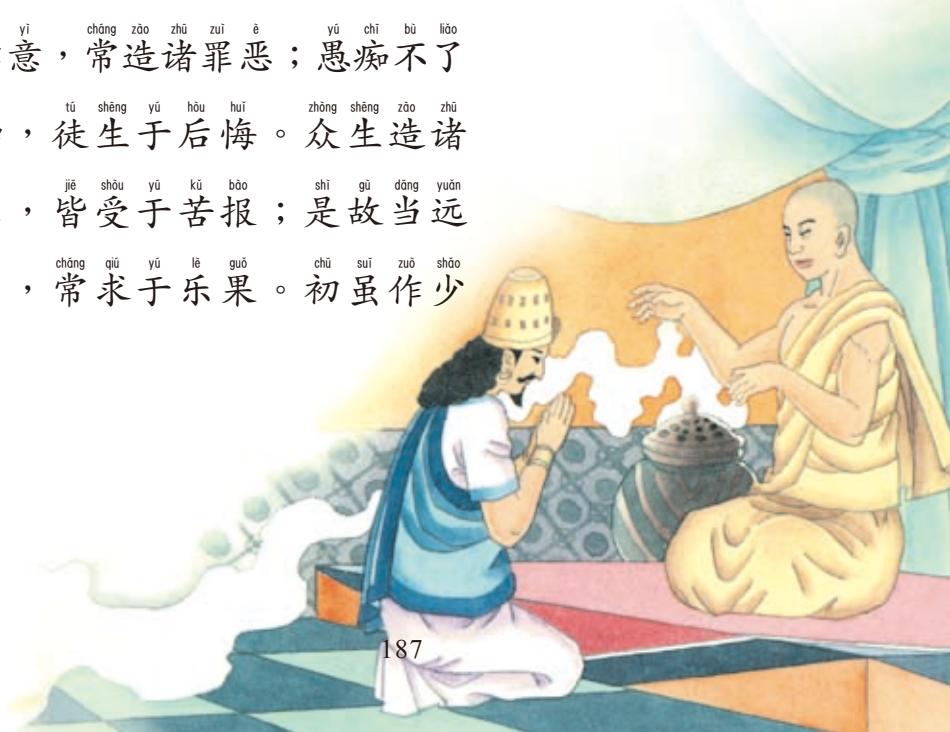
(以上事见《中阿含经》卷十六——婢肆王经)

xiàn zài yǒu wài dào jiǎ tuō fó jiào mì zōng de míng yì , mào chēng wéi 「 huó fó 」 jí 「 jīn gāng shàng shī 」 , wàng zì chuān zhuó rú lái fǎ yī , kǒu chū sì è yán , xīn huái jí è xié jiàn , zhā yán shén tōng yǐ kuàng huò shì jiān rén : yī bù shùn
现在有外道假托佛教密宗的名义，冒称为「活佛」及「金刚上师」，妄自穿着如来法衣，口出四恶言，心怀极恶邪见，诈言神通以诳惑世间人：一不顺

yì biān zì yì yì jīn gāng nù mù mǎn mǎ bú duàn bàng fó qī sēng bèi
 意，便恣意以『金刚怒目』谩骂，不断谤佛欺僧。被
 zhè ge yāo mó mǎ rú de rén wǎng wǎng bù yǔ tā yì bān jiàn shí bù lǐ tā
 这个妖魔骂辱的人，往往不与他一般见识，不理他，
 jiù xiàng měng hǔ ràng chī zhū dé shèng yí yàng yīn wèi tā men dōu shēn zhī yīn guo yè bào
 就像猛虎让痴猪得胜一样。因为他们都深知因果业报
 rú yǐng suí xíng zì zuò zì shòu
 如影随形，自作自受。

zhèng fǎ niàn hǔ jīng juàn liù fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō: 「rú
 《正法念虎经》卷六，佛陀告诉诸比丘说：「如
 shì zuì yè zuò shí xǐ xiào dé yāng bào shí hào kū ér shòu ěr shí shì zūn
 是罪业，作时喜笑，得殃报时，号哭而受。尔时世尊
 ér shuō gǔ yán: chī xīn ní ní yú zhù yú ài shě zhái zuò yè shí xǐ xiào,
 而说偈言：痴心弥泥鱼，住于爱舍宅，作业时喜笑，
 shòu kǔ shí hào kū
 受苦时号哭。」

zhū fǎ jí yào jīng juàn liù shuō zuì pǐn dì shí wǔ shuō: 「wèi yóu bǐ
 《诸法集要经》卷六说罪品第十五说：「谓由彼
 zuò yì cháng zào zhū zuì è yú chī bù liǎo
 作意，常造诸罪恶；愚痴不了
 zhī tú shēng yú hòu huī zhòng shēng zào zhū
 知，徒生于后悔。众生造诸
 zuì jiē shòu yú kǔ bào shì gù dāng yuǎn
 罪，皆受于苦报；是故当远
 lí cháng qiú yú lè guo chū suī zuò shǎo
 离，常求于乐果。初虽作少

zuì hòu zé duò xiǎn dào ; yóu chí fù bī xīn chū yī ér fù zào xiǎo zuì bù
 罪，后则堕险道；由痴覆彼心，出已而复造。小罪不
 fáng hù , jiē wéi dì yù yīn ; pǐ rú wēi shǎo huǒ , néng shāo yú shān lín yóu zuì
 防护，皆为地狱因；譬如微少火，能烧于山林。由罪
 shēng è qū , shòu jí zhòng kǔ nǎo ; bǐ yú jǐ rú yuān , hé néng dé jì jìng ruò
 生恶趣，受极重苦恼；彼于己如冤，何能得寂静？若
 rén zào zhū zuì , zé wú yǒu shǎo lè ; ruò yào qiú lè zhě , dāng xiū zhū shàn xíng 。
 人造诸罪，则无有少乐；若乐求乐者，当修诸善行。

zuò shàn chēng shàn zài ; zào è jiē qīng huǐ ; xiū fú nǎi wéi nán , yú zuì hé
 作善称善哉！造恶皆轻毁；修福乃为难，于罪何
 róng yì ? ruò jiàn zào fēi fǎ , shēng liè xīn suí xǐ ; yóu bǐ wú zhì gù , shòu kǔ
 容易？若见造非法，生劣心随喜；由彼无智故，受苦
 fù guò shì 。 ruò rén zào zhòng zuì , jī jí zhū guǒ bào ; shì kǔ nán kān rěn , yú
 复过是。若人造众罪，积集诸果报；是苦难堪任，于
 è bù yīng zuò 。 yóu zào zhòng è gù , dìng shòu qí è bào ; shì gù dāng yuǎn lí ,
 恶不应作。由造众恶故，定受其恶报；是故当远离，
 bú zuò zé wú jiù 。 ruò bú bù zhū zuì , zé xí jìn è yǒu yóu zì zào zuò
 不作则无咎。若不怖诸罪，则习近恶友，由自造作
 gù , gǎn guǒ fēi tā shòu 。
 故，感果非他受。

xíng shàn zhāo shàn guǒ , zuò è shòu è bào , ruò zào zhòng zuì zhě , yú shàn zé
 行善招善果，作恶受恶报，若造众罪者，于善则
 wú yǒu 。 ruò rén zhuó xié jiàn , zhǎn zhuǎn shēng zhū zuì , suī dāo zhàng huǒ kēng , wú yǔ
 无有。若人着邪见，辗转生诸罪，虽刀杖火坑，无与
 bǐ xiāng sī 。 cóng wú shǐ jié lái , zuò shàn dé lè bào , ruò zào bǐ è yīn , dìng
 彼相似。从无始劫来，作善得乐报，若造彼恶因，定
 huò yú kǔ guǒ 。
 获于苦果。」

shī yuē : 「 zhú lì tān míng mǎn shì jiān , jīn gāng jiàn zhuàng yì xīn hán 。
 诗曰：「逐利贪名满世间，金刚见状亦心寒。」

wú jīn quàn qǐng xiū yīn shì , mò fǎng chí zhū ré huò duān 。
 吾今劝请修因士，莫仿痴猪惹祸端。」

fǎ shī hóng zhèng dào yè bào yě nán táo
 法师弘正道 业报也难逃

诗曰

五逆无间地狱因，出家修道亦沉沦；
 发心造浴功能大，罪灭生天断苦辛。

cóng qián shī jiā shī zūn zài zhī yuán jīng shě shuō fǎ shí shě wèi chéng zhōng yǒu yī
 从前释迦世尊在祇园精舍说法时，舍卫城中有一个
 gè zhǎng zhě jié hūn hòu yǔ qī gòng shēng yī ge nán hái zhǎng zhě wèi le yǎng jiā huó
 长者，结婚后与妻共生一个男孩。长者为了养家活
 kǒu yú shì jué dìng chū guó zuò mào yì bú xìng què zài hǎi zhōng yù nán 。
 口，于是决定出国做贸易，不幸却在海中遇难。

zhǎng zhě de yí shuāng xīn kǔ yāng yù ér zǐ zhǎng dà yǒu yī tiān zhǎng zhě zǐ
 长者的遗孀辛苦养育儿子长大，有一天，长者子
 hé qí tā tóng zǐ xiāng suí dào lìng yī zhǎng zhě jiā yóu wán nà wèi zhǎng zhě jiā yǒu yī
 和其他童子相随到另一长者家游玩，那位长者家有一个
 gè xiǎo jiě kàn jiàn zhǎng zhě zǐ shí biàn yǐ huā mǎn
 小姐看见长者子时，便以花鬘
 zhì gěi tā 。
 掷给他。

zhè shí tóng zǐ men wèn zhǎng zhě zǐ shuō : 「 nǐ hé zhè ge xiǎo jiě yǒu yuē huì
这时童子们问长者子说：「你和这个小姐有约会
ma
吗？」

zhǎng zhě zǐ huí dá shuō : 「 yǒu ! 」
长者子回答说：「有！」

tóng zǐ men jí quǎn tā shuō : 「 zhè ge zhǎng zhě xìng qíng fēi cháng xiōng è , tā
童子们急劝他说：「这个长者性情非常凶恶，他
ruò zhī dào nǐ hé tā de nǚ ér yǒu chāo yǒu yì de xíng wéi , tā jué bù huì fàng guò
若知道你和他的女儿有超友谊的行为，他决不会放过
nǐ de 。 nǐ qiān wàn bù yào zuò zhè jiàn shì , yǐ miǎn zì zhǎo zuì shòu 。 」 tóng zǐ
你的。你千万不要做这件事，以免自找罪受。」童子
men hái tè bié wèi tā shǒu hù le yī zhěng tiān , bù ràng zhǎng zhě zǐ zuò fēi fǎ shì ,
们还特别为他守护了一整天，不让长者子做非法事，
rán hòu gēn suí tā huí jiā 。
然后跟随他回家。

nà xiē tóng zǐ men mì mì duì zhǎng zhě de fù shuāng shuō : 「 bó mǔ ! nín de
那些童子们秘密对长者的妇孀说：「伯母！您的
ér zi hé mǒu zhǎng zhě de nǚ ér yuē huì , kě néng huì yǒu guò yú qīn mì de xíng
儿子和某长者的女儿约会，可能会有过于亲密的行
wéi , wǒ men yǐ wèi tā quǎn jiě , tā sì hū bù kěn cǎi nǎ 。 wǒ men xiān zài yào
为，我们已为他劝解，他似乎不肯采纳。我们现在要
huí jiā le , jīn yè jìng qǐng bó mǔ zhùyì , bù yào ràng tā chū mén ! 」
回家了，今夜敬请伯母注意，不要让他出门！」

tóng zǐ men huí jiā zhī hòu , zhè ge tóng zǐ de mǔ qīn jí lìng tā huí fáng xiū
童子们回家之后，这个童子的母亲即令他回房休
xiū , bìng zài fáng zhōng ān zhì biǎn qì tuǒ dāng , yòu bǎ zì jǐ shuì de chuáng pù bān lái
息，并在房中安置便器妥当，又把自己睡的床铺搬来
dāng zài ér zi de fáng mén kǒu 。 dào le bàn yè shí , ér zi jiào shuō : 「 mā
挡在儿子的房门口。到了半夜时，儿子叫说：「妈
ma ! gěi wǒ kāi mén , wǒ yào dào wài miàn xiǎo biàn 。 」
妈！给我开门，我要到外面小便。」

mǔ qīn shuō : 「 wǒ yǐ fàng le biǎn qì zài fáng zhōng , nǐ zài fáng lǐ xiǎo biàn
母亲说：「我已放了便器在房中，你在房里小便

jiù kě yǐ le bú bì chū lái 。 」 guò le yī huī ér tā de ér zǐ yòu
 就可以了，不必出来。」过了一会儿，他的儿子又
 jiào : 「 mā ma gěi wǒ kāi mén 。 」 tā de mǔ qīn réng rán bù kěn gěi tā kāi
 叫：「妈妈！给我开门。」他的母亲仍然不肯给他开
 mén , zhè shí tā biàn dà fā chēn nù 。
 门，这时他便大发瞋怒。

qí mǔ shuō : 「 nǐ yào qù de dì fāng wǒ zǎo jiù zhī dào , wǒ shì wèi nǐ
 其母说：「你要去的地方我早就知道，我是为你
 hǎo , kǎo lǜ nǐ de ān wēi 。 wǒ níng yuàn zài zhè lǐ sǐ qù , yě jué dìng bù ràng
 好，考虑你的安危。我宁愿在这里死去，也决定不让
 nǐ qù zuò huài shì 。 」
 你去作坏事。」

fān shì yǔ huǒ rǎn xīn de rén dōu shì wú è bù zuò , bù bì è yè ; tā
 凡是欲火染心的人都是无恶不作，不避恶业；她
 de ér zǐ yīn cǐ bá jiàn shā sǐ mǔ qīn , rán hòu qián wǎng zhǎng zhě jiā zhōng qù zhǎo nà
 的儿子因此拔剑杀死母亲，然后前往长者家中去找那
 wèi xiǎo jiě 。 dàn dāng tā jiàn dào xiǎo jiě shí , jìng
 位小姐。但当他见到小姐时，竟
 hài pà dé quán shēn fā dǒu 。
 害怕得全身发抖。

xiǎo jiě duì zhǎng zhě zǐ shuō : 「 nǐ bú yào
 小姐对长者子说：「你不要

hài pà , zhè lǐ zhǐ yǒu wǒ yī rén zhù ér yǐ !
害怕，这里只有我一人住而已！」

「xiǎo jiě wǒ yǐ wéi nǐ shā sǐ wǒ de mǔ qīn 。
「小姐！我已为你杀死我的母亲。」

「shì nǐ de qīn shēng mǔ qīn ma ?
「是你的亲生母亲吗？」

「shì ! shì shēng wǒ de mǔ qīn 。
「是！是生我的母亲。」

zhǎng zhě nǚ xīn xiǎng : 「 zhè ge rén chēn nù xiōng è , lián zì jǐ de shēng mǔ
长者女心想：「这个人瞋怒凶恶，连自己的生母
dōu huì shā sǐ , hé kuàng wǒ shì bié rén ? zhǎng zhě nǚ bù dòng shēng sè de bǎ tā
都会杀死，何况我是别人？」长者女不动声色地把他

liú zài fáng lǐ , rán hòu dú zì shàng lóu dà hǎn zhuō zéi 。 tóng zǐ tīng le hòu , lì
留在房里，然后独自上楼大喊捉贼。童子听了后，立
jí qián shēn cōng shuǐ gōu zhōng táo chū 。 tā huí dào zì jǐ jiā lǐ , bǎ jiàn shuāi zài dì
即潜身从水沟中逃出。他回到自己家里，把剑摔在地

shàng , gāo shēng jiào hǎn shuō : 「 zéi shā sǐ wǒ de mǔ qīn ! zéi shā sǐ wǒ de mǔ
上，高声叫喊说：「贼杀死我的母亲！贼杀死我的母
qīn ! 」 zhī hòu biàn yī shì fǎ wéi mǔ qīn huǒ zàng 。
亲！」之后便依世法为母亲火葬。

tóng zǐ zài zàng mǔ zhī hòu , shēn shēn de wéi zì jǐ zǎo le shā mǔ de jí zhòng
童子在葬母之后，深深地为自己造了杀母的极重
nǐ zuì hòu huǐ , tā xīn huái yōu jù de xiàng gè chù dǎ tīng yǒu guān xiū dào xiāo zuì de
逆罪后悔，他心怀忧惧地向各处打听有关修道消罪
fāng fǎ 。
方法。

yǒu de wài dào yào tā yòng měng huǒ fén shāo zì shēn , yǐ miè zhòng zuì ; yě yǒu
有的外道要他用猛火焚烧自身，以灭重罪；也有
wài dào shuō pá shàng gāo yán wǎng xià tiào , kě yǐ xiāo miè zhòng zuì ; hái yǒu wài dào
外道说爬上高岩往下跳，可以消灭重罪；还有外道

shuō : 「 tóu hé zì shā , jiù néng miè chú zì shēn suǒ zuò è yè zhòng zuì 。 」 líng
说：「投河自杀，就能灭除自身所作恶业重罪。」另

wài yě yǒu wài dào shuō zào zuò è yè de rén , zhǐ yào néng fā xīn zì shā , jiù néng
外也有外道说造作恶业的人，只要能发心自杀，就能

xiāo miè jí è zhòng zuì tóng zǐ fāng wèn xǔ duō wài dào xíng zhě de jié guǒ suǒ tīng
消灭极恶重罪。童子访问许多外道行者的结果，所听

dào de miè zuì fāng fá quán bù dōu yào zì shā méi yǒu qí tā chū lù kě xíng
到的灭罪方法，全部都要自杀，没有其他出路可行；

rán ér tā què bù yuàn yì sǐ hòu lái tā dào le shì duō lín sēng zhòng de zhù
然而，他却不愿意死。后来，他到了逝多林僧众的住

chù tīng jiàn bī qiū sòng jīng qí zhōng tā tīng dào le yí jù jī
处，听见比丘诵经，其中他听到了一句偈：「若人作

è yè xiū shàn ér néng miè bǐ néng zhào shì jiān rú rì chū yún yì。」
恶业，修善而能灭，彼能照世间，如日出云翳。」

tóng zǐ xīn lǐ xiǎng fó jiào sēng zhòng yǒu chú zuì fǎ wǒ jīn yīng dāng chū jiā
童子心里想：佛教僧众有除罪法，我今应当出家

xiū xí shàn yè yǐ chú miè shā mǔ zhòng zuì yú shì jí bǐng gāo bǐ qiū shuō
修习善业，以除灭杀母重罪。于是即禀告比丘说：

「shèng zhě wǒ xiǎng yào chū jiā xiū xíng jìng qǐng cí bēi āi mǐn dù wǒ chū
「圣者！我想要出家修行，敬请慈悲哀愍度我出

jiā。」 bī qiū biàn wèi tā tī dú chū jiā bìng shòu bī qiū jù zú jiè。
家。」比丘便为他剃度出家，并受比丘具足戒。

tóng zǐ chū jiā zhī hòu měi rì jīng qín yán jiū jīng
童子出家之后，每日精勤研究经、

lǜ lùn sān zàng jiào diǎn bù jiǔ jí jīng tōng yī qiè fó fǎ
律、论三藏教典，不久即精通一切佛法，

biàn cái wú ài , shàn néng lùn dá 。
辩才无碍，善能论答。

yǒu yī wèi bī qiū kàn jiàn tā fēi cháng yòng gōng , jí qǐng wèn tā shuō : 「 fǎ
shī ! nín wèi shén me zhè yàng jīng qín kǔ xíng xiū chí , yǒu shén me yuàn wàng ? 」
有一位比丘看见他非常用功，即请问他说：「法
师！您为什么这样精勤苦行修持，有什么愿望？」

fǎ shī gào sù bī qiū shuō : 「 wǒ wèi xiāo miè zhòng zuì cái zhè yàng kǔ xíng xiū
chí 。 」
法师告诉比丘说：「我为消灭重罪才这样苦行修
持。」

fǎ shī , nín céng zuò shén me zhòng zuì , yào qiú miè chú ? 」
「法师，您曾作什么重罪，要求灭除？」

「 shā mǔ 。 」
「杀母。」

「 shì qīn shēng mǔ ? huò shì rǔ mǔ ? 」
「是亲生母？或是乳母？」

「 shì qīn shēng mǔ 。 」
「是亲生母。」

bī qiū men jiù bǎ tā shā mǔ wèi zuì chū jiā dāng fǎ shī zhè jiàn shì , gōng xiàng
fó tuó bǐng gào 。
比丘们就把他杀母畏罪出家当法师这件事，恭向
佛陀禀告。

shì zūn tīng le , lì jí gào sù bī qiū men shuō : 「 rú guǒ yǒu rén shā hài
fù mǔ , ér hòu lái qiú chū jiā , ràng zhè zhǒng zào zuò nì zuì de rén chū le jiā ,
huì pò huài fó fǎ , bì xū gǎn tā chū qù , bù xǔ tā zhù zài sēng tuán zhōng 。 cóng
jīn yǐ hòu zài wǒ fǎ lǜ zhōng , rú yǒu rén lái qiú chū jiā , bì xū wèn tā shì fǒu
céng shā hài fù mǔ děng , ruò bù xiān guò wèn ér ràng tā chū jiā , jiù fàn yuè fǎ
zuì 。 」 bī qiū men jiù yī fǎ bīn qī zhè wèi céng jīng shā mǔ de fǎ shī 。 tā bèi
世尊听了，立即告诉比丘们说：「如果有人杀害
父母，而后来求出家，让这种造作逆罪的人出了家，
会破坏佛法，必须赶他出去，不许他住在僧团中。从
今以后在我法律中，如有人来求出家，必须问他是否
曾杀害父母等，若不先过问而让他出家，就犯越法
罪。」比丘们就依法摒弃这位曾经杀母的法师。他被

zhòng sēng gǎn zǒu zhī hòu yòu bù yuàn huán sù zhǐ hǎo yuǎn qù biān jìng zhǎo dì fāng
 众僧赶走之后，又不愿还俗，只好远去边境找地方
 zhù
 住。

zhè wèi bèi bīn de fǎ shī zài biān jìng shuō fǎ dù zhòng yóu yú tā de zhì huì
 这位被摈的法师在边境说法度众，由于他的智慧
 biàn cái wú ài dù huà yí ge zhǎng zhě fā xīn xìn fó zhè wèi zhǎng zhě fēi cháng gōng
 辩才无碍，渡化一个长者发心信佛，这位长者非常恭
 jìng fǎ shī wèi tā jiàn zào yí zuò fó sì fǎ shī jiù zài zhè sì zhōng jiǎng yǎn fó
 敬法师，为他建造一座佛寺，法师就在这寺中讲演佛
 fǎ yú shì zhū fāng sēng zhòng yún jí lái
 法，于是诸方僧众云集，来
 tīng fǎ shī shuō fǎ tā de tú zhòng hěn duō
 听法师说法，他的徒众很多
 dōu shì zhèng dé ā luó hàn guó de shèng rén
 都是证得阿罗汉果的圣人。

hòu lái yǒu yí tiān fǎ shī shēn huān
 后来有一天，法师身患
 jí bìng yǐ zhǒng zhǒng yào cǎo liáo zhì jūn bù
 疾病，以种种药草疗治均不
 chāi yù bìng qíng jiàn jiàn yán zhòng zì zhī
 痊愈，病情渐渐严重，自知

yú mìng wú jǐ jì gào sù dì zǐ shuō qǐng wèi wǒ zào yù shì zhū dì
余命无几，即告诉弟子说：「请为我造浴室。」诸弟
zǐ yī zhào fǎ shī de zhǐ shǐ zào le yù shì zuì hòu fǎ shī shuō jì
子依照法师的指示，造了浴室。最后法师说偈：「积
jù jiē xiāo sǎn chóng gāo bì duò luò hē huì zhōng bié lí yǒu mìng xiǎn guī
聚皆消散，崇高必堕落，合会终别离，有命咸归
sǐ
死。」

zài shuō wán jì hòu tā jiù shì shǐ le bìng qiè lǐ kè duò wú jiàn dì
在说完偈后，他就逝世了，并且立刻堕无间地
yù tā nà xiē zhēng dé ā luó hàn guǒ de dì zǐ xiǎng zhī dào shī fu tóu shēng hé
狱。他那些证得阿罗汉果的弟子想知道师父投生何
chù biàn rù dìng diàn guān kě shì biàn guān tiān jiè rén jiān páng shēng shèn zhì
处？便入定谛观。可是遍观天界、人间、旁生、甚至

è guǐ dào dōu zhǎo bú dào zuì hòu zhōng yú
饿鬼道都找不到。最后终于
zài ā bí dì yù zhōng zhǎo dào le 。
在阿鼻地狱中找到了。

zhèng shèng guǒ de dì zǐ men xīn shēng yí
证圣果的弟子们心生疑

huò qīn jiāo shī shēng qián chí jiè jǐn yán
惑：亲教师生前持戒谨严，

bó xué duō wén yī fó fǎ shè shòu zhòng shēng wèi hé duò yú wú jiàn dì yù dào
 博学多闻，以佛法摄受众生，为何堕于无间地狱？到
 dī shī fù zài wèi chū jiā qián céng zuò shén me yàng de è yè tā men yòu zài cì
 底师父在未出家前，曾作什么样的恶业？他们又再次
 rù dìng guān chá yú shì kàn jiàn shī fù guò qù zài jiā shí céng shā sǐ tā de mǔ
 入定观察，于是看见师父过去在家时，曾杀死他的母
 qīn yīn cǐ duò rù wú jiàn dì yù 。
 亲，因此堕入无间地狱。

zhè wèi céng shā guò mǔ qīn de fǎ shī zài dì yù zhōng bèi měng huǒ bī shēn
 这位曾杀过母亲的法师在地狱中，被猛火逼身，
 yì xiǎng jiāng shì suǒ zào yǔ shì suī dà jiào shuō yǔ shì yǔ shì chì rè
 意想将是所造浴室，遂大叫说：「浴室！浴室！炽热
 méng huǒ bǎ wǒ shāo dé tòng kǔ jí le !
 猛火，把我烧得痛苦极了！」

shǒu mén yù zú biàn yǐ jīn gāng chǔ dá tā de tóu gào sù tā shuō bǎo
 守门狱卒便以金刚杵打他的头，告诉他说：「薄
 fú zuì rén a zhè lǐ shì wú jiàn dì yù nǐ zěn me shuō shì yǔ shì ?
 福罪人啊！这里是无间地狱，你怎么说是浴室？」

fǎ shī zài dì yù zhōng bèi yù zú yǐ chǔ dá tóu de shí hòu biàn fā shān
 法师在地狱中被狱卒以杵打头的时候，便发善
 xīn kěn qiú fó tuó cí bēi jiā chí suí jí biàn mìng zhōng wǎng shēng sì tiān wáng tiān
 心，恳求佛陀慈悲加持，随即便命终，往生四天王天
 gōng wéi tiān rén 。
 宫为天人。

fán shēng tiān de rén zài chū shēng shí dōu huì qǐ sān zhǒng xīn niàn :
 凡生天的人在初生时，都会起三种心念：

yī wǒ cóng hé chù lái ?
 一、我从何处来？

èr jīn shēng zài hé chù ?
 二、今生在何处？

sān shén me yīn yuán lái shēng cǐ chù ?
 三、什么因缘来生此处？

tā xiǎng le zhī hòu jiù yǐ shén tōng guān chá yú shì jiàn zì jǐ cóng wú jiàn
 他想了之后，就以神通观察，于是见自己从无间

dī yù sǐ ér lái shēng sì tiān wáng tiān yīn wèi zào yù shì xǐ yǔ bī qiū
地狱死，而来生四天王天，因为造浴室，洗浴比丘

shēn chéng zhè fú lì ér shēng zài zhè tiān shàng zhè shí tiān zǐ fǎ shī xiǎng
身，乘这福力而生在这天上。这时天子（法师）想：

yīn wèi shì zūn shàn fāng biàn fǎ mén lìng wǒ shēng tiān wǒ xiàn zài yīng dāng qiān wǎng qīn
因为世尊善方便法门，令我生天，我现在应当前往亲

jìn gòng yǎng shì zūn yǐ bào fó ēn tā yīn tiān fú lì zì rán ér yǒu zhòng bǎo
近供养世尊，以报佛恩。他因天福力，自然而有众宝

yīng luò zhuāng yán mǎn shēn jiū zài chū yè shí fēn shēn fāng guāng míng pǔ zhào zhī yuán
瓔珞，庄严满身，就在初夜时分，身放光明普照祇园

jīng shě lái dào fó tuó zuò qián dǐng lǐ shì zūn tā yòng zhòng sè miào huā sǎn zài
精舍，来到佛陀座前，顶礼世尊，他用众色妙花散在

fó dǐng shàng huā duō de lái jí guò yú xī shàng tiān zǐ zuò zhǒng zhǒng gōng jīng gòng yǎng
佛顶上，花多得累积过于膝上。天子作种种恭敬供养

fó tuó zhī hòu jiù zuò zài fó tuó zuò qián gōng líng fó tuó shuō fǎ
佛陀之后，就坐在佛陀座前恭聆佛陀说法。

shì zūn wèi tiān zǐ xuān shuō sì shèng dì fǎ tiān zǐ jí shí zhèng dé chū guó shèng
世尊为天子宣说四圣谛法，天子即时证得初果圣

dào lì jí shuō jiǎ wǒ yóu rǎn yù shēn guò huàn duò yú wú jiān dì yù
道，立即说偈：「我由染欲深过患，堕于无间地狱

zhōng méng fó ēn lì dé shēng tiān fù lìng zhèng dé niè pán dào wǒ yóu yī zhǐ jìng
中，蒙佛恩力得生天，复令证得涅槃道。我由依止净

fǎ yǎn yǒng tuō lún huí zhū è qù jí bǐ wèi lái shēng sǐ liú dé zhì jì jìng
法眼，永脱轮回诸恶趣，及彼未来生死流，得至寂静

pú tí àn wǒ jīn dé jiàn nǐ zhǔ bǎi qiān shēng zhōng nán zhí yù shàn chāo shēng
菩提岸。我今得见牟尼主，百千生中难值遇，善超生

lǎo bìng kǔ yīn yīng shòu shì jiān guǎng gòng yǎng chí bǎo yīng luò yǐ fèng xiàn hé zhǎng
老病苦因，应受世间广供养。持宝瓔珞以奉献，合掌

yòu rào yǐ xīn qīng gù wǒ dǐng lǐ èr zú zūn néng shǐ rén tiān shēng jué wù
右绕以忻庆，故我顶礼二足尊，能使人天生觉悟。」

tiān zǐ shuō jiǎ hòu lǐ xiè fó tuó jí huí tiān gōng
天子说偈后，礼谢佛陀，即回天宫。

fǎ shī de shàng shǒu dì zǐ shì ā luó hàn dāng tiān yǒu shī zhǔ lái sì shè zhāi
法师的上首弟子是阿罗汉，当天有施主来寺设斋

gòng sēng   jiù zài shòu gōng yǎng zhī shí   tā de xiǎo dì zǐ jī qǔ jǐng zhōng xīn jìng shuǐ
 供僧，就在受供养之时，他的小弟子汲取井中新净
 chéng zài bō zhōng   shàng zuò jiē shòu zhè gòng shuǐ   yòng zhǐ tóu chù mō jìng shuǐ   jué de
 盛在钵中，上座接受这供水，用指头触摸净水，觉得
 zhè shuǐ jí qīng liáng   hū rán xiǎng qǐ zì jǐ de shī fu què zài wú jiàn dì yù yǐn jí
 这水极清凉，忽然想起自己的师父却在无间地狱饮极
 rè de róng tóng zhī   tā zhè yàng xiǎng le zhī hòu   biàn zài guān dì yù   kě shì
 热的镕铜汁。他这样想了之后，便再观地狱，可是
 biàn guān dōu bú jiàn tā de shī fu   yòu guān chá rén jiān   páng shēng   è guǐ děng dōu
 遍观都不见他的师父，又观察人间、旁生、饿鬼等都
 bú jiàn shī fu de zōng yǐng   yòu zài guān tiān shàng   zhōng yú kàn jiàn shī fu shēng zài sì
 不见师父的踪影，又再观天上，终于看见师父生在四
 tiān wáng tiān gōng   ér qiě yǐ zài fó suǒ   zhèng le chū guǒ   zhè shí tā xīn wèi de
 天王天宫，而且已在佛所，证了初果。这时他欣慰地
 wēi xiào shuō : 「 shì fó   shì fǎ   shì sēng   dà jìng miào shì bù kě sī yì ,
 微笑说：「是佛、是法、是僧，大净妙事不可思议，
 zhè jí zhòng zuì duò zài wú jiàn dì yù de rén   jìng néng yīn shū shèng gōng dé ér néng dé
 这极重罪堕在无间地狱的人，竟能因殊胜功德而能得
 shēng tiān shàng
 生天上。」

zhè shí xíng shuǐ zhě   (xiǎo dì zǐ)   kàn jiàn zūn zhě fēi cháng gāo xìng de yàng
 这时行水者（小弟子）看见尊者非常高兴的样子，
 zì   jí qǐng wèn tā shuō : 「 shī fu a   nín shì yīn wéi wú bǎ chā sǐ   nín
 即请问他说：「师父啊！您是因为邬把叉死，您
 dé wéi shàng zuò ér huān xǐ de xiào ma ? 」
 得为上座而欢喜地笑吗？」

zūn zhě gào sù dì zǐ shuō : 「 nǐ wèn de bú shì shí
 尊者告诉弟子说：「你问得不是时
 hòu   rú zài sēng zhòng jí huì shí   nǐ zhè yàng wèn   wǒ yī
 候，如在僧众集会时，你这样问，我一
 dīng huì dá fù nǐ zhè ge wèn tí 。 」
 定会答复你这个问题。」

hòu lái yǒu yí cì   bī qiū sēng zhòng jí huì   nà wèi xiǎo dì zǐ jiù zài dà
 后来有一次，比丘僧众集会，那位小弟子就在大

zhòng zhōng qǐng wèn zūn zhě shuō : 「 dà dé ! wǒ qián cì kàn jiàn nín huān xǐ ér xiào ,
 众中请问尊者说：「大德！我前次看见您欢喜而笑，
 shì yīn wèi wú bǎ chā sǐ , nín kě dāng shàng zuò ér huān xǐ ma ? 」
 是因为邬把叉死，您可当上座而欢喜吗？」

zūn zhě jiù bǎ tā de shī fu wèi chū jiā qián shā mǔ , qù shì hòu duò wú jiān
 尊者就把他的师父未出家前杀母，去世后堕无间
 dì yù , yīn zào yù shì de gōng dé zhàng fó jiā chí , ér dé wǎng shēng sì tiān wáng tiān
 地狱，因造浴室的功德仗佛加持，而得往生四天王天
 gōng wéi tiān rén , suí hòu yòu zài fó qián wén fǎ dé zhèng chū guǒ shèng dào zhè jiàn shì gào
 宫为天人，随后又在佛前闻法得证初果圣道这件事告
 sù dà zhòng 。 zhǔ dì zǐ tīng hòu jiē dà huān xǐ , jūn chēng yáng zàn tàn fó fǎ sēng sān
 诉大众。诸弟子听后皆大欢喜，均称扬赞叹佛法僧三
 bǎo , shì dà shèng lì , zhēn wéi shì jiān wú shàng fú tián 。
 宝，是大胜利，真为世间无上福田。

（事见《根本说一切有部毗奈耶出家事》卷四、

《福盖正行所集经》卷五）

dà shèng dà jí dì zàng shí lún jīng juàn sān , fó tuó gào sù dà fàn tiān
 《大乘大集地藏十轮经》卷三，佛陀告诉大梵天
 wáng shuō : 「 yǒu wú wú jiān dà zuì è yè , hé déng wéi wǔ ? yī zhě gù sī shā
 王说：「有五无间大罪恶业，何等为五？一者故思杀
 fù , èr zhě gù sī shā mǔ , sān zhě gù sī shā ā luó hàn , sì zhě dǎo jiàn pò
 父。二者故思杀母。三者故思杀阿罗汉。四者倒见破
 shēng wén sēng , wǔ zhě è xīn chū fó shēn xiě , rú shì wǔ zhǒng , míng wéi wú jiān dà
 声闻僧。五者恶心出佛身血。如是五种，名为无间大
 zuì è yè , ruò rén yú cǐ wú wú jiān zhōng , suí zào yī zhǒng bù hé chū jiā jí wù
 罪恶业，若人于此五无间中，随造一种不合出家及受
 jù jiè 。 ruò lìng chū jiā huò shòu jù jiè , shī biàn fàn zuì , bǐ yīng qū bīn lìng chū
 具戒。若令出家或受具戒，师便犯罪，彼应驱摈令出
 wó fǎ (hòu lüè) 。
 我法（后略）。

ruò fù yǒu rén yú zhū rú lái suǒ shuō zhèng fǎ , huò shēng wén shèng xiāng yīng zhèng
 若复有人于诸如来所说正法，或声闻乘相应正

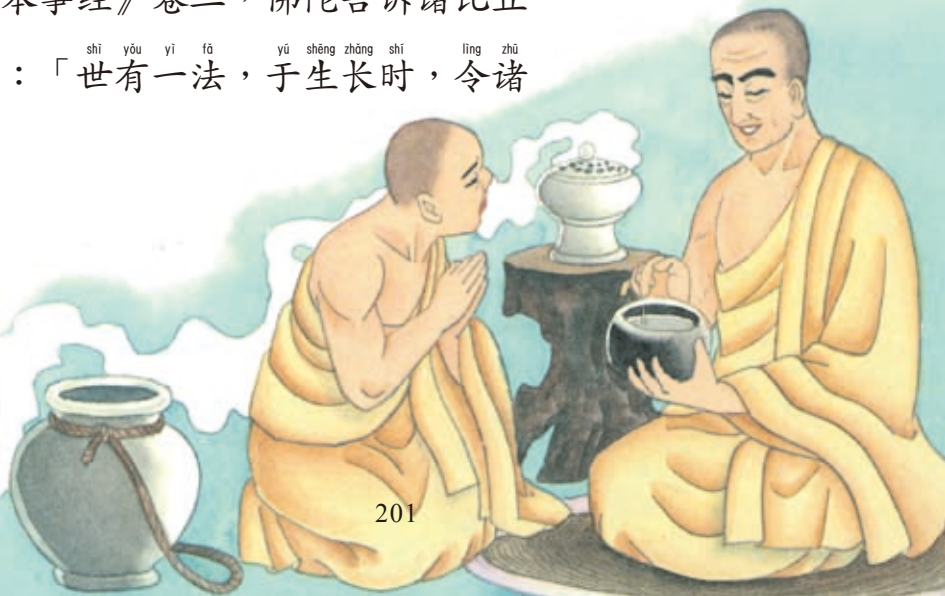

fǎ huò dú jué shèng xiāng yīng zhèng fǎ huò shì dà shèng xiāng yīng zhèng fǎ fēi bàng zhē
 法，或独觉乘相应正法，或是大乘相应正法，诽谤遮
 zhǐ zì bú xìn shòu lìng tā yàn bèi zhàng ài tā rén dú sòng shū xiě xià
 止，自不信受，令他厌背，障碍他人读诵、书写，下
 zhì liú nán yī sòng zhèng fǎ rú shì míng wéi fēi gēn běn zuì yì fēi wú jiàn ér
 至留难一颂正法，如是名为非根本罪，亦非无间，而
 shēng jí zhòng dà zuì è yè jìn wú jiàn zuì chāo wú jiàn dà zuì zhōng
 生极重大罪恶业，近无间罪（超无间大罪——中
 lüè）。cǐ èr zhǒng rén wú wú jiàn jí huǐ bàng sān bǎo xí xíng pò huǐ zhèng fǎ
 略）。此二种人（五无间及毁谤三宝）习行破毁正法
 yǎn xíng xí xíng yīn miè zhèng fǎ dēng xíng xí xíng duàn jué sān bǎo zhǒng xíng lìng zhū
 眼行，习行隐灭正法灯行，习行断绝三宝种行，令诸
 tiān rén xí xíng wú yì wú lì kǔ xíng duò zhū è qū cǐ èr zhǒng rén zì
 天、人习行无义、无利苦行，堕诸恶趣。此二种人自
 bàng zhèng fǎ huǐ zǐ xián shèng yì lìng tā rén fēi bàng zhèng fǎ huǐ zǐ xián shèng mìng zhōng
 谤正法毁些贤圣，亦令他人诽谤正法毁些贤圣，命终
 dāng duò wú jiàn dì yù jīng jié shòu kǔ bù kě liáo zhì
 当堕无间地狱，经劫受苦不可疗治。」

huǐ bàng fó fǎ sēng sān bǎo míng wéi xié jiàn zì hài hài rén rú
 毁谤佛、法、僧三宝名为邪见，自害害人。如

běn shì jīng juǎn èr fó tuó gào sù zhū bǐ qiū
 《本事经》卷二，佛陀告诉诸比丘

shuō shì yǒu yī fǎ yú shēng zhǎng shí lìng zhū
 说：「世有一法，于生长时，令诸

yǒu qíng yú chī zēng yì   diān dǎo jiān gù   gòu huī suí zēng   è qǔ chéng mǎn   yǔ
有情愚痴增益，颠倒坚固，垢秽随增，恶趣成满，与
duō zhòng shēng wéi bù lì yì   wéi bù ān lè   lìng zhū shì jiān rén tiān dà zhòng   wú
多众生为不利益，为不安乐，令诸世间人天大众，无
yì wú lì   zēng zhǎng yōu kǔ   yún hé yī fǎ ?   suǒ wèi xié jiàn   suǒ yǐ zhě
义无利，增长忧苦。云何一法？所谓邪见。所以者
hé ?   yóu xié jiàn gù   lìng zhū yǒu qíng yú chī zēng yì   diān dǎo jiān gù   gòu huī

suí zēng   è qǔ chéng mǎn 。   (zhōng lüè)   ěr shí shì

zūn chǒng shè cǐ yì   ér shuō sòng yuē   xié jiàn shēng zhǎng

shí   lìng yú chī zēng yì   jí diān dǎo jiān gù   zhū

gòu huī suí zēng   chéng mǎn zhū è qǔ   wéi wú lì lè

děng   xié jiàn hài yú fū   rú huǒ shāo zhòng wù 。 」

huǐ mǎ sēng zhòng jí fù mǔ dēng   cǐ rén bì duò

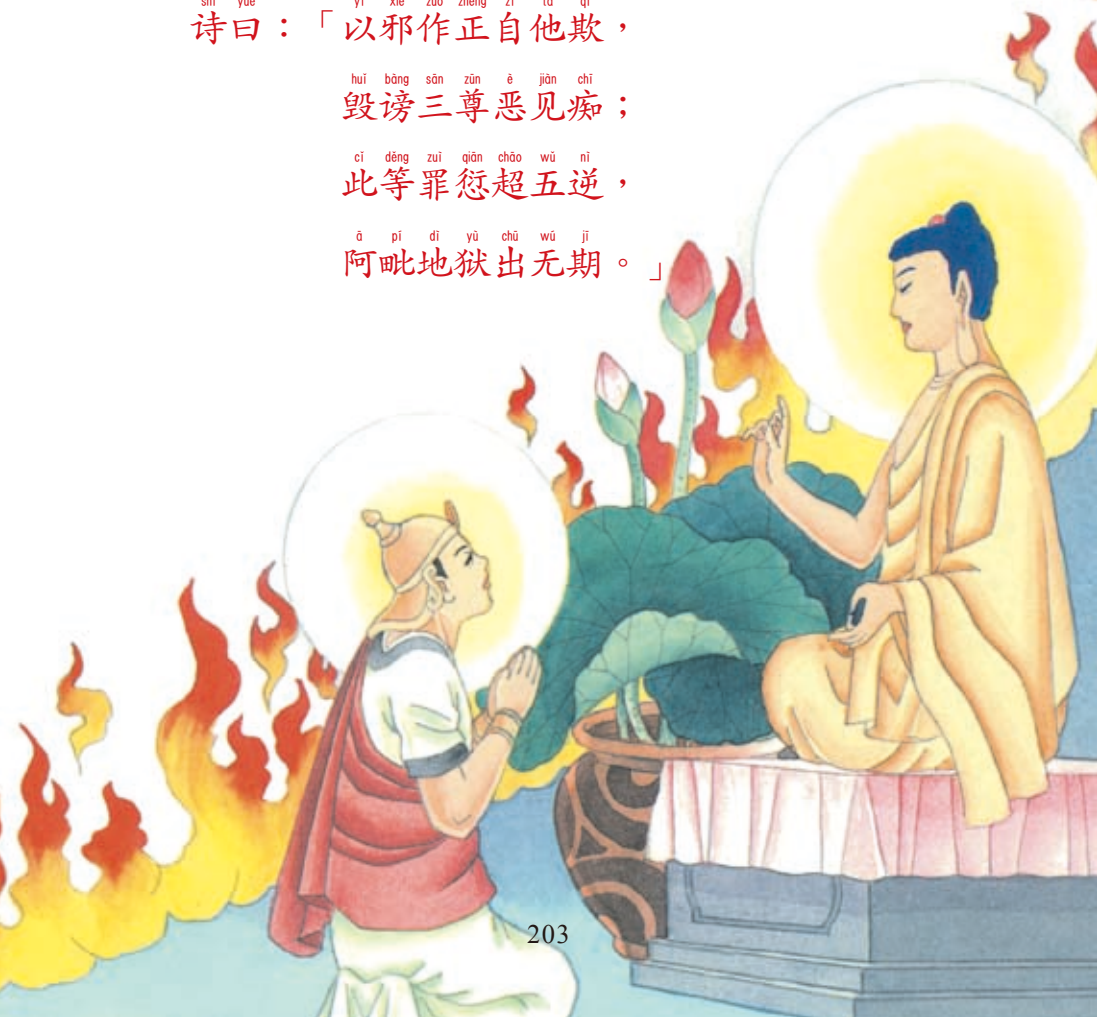
dī yù rú qǐ shì jīng juàn sì fó shuō jī yuē : 「 è xiàng shā mén pó luó
 地狱。如《起世经》卷四佛说偈曰：「恶向沙门婆罗
 mēn bìng zhū shàn rén fù mǔ déng huò fù hài yú yú zūn zhě bǐ duò rè nǎo cháng
 门，并诸善人父母等，或复害于余尊者，彼堕热恼常
 chí rán héng duō zào zuò zhū è yè bù céng fā qǐ yī shàn xīn shì rén zhí qù
 炽燃。恒多造作诸恶业，不曾发起一善心，是人直趣
 ā pí yù dāng shòu wú liàng zhòng kǔ nǎo ruò shuō zhèng fǎ wéi fēi fǎ shuō zhū fēi
 阿毗狱，当受无量众苦恼。若说正法为非法，说诸非
 fǎ wéi zhèng fǎ jì wú zēng yì yú shàn shì bǐ rén dāng rù ā pí yù 。 」
 法为正法。既无增益于善事，彼人当入阿毗狱。」

shī yuē : 「 yǐ xié zuò zhèng zì tā qī ,
 诗曰：「以邪作正自他欺，

huǐ bàng sān zūn è jiàn chí ;
 毁谤三尊恶见痴；

cǐ déng zuì qiǎn chāo wǔ nǐ ,
 此等罪愆超五逆，

ā pí dì yù chū wú jī 。 」
 阿毗地狱出无期。」

五趣生死轮回图的由来

诗曰

贫儿请法愿生天，苦力斋僧种福田；
业果皆随心口获，功无抵过报因缘。

fó tuó zài zhú lín jīng shè shuō fǎ shí dà mù jiǎn lián zūn zhě cháng yǐ shén tōng
佛陀在竹林精舍说法时，大目犍连尊者常以神通
wǎng dì yù děng qū cí míng guān chá rán hòu huí lái duì rén men jiě shuō gè qū zhōng shēng
往地狱等趣慈愍观察，然后回来对人们解说各趣众生
shòu yè bào de chà bié qíng xíng 。
受业报的差别情形。

zūn zhě céng shuō tā zài dì yù zhōng kàn jiàn xǔ duō zhōng shēng bèi shòu dāo jiǎn zhǎn
尊者曾说他在地狱中看见许多众生，备受刀剑斩
zhuó shēn tǐ yòu shòu shī fēn tāng wēi měng yǎn lú tàn shāo zhǔ dēng kǔ 。
斫身体，又受尸粪、煨煨、猛焰、炉炭、烧煮等苦。
zài páng shēng dào zhōng tā yě kàn jiàn xǔ duō zhōng shēng ruò ròu qiáng shí zāo shòu hù xiāng
在旁生道中，他也看见许多众生弱肉强食，遭受互相
shí dàn déng kǔ zài è guǐ qū zhōng kàn jiàn tā men bèi zhǒng zhǒng jī kě suǒ bī
食啖等苦。在饿鬼趣中，看见他们被种种饥渴所逼，
shòu zhe bù dé yǐn shí déng kǔ 。
受着不得饮食等苦。

zài zhū tiān gōng zhōng tā kàn jiàn tiān rén men zài tiān fú xiǎng jìn shí shòu
在诸天宫中，他看见天人们，在天福享尽时，受
zhe jiāng zhuī duò de 「 ài bié lí kǔ 」。
着将坠堕的「爱别离苦」。

yú rén qū zhōng de zhōng shēng yě yǒu zhǒng zhǒng wéi le wéi chí shēng mìng ér pí yú
于人趣中的众生，也有种种为了维持生命而疲于
bēn mìng ér qiè yòu nán miǎn fā shēng shā dòu de zhēng duān zhī kǔ zhōng shēng shòu zhǒng zhǒng
奔命，而且又难免发生杀斗的争端之苦。众生受种种
yè bào jù kǔ de yuán yīn dōu shì yóu yú zào zuò shā shēng tōu dào xié yīn
业报剧苦的原因，都是由于造作杀生、偷盗、邪淫、

è kǒu yè xié jiàn bú xìn fó fǎ sēng sān bǎo qī màn zūn qīn dēng zuì yè suǒ zhī
恶口业、邪见不信佛法僧三宝、欺慢尊亲等罪业所致
de 。 rú guǒ néng gōng jīng sān bǎo qī è xíng shàn jiù néng huò dé ān lè 。
的。如果能恭敬三宝，弃恶行善，就能获得安乐。

dà mù jiàn lián zūn zhě měi cì xiàng rén men xuān shuō zhòng shēng shòu zhǒng zhǒng yè bào de
大目犍连尊者每次向人们宣说众生受种种业报的
chā bié shí dà jiā tīng le zhī hòu dōu zàn tàn de shuō shàn zài shèng zhě !
差别时，大家听了之后，都赞叹地说：「善哉圣者！
néng wèi wǒ men zhè xiē máng míng zhī bèi shuō míng shàn è yè bào shǐ dà zhòng gǎi è xiū
能为我们这些盲冥之辈说明善恶业报，使大众改恶修
shàn jiāng lái dé shēng shàn dào bú duò sān tú è qù 。 」 rén men biàn hù xiāng zhuǎn
善，将来得生善道，不堕三涂恶趣。」人们便互相转
gào qīn zú péng yǒu xiāng yuē lái tīng zūn zhě shuō fǎ yǐ miǎn duò rù è qù shì
告亲族朋友，相约来听尊者说法，以免堕入恶趣。是
shí sì zhòng yún jí lái tīng fǎ yào rén zhòng xuān xiǎo 。
时四众云集来听法要，人众喧嚣。

fó tuó míng zhī gù wèn ā nán tuó zūn zhě shuō dà mù jiàn lián de zhù chù
佛陀明知故问阿难陀尊者说：「大目犍连的住处
wèi hé sì zhòng yún jí ? 」
为何四众云集？」

ā nán tuó zūn zhě bǐng gào fó tuó shuō shì zūn yīn wèi jù shòu dà mù
阿难陀尊者禀告佛陀说：「世尊！因为具寿大目
jiàn lián yóu xíng wù qù kàn jiàn zhòng shēng men bù tóng de yè bào chā bié yú shì xiàng
犍连游行五趣，看见众生们不同的业报差别，于是向
sì zhòng jiě shuō tā men shòu kǔ de qíng xíng yīn cǐ sì zhòng yún jí ér lái tīng
四众解说他们受苦的情形，因此四众云集而来听
fǎ 。 」
法。」

fó tuó gào sù ā nán tuó zūn zhě shuō bú shì yī
佛陀告诉阿难陀尊者说：「不是一
qiè chù yī qiè shí dōu cháng yǒu dà mù jiàn lián zài wèi rén men jiě
切处、一切时都常有大目犍连在为人们解
shuō wù qù yè bào xiàng tā nà yàng de rén hěn nán dé yīn cǐ wǒ
说五趣业报，像他那样的人很难得。因此我

yào bī qiū men zài sì mén wū xià huà wǔ qù shēng sǐ lún huí tú jiǎn chēng shēng sǐ
要比丘们在寺门屋下，画五趣生死轮回图（简称生死
lún 轮），jǐng tǐ rén men yīng qǐ è xiū shàn zhè shí bī qiū men bù zhī rú hé
警惕人们应弃恶修善。」这时比丘们不知如何
huà fǎ 画法。

fó tuó shuō yīng suí qí dà xiǎo zuò yuán lún xíng chū zhōng ān gū cì
佛陀说：「应随其大小作圆轮形，处中安毂；次
ān wǔ fú biǎo wǔ qù zhī xiāng dāng gū zhī xià jí huà dì yù yú qí èr biān
安五辐，表五趣之相。当毂之下即画地狱，于其二边
huà páng shēng è guǐ cì yú qí shàng kě huà rén tiān yú rén qù zhōng yīng zuò
画旁生、饿鬼；次于其上可画人、天。于人趣中应作
sī zhōu dōng pí tí hé nán shān bù zhōu xī qú tuó ní běi jū lú zhōu
四洲：东毗提河、南赡部洲、西瞿陀尼、北拘卢洲。

yú qí gū chù zuò yuán bái sè zhōng huà fó xiàng yú fó xiàng qián yīng huà
于其毂处作圆白色，中画佛像，于佛像前应画

sān zhàng qíng xíng chū zuò gē xíng biǎo duō tān rǎn cì zuò shé xíng
三种情形；初作鸽形，表多贪染。次作蛇形，

biāo duō chén huī hòu zuò zhū xíng biāo duō yú chí 。
表多瞋恚。后作猪形，表多愚痴。

yú qí wǎng chū yīng zuò gǎi guǎn lún xiàng duō ān shuǐ guǎn huà zuò yǒu qíng shēng
于其辘处应作溉灌轮像，多安水罐，画作有情生
sǐ zhī xiàng shēng zhě yú guǎn zhōng chū tóu sǐ zhě yú guǎn zhōng chū zú yú wǔ qù
死之像，生者于罐中出头，死者于罐中出足，于五趣
chù gè xiàng qí xíng zhōu yuán fù huà shí èr yuán shēng shēng miè zhī xiàng suǒ wéi wú
处各像其形。周圆复画十二缘生、生灭之相，所谓无
míng yuán xíng nǎi zhì shēng yuán lǎo sǐ wú míng zhī yīng zuò luó chà xiàng xíng
明缘行，乃至生缘老死。无明支，应作罗刹像。行
zhī yīng zuò wǎ lún xiàng shí zhī yīng zuò mí hóu xiàng míng sè zhī yīng zuò
支，应作瓦轮像。识支，应作猕猴像。名色支，应作
chéng chuán rén xiàng liù chù zhī yīng zuò liù gēn xiàng chù zhī yīng zuò nán nǚ xiàng
乘船人像。六处支，应作六根像。触支，应作男女相
mó chù xiàng shòu zhī yīng zuò nán nǚ shòu kǔ lè xiàng ài zhī yīng zuò nǚ rén
摩触像。受支，应作男女受苦乐像。爱支，应作女人
bào nán zǐ xiàng qǔ zhī yīng zuò zhàng fū chí píng qǔ shuǐ xiàng yǒu
抱男子像。取支，应作丈夫持瓶取水像。有

(事见《根本说一切有部毗奈耶》卷三十四、

《根本说一切有部毗奈耶杂事》卷十七)

《杂阿含经》卷三十四、佛陀告诉诸比丘说：

「一人于一劫中生死轮转，积累白骨不腐坏者，如毗富罗山（中略）。众生无始生死长夜轮转，不知苦之本际，无有一处无父母兄弟妻子眷属宗亲师长者。……如是众生转五趣轮，或堕地狱、畜生、饿鬼及人、天趣，常转不息。」

▶ 童子问轮义 法师说业报

是时比丘们依照佛陀的教导，在寺门前画生死轮，许多敬信婆罗门居士看见了，就请问比丘说：

「圣者！这个轮图是要表明什么事？」

比丘答说：「我也不知道！」

居士疑惑地说：「既然不了解内容，那为什么要画这个轮图？」该比丘默然无以回答，比丘们就把这个缘由禀告世尊。

佛陀告诉比丘们说：「应派法师坐在寺门，为来

wǎng de rén men jiě shuō shēng sǐ lún de yīn yuán 。 bī qiū men jí pài néng jiě shuō shēng
 往的人们解说生死轮的因缘。」比丘们即派能解说生
 sǐ lún de rén qù zhǐ shì guò wǎng de rén men
 死轮的人去指示过往的人们。

dāng shí wáng shě chéng yǒu yí ge zhǎng zhě de qī zǐ shēng yí ge nán hái yán róng
 当时王舍城有一个长者的妻子生一个男孩，面容
 duān zhèng rén suǒ lè jiàn zhǎng zhě wéi wéi chí jiā jì rù dà hǎi qù xún qiú zhēn
 端正，人所乐见。长者为维持家计入大海去寻求珍
 bǎo bù liào què yí qù bù fǎn qī zǐ xīn kǔ de dú zì yǎng yù xiǎo hái yīn
 宝，不料却一去不返。妻子辛苦地独自养育小孩，因
 ér bǎ ér zǐ qǔ míng wéi pín shēng pín shēng tóng zǐ nián líng jiàn dà yǒu yí tiān
 而把儿子取名为贫生。贫生童子年龄渐大，有一天，
 pín shēng hé tóng xué lái dào zhú lín yuán kàn jiàn fó sì mén xià huà yǒu wǔ qù shēng sǐ
 贫生和同学来到竹林园，看见佛寺门下画有五趣生死
 lún wèn shuō : 「 shèng zhě ! zhè shì shén me ?
 轮，问说：「圣者！这是什么？」

bī qiū dá shuō : 「 zhè shì wǔ qù shēng sǐ lún 。
 比丘回答说：「这是五趣生死轮。」

pín shēng tóng zǐ kǎn qiú bī qiū shuō : 「 shèng zhě ! qǐng nín cí bēi wéi wǒ jiě
 贫生童子恳求比丘说：「圣者！请您慈悲为我解
 shuō shēng sǐ lún de yì yì 。
 说生死轮的意义。」

「 hǎo ! nǐ zǐ xì tīng ! zhè shì nà luò jiā (dì yù) qù , zhè shì
 「好！你仔细听！这是捺洛迦（地狱）趣，这是
 páng shēng (chù shēng) qù , zhè shì è guǐ rén tiān qù 。
 旁生（畜生）趣，这是饿鬼、人、天趣。」

「 shèng zhě ! zhè dì yù zhōng de zhòng shēng , guò qù céng zuò shén me è yè ,
 「圣者！这地狱中的众生，过去曾作什么恶业，
 zāo shòu zhǎn zhuó , shāo zhǔ , suì shēn déng kǔ ?
 遭受斩斫、烧煮、碎身等苦？」

「 xián shǒu ! zhè xiē rén shēng qián yǐ jí zhòng xīn zào zuò shí è yè , yīn wéi
 「贤首！这些人生前以极重心造作十恶业，因为
 nà zhǒng yè lì shǐ tā men shēng lái yú dì yù , shòu zhǒng zhǒng kǔ xíng jù kǔ de yè
 那种业力使他们生来于地狱，受种种酷刑剧苦的业

bào 。」
报。

fēn bié shàn è bào yīng jīng juǎn shàng fó tuó gào sù shū jiā zhǎng zhě
《分别善恶报应经》卷上，佛陀告诉输迦长者

shuō : 「 rǔ yīng shàn tīng yī qiè yǒu qíng zào zhǒng zhǒng yè qǐ zhǒng zhǒng huò zhòng
说：「汝应善听：一切有情造种种业，起种种惑，众

shēng yè yǒu hēi bái guǒ bào nǎi fēn shàn è hēi yè sān tú (páng shēng è
生业有黑白，果报乃分善恶。黑业三涂（旁生、饿

guǐ dì yù shòu bào bái yè dìng gǎn rén tiān zhōng lüè) 。 ruò xiū shàn
鬼、地狱) 受报，白业定感人、天(中略)。若修善

yè gǎn kě ài guǒ ruò zào è yè gǎn fēi ài guǒ 。」
业，感可爱果；若造恶业，感非爱果。」

ā pí dá mó fǎ yùn zú lùn juǎn yī shuō : 「 chéng jiù shí fǎ (shí
《阿毗达磨法蕴足论》卷一说：「成就十法(十

è shēn huài mìng zhōng duò xiǎn è qù shēng dì yù zhōng hé déng wéi shí ?
恶)，身坏命终，堕险恶趣，生地狱中。何等为十？

yī shā shēng 。
一、杀生。

èr bù yǔ qǔ tōu dào 。
二、不与取(偷盗)。

sān yù xié xíng xié yín 。
三、欲邪行(邪淫)。

sī xū kuàng yǔ wàng yǔ 。
四、虚诳语(妄语)。

wū lí jiàn yǔ liǎng shé 。
五、离间语(两舌)。

liū cū è yǔ è kǒu 。
六、粗恶语(恶口)。

qī zá huī yǔ qī yǔ 。
七、杂秽语(绮语)。

bā tān yù 。
八、贪欲。

jiǔ chèn huī 。
九、瞋恚。

shí xié jiàn yú chī
十、邪见（愚痴）。

ruò yǒu chéng jiù rú shí shí fǎ shēn huài mìng zhōng duò xiǎn è qù shēng dì
若有成就如是十法，身坏命终，堕险恶趣，生地

yù zhōng
狱中。」

cǐ shí è yè zhōng de měi yī zhǒng è yè jūn fēn yǒu zì zuò jiāo tā
此十恶业中的每一种恶业，均分有自作，教他

zuò jiàn bù lí zuò jiàn zuò suí xǐ děng sì zhǒng zuì jì sì shí zhǒng è yè
作，见不离作，见作随喜等四种罪，计四十种恶业。

rú qián lùn shuō zì bù lí shā quān tā lìng shā jiàn bù lí shā huān xǐ
如前论说：「自不离杀，劝他令杀，见不离杀，欢喜

wèi yù chēng yáng zàn tàn shā shēng zhě shì yǐ xià yǐ cǐ lèi tuī zhōng lüè
慰喻称扬赞叹杀生者事（以下以此类推——中略）。

zì qǐ xié jiàn yì fù quān tā lìng qǐ xié jiàn jiàn qǐ xié
自起邪见，亦复劝他令起邪见，见起邪

jiàn huān xǐ wèi yù chēng yáng zàn tàn xié jiàn zhě shì ruò yǒu chéng
见，欢喜慰喻称扬赞叹邪见者事。若有成

jiù cǐ sì shí fǎ shēn huài mìng zhōng duò xiǎn è qù shēng dì
就此四十法，身坏命终，堕险恶趣，生地

yù zhōng
狱中。」

zuò è xíng de rén sǐ hòu duò
作恶行的人死后堕

yú dì yǒu yǒu shēn me tòng kǔ ne
于地狱有什么痛苦呢？

《中阿含经》卷五十三，佛陀告诉比丘们说：造作身口意三恶行的人，命终堕于恶趣地狱，受极痛苦，一向无乐，譬如有人犯偷盗罪送给国王严办，国王命令武士于早晨将罪人刺一百枪。中午，国王问说：「那个罪人死了没有？」

武士禀奏国王说：「大王！此罪人命还活着。」

国王又令武士说：「再把他刺一百枪。」

入夜后，国王又问：「那个罪人怎么样了？」

武士回禀说：「大王！罪人还没死。」

国王命令武士，再刺一百枪，一共被刺三百枪，罪人虽体无完肤，然而其命犹存。

佛陀说到这里，问比丘说：「你们想想，那个罪人全身被刺三百枪，痛苦不痛苦？」

比丘们回禀佛陀说：「世尊！人身被刺一枪就很痛苦了，何况被枪刺三百枪，他的剧苦难言。」

这时佛陀拿一粒像豆子那么小的沙石在手中，问比丘说：「我手中的沙石，比起雪山石，谁多？」

bī qiū bǐng gào fó tuó shuō : 「 shì zūn ! xuě shān de shí tóu duō de bù kě
比丘禀告佛陀说：「世尊！雪山的石头多得不可
wéi yù 。 」
为喻。」

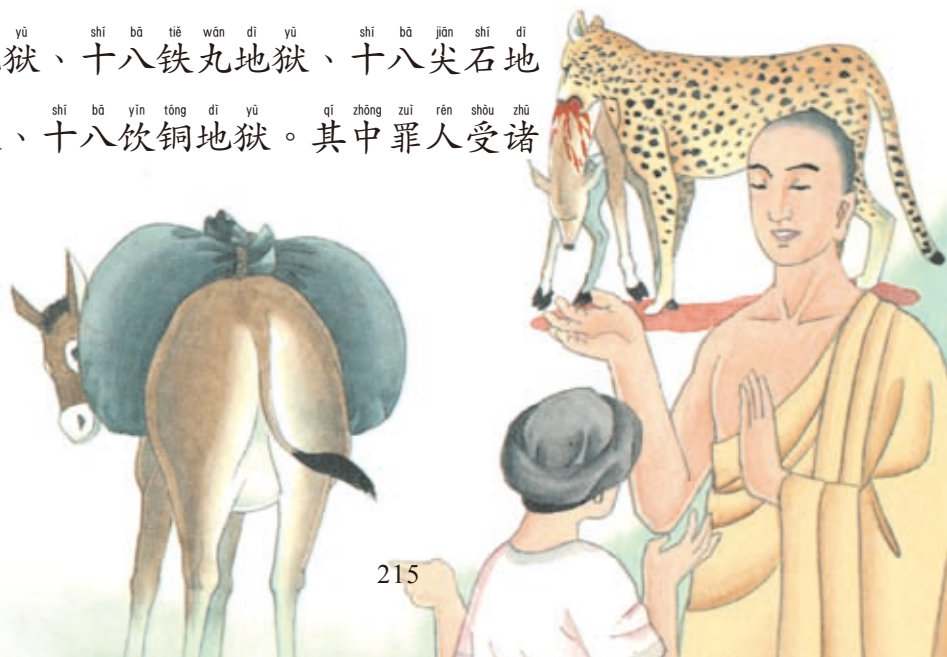
fó tuó gào sù bī qiū men shuō : 「 rén bèi cì sān bǎi qiāng de tòng kǔ ruò
佛陀告诉比丘们说：「人被刺三百枪的痛苦，若
bǐ qǐ dì yù kǔ jiù xiàng xiǎo shā shí yí yàng , qí dì yù kǔ rú xuě shān shí ,
比起地狱苦，就像小沙石一样，其地狱苦如雪山石，
duō de bǎi qiān wàn bèi bù kě wéi yù 。 rén zuò è shì duò dì yù shòu shén me kǔ
多得百千万倍，不可为喻。人作恶事堕地狱受什么酷
kǔ ne ? yù zú yǐ jí rè de dāo fú zhān zuì rén shēn yòu lìng zuò rè tiē chuáng ,
苦呢？狱卒以极热的刀斧斩罪人身，又令坐热铁床，
yǐ tiě qiān qí kǒu shǐ zuì rén tūn rè tiē wán yáng tóng guǎn kǒu rè tiē dīng
以铁钳其口，使罪人吞热铁丸，烱铜灌口，热铁钉
shēn bá shé chōu jīn huò guō jiān zhǔ déng jīng lì bǎi qiān niǎn shòu jí dà kǔ ,
身，拔舌抽筋，镬锅煎煮等，经历百千年受极大苦，
yīn qí yè bào wèi jìn sǐ yòu fù huó chóng shòu zhū kǔ dì yù guǒ bào wán bì ,
因其业报未尽，死又复活，重受诸苦。地狱果报完毕，
ruò dé wéi rén zé chū shēng wéi xíng mào chǒu lóu máng lóng yīn yǎ déng zhū gēn
若得为人，则出生为形貌丑陋，盲、聋、喑哑等诸根
cán quē de bēi jiàn rén ruò zài zuò è yè sǐ yòu duò è qū shòu kǔ 。 」
残缺的卑贱人。若再作恶业，死又堕恶趣受苦。」

dì yù zhǒng lèi hěn duō tōng cháng fēn wéi sì lèi jí bā rè bā hán
地狱种类很多，通常分为四类，即八热、八寒、
jìn biān gū dú hē chéng shí bā dì yù qí bā rè dì yù děng huó hēi
近边、孤独，合称十八地狱。其八热地狱（等活、黑
shéng zhòng hé jiào huàn dà jiào huàn yán rè jí rè wú jiàn 。）每
绳、众合、叫唤、大叫唤、炎热、极热、无间。）每
yí dì yù jūn yǒu sì mén měi yī mén yòu shè yǒu sì ge dì yù zhè yàng yí dì
一地狱均有四门，每一门又设有四个地狱，这样一地
yù mén wài jiù yǒu shí liù dì yù chēng wéi shí liù yóu zēng dì yù zǒng yǒu yī bǎi
狱门外就有十六地狱，称为十六游增地狱，总有一百
sān shí liù dì yù rú 《 ā pí dá mó shùn zhèng lǐ lùn 》 juǎn sān shí yī , fó
三十六地狱。如《阿毗达磨顺正理论》卷三十一，佛

tuó shuō jī yuē : 「 cǐ bā nā luò jiā wǒ shuō shèn nán yuè yǐ rè tiě wéi
 dì zhōu zā yǒu tiě qiāng sì miàn yǒu sì mén guān bì yǐ tiě shàn qiǎo ān bù
 fēn liáng gè yǒu shí liù zēng duō bǎi yú shàn nà mǎn zhōng zào è zhě zhōu biàn
 yǎn jiāo chè měng huǒ héng dòng rán 。 」

《guān fó sān mèi hǎi jīng 》 卷五说属于阿鼻（无间）地狱

yǒu shí bā zhǒng lèi xiǎo dì yù : shí bā hán dì yù shí bā hēi ān dì yù shí
 bā xiǎo rè dì yù shí bā dāo lún dì yù shí bā jiàn lún dì yù shí bā huǒ
 chē dì yù shí bā fēi shǐ dì yù shí bā huò tāng dì yù shí bā huī hé dì
 yù wǔ bǎi yì jiàn lín dì yù wǔ bǎi yì cì lín dì yù wǔ bǎi yì tóng zhù
 dì yù wǔ bǎi yì tiē jī dì yù wǔ bǎi yì tiē wǎng dì yù shí bā tiē kū
 dì yù shí bā tiē wǎn dì yù shí bā jiǎn shí dì
 yù shí bā yǐn tóng dì yù qí zhōng zuì rén shòu zhū

jù kǔ shuō bù néng jìn 。
剧苦说不能尽。

pín shēng tóng zǐ yòu wèn : 「 shèng zhě ! zhè páng shēng qǔ de zhòng shēng guò qù
贫生童子又问：「圣者！这旁生趣的众生，过去
shì céng zào shén me è yè shǐ tā men zāo shòu zhè zhǒng bēi fù zhòng wù jí hù xiāng tūn
世曾造什么恶业，使它们遭受这种背负重物及互相吞
shí děng kǔ ? 」
食等苦？」

bī qiū shuō : 「 xián shǒu ! zhè shì yóu yú tā qián shì wéi rén shí , zào shí
比丘说：「贤首！这是由于他前世为人时，造十
è yè yǐ qīng wēi xīn shù zuò bù xī yóu cǐ yè lì , sǐ hòu shòu gè zhǒng páng shēng
恶业以轻微心数作不息，由此业力，死后受各种旁生
zhī jù kǔ 。 」
之剧苦。」

zhèng fǎ niàn chù jīng juàn shí bā shuō chù shēng páng shēng zhǒng lèi yǒu sān
《正法念处经》卷十八说畜生（旁生）种类有三
shí sì yǐ zhī duō zài wǔ dào zhōng páng shēng zhǒng lèi wéi zuì duō rán ér , wèi shén
十四亿之多，在五道中旁生种类为最多。然而，为什
me huì chū shēng wéi chù shēng ne biàn yì zhǎng zhě zǐ jīng fó tuó gào sù zhǎng zhě
么会出生为畜生呢？《辩意长者子经》佛陀告诉长者

zǐ shuō : 「 yǒu yǒu wǔ shì zuò chū shēng xíng duò chū shēng zhōng hé wèi wéi wú 五？

yī fàn jiè sī qiè tōu dào 一、犯戒私窃偷盗。

èr fù zhài dī ér bù huán 二、负债抵而不还。

sān shā shēng yī shēn chāng zhī 三、杀生以身偿之。

sì bù xǐ tīng shòu jīng fǎ 四、不喜听受经法。

wú cháng yī zhǒng zhǒng yīn yuán zǔ rǎo tā rén jǔ bàn zhāi huì zhōng lüè 五、常以种种因缘阻扰他人举办斋会（中略）。

fó shuō jiē yuē : cháng sī qiè dào rén wù fù qián cái dī bù cháng xǐ shā

shēng liè yú wǎng zuò sù yuán bù fǎ huì wú chéng xìn bù zhī dào qù lái shì jīn 生猎鱼网，作俗缘不法会，无诚信不知道，去来事今

xiàn zài zuò zhòng zuì bù zì jué shāo shāo zhāi duō chù shēng niú mǎ xiàng lú luò 铉在，作众罪不自觉，稍稍债堕畜生，牛马象驴骆

tuó zhū yáng quǎn bù kě shù cháng fù zhòng sǐ bō pí rú shì kǔ shèn pò 驼，猪羊犬不可数，常负重死剥皮，如是苦甚巨

dāng 当。」

páng shēng yīn wèi yú chī de yuán gù nán yǐ jiě tuō rú zhèng fǎ niàn chù 旁生因为愚痴的缘故难以解脱，如《正法念处

jīng 经》卷三十四说：「 yǐ chī xīn gù duō zuò è yè duò chū shēng zhōng 以痴心故，多作恶业堕畜生中，

yú yī shì zhōng suǒ zuò è yè bǎi qiān yì shēng shòu zhī bú jìn huò yú yī jié zhì 于一世中所作恶业，百千亿生受之不尽。或于一劫至

bǎi qiān jié shēng sǐ liú zhuǎn cóng shēng zhì shēng yè suǒ suǒ xì liú zhuǎn shì 百千劫，生死流转，从生至生，业锁所系，流转世

jiān shòu chū shēng shēn shì gù níng duò dì yù è guǐ bù shòu yú chī chū shēng 间，受畜生身。是故宁堕地狱、饿鬼，不受愚痴畜生

zhī shēn
之身。」

tóng zǐ yòu wèn : 「 shèng zhě ! zhè è guǐ qù de zhòng shēng , guò qù shì céng
童子又问：「圣者！这饿鬼趣的众生，过去世曾
zuò hē è yè , zāo shòu jī kě dēng shāo rán zhī jù kǔ ?
作何恶业，遭受饥渴等烧燃之剧苦？」

bī qiū dá shuō : 「 zhè shì tā zài qián shì wéi rén shí , qiǎn xī zì jǐ cái
比丘答说：「这是他在前世为人时，悭惜自己财
wù , bù dàn bù kěn huì shī pín kǔ zhě , fǎn ér zǔ ài tā rén fā xīn bù shī 。
物，不但不肯惠施贫苦者，反而阻碍他人发心布施。
yóu wú xīn gòng yǎng fó fǎ sēng sān bǎo jí fù mǔ shī zhǎng děng , yóu yú tā men bù céng
又无心供养佛法僧三宝及父母师长等，由于他们不曾
zhǒng fú yīn , suǒ yǐ wú fǎ dé fú , sǐ hòu yīn tā de yè lì ér tuǒ yú è guǐ
种福因，所以无法得福，死后因他的业力而堕于饿鬼
dào zhōng 。 」 《 liù qù lún huí jīng 》 shuō : 「 ruò rén bù lè shī , fù dào zhòng
道中。」《六趣轮回经》说：「若人不乐施，复盗众

yīn shí , duò dà yǐng guǐ zhōng , cháng dàn
饮食，堕大瘦鬼中，常啖

zhū fēn huī , ruò zhàng rén bù shī , yú
诸粪秽。若障人布施，于

jǐ wù shēng lín , duò zhēn kǒu guǐ zhōng ,
己物生吝，堕针口鬼中，

fù dà cháng jī kě wú sī qiǎn cái wù bù shě bù shòu yòng duò kuī fá guǐ
腹大常饥渴。无嗣怪财物，不舍不受用，堕匱乏鬼

zhōng dé tā xiǎng cǎn qì xī wǎng tā shī huì zì shǎo shī shēng huì duò xià liè
中，得他享残弃。希望他施惠，自少施生悔，堕下劣

guǐ zhōng cháng shí yú xiǎn tù lè wén tā guò shī jiā è yǔ xuān chuán duò yàn
鬼中，常食于涎吐。乐闻他过失，加恶语宣传，堕焰

kǒu guǐ zhōng cháng shòu zhū kǔ nǎo hào qǐ zhū dòu zhēng wú shǎo cí mǐn xīn duò
口鬼中，长受诸苦恼。好起诸斗争，无少慈愍心，堕

pí jí guǐ zhōng shí yuǎn ruǎn huī lèi kǒng xié qǔ tā cái dé yǐ huò shǎo shī
疲极鬼中，食蛭蠕虫类。恐协取他财，得已或少施，

duò jí chǒu guǐ zhōng tā bù huò wēi sī ruò rén duō yǎn lè guǎng shā zhū wù
堕极丑鬼中，他怖获微祀。若人多讪乐，广杀诸物

mìng zì shí fù yǔ tā hòu duò luó chà guǐ yú gòng yǎng xiāng huā huò xiù huò
命，自食复与他，后堕罗刹鬼。于供养香花，或嗅或

sī qǔ yóu qǐ shǎo tān xīn hòu zuò xún xiāng guǐ
私取，由起少贪心，后作寻香鬼。

ruò rén xiāng chōng fèng yú jǐ yǒu suǒ qiú nù sè xī
若人相崇奉，于己有所求，怒色希

bǐ cái hòu zuò měng è guǐ ruò rén yú tā qū
彼财，后作猛恶鬼。若人于他娶，

cháng lè zuò méi fā hòu huái è xiāng lí sǐ zuò bù
常乐作媒伐，后怀恶相离，死作步

duō guǐ ruò rén lè yǐn jiǔ guò liàng hòu diān xiū huò chí quàn tā rén hòu zuò
多鬼。若人乐饮酒，过量后颠酗，或持劝他人，后作
yào chā guǐ yú fù mǔ shī zhǎng suǒ yù xiāng wéi bèi hòu shēng yào chā gōng yǒng
药叉鬼。于父母师长，所欲相违背，后生药叉宫，勇
jiàn duō zú bào bǐ qiān tān guò shī cháng shēng è guǐ zhōng kǔ lè suí zì yīn
健多卒暴。彼慳贪过失，常生饿鬼中，苦乐随自因，
zhū è wù fù zào 。」
诸恶勿复造。」

zhèng fǎ niàn chù jīng juǎn shí qī fó tuó gào sù zhū bī qiū shuō yǒu
《正法念处经》卷十七，佛陀告诉诸比丘说：有

yí ge è guǐ zāo shòu jī kě tiē mǎn luó chà dāo zhāng dǎ zhuó déng kǔ jí shuō
一个饿鬼遭受饥渴、铁鬘、罗刹刀杖打斫等苦，即说
jī yuē wǒ shòu jī kě zhū xīn kǔ tiē mǎn guān shēn huǒ chǐ rán dāo zhāng dǎ
偈曰：「我受饥渴诸辛苦，铁鬘贯身火炽燃，刀杖打
zhuó dì sān kǔ qiè shòu rú shì zhū yōu nǎo wǒ wéi zì xīn zhī suǒ kuāng wéi zhū
斫第三苦，且受如是诸忧恼。我为自心之所诳，为诸
è yè chī suǒ huò jīn rì shòu sī è guǐ kǔ yǒng lí zhī shī jí qīn zú fēi
恶业痴所惑，今日受斯饿鬼苦，永离知识及亲族。非
shì zhī shī jí qī shì yì fēi nán nǚ zhū juàn shǔ néng jiù wǒ cǐ yè xì kǔ
是知识及妻室，亦非男女诸眷属，能救我此业系苦，
shì yè dà lì bù kě duó kǔ lè yóu yè fēi tā zuò wǒ jīn shòu sī sān zhǒng
是业大力不可夺。苦乐由业非他作，我今受斯三种
yè bù shī chí jiè jí wén fǎ wǒ dé wén yì bù xiū gù wǒ wéi chī wǎng suǒ
业，布施持戒及闻法，我得闻已不修故。我为痴网所
fù gù zào zuò zhǒng zhǒng è yè dì yī è yè yīn yuán gù wǒ jīn shòu sī
覆故，造作种种众恶业，第一恶业因缘故，我今受斯
dà kǔ bào wǒ jīn ruò dé miǎn lí cǐ è guǐ shì jiè dà kǔ chù rú shì è
大苦报。我今若得免离此，饿鬼世界大苦处，如是恶
yè wèi lái shì nǎi zhì shī mìng yuàn bù zuò
业未来世，乃至失命愿不作。」

pín shēng tóng zǐ yòu wèn shèng zhě zhè rén dào zhōng de zhòng shēng céng zuò shén
贫生童子又问：「圣者！这人道中的众生曾作什

me yè shǐ tā men zài xiǎng lè kǔ cān bàn de huán jīng zhōng ?」
么业，使他们在享乐困苦参半的环境中？」

bī qiū gào sù tā shuō : 「 xián shǒu ! tā men zài shí shàn yè dào zhōng , yǐ
比丘告诉他说：「贤首！他们在十善业道中，以
qīng wēi xīn ér shuò xiū xí , yóu yú tā men de yè lì shǐ tā men dé rén shēn , suī
轻微心而数修习，由于他们的业力使他们得人身，虽
kě xiǎng lè , dàn yě yǒu wéi yíng shēng jì ér pí yú bēn mìng zhī kǔ 。 」
可享乐，但也有为营生计而疲于奔命之苦。」

fēn bié shàn ě bào yīng jīng 》 juǎn shàng , fó tuō gào sù zhǎng zhě zǐ shuō :
《分别善恶报应经》卷上，佛陀告诉长者子说：
「 fù yún hé yè huò bào rén jiān ? yǒu shí zhǒng yè 。 hé děng shí yè ?
复云何业获报人间？有十种业。何等十业？

yī lǐ shā shēng 。
一、离杀生。

èr lí bù yǔ qǔ 。
二、离不与取。

sān lí fēi fán xíng 。
三、离非梵行。

sī lí xū kuāng yǔ 。
四、离虚诳语。

wú lí zá huī yǔ 。
五、离杂秽语。

liú wú lí jiàn yǔ 。
六、无离间语。

qī lí cū è yǔ 。
七、离粗恶语。

bā lí yǐn jiǔ shí ròu 。
八、离饮酒食肉。

jiǔ lí chī àn 。
九、离痴闇。

shí lí xié jiàn , dì xìn sān bǎo 。 xiū rú shì děng shí zhǒng shàn yè , huò
十、离邪见、谛信三宝。修如是等十种善业，获
bào rén jiān (chū shēng wéi rén) 。 」
报人间（出生为人）。」

fó wéi shǒu jiǎ zhǎng zhě shuō yè bào chà bié jīng 》 shuō : 「 fù yǒu shí
《佛为首迦长者说业报差别经》说：「复有十

yè néng lìng zhòng shēng dé xià zú xìng (chū shēng wéi pín qiāng xià jiàn de rén) bào 。
业，能令众生得下族姓（出生为贫穷下贱的人）报。

yī zhě bù zhī jìng fù 。
一者不知敬父。

èr zhě bù zhī jìng mǔ 。
二者不知敬母。

sān zhě bù zhī jìng shā mén (sēng zhòng) 。
三者不知敬沙门（僧众）。

sì zhě bù zhī jìng pó luó mén 。
四者不知敬婆罗门。

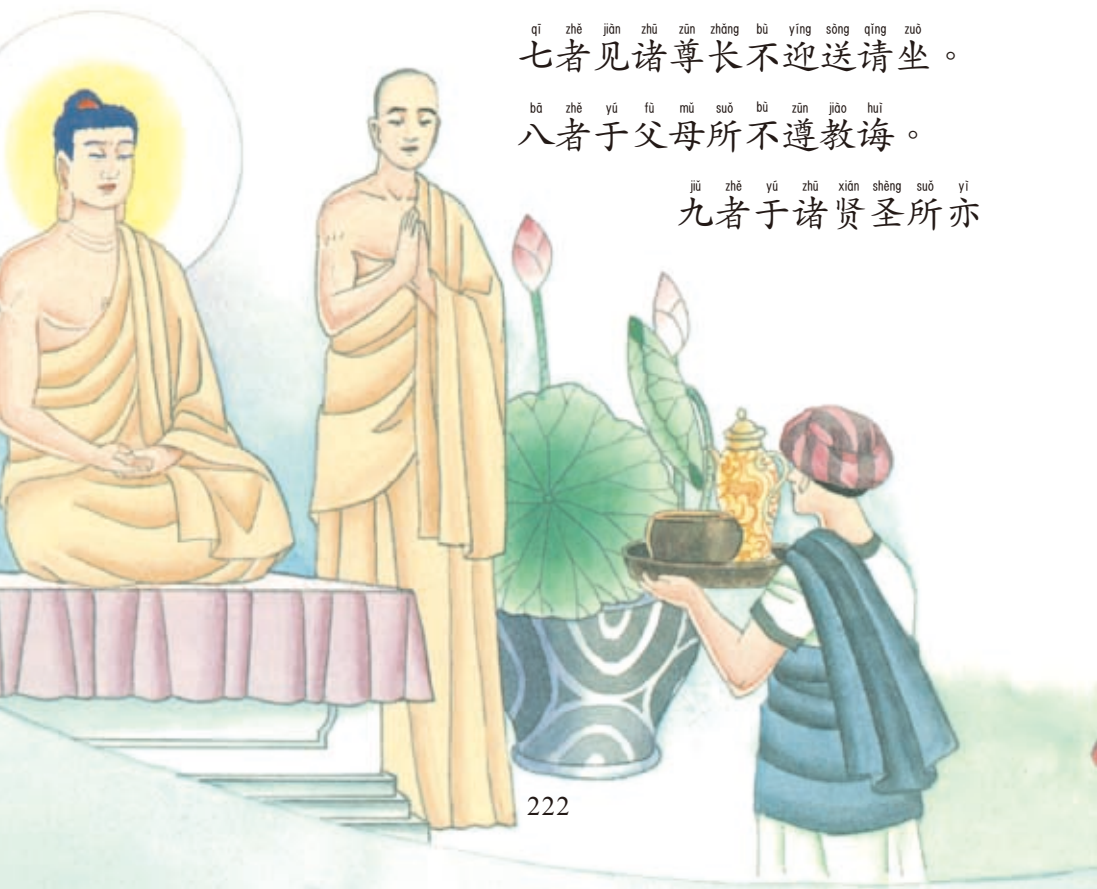
wú zhě yú zhū shī yǒu zūn zhǎng ér bù jìng yǎng 。
五者于诸师友尊长而不敬仰。

liù zhě yú zhū shī zhǎng bù fèng yíng gòng yǎng 。
六者于诸师长不奉迎供养。

qī zhě jiàn zhū zūn zhǎng bù yíng sòng qǐng zuò 。
七者见诸尊长不迎送请坐。

bā zhě yú fù mǔ suǒ bù zūn jiào huì 。
八者于父母所不遵教诲。

jiǔ zhě yú zhū xián shèng suǒ yì 。
九者于诸贤圣所亦

bú shòu jiào 。
不受教。

shí zhě qīng miè xià zú 。 yǐ shí shí yè 。 dé xià zú xìng bào 。
十者轻蔑下族。以是十业，得下族姓报。」

wú kǔ zhāng jù jīng 。 fó tuō shuō : 「 rén dào kǔ yǒu bǎi qiān zhǒng 。 rén

shí wéi pí láo 。 cóng nú bī 。 xià shǐ 。 qǐ ér 。 jiān rén 。 zhōng jiān fù guì ，

shàng zhì dì wáng 。 zhuǎn lún shèng wáng 。 jiē yǒu shēng 。 lǎo 。 bìng 。 sǐ 。 jī kě 。

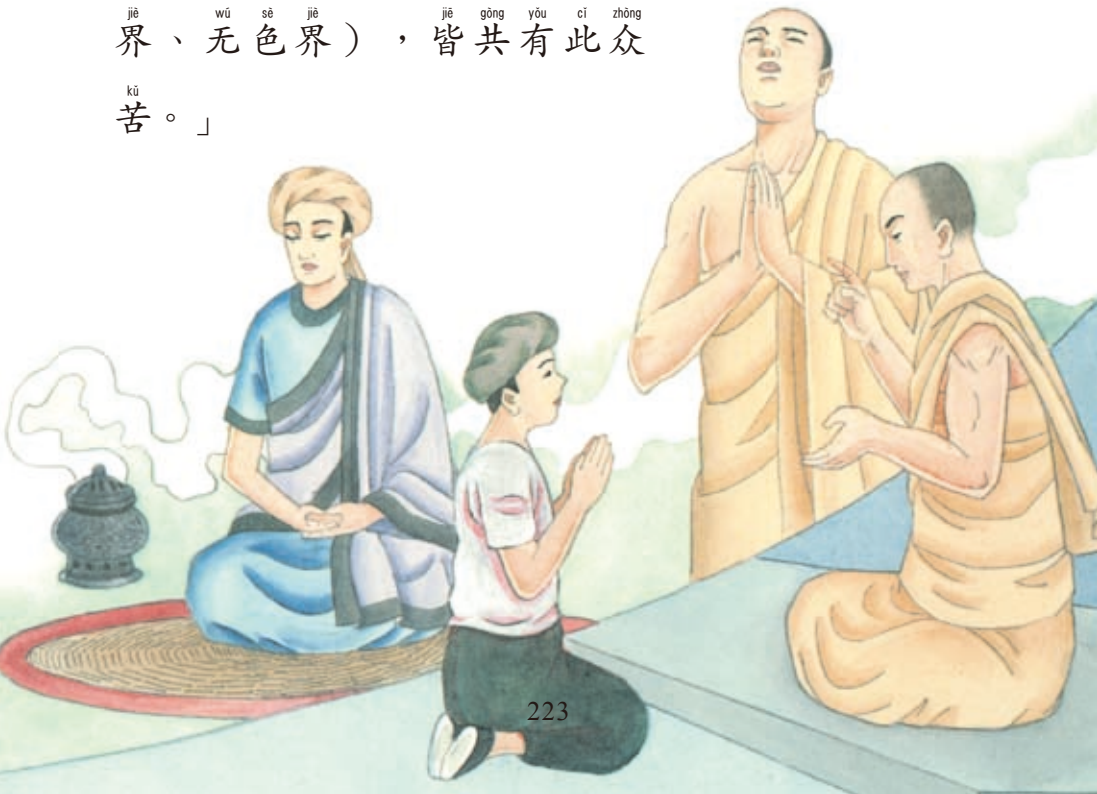
hán rè kǔ tòng 。 chóu nǎo yōu huān zāi biàn 。 huò yǒu bīng zéi láo yù xíng lüè 。 huǒ shāo

shuǐ nì 。 duò luò duī hē zhuān shí 。 dāo zhàng 。 bēn chē 。 yì mǎ 。 yuàn jiā jié dào

gèng xiāng shāng hài 。 qí sǐ wàn duān 。 yī qiè zhōng shēng wèi tuō sān jiè (yù jiè 。 sè

jiè 。 wú sè jiè) ， jiē gòng yǒu cǐ zhòng

kǔ 。
苦。」

tóng zǐ yòu wèn : 「 zhè tiān qù de zhòng shēng , guò qù céng zuò shén me fú
 童子又问：「这天趣的众生，过去曾作什么福
 dé , néng dé shēng tiān shòu shèng miào lè ? 」
 德，能得生天受胜妙乐？」

fā shī gào sù tóng zǐ shuō : 「 xián shǒu ! zhè shì yóu yú tā men yǐ yīn zhòng
 法师告诉童子说：「贤首！这是由于他们以殷重
 xīn xiū shí shàn yè , jìng xìn sān bǎo , shòu chí jìn jiè , yóu tā men de shàn yè
 心修十善业，敬信三宝，受持禁戒，由他们的善业
 lì , shǐ tā men dé shēng tiān shàng shòu shèng miào lè 。 」
 力，使他们得生天上受胜妙乐。」

tiān fēn yǒu yù jiè liù tiān , sè jiè shí bā tiān , wú sè jiè sì tiān , jì
 天分有欲界六天，色界十八天，无色界四天，计
 èr shí bā tiān 。 tōng cháng shuō de shēng tiān , dà dōu shǐ zhǐ dào lì tiān ér yán 。 yòu
 二十八天。通常说的生天，大都是指忉利天而言。又
 yīn cǐ tiān sì fāng gè yǒu bā tiān (sān shí èr ge xiǎng lè chù) , suǒ yǐ dào lì
 因此天四方各有八天（三十二个享乐处），所以忉利
 tiān yòu chēng wéi sān shí sān tiān 。
 天又称为三十三天。

zhū tiān rén yīn wéi suǒ xiū fú dé bù tóng , qí gè tiān suǒ shòu de shèng lè yǐ
 诸天人因为所修福德不同，其各天所受的胜乐以
 jí tiān shòu dòu yǒu hěn dà de chā bié , shèn zhì tóng yī céng tiān de tiān rén , qí xiǎng
 及天寿都有很大的差别，甚至同一层天的天人，其享
 shòu de tiān fú yě yǒu qū bié 。 yǐ dào lì tiān lái shuō , yǒu rén shēng zài cǐ tiān bù
 受的天福也有区别。以忉利天来说，有人生在此天不
 néng jìn rù huān xī yuán , yě yǒu gēn běn bù zhī dào yǒu huān xī yuán , qí yǒu fú dé
 能进入欢喜园，也有根本不知道有欢喜园，其有福德
 de tiān rén zé suí yì zì zài wǎng huān xī yuán xiǎng lè , qí yú gè tiān dōu shì yī
 的天人则随意自在往欢喜园享乐，其余各天都是一
 yàng 。 《 liù qù lún huí jīng 》 shuō :
 样。《六趣轮回经》说：

「 lè xiū shí shàn yīn , yú tā wú sǔn hài , zhū tiān cháng hù chí , dé shēng
 乐修十善因，于他无损害，诸天常护持，得生
 sì wáng tiān 。 yú fù mǔ sān bǎo , gōng jìng suí néng shī , qiè rén rú róu hé , dé
 四王天。于父母三宝，恭敬随能施，且忍辱柔和，得

shēng dāo lì tiān zì bú lè fēn zhèng quàn tā lìng hé shùn chún shàn xiū jìng yīn
 生叨利天。自不乐忿净，劝他令和顺，纯善修净因，
 dé shēng yàn mò tiān lè duō wén zhèng fǎ zhuān xiū jiě tuō huì xǐ zàn tā gōng
 得生焰摩天。乐多闻正法，专修解脱慧，喜赞他功
 dé dé shēng dòu shuài tiān yú shī jiè zhǔ xíng zì xìng cháng ài lè qǐ jīng jìn
 德，得生兜率天。于施戒诸行，自性常爱乐，起精进
 yǒng měng dé shēng biàn huà tiān shì zuì shàng yǒu qíng jù shā mén fàn xíng zēng zhǎng
 勇猛，得生变化天。是最上有情，具沙门梵行，增长
 jiě tuō yīn dé shēng tā huà tiān yǐ jiè dìng xūn xiū pǔ zī yú yuàn lì shēng
 解脱因，得生他化天。以戒定熏修，普资于愿力，生
 tiān shàng rén jiān dá zhēn rú shí jì
 天上人间，达真如实际。

rú shì shàn è bào yī fēn míng xiǎn shì zuò shàn zhāo rén tiān zāo è yīng
 如是善恶报，已分明显示，作善招人天，造恶萦
 jí kǔ lǎo bìng sǐ wèi zhì qín sī qiú zhèng fǎ zì guó bào yī lái suǒ ài
 极苦。老病死未至，勤思求正法，自果报一来，所爱
 jiē lí bié bǐ tān déng guò shī shēn kě shēng yàn
 皆离别。彼贪等过失，深可生厌
 huàn zhì zhě shàn sī wéi zhì shì gù
 患，智者善思惟，是故
 dāng yuǎn lí ruò cháng xíng lì tā
 当远离。若常行利他，
 zé wú zhū zhàng nǎo zuì fú dìng wú
 则无诸障恼，罪福定无

chā lüè shuō yí dī tīng
差，略说宜谛听。」

tān shēng zuò kǔ gōng   zhāi sēng yuàn shēng tiān
▶ 贪生作苦工   斋僧愿生天

pín shēng tóng zǐ tīng wén fǎ shī shuō míng wú qù lún huí zhī hòu shuō   shèng
贫生童子听闻法师说明五趣轮回之后，说：「圣
zhě zhè xià miàn de sān è qù wǒ bú yào rén tiān liǎng qù hái suàn kě yǐ 。
者！这下面的三恶趣我不要，人、天两趣还算可以。

shèng zhě wǒ yào zěn me zuò cái néng huò dé shēng zài tiān shàng de guǒ bào ne ?
圣者！我要怎么做才能获得生在天上的果报呢？」

bī qiū dá shuō   nǐ rú guǒ néng zài fó zhèng jiāo zhōng shàn shuō fǎ lǜ
比丘答说：「你如果能在佛正教中善说法律

ér chū jiā zài xiàn shì zhōng cè qín xiū xí fó fǎ duàn zhǔ fán nǎo jìn kǔ
而出家，在现世中策勤修习佛法，断诸烦恼尽苦

biān jì zé néng zhèng dé shèng guǒ rú guǒ hái yǒu yú fán nǎo xiàn shì bù néng
边际，则能证得圣果。如果还有余烦恼现世不能

zhèng guǒ mìng zhōng zhī hòu yě yí dìng huì shēng zài tiān shàng 。
证果，命终之后也一定会生在天上。」

tóng zǐ yòu wèn   shèng zhě chū jiā rén yīng dāng zuò hé yè ?
童子又问：「圣者！出家人应当作何业？」

chū jiā
「出家

rén jìn qí xíng shòu
人尽其形寿

dōu yào yán chí jìn
都要严持禁

jiè jīng xiū fàn
戒，精修梵

xíng bù kě yǐ
行，不可以

huǐ pò fó jiè
毁破佛戒，

fǒu zé fēi dàn bù
否则非但不

dé shēng tiān hái yào duò zhū è qū 。
得生天，还要堕诸恶趣。」

「zhè yàng wǒ bù néng chū jiā hái yǒu qí tā bǐ jiào jiǎn dān de fāng fǎ kě
这样我不能出家，还有其他比较简单的方
yǐ huò dé shēng tiān ma ？」
法可以获得生天吗？」

「yǒu ruò yī rì yí yè shòu chí bā guān zhāi jiē huò jìn xíng shòu shòu chí
有！若一日一夜受持八关斋戒，或尽形寿受持
wǔ xué chù duàn chú shā dào yīn wàng yǔ dèng wéi jìn shì kě dé shēng
五学处，断除杀、盗、淫、妄语等，为近事，可得生
tiān 。」
天。」

「zhè yàng wǒ yě bù néng zuò dào hái yǒu shēng tiān de miào fǎ ma ？」
这样我也不能做到，还有生天的妙法吗？」

「ruò yǐ yǐn shí gòng fó jí sēng yóu cǐ fú yīn dāng shēng tiān shàng 。」
若以饮食供佛及僧，由此福因当升天上。」

「shèng zhě xū kě yòng duō shǎo qián cái néng gòng fó jí sēng ？」
圣者！需可用多少钱才能供佛及僧？」

「kě yòng wǔ bǎi jīn qián 。」
可用五百金钱。」

「shèng zhě zhè jiàn shì wǒ kě yǐ zhào bàn 。」 pín shēng tóng zǐ shuō wán huà
圣者！这件事我可以照办。」 贫生童子说完话
hòu jí cóng zuò zhōng qǐ lái gōng xiàng fǎ shī dǐng lǐ rán hòu huí jiā qù 。
后，即从座中起来恭向法师顶礼，然后回家去。

pín shēng duì mǔ qīn shuō : 「mā mā wǒ jīn tiān dào zhú lín yuán qù zài
贫生对母亲说：「妈妈！我今天到竹林园去，在
sī mén xià kàn jiàn huà yǒu cǎi sè wǔ qū shēng sǐ zhī lún shuō míng dì yǔ páng
寺门下看见画有彩色五趣生死之轮，说明地狱、旁
shēng è guǐ rén tiān děng shòu gè zhǒng bù tóng yè bào de chā bié xià sān è
生、饿鬼、人、天等受各种不同业报的差别，下三恶
qū wǒ bù yào wǒ zhǐ xiǎng yào shàng shēng tiān shàng huò rén jiān mā ma nín shì fǒu yě
趣我不要，我只想要上生天上或人间，妈妈您是否也
xiǎng yào dé shēng tiān shàng ？」
想要得生天上？」

mǔ qīn shuō : wǒ dāng rán xī wàng dé shēng tiān shàng a
母亲说：「我当然希望得生天上啊！」

mā ma zhè yàng qǐng gěi wǒ wǔ bǎi jīn qián qù bàn zhāi , gōng jìng gòng yǎng

fó tuó jí sēng zhòng yī cān , jiù kě yǐ huò dé shēng tiān shòu shèng miào lè de guǒ
佛陀及僧众一餐，就可以获得生天受胜妙乐的果
bào 。」

pín shēng nǐ cóng xiǎo jiù shī qù fù qīn , líng dīng gū kǔ , shēng huó yǐ

jí xué fèi dōu chéng wèn tí , nǎ yǒu zhè me duō de jīn qián gěi nǐ bàn zhāi ?
及学费都成问题，哪有这么多的金钱给你办斋？」

rú guǒ méi yǒu jīn qián , wǒ jiù qù dāng yòng gōng zhuǎn qū jīn qián bàn

zhāi 。
斋。」

nǐ nián jì xiǎo qì lì bù zú , zěn néng wéi rén gōng

zuò ?
作？」

mā ma wǒ bì

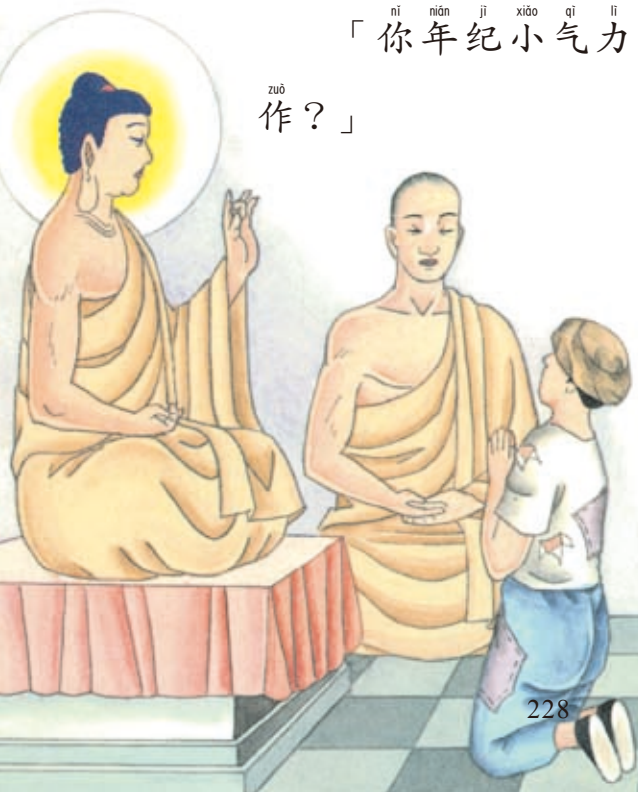
dìng huì měi tiān quán lì yǐ

fù qù , nǔ lì gǎn shàng gōng zuò

jìn dù 。」 mǔ qīn kàn tā

xìn xīn shí zú , jiù ràng tā

qù wéi rén zuò kǔ gōng 。 pín

shēng dào shì chǎng qù děng rén jiā lái qiú yòng gōng , kě shì děng dào rì mù dōu wú rén lái
生到市场去等人家来求佣工，可是等到日暮都无人来

wèn tā zhǐ hǎo huí jiā 。 mǔ qīn shuō : 「 zhǎo dào gōng zuò le ma ? 」
问，他只好回家。母亲说：「找到工作了吗？」

méi yǒu !
「没有！」

mǔ qīn shuō : 「 gěi rén jiā gōng zuò de rén nǎ xiàng nǐ zhè yàng cháng yī shù
母亲说：「给人家工作的人哪像你这样长衣束
dài ? 」
带？」

dì èr tiān zǎo chén , pín shēng jiù yī mǔ qīn suǒ shuō , tóu méng chén tǔ , shēn
第二天早晨，贫生就依母亲所说，头蒙尘土，身
shàng chuān zhuó pò jiù bì yī qián wǎng shì chǎng 。 zhè shí yǒu yī wèi zhǎng zhě yào jiàn zào xīn
上穿着破旧弊衣前往市场。这时有一位长者要建造新
fáng zi , lái dào shì chǎng zhōng zhǎo gōng rén , tā dài le qí tā hěn duō rén qù gōng
房子，来到市场中找工人，他带了其他很多人去工
zuò , què bù zhǎo pín shēng 。 zhè shí , pín shēng bù kè qì de bào gào zhǎng zhě shuō :
作，却不找贫生。这时，贫生不客气地报告长者说：

wǒ yě shì yào wèi rén gōng zuò , nín wèi shén me bú yòng wǒ ?
「我也是要为人工作，您为什么不用我？」

zhǎng zhě shuō : 「 nǐ shì ge ruǎn ruò shū shēng , zěn me shèng rén ? 」
长者说：「你是个软弱书生，怎么胜任？」

zhǎng zhě ! nín qǐng rén gōng zuò , nán dào shì xiān gěi gōng zī ?
「长者！您请人工作，难道是先给工资？」

bù , bì xū yào děng dào tiān hēi cái gěi gōng zī 。
「不，必须要等到天黑才给工资。」

jì rán shì zhè yàng , jiù qǐng nín ràng wǒ qù nín jiā lǐ gōng zuò , ruò bù
「既然是这样，就请您让我也去您家里工作，若不
mǎn zūn yì , jiù qǐng bú yào gěi wǒ gōng zī 。 」 zhǎng zhě bù dé yǐ zhǐ hǎo bǎ tā
满尊意，就请不要给我工资。」长者不得已只好把他
dài huí qù gōng zuò 。 rán ér qí tā de gōng rén dōu bù nǔ lì gōng zuò , zhǐ yǒu pín
带回去工作。然而其他的工人都不努力工作，只有贫
shēng jìn lì gōng zuò 。 yīn cǐ , qí tā de gōng rén jiù lái quàn pín shēng shuō : 「 kàn
生尽力工作。因此，其他的工人就来劝贫生说：「看

nǐ gōng zuò de zhè yàng kě yǐ zhī dào nǐ sì hū hái bù liǎo jiě wéi rén gōng zuò de
你工作的这样，可以知道你似乎还不了解为人工作的
guī jǔ ； nǐ zhǐ yào yīng fù dù rì dào shí hòu néng ná dào qián jiù hǎo le , hé
规矩；你只要应付度日，到时候能拿到钱就好了，何
bì zhè yàng láo kǔ mó huài shēn tǐ ne ?
必这样劳苦磨坏身体呢？」

pín shēng gào sù qí tā gōng rén men shuō : 「 zhū wèi rén xiōng ! nín men zhī dào
贫生告诉其他工人们说：「诸位仁兄！您们知道
ma ? wǒ yóu yú qián shì suǒ zǎo de è yè zhǐ shǐ zhè shēng chū shēng zài pín kǔ jiā
吗？我由于前世所造的恶业，致使这生出生在贫苦家
tīng , xiàn zài rú guǒ zài qī piān rén lái shì gēng jiā jù kǔ suǒ yǐ zuò rén bù
庭，现在如果再欺骗人，来世更加剧苦，所以做人不
yào wéi bèi liáng xīn zuò shì yǐ miǎn zì zuò yè yīn , zì shòu kǔ guó 。
要违背良心做事，以免自作业因，自受苦果。」

yǒu xiē rén shuō : 「 nǐ xiàn zài hái méi jìn rù qíng kuàng , zhàn qiě hái néng qín
有些人说：「你现在还没进入情况，暂且还能勤
láo gōng zuò , bù jiǔ zhǐ hòu jiù huì bǐ wǒ men gēng lǎn duō 。 pín shēng shàn néng
劳工作，不久之后，就会比我们更懒惰。」贫生善能
dāng jī qiǎo shuō , zhòng rén què yīn xié dài lái fěng cì tā 。 dào le rì mù shí , zhǎng
当机巧说，众人却因懈怠来讽刺他。到了日暮时，长
zhě lái jiǎn chá gōng zuò , fā xiàn pín shēng tóng zǐ suǒ zuò de bù fèn chāo shèng qí tā
者来检查工作，发现贫生童子所作的部份，超胜其他
rén de liǎng bèi , zhǎng zhě kàn le fēi cháng gāo xìng , yú shì gěi pín shēng liǎng bèi de gōng
人的两倍，长者看了非常高兴，于是给贫生两倍的工
qián 。
钱。

pín shēng shuō : 「 zhǎng zhě wǒ de gōng zuò nín rú guǒ hái jué de mǎn yì ,
贫生说：「长者！我的工作您如果还觉得满意，
qǐng ràng wǒ wéi nín gōng zuò dào xīn zhái wán chéng , gōng zī jìng qǐng zhǎng zhě wéi wǒ bǎo
请让我为您工作到新宅完成，工资敬请长者为我保
cún , děng dài gōng zuò wán chéng shí zài yì qǐ fù gěi wǒ hǎo ma ?
存，等待工作完成时再一齐付给我好吗？」

zhǎng zhě shuō : 「 zhè yàng hěn hǎo ! pín shēng jiù zhè yàng yì zhí zuò dào xīn
长者说：「这样很好！」贫生就这样一直做到新

xià luò chéng suàn suàn gōng zī shí zhǐ dé sì bǎi wǔ shí qián hái bù néng mǎn zú
厦落成，算算工资时，只得四百五十钱，还不能满足

tā suǒ jī wàng de shù mù pín shēng bù yóu de fàng shēng dà kū 。
他所期望的数目。贫生不由得放声大哭。

zhǎng zhě shuō : 「 zěn me là wǒ qī fù nǐ ma ? 」
长者说：「怎么啦？我欺负你吗？」

pín shēng huí dá shuō : 「 zhǎng zhě nín shì dà rén zěn me huì qī fù wǒ ?
贫生回答说：「长者！您是大人怎么会欺负我？」

zhī yīn wèi wǒ xī wàng zhuàn dé wǔ bǎi jīn qián hǎo néng gòng yǎng fó tuó jí zhū sēng zhòng
只因为我希望赚得五百金钱，好能供养佛陀及诸僧众

yī cān kě shì rú jīn qián jì wèi néng cōu zú wǒ de yuàn wǎng wú fǎ wán chéng ,
一餐，可是如今钱既未能凑足，我的愿望无法完成，

wǒ jiù shì wèi le zhè yàng ér bēi shāng a !
我就是为了这样而悲伤啊！」

zhǎng zhě shuō : 「 ō yuán lái nǐ shì wèi zhòng fú tián ér lái zuò kǔ gōng
长者说：「喔！原来你是为种福田而来做苦工

a méi guān xi wǒ sòng nǐ wú shí qián zhù chéng nǐ běn yuàn 。
啊！没关系，我送你五十钱助成你本愿。」

pín shēng shuō : 「 bù xíng a zhè yàng huì kuī sǔn wǒ de běn yuàn bù dé
贫生说：「不行啊！这样会亏损我的本愿，不得

shēng tiān 。
生天。」

zhǎng zhě gào sù pín shēng shuō : 「 nǐ shì qián chéng xīn fó de rén , kě yǐ qù
长者告诉贫生说：「你是虔诚信佛的人，可以去
qǐng wèn shì zūn , fó tuō ruò shuō kě yǐ , nǐ jiù yī zhào fó tuō zhǐ shì qù zuò
请问世尊，佛陀若说可以，你就依照佛陀指示去做
ba ! 」 yú shì pín shēng jí wǎng fó tuō zuò qián gōng jīng dǐng lǐ bǐng gào shuō :
吧！」于是贫生即往佛陀座前，恭敬顶礼禀告说：
「 shì zūn ! wǒ wèi gòng fó jí sēng zhòng , zài mǒu zhǎng zhě jiā kè zuò , rú jīn hái
「世尊！我为供佛及僧众，在某长者家客作，如今还
bù zú wǔ bǎi jīn qián , nà wèi zhǎng zhě fā xīn wèi wǒ tiān mǎn , zhè yàng huì fāng hài
不足五百金钱，那位长者发心为我添满，这样会妨害
wǒ shēng tiān ma ? 」
我生天吗？」

fó tuō gào sù pín shēng shuō : 「 tóng zǐ ! zhǎng zhě fā xīn bù fāng hài nǐ de
佛陀告诉贫生说：「童子！长者发心不妨害你的
shēng tiān , nǐ yīng gāi nà shòu 。 」 pín shēng lǐ xiè fó tuō zhī hòu , jiù dào zhǎng zhě
生天，你应该纳受。」贫生礼谢佛陀之后，就到长者
jiā ná wǔ bǎi jīn qián huí jiā , bǐng gào mǔ qīn shuō : 「 mā ma ! zhè shì wǔ bǎi
家拿五百金钱回家，禀告母亲说：「妈妈！这是五百
jīn qián , xī wǎng néng yíng bàn gòng fó zhāi sēng 。 」
金钱，希望能营办供佛斋僧。」

mǔ qīn shuō : 「 pín shēng , nǐ nán dào bù zhī wǒ men jiā tíng pín fá , qì
母亲说：「贫生！你难道不知我们家庭贫乏，器
jù chǎng suǒ shēn me dōu méi yǒu , rú hé gòng fó zhāi sēng ? nǐ kě qù qǐng yōng zhǎng zhǎng
具场所什么都没有，如何供佛斋僧？你可去请佣主长
zhě xié zhù 。 」 pín shēng jí wǎng zhǎng zhě jiā bǐng gào shuō : 「 zhǎng zhě ! wǒ jiā hěn
者协助。」贫生即往长者家禀告说：「长者！我家很
pín qióng , qì jù zuò xí quān dōu méi yǒu , jīng qǐng zhǎng zhě bǎ zhè
贫穷，器具座席全都没有，敬请长者把这
ge fáng zi jiè wǒ gòng fó zhāi sēng hǎo ma ? 」
个房子借我供佛斋僧好吗？」

zhǎng zhě xīn lǐ xiǎng : wǒ de xīn xià luò chéng , rú néng gòng
长者心里想：我的新厦落成，如能供
fó zhāi sēng dōu shì zuì jí xiáng shàn shì 。 tā yú shì gào sù pín shēng
佛斋僧都是最吉祥善事。他于是告诉贫生

shuō : 「 hǎo ! nǐ bǎ jīn qiǎn liú zài zhè lǐ , qù gōng qǐng fó tuó jí sēng zhòng míng
 说：「好！你把金钱留在这里，去恭请佛陀及僧众明
 tiān lái shòu gòng yǎng 。 」 pín shēng jiù dào fó tuó zuò qián dǐng lǐ bǐng gào shuō : 「 shì
 天来受供养。」贫生就到佛陀座前顶礼禀告说：「世
 zūn ! wéi yuàn míng rì yǔ zhū shèng zhòng lì lín mǒu zhāi shòu wēi gòng 。 」
 尊！唯愿明日与诸圣众莅临某宅受微供。」

shì zūn mò rán shòu qǐng 。 pín shēng jiàn fó jiē shòu qǐng gòng , jí lǐ cí fó tuó
 世尊默然受请。贫生见佛接受请供，即礼辞佛陀
 huí qù bǐng bào zhǎng zhě zhī qíng 。 shí bǐ zhǎng zhě jí dài lǐ pín shēng tóng zǐ jù bàn zhǒng
 回去禀报长者知情。时彼长者即代理贫生童子具办种
 zhǒng shàng miào yǐn shí 。 jiù zài dì èr tiān zǎo chén fù shè zuò xí , ān dà shuǐ qì ,
 种上妙饮食。就在第二天早晨敷设座席，安大水器，
 bù liè xiāng huā , yòu pài shǐ zhě qián wǎng yíng qǐng fó tuó 。
 布列香花，又派使者前往迎请佛陀。

shì shí fó tuó zhuó yī chí bō , yǔ zhū shèng zhòng yì zhǎng zhě jiā 。 zhè shí liù
 是时佛陀着衣持钵，与诸圣众诣长者家。这时六
 zhòng bī qiū hù xiāng huái yí de wèn : 「 tā shì pín rén nǎ yǒu shén me měi shí gòng
 众比丘互相怀疑地问：「他是贫人哪有什么美食供
 yǎng ? wǒ men hái shì xiān dào qí tā shī zhǔ jiā qù qǐ yī xiē diǎn xīn ba ! 」 zhè
 养？我们还是先到其他施主家去乞一些点心吧！」这
 wú fú de liù zhòng jiù zài bié chù xiān xíng tuō bō , chī bǎo le zhī hòu zài qù jiē shòu
 无福的六众就在别处先行托钵，吃饱了之后再去接受
 pín shēng gòng yǎng 。
 贫生供养。

shì zūn hé dà zhòng dōu dào zhǎng zhě jiā , jiù zuò èr zuò 。 shì shí pín shēng biàn
 世尊和大众都到长者家，就座而坐。是时贫生便
 yǐ shàng miào měi shí , qīn zì fèng gòng 。 qí zhōng , tā kàn jiàn liù zhòng bī qiū chī bù
 以上妙美食，亲自奉供。其中，他看见六众比丘吃不
 xià zhè měi shí , jí bǐng gào fó tuó shuō : 「 shì zūn ! wǒ kàn jiàn sēng zhòng zhōng yǒu
 下这美食，即禀告佛陀说：「世尊！我看见僧众中有
 zhū shèng zhě bù chī zhè xiē gòng wù , huì bú huì yīn cǐ zhàng ài wǒ shēng tiān ? 」
 诸圣者不吃这些供物，会不会因此障碍我生天？」

fó tuó gào sù pín shēng shuō : 「 xián shǒu ! zhǐ yào shì qū qū de bù shī zuò
 佛陀告诉贫生说：「贤首！只要是区区的布施座

rù dìng dé shēng tiān , hé kuàng shì gòng yǎng yīn shí gěi fó sēng ne ? 「 pín shēng kàn
 褥，定得生天，何况是供养饮食给佛僧呢？」 pín shēng kàn
 jiàn fó jí shèng zhòng shòu gòng bì , jiù dài zhe xiǎo xí zài fó qián zuò , gōng líng fó tuó
 见佛及圣众受供毕，就带着小席在佛前坐，恭聆佛陀
 shuō fǎ 。 fó tuó wèi tā shuō miào fǎ zhī hòu , jí cóng zuò qǐ ér lí qù 。
 说法。佛陀为他说妙法之后，即从座起而离去。

gòng fó dé fú bào pín shēng chéng shàn shēng
 ▶ 供佛得福报 贫生成善生

dāng pín shēng jiè yǎng zhǎng zhě jiā gòng fó zhāi sēng de shí hòu , yǒu wǔ bǎi ge shāng
 当贫生借用长者家供佛斋僧的时候，有五百个商
 rén cóng dà hǎi lái , jīng guò wáng shě chéng 。 zhè pī shāng rén dài le hěn duō zhēn bǎo ,
 人从大海来，经过王舍城。这批商人带了很多珍宝，
 shì féng zhè yī tiān shì dà jié huì , suǒ dài de zhēn huò wú rén jiāo yì , yīn cǐ lián
 适逢这一天是大节会，所带的珍货无人交易，因此连
 chī fàn yě yǒu wèn tí 。 qí zhōng yǒu yī ge shāng rén shì fó jiāo tú , zhī dào céng zhōng
 吃饭也有问题。其中有一个商人是佛教徒，知道僧中
 gè zhǒng fǎ shì , tā kàn jiàn zhòng shāng rén méi yǒu fàn kě chī , jiù gào sù zhū wèi shāng
 各种法式，他看见众商人没有饭可吃，就告诉诸位商
 rén shuō : 「 wǒ men kě yǐ dǎ tīng jīn tiān zǎo chén shì shéi jiā gòng fó zhāi sēng , tā
 人说：「我们可以打听今天早晨是谁家供佛斋僧，他
 de jiā lǐ yī dìng yǒu cán shí liú xià lái , wǒ men kě dào tā jiā zhǎo dào shí
 的家里一定有残食留下来，我们可到他家找到食
 wù 。 zhòng shāng rén dōu zàn tóng zhè ge hǎo bàn fǎ , yú shì dǎ tīng dé zhī měi zhǎng
 物。」众商人都赞同这个好办法，于是打听得知某长
 zhě jiā yǐ gòng fó sēng 。 tā men jiù shāng liang yòng tā men suǒ dài de zhēn bǎo huàn qǔ shí
 者家已供佛僧。他们就商量用他们所带的珍宝换取食
 wù 。 yú shì yī tóng qián wǎng zhǎng zhě jiā , qǐng tā tóng yì yǐ zhēn bǎo huàn qǔ shí
 物。于是一同前往长者家，请他同意以珍宝换取食
 wù 。
 物。

zhǎng zhě gào sù shāng rén men shuō : 「 jīn tiān bú shì wǒ gòng fó sēng , shì zhè
 长者告诉商人们说：「今天不是我供佛僧，是这
 wèi shào nián fā xīn gòng fó zhāi sēng de 。 zhū shāng rén jí xiàng pín shēng qiú qǔ shèng cài
 位少年发心供佛斋僧的。」诸商人即向贫生求取剩菜

shí wù 。
食物。

pín shēng shuō : 「 zhè xiē shèng cài shí wù dōu gěi nǐ men chī , bù xū yào
贫生说：「这些剩菜食物都给你们吃，不需要
qián 。 」 yú shì jiù bǎ shèng cài shí wù dōu sòng gěi zhòng shāng rén 。 zhè xiē shāng rén
钱。」于是就把剩菜食物都送给众商人。这些商人们
yīn wéi jī è de guān xi , suī rán chī de shì shèng cài shèng fàn , yě jué de shì shàng
因为饥饿的关系，虽然吃的是剩菜剩饭，也觉得是上
miào yǐn shí , dà jiā dōu chī de jīn jīn yǒu wèi , jiē dà huān xǐ 。
妙饮食，大家都吃得津津有味，皆大欢喜。

zhòng shāng rén chī guò fàn hòu , zài sān chēng zàn zhǎng zhě shuō : 「 rén zhě , nín
众商人吃过饭后，再三称赞长者说：「仁者，您
jiāng huì yǒu dà fú bào , néng zài xīn zhái zhōng gòng fó zhāi sēng zhòng dà fú tián , ér wǒ
将会有大福报，能在新宅中供佛斋僧种大福田，而我们
men zhè xiē shāng rén yě tuō nín de fú , dé yǐ bǎo cān yī dùn 。 」 rán ér zhǎng zhě
们这些商人也托您的福，得以饱餐一顿。」然而长者
què duì zhòng shāng rén zàn tàn pín shēng tóng zǐ shuō : 「 zhè gōng dé zhǔ bú shì wǒ , shì
却对众商人赞叹贫生童子说：「这功德主不是我，是
zhè wèi shào nián , shì tā zuò kǔ gōng fá xīn gòng fó zhāi sēng
这位少年，是他做苦工发心供佛斋僧
de gōng dé 。 」
的功德。」

zhòng shāng rén tīng le fēi cháng gǎn dòng , jí wèn zhǎng zhě shuō : 「 zhè wèi shào nián
众商人听了非常感动，即问长者说：「这位少年
rén shì shéi de ér zǐ ?
人是谁的儿子？」

zhǎng zhě gào sù zhòng shāng rén shuō : 「 tā shì mǒu zhǎng zhě de ér zǐ —— pín
长者告诉众商人说：「他是某长者的儿子——贫
shēng 。
生。」

shāng zhǔ jīng yà de shuō : 「 ā ! jiù shì wǒ de hǎo péng yǒu de ér zǐ
商主惊讶地说：「啊！就是我的好朋友的儿子
ya ! 」 tā lì kè yǐ dà kuài de bái bù tān zài dì shàng , bìng qiě fàng le hěn duō
呀！」他立刻以大块的白布摊在地上，并且放了很多
zhēn bǎo , gào sù zhòng shāng rén shuō : 「 huǒ bàn men ! wǒ céng tīng shuō 『 zhòng lǚ chéng
珍宝，告诉众商人说：「伙伴们！我曾听说『众缕成
yī , dī shuǐ yíng qì 。 』 qǐng dà jiā fā xīn yǐ zhēn bǎo zàn zhù pín kǔ de
衣，滴水盈器。」请大家发心以珍宝赞助贫苦的
rén 。 」 shāng rén men yú shì fēn fēn de xiǎng yīng , xū yǐ zhī jiān , nà kuài bái bù
人。」商人们于是纷纷的响应，须臾之间，那块白布
shàng yǐ yǒu chéng duī de zhēn bǎo 。 shāng zhǔ gào sù pín shēng shuō : 「 zhè shì wǒ men shāng
上已有成堆的珍宝。商主告诉贫生说：「这是我们商
rén yì diǎn chéng yì , nǐ yīng dāng jiē shòu tā 。 」
人一点诚意，你应当接受它。」

pín shēng shuō : 「 duō xiè zhū wèi de hǎo yì , kě shì wǒ bìng méi yǒu qiú qǔ
贫生说：「多谢诸位的好意，可是我没有求取
zhè xiē bǎo wù de xīn 。
这些宝物的心。」

shāng zhǔ gào sù tā shuō : 「 zhè bú shì nǐ qǐng wǒ men chī fàn de dài jià ,
商主告诉他说：「这不是你请我们吃饭的代价，
qí shí zhǐ yào zhè lǐ miàn de qí zhōng yí ge bǎo , jiù néng jǔ bàn bǎi gòng , suǒ yǐ
其实只要这里面的其中一个宝，就能举办百供，所以
zhè xiē zhēn bǎo yǔ nǐ bù shī shí wù wú wǎn , zhǐ shì wǒ men suí xǐ nǐ de gōng dé
这些珍宝与你布施食物无关，只是我们随喜你的功德
bù shī ér xiāng zèng de 。
布施而相赠的。」

pín shēng réng rán bù kěn nà shòu tā gào sù shāng zhǔ shuō : 「 wǒ jīn tiān shè
 贫生仍然不肯纳受，他告诉商主说：「我今天设
 zhāi gòng fó jī sēng shì wéi zhe qiú shēng tiān shàng rén zhě suī rán hào yì zèng gěi wǒ
 斋供佛及僧，是为着求生天上，仁者虽然好意赠给我
 zhè me duō bǎo wù dàn wǒ bù gǎn jiē shòu bú yào wèi le jiē shòu zhè xiē bǎo wù
 这么多宝物，但我不敢接受，不要为了接受这些宝物
 ér zhàng ài wǒ shēng tiān 。 」
 而障碍我生天。」

shāng zhǔ shuō : 「 pín shēng nǐ shì zhì chéng xìn fó de rén , kě yǐ qǐng wèn
 商主说：「贫生！你是至诚信佛的人，可以请问
 shì zūn fó tuó rú guǒ shuō kě yǐ jiē shòu zhè xiē bǎo wù nǐ jiù shōu xià
 世尊，佛陀如果说可以接受这些宝物，你就收下
 ba ! 」 yú shì pín shēng jiù bǎ zhè ge wèn tí xiàng fó tuó qǐng shì 。
 吧！」于是贫生就把这个问题向佛陀请示。

fó tuó gào sù pín shēng shuō : 「 nǐ yīng gāi jiē shòu shāng rén men suǒ zèng de zhēn
 佛陀告诉贫生说：「你应该接受商人们所赠的珍
 bǎo ! 」
 宝！」

pín shēng bǐng gào fó tuó shuō : 「 shì zūn wǒ bú yuàn yīn wéi jiē shòu zhè xiē
 贫生禀告佛陀说：「世尊！我不愿因为接受这些
 bǎo wù de yuán gù ér zhàng ài wǒ shēng tiān 。 」
 宝物的缘故，而障碍我生天。」

fó tuó shuō : 「 pín shēng zhè shì huā bào , guǒ bào hái zài hòu miàn 。 」
 佛陀说：「贫生！这是花报，果报还在后面。」
 shí shí zhǎng zhě zǐ pín shēng lǐ xiè fó tuó zhī hòu jiù huí qù jiē shòu zhòng shāng rén juān
 是时长者子贫生礼谢佛陀之后，就回去接受众商人捐
 xiàn de bǎo wù 。
 献的宝物。

dāng shí wáng shě chéng yǒu yī wèi shǒu wàng (tóu rén) zhǎng zhě
 当时王舍城有一位首望（头人）长者
 bìng shǐ méi yǒu zǐ xī jì chéng chǎn yè mǐn zhòng kāi huì jué
 病逝，没有子息继承产业，民众开会决
 dìng zhāo yī wèi dà fú dé de rén lái jì xù lǐng dǎo zhòng rén 。
 定找一位大福德的人来继续领导众人。

zhòng zhōng yǒu yí ge zhì zhě tí yì : 「 wǒ men kě shì zhe bā zhòng duō zhòng zǐ
众中有一个智者提议：「我们可试着把众多种子

fàng rù yí ge píng zhōng , ràng xǔ duō rén bǎ shǒu shēn jìn qù tàn qǔ , rú guǒ néng yí
放入一个瓶中，让许多人把手伸进去探取，如果能一

bǎ zhuā dào chún yí sè zhǒng zǐ de rén , jiù yīng dāng lì tā wéi shǒu wàng 。 」 zhòng rén
把抓到纯一色种子的人，就应当立他为首望。」众人

dōu tóng yì , yú shì tā men bǎ duō zhǒng zhǒng zǐ fàng rù píng zhōng , zhòng rén yí yí bǎ
都同意，于是他们把多种种子放入瓶中，众人一一把

shǒu shēn jìn qù zhuā zhǒng zǐ , dōu dé zá sè , zhǐ yǒu pín shēng dé chún sè zhǒng zǐ 。
手伸进去抓种子，都得杂色，只有贫生得纯色种子。

zhòng rén suī rán kàn jiàn zhè zhǒng qí jì , què bù yuàn yì gǎi lì tā 。 yǒu rén bù fú
众人虽然看见这种奇迹，却不愿意改立他。有人不服

de shuō : 「 wǒ men zěn me kě lì yí ge kè zuò
地说：「我们怎么可立一个客作

wéi rén zuò kǔ gōng de rén wéi shǒu wàng ? 」
(为人做苦工)的人为首望？」

yú shì yāo qiú tā zài zhuā yí cì 。 jié guǒ , pín
于是要求他再抓一次。结果，贫

shēng lián zhuā sān cì dōu shì chún sè 。 yú shì , zài
生连抓三次都是纯色。于是，在

chǎng de rén dōu xīn fú kǒu fú
场的人都心服口服

de tàn wéi xī yǒu , tā men
地叹为稀有，他们

dōu rèn wéi pín shēng yǒu tiān shén
都认为贫生有天神

zài jiā hù , yīng gāi qǐng tā
在加护，应该请他

wéi zūn shǒu 。 guō yì rén mín
为尊首。郭邑人民

yīn cǐ dōu bài pín shēng wéi shǒu
因此都拜贫生为首

wàng 。
望。

céng jīng dài lǐ pín shēng shè zhāi gòng fó jí sēng de nà ge zhǎng zhě , yě bǎ tā
曾经代理贫生设斋供佛及僧的那个长者，也把他
de nǚ ér jià gěi pín shēng wéi qī 。 yóu yú pín shēng de shàn yè fú dé lì suǒ gǎn
的女儿嫁给贫生为妻。由于贫生的善业福德力所感
yīng , zài tā de jiā zhōng hū rán zì shēng chū zhēn bǎo , suǐ zhì cái fù wú liàng , zhòng
应，在他的家中忽然自生出珍宝，遂致财富无量，众
rén cóng cǐ chēng tā wéi shàn shēng , bù gǎn zài jiào tā pín shēng 。
人从此称他为善生，不敢再叫他贫生。

shàn shēng zhǎng zhě xīn lǐ xiǎng : wǒ xiàn zài jiā zhōng suǒ shòu guǒ bào (zhēn bǎo zì
善生长者心里想：我现在家中所受果报（珍宝自
xiàn) , dōu shì shì zūn zhī wēi shén lì , wǒ yīng lì kè qù qǐng fó jí sēng lái
现），都是世尊之威神力，我应立刻去请佛及僧，来
jiā zhōng shòu wǒ gòng yǎng 。 tā zhè yàng xiǎng le zhī hòu , jiù dào fó tuó zuó qián , gōng
家中受我供养。他这样想了之后，就到佛陀座前，恭
jìng bǐng gào fó tuó shuō : 「 shì zūn ! xī wǎng nín cí bēi yǔ zhū bǐ qiū , míng rì
敬禀告佛陀说：「世尊！希望您慈悲与诸比丘，明日
yì tóng guāng lín hán shě shòu wǒ wēi bó de gòng yǎng 。 」 shì zūn mò rán jiē shòu 。
一同光临寒舍受我微薄的供养。」世尊默然接受。

fó tuó jì rán jiē shòu qǐng gòng shàn shēng
佛陀既然接受请供，善生
zhǎng zhě jí lǐ fó huí jiā , chè yè bèi bàn zhǒng
长者即礼佛回家，彻夜备办种
zhǒng shàng miào yǐn shí , bù zhǐ zuò xí dēng dōu bǐ
种上妙饮食，布置座席等都比
zhào shàng yī cì de qíng xíng 。
照上一次的情形。

dì èr tiān , fó tuó lǐng zhe sēng zhòng qián
第二天，佛陀领着僧众前
wǎng shàn shēng zhǎng zhě jiā jiē shòu gòng yǎng , zhǎng zhě
往善生长者家接受供养，长者

qīn zì fèng chí měi shí gòng fó jí sēng   déng dào gòng fó wán bì   zhǎng zhě jí qī fū
亲自奉持美食供佛及僧。等到供佛完毕，长者及其夫
rén yòu zài ná zhe xiǎo xí zuò zài fó tuó zuò qián   gōng jìng tīng wén fó tuó shuō fǎ
人又再拿着小席坐在佛陀座前，恭敬听闻佛陀说法。

shì zūn zhī dào shàn shēng zhǎng zhě qiú fǎ de xīn hé gēn xìng   yīn ér suí jī shuō
世尊知道善生长者求法的心和根性，因而随机说
fǎ   shǐ zhǎng zhě xīn dé kāi wù   zhǎng zhě jí qī fū rén jiù zài zuò shàng zhèng dé chū
法，使长者心得开悟，长者及其夫人就在座上证得初
guǒ   tā liǎ jiàn dì zhī hòu   jí bǐng gào fó tuó shuō   「shì zūn   wǒ men yīn
果。他俩见谛之后，即禀告佛陀说：「世尊！我们因
fó ér dé jiě tuō   zhè zhǒng shū shèng de guǒ bào   bìng fēi fù mǔ   zǔ xiān huò guó
佛而得解脱，这种殊胜的果报，并非父母、祖先或国
wáng jí zhū tiān zhòng   shā mén   pó luó mén   qīn yǒu juàn shǔ suǒ néng gěi yǔ de
王及诸天众、沙门、婆罗门、亲友眷属所能给予的，
wǒ yīn yù dào shì zūn dà shàn zhī shì   suǒ yǐ néng yuǎn lí dì yù   páng shēng   è
我因遇到世尊大善知识，所以能远离地狱、旁生、饿
guǐ děng è qù   shēng zài rén tiān shèng miào zhī chù   wǎng hòu bì néng yǒng duàn kǔ jī dé
鬼等恶趣，生在人天胜妙之处，往后必能永断苦际得
niè pán lè   wǒ jīn guī yī fó fǎ sēng sān bǎo   qǐng qiú shì zūn zhèng zhī wǒ shì yōu
涅槃乐。我今皈依佛法僧三宝，请求世尊证知我是优
pó sāi   yōu pó yī   cóng jīn rì qǐ   yì zhí dào mìng zhōng   shòu chí wǔ xué
婆塞（优婆夷），从今日起，一直到命终，受持五学
chù   wǔ jiè   ——   bù shā shēng nǎi zhì bù yǐn jiǔ   。」
处（五戒）——不杀生乃至不饮酒。」

fó tuó jí wèi tā liǎ fū fù xuān shuō fǎ yào   shì jiāo lìng tā men huān xǐ zhī
佛陀即为他俩夫妇宣说法要，示教令他们欢喜之
hòu   jiù huí jīng shě
后，就回精舍。

yōu pó sāi jiè jīng   juàn liù   fó tuó gào sù shàn shēng shuō
《优婆塞戒经》卷六，佛陀告诉善生说：

「ruò rén xìn yīn   xìn guǒ   xìn dì   xìn yǒu dé dào   rú shì zhī rén
「若人信因、信果、信谛、信有得道，如是之人
zé dé sān guǎn   ruò rén zhì xīn xìn bù kě bài   qīn jìn sān bǎo   shòu shàn yǒu
则得三皈。若人至心信不可败，亲近三宝，受善友

jiāo rú shì zhī rén zé dé sān guǎn yōu pó sè jiè yì fù rú shì ruò néng guān
 教，如是之人则得三皈。优婆塞戒亦复如是，若能观
 shì yōu pó sè jiè duō yǒu wú liàng gōng dé guó bào néng huài wú liàng bì è zhī
 是优婆塞戒，多有无量功德果报，能坏无量弊恶之
 fǎ zhòng shēng wú biān shòu kǔ yì ěr zhōng lüè wǒ jīn ruò zào è yè yīn
 法，众生无边受苦亦尔（中略）。我今若造恶业，因
 shì è yè huò dé èr shì shēn xīn è bào yǐ shì yīn yuán shēn kǒu yì è jí
 是恶业获得二世身心恶报，以是因缘身、口、意恶即
 shì wǒ yuàn
 是我怨…… 。

suī fù qǐng fó jí wǔ bǎi ā luó hàn yóu gù bù dé míng qǐng sēng fú ruò
 虽复请佛及五百阿罗汉，犹故不得名请僧福，若
 néng sēng zhōng shī yī xiàng sī jí è bǐ qiū yóu dé wú liàng fú dé guó bào hé yǐ
 能僧中施一像似极恶比丘，犹得无量福德果报。何以
 gù rú shì bī qiū suī shì è rén wú jiè duō wén bù xiū shàn
 故？如是比丘虽是恶人、无戒多闻不修善
 fǎ yì néng yǎn shuō sān zhǒng pú tí yǒu yīn yǒu guó yì bù fēi
 法，亦能演说三种菩提有因有果，亦不诽谤
 bàng fó fǎ sēng bǎo zhí chí rú lái wú shàng shèng chuāng zhèng
 谤佛、法、僧宝，执持如来无上胜幢，正
 jiàn wú miù ruò gòng yǎng sēng jí shì gòng yǎng fó sēng èr bǎo
 见无谬。若供养僧，即是供养佛僧二宝，

ruò guān fó fǎ gōng dé wēi miào , jì shì jù zú gòng yǎng sān bǎo
若观佛法功德微妙，即是具足供养三宝。」

gōng guò bù xiāng dī kǒu yè shòu kǔ bào
▶ 功过不相抵 口业受苦报

bī qiū men qǐng wèn fó tuō shuō : 「 shì zūn ! shàn shēng zhǎng zhě guò qù shì zào
比丘们请问佛陀说：「世尊！善生长者过去世造
zuò shén me è yè , shǐ tā jīn shì yào wéi rén zuò kǔ lì ? yòu yīn wéi zhǒng shén me
作什么恶业，使他今世要为人做苦力？又因为种什么
fú yīn , néng shǐ tā de jiā zhōng zì rán chū shēng zhēn bǎo ? 」
福因，能使他的家中自然出生珍宝？」

fó tuō gào sù bī qiū men shuō : shàn shēng zài guò qù shì zhōng suǒ zuò yè , cǐ
佛陀告诉比丘们说：善生在过去世中所作业，此

shì yīn yuán huì hé guó bào bù shī yī qiè zhòng
世因缘会合，果报不失。一切众

shēng dōu shì yí yàng de guò qù shì suǒ zuò shàn è
生都是一样的，过去世所作善恶

yè yī dīng zài yè guó chéng shóu shí shòu yè bào
业，一定在业果成熟时受业报。

fó tuō yòu shuō sòng hé zhè duàn yīn yuán : jiǎ lìng jīng
佛陀又说颂和这段因缘：假令经

bǎi jié , suǒ zuò yè bù wǎng yīn yuán huì yù
百劫，所作业不亡，因缘会遇

shí , guó bào huán zì shòu
时，果报还自受。

guò qù shì shí ,
去世时，

zài yí ge cūn zhuāng zhōng yǒu
在一个村庄中有

yí wèi dà fù duō cái ,
一位大富多财、

shòu yòng féng zú de zhǎng
受用丰足的长

zhě 。 zhèng féng chūn yáng jiā
者。正逢春阳佳

yuè dào chù kāi mǎn le gè zhǒng huā shù lín mào mì chí shuǐ qīng chè zá sè
月，到处开满了各种花，树林茂密，池水清澈，杂色

de zhòng niǎo fā hè yǎ měi miào de shēng yīn zhèng shì rén men yóu lè de hào shí jī
的众鸟发和雅美妙的声音，正是人们游乐的好时机。

zhè shí nà wèi zhǎng zhě dài lǐng jiā rén dào huā lín zhōng qù yóu wán dāng shí shì jiān méi
这时那位长者带领家人到花林中去游玩。当时世间没

yǒu fó chū shì dàn yǒu dú jué shèng zhě chū shì yǒu yī wèi chū jiā rén shì zhèng dé
有佛出世，但有独觉圣者出世，有一位出家人是证得

dú jué guǒ wèi de shèng zhě tā měi tiān zǎo chén dōu zhuó yī chí bō qī shí zhè shí
独觉果位的圣者，他每天早晨都着衣持钵乞食。这时

tā xīn lǐ xiǎng wǒ wèi shén me yào wèi zhè ge nán yǐ mǎn zú de shēn tǐ ér xīn kǔ
他心里想：我为什么要为这个难以满足的身体而辛苦

bēn bō rù cūn zhuāng dào chù qǐ shí bù rú zhù zài lín zhōng yuán nèi rú guǒ yǒu
奔波，入村庄到处乞食？不如住在林中园内，如果有

rén lái yóu wán suí tā men fā xīn bù shī lái chōng jǐ jiù kě yǐ guò huó le
人来游玩，随他们发心布施来充饥就可以过活了。

zhǎng zhě lái dào yuán zhōng yáo jiàn zhè wèi chū jiā rén shēn xīn zhàn jì róng yí duān
长者来到园中遥见这位出家人身心湛寂，容仪端

zhèng shēng le jí dà xìn jīng xīn jí gōng jīng xiàng tā dīng lǐ shuō shèng zhě
正，生了极大信敬心，即恭敬向他顶礼说：「圣者！

nín wèi qiú shí wǒ wèi qiú fú qǐng zhù zài zhè yuán zhōng cháng jī shòu wǒ gòng
您为求食，我为求福，请住在这园中长期受我供

yǎng bì qiū mò rán shòu xǔ cóng cǐ zhǎng zhě jiù rì rì fèng shī yǐn shí gòng
养。」比丘默然受许，从此长者就日日奉施饮食供

yǎng
养。

yǒu yī tiān zhǎng zhě yǒu shì xū dào bié de cūn zhuāng qù tā gào sù qī zi
有一天，长者有事须到别的村庄去，他告诉妻子

shuō xián shǒu wǒ jīn yǒu shì xū wǎng mǒu cūn nǐ yào xiàng píng cháng yí yàng de
说：「贤首！我今有事须往某村，你要像平常一样的

gòng yǎng shèng zhě bù kě jiàn duàn tā fēn fù qī zi hòu jí chū fā zǎo chén
供养圣者，不可间断。」他吩咐妻子后即出发，早晨

zhǎng zhě fù máng yú bèi bàn yǐn shí tā de ér zi kàn le wèn shuō mā ma nín
长者妇忙于备办饮食，他的儿子看了问说：「妈妈您

měi tiān wèi shéi xīn kǔ de máng zhe
每天为谁辛苦地忙着？」

mǔ qīn gào sù tā : 「 wèi gòng yǎng bǐ qiū zhōng fú tián 。
母亲告诉他：「为供养比丘种福田。」

「 bǐ qiū bú shì shēng chǎn , bù zuò kǔ lì , wèi shén me yào gěi tā chī fàn ?
「比丘不事生产，不做苦力，为什么要给他吃饭？」

mǔ qīn hē chì shuō : 「 nǐ bú yào zào zuò zhè zhǒng kǒu yè zhòng zuì 。
母亲呵叱说：「你不要造作这种口业重罪。」

zhǎng zhě huí lái shí wèn qī zǐ : 「 shèng zhě yǐn shí yǒu méi yǒu quē fá ?
长者回来时问妻子：「圣者饮食有没有缺乏？」

qī zǐ huí dá shuō : 「 yǐn shí zhāo cháng gòng yǎng , rán ér wǒ men de ér zǐ duì shèng zhě zào le kǒu yè zuì , shuō shèng zhě bú shì shēng chǎn ér jiē shòu tā rén de shí wù 。
妻子回答说：「饮食照常供养，然而我们的儿子对圣者造了口业罪，说圣者不事生产而接受他人的食物。」

zhǎng zhě tīng le zhī hòu shuō : 「 ā ya zhè xiǎo hái zhēn bù dǒng shì , zhè yàng zhǐ huì hài le zì jǐ , jiāng lái bì dìng duò rù è qù 。 tā lì jí dài ér zǐ qián wǎng zūn zhě chù xiè zuì 。
长者听了之后说：「啊呀！这小孩真不懂事，这样只会害了自己，将来必定堕入恶趣。」他立即带儿子前往尊者处谢罪。

dú jué bǐ qiū yáo jiàn zhǎng zhě yǔ tā de ér zǐ qián lái , jí rù dìng yǐ shén tōng guān chá tā men lái de mù dì , dé zhī yuán lái shì gū tóng wú zhī zào kǒu yè yào lái xiè zuì de 。 dú jué dà dōu bù yǐ kǒu yǔ jiào huà , ér shì yǐ shēn shuō fǎ , tā wèi le bēi cǎn wú zhī de hái tóng , jiù yǒng shēn fēi shèng xū kōng zhōng , xiàn dà shén tōng zuò shí bā zhǒng biàn huà , shàng téng hóng yàn , xià liú qīng shuǐ , juǎn shū zì zài ,
独觉比丘遥见长者与他的儿子前来，即入定以神通观察他们来的目的，得知原来是孤童无知造口业要来谢罪的。独觉大都不以口语教化，而是以身说法，他为了悲愍无知的孩童，就踊身飞胜虚空中，现大神通作十八种变化，上腾红焰，下流清水，卷舒自在，

lǐng tā xīn shēng shēn xìn
令他心生深信。

yī bān fān fū zài kàn jiàn shén tōng shí , dōu huì lì jí xǐng wù , zhǎng zhě hé
一般凡夫在看见神通时，都会立即醒悟，长者和
tā de ér zǐ yě bù lì wài , jí shí jī shǒu yáo lǐ zūn zhě shuō : 「 shèng zhě !
他的儿子也不例外，即时稽首遥礼尊者说：「圣者！
qǐng nín cí bēi lián mǐn wǒ men de yú chī , gǎn kuài xià lái jiē shòu wǒ men chéng yì de
请您慈悲怜愍我们的愚痴，赶快下来接受我们诚意的
gòng yǎng 。 」 shèng zhě lián mǐn tā men , jiù cóng kōng zhōng zòng shēn ér xià 。
供养。」圣者怜愍他们，就从空中纵身而下。

zhǎng zhě lì kè yǐ xiāng huā gēn qín gòng yǎng , fù zǐ zhì chéng dǐng lǐ chàn huǐ fā
长者立刻以香花殷勤供养，父子至诚顶礼忏悔发
yuàn shuō : 「 hé shàng shī dà fú tián , wǒ men yīng gāi zhì chéng gòng yǎng , yóu yú wú
愿说：「和尚是大福田，我们应该至诚供养，由于无
zhī , ér yǐ 「 kǔ lì 」 de è yǔ rǔ mǎ shèng zhě , xī wǎng zài wèi lái shì
知，而以「苦力」的恶语辱骂圣者，希望在未来世
zhōng , bù huì yīn cǐ ér shòu kǔ bào , suǒ yǒu chéng yì gòng yǎng de gōng dé , yuàn zài
中，不会因此而受苦报，所有诚意供养的功德，愿在
lái shì shēng dà fù jiā , bìng dé shū shèng de guǒ bào , yù
来世生大富家，并得殊胜的果报，遇
dào bǐ shèng zhě nín gèng shū shèng de dà shī , wǒ bì dāng chéng
到比圣者您更殊胜的大师，我必当承
shì tā ér bù shēng sī háo de yǎn fán 。 」 fù zǐ gòng xiàng
事他而不生丝毫的厌烦。」父子恭向

nà wèi bī qiū chàn huǐ zhī hòu měi rì dōu zhè yàng qiú āi chàn huǐ 。
那位比丘忏悔之后，每天都这样求哀忏悔。

fó tuō suǒ dào zhè lǐ jiù tí xǐng bī qiū men shuō : 「 nǐ men bú yào huái
佛陀说到这里就提醒比丘们说：「你们不要怀
yí guò qù shí de nà wèi zhǎng zhě zǐ jiù shì rú jīn de shàn shēng zhǎng zhě ,
疑，过去世时的那位长者子，就是如今的善生长者，
yóu yú tā céng mǎ chū jiā rén yí jù 「 kǔ lì 」 de huà yīn cǐ wǔ bǎi shēng zhōng
由于他曾骂出家人一句「苦力」的话，因此五百生中
cháng wéi rén zuò kǔ gōng zhī jīn kǔ lì è yē fāng shòu jìn 。 yòu yīn wéi tā zhì chéng
常为人做苦工，至今苦力恶业方受尽。又因为他至诚
chàn huǐ fā yuàn jí gòng yǎng zēng zhòng gōng dé dé shēng dà fù jiā (zì rán chū shēng zhēn
忏悔发愿及供养僧众功德，得生大富家（自然出生珍
bǎo) 。 tā guò qù shí céng fā yuàn shuō : 『 bìng dé shū shèng de guó bào zhě ,
宝) 。他过去世曾发愿说：『并得殊胜的果报』者，
rú jīn zài rú lái zuò qián dé jiàn zhēn dì (zhèng dé chū guó shèng dào) 。 tā yòu zài
如今在如来座前得见真谛（证得初果圣道）。他又在
yuàn zhōng shuō : 『 yuàn yù dào bǐ shèng zhě gèng shū shèng de dà shī wǒ bì dāng chéng shì
愿中说：『愿遇到比圣者更殊胜的大师，我必当承事

tā ér bù shēng sī háo de yàn fán zhě rú jīn wǒ
他而不生丝毫的厌烦』者，如今我
rú lái chāo shèng dú jué bǎi qiān yì bèi suǒ yǐ shàn shēng
如来超胜独觉百千亿万倍，所以善生
zhǎng zhě gòng yǎng yú wǒ tā de xīn méi yǒu yàn bèi qì
长者供养于我，他的心没有厌背弃

shě yī yī dōu suí yuàn yuán chéng rú xīn shí xiàn
舍，一一都随愿圆成（如心实现）。」

fó tuó zài sān quàn shuō : 「 bī qiū men (xìn zhòng jí yī qiè rén tóng) !
佛陀再三劝说：「比丘们（信众及一切人同）！

ruò zuò chún hēi è yè bì dé chún hēi yì shú guǒ bào ruò zuò chún
若作纯黑（恶）业，必得纯黑异熟（果报）。若作纯

bái (shàn) yè bì dé chún bái yì shú ruò zuò hēi bái zá yè zé dé zá
白（善）业，必得纯白异熟。若作黑白杂业，则得杂

yì shú nǚ děng bī qiū (xìn zhòng děng tóng) ! yīng lí chún hēi jí yī zá yè ,
异熟。汝等比丘（信众等同）！应离纯黑及以杂业，

dāng xiū chún bái yè dé chún bái bào rú shì yīng xué
当修纯白业，得纯白报，如是应学」

（以上事见《根本说一切有部毗奈耶》卷三十四）

zào zuò shēn kǒu yì sān è xíng de rén bì duò dì yù rú ā pí
造作身、口、意三恶行的人必堕地狱，如《阿毗

dá mó jí yì mén zú lùn juān liú shuō : yǒu qíng chéng jiù shēn è xíng chéng jiù
达磨集异门足论》卷六说：「有情成就身恶行，成就

yǔ è xíng chéng jiù yì è xíng fá qī xié jiàn huī bàng xián shèng chéng jiù xié jiàn
语恶行，成就意恶行，发起邪见毁谤贤圣，成就邪见

yè fǎ shòu yīn yóu cǐ yīn yuán shēn huài mìng zhōng duò zhū è qū shēng dì yù
业法受因，由此因缘身坏命终，堕诸恶趣生地狱

zhōng 。 」 yòu 《 fǎ jù pǐ yù jīng 》 juān yī shuō : è yán mà lì jiāo líng
中。」又《法句譬喻经》卷一说：「恶言骂詈，骄凌

miè rén xìng qǐ shì xíng jí yuàn zī shēng xùn yán shùn cí zūn jīng yú rén
蔑人，兴起是行，疾怨滋生。逊言顺辞，尊敬于人，

qī jié rěn è jí yuàn zī miè fū shì zhī shēng fú zài kǒu zhōng suǒ yī zhān
弃结忍恶，疾怨自灭。夫士之生，斧在口中，所以斩

shēn yóu qí è yán
身，由其恶言。」

shī yuē : 「 sān è xíng zhōng kǒu yè kuān suí yán shòu bào shí xīn hán ;
诗曰：「三恶行中口业宽，随言受报使心寒；

yù qiú jiě tuō tián yīn zhǒng mò wǎng ní lí kǔ guǒ cān 。 」
欲求解脱甜因种，莫往泥犁苦果餐。」

结论 《业力胜神通、随语受其报》

诗曰

众生业力胜神通，果报来时悉不空；
若作苦因还自受，莫思忏悔孽能终。

读者大德若曾详细阅读如上诸部经论，一定会发现佛陀经常教导弟子的妙法有两种：「业力胜神通」与「随语受其报」。众生无论造作善业或恶业，其业力均超胜一切神通，如优陀夷尊者与仙道比丘，都是获证六神通自在的大阿罗汉道，业报来时他们的神通却无丝毫效用。所以《正法念处经》卷二十二说：「以业因缘，得乐果报，非为自作，他人受报；众生作业，自受果报。若造善业，生天人中；若作不善，堕于地狱、饿鬼、畜生。」

大目犍连是佛陀声闻众中神通第一的大弟子，有一天，佛陀提醒目犍连说：「你的冤业对头快要来了。」目犍连满不在乎，他禀告佛陀说：「世尊！我有神通力能超蹈须弥山，哪怕什么冤业对头？业若从

dōng fāng lái , wǒ biàn xiàng xī fāng táo bì ; ruò cóng běi fāng lái , wǒ jiù xiàng nán fāng
 东方来，我便向西方逃避；若从北方来，我就向南方
 liú zǒu , tā zěn me néng dé dào wǒ ne ?
 溜走，它怎么能得到我呢？」

fó tuó zài cǐ gāo sù tā shuō : 「 mù jiàn lián ! zuì fú zì rán bù kě bì
 佛陀再次告诉他说：「目犍连！罪福自然不可避
 miǎn 。 」 fó tuó suī shì zhè me shuō , rán hòu mù jiàn lián zì fù shén tōng guǎng dà ,
 免。」佛陀虽是这么说，然后目犍连自负神通广大，
 gēn běn bù bǎ 「 yè lì 」 fàng zài yǎn li , réng yǐ shén tōng fēi téng xū kōng zhōng 。
 根本不把「业力」放在眼里，仍以神通飞腾虚空中。
 hū rán bā lā yī shēng jí yóu kōng zhōng diào luò zài shān zhōng , zhèng hǎo duò zài yí ge fú
 忽然叭啦一声即由空中掉落在山中，正好堕在一个扶
 chē lǎo wēng de chē fú qián 。 zhè shí mù jiàn lián zūn zhě yīn wéi yè lì de guān xi ,
 车老翁的车辐前。这时目犍连尊者因为业力的关系，
 xíng xiàng biàn dé chǒu lòu yǔ guǐ wú yì , lǎo rén yǐ wéi shì xié è de dōng xī , biàn
 形相变得丑陋与鬼无异，老人以为是邪恶的东西，便
 jǔ qǐ chē fú dǎ tā , jí dǎ duàn zūn zhě de gǔ tóu 。 zūn zhě mù jiàn lián bèi
 举起车辐打他，即打断尊者的骨头。尊者目犍连被
 dǎ , tòng kǔ dé wú fǎ rěn shòu , yú shì xīn xìng sǎn luàn ,
 打，痛苦得无法忍受，于是心性散乱，
 jìn wàng běn shí , shén me shén tōng yě méi yǒu 。
 尽忘本识，什么神通也没有。

zhè shí fó tuó āi mǐn tā yǐ dà wēi shén lì jiā chí mù jiǎn lián zūn zhě
这时佛陀哀愍他，以大威神力加持目犍连，尊者

cái néng zì jǐ sī wéi huī fù běn lái xíng xiàng yuán lái zhè ge fú chē lǎo wéng shī
才能自己思惟，恢复本来形相。原来这个扶车老翁是

tā guò qù shí de fù qīn tā qián shì céng yǔ fù qīn
他过去世时的父亲。他前世曾与父亲

zhēng chǎo dāng shí tā dòng le yí ge niàn tóu jiāng zhè lǎo
争吵，当时他动了一个念头：将这老

tóu zi biān dǎ shǐ tā gǔ zhē wǒ xīn lǐ cái huì tòng
头子鞭打使他骨折，我心里才会痛

kuài jiù yīn wéi zhè ge è niàn shǐ tā zāo shòu zhè zhǒng
快。就因为这个恶念，使他遭受这种

yè bào zuì yāng
业报罪殃。

mù jiǎn lián zūn zhě zāo shòu zhè cǐ yè bào de jiào xùn
目犍连尊者遭受这次业报的教训

hòu zài yě bù gǎn qīng shì yè guǒ yīn cǐ zūn zhě
后，再也不敢轻视业果。因此，尊者

zài sān quān gāo dà zhòng shuō shèn mó
再三劝告大众说：「慎莫

bú xiào fù mǔ shī zhǎng kǒu yè yǐ jí
不孝父母师长，口业以及

xīn è niàn bù kě bù shèn fǒu zé
心恶念不可不慎。否则，

zì zuò zì shòu yè bào nán táo
自作自受，业报难逃。」

(事见《众经撰杂譬喻》卷上)

yóu zhè zé yīn yuán kě yǐ zhèng
由这则因缘可以证

zhī shén tōng dí bú guò yè lì yè
知，神通敌不过业力，业

bào lái xī shí shén tōng háo wú zuò yòng yīn cǐ qiú shén tōng bù rú qiú rú hé duì
报来袭时神通毫无作用。因此，求神通不如求如何对
zhì yè guǒ 《zhèng fǎ niàn chù jīng》 juǎn shí qī jī sòng yuē : 「zhǒng zǐ bù
治业果。《正法念处经》卷十七，偈颂曰：「种子不
shàn yīn yuán gù huò dé yōu kǔ è guǒ bào yīn guǒ zhī xìng xiāng xiāng sì è yè
善因缘故，获得忧苦恶果报，因果之性相相似，恶业
yīn yuán dé kǔ bào wéi è yè gōu zhī suǒ qiān rú yú tūn gōu rù è dào tūn
因缘得苦报。为恶业钩之所牵，如鱼吞钩入恶道，吞
gōu zhī yú shàng kě tuō è yè qiān rén wú miǎn zhě zhū yè dà lì qiān zhòng shēng
钩之鱼尚可脱，恶业牵人无免者。诸业大力牵众生，
bù shàn yè shéng zhī suǒ fù wéi yī è guǐ shì jiè zhōng jù shòu zhū dà jī kě
不善业绳之所缚，为诣饿鬼世界中，具受诸大饥渴
kǔ 苦。」

yòu shuō : 「yè wéi suǒ rào yè shéng juàn bú jiàn yǒu kě qiú tuō chù wéi
又说：「业围所绕业绳罽，不见有可求脱处，唯
yǒu è yè jìn huài shí nǎi néng tuō cǐ dà kǔ nǎo è yè néng jiāng zhū zhòng shēng
有恶业尽坏时，乃能脱此大苦恼。恶业能将诸众生，
yè qiān lìng zhì kě wèi chù è yè néng suí zhì hé suǒ zhì shòu guǒ shí è yè
业牵令至可畏处，恶业能随至何所？至受果时恶业
shóu yè fù zhòng shēng yóu sān jiè lún zhuǎn wú qióng wú xiū xiǐ ruò xíng shàn yè shě
熟。业缚众生游三界，轮转无穷无休息，若行善业舍
zhòng è zé lí zhòng kǔ wú ráo yì 众恶，则离众苦无饶益。」

shì de è yè shì shòu zhū jù kǔ de gēn běn 《bié yì zá ā hán
是的！恶业是受诸剧苦的根本。《别译杂阿含
jīng》 juǎn sì fó tuó gào sù bō sī nǐ wáng shuō : 「ruò cǐ zhī rén shēn xíng
经》卷四，佛陀告诉波斯匿王说：「若此之人，身行
è yè kǒu xíng è yè yì xíng è yè shēn huài mìng zhōng duò yú dì yǔ
恶业，口行恶业，意行恶业，身坏命终，堕于地狱。
rú rén cóng gōng diàn xià duò yú xiàng shàng cóng xiàng shàng xià ér chéng yú mǎ cóng mǎ shàng
如人从宫殿下堕于象上，从象上下而乘于马，从马上
xià ér chéng yú chē cóng chē shàng xià ér zuò yú chuáng cóng chuáng ér xià duò luò yú
下而乘于车，从车上下而坐于床，从床而下堕落于

dì cóng dì ér duò zhuì yú fèn kēng wǒ shuō cǐ rén cóng míng rù míng
地，从地而堕坠于粪坑，我说此人从明入冥。」

zhū è yè zé yǐ shí è wéi gēn běn ruò xiū shí shàn yè jí néng duì zhì
诸恶业则以十恶为根本，若修十善业，即能对治

yí qiè è bào jù kǔ huò dé gè zhǒng ān lè 《dà shèng pú sà zàng zhèng fǎ
一切恶报剧苦，获得各种安乐。《大乘菩萨藏正法

jīng 》卷二，佛陀以偈告诉贤护长者说：「zhòng shēng qǐ shā
经》卷二，佛陀以偈告诉贤护长者说：「众生起杀

mǐng qīn qǔ tā cái wù yù xié xíng biān xíng sù duò yú dì yǔ liǎng shé jí
命，侵取他财物，欲邪行遍行，速堕于地狱。两舌及

è kǒu wàng yǔ wú jué dìng yú zhě qī shì yǔ yì shēng fán nǎo fù tān xīn
恶口，妄语无决定，愚者绮饰语，异生烦恼缚。贪心

lè tā fù chǎn qǐ zhū guò shī xié jiàn pò huài duō dāng duò yú è qù shēn
乐他富，瞋起诸过失，邪见破坏多，当堕于恶趣。身

yǒu sān zhǒng zuì yǔ sì zhǒng yīng zhī yì sān zuì yì rán zuò zhě duò è qù
有三种罪，语四种应知，意三罪亦然，作者堕恶趣。

ruò zào zhū zuì zhě dìng duò yú è qù ruò lí cǐ sān zuì bì bù duò è
若造诸罪者，定堕于恶趣，若离此三罪，必不堕恶

qù
趣。」

yǒu yī tiān shī jiā shī zūn gào sù bī qiū men shuō dà mù jiàn lián yòu céng
有一天，释迦世尊告诉比丘们说：大目犍连又曾

yú guò qù shí shí chū shēng wéi pō luó mén zǐ dāng shí qī zǐ jiāng pó pó de sī yīn
于过去世时出生为婆罗门子，当时妻子将婆婆的私隐

shì gào sù tā
事告诉他。

pō luó mén zǐ duì qī zǐ shuō nà ge yú chī lǎo mǎo hái lǎo bù xī
婆罗门子对妻子说：「那个愚痴老耄还老不息

xīn jìng duì wǒ kē zé wǒ yào zhǎo yǒu yǒng lì de rén bǎ tā de shēn tǐ dǎ suì
心，竟对我苛责，我要找有勇力的人把她的身体打碎

rú chuí wēi
如捶苇。」

fó tuō shuō dào zhè lǐ biàn tí xǐng bī qiū men shuō nǐ men bù yào huài
佛陀说到这里便提醒比丘们说：「你们不要怀

yí guò qù nà wèi pó luó mén zǐ , jiù shì xiàn zài de dà mù jiàn lián 。 yóu yú
 疑，过去那位婆罗门子，就是现在的大目犍连。由于
 tā céng duì fù mǔ fá shēng è niàn tóu , cóng cǐ zài wǔ bǎi shēng zhōng , shēn tǐ cháng bèi
 他曾对父母发生恶念头，从此在五百生中，身体常被
 rén dǎ suǐ xiàng chuí wēi cǎo 。 jiù shì xiàn zài zuì hòu shēng shēn chū jiā chéng dào , zài wǒ
 人打碎像捶苇草。就是现在最后生身出家成道，在我
 dì zǐ shēng wén zhōng zhōng shēn tōng dì yī , hái bù miǎn shòu nà xiē wài dào fēn suì shēn
 弟子声闻众中神通第一，还不免受那些外道粉碎身
 tǐ 。 suǒ yǐ nǐ men yīng zhī : xiān suǒ zuò yè , bì xū zì shòu , wú rén dài
 体。所以你们应知：先所作业，必须自受，无人代
 dāng 。 」

（事见《根本说一切有部毗奈耶杂事》卷十八）

zhè zé yīn yuán de nèi róng zhèng shì shuō míng , kǒu yè néng suí yǔ shòu kǔ bào ,
 这则因缘的内容正是说明，口业能随语受苦报，
 suī rán méi yǒu shí xíng qù zuò , dàn xīn qǐ
 虽然没有实行去作，但心起
 è niàn yě huì zāo shòu yè bào 。 rú shàng zé
 恶念也会遭受业报。如上则
 suǒ shuō mù jiàn lián bèi lǎo wéng dǎ zhé shēn
 所说目犍连被老翁打折身
 gǔ , jiù shì tā guò qù de yì yè suǒ qǐ
 骨，就是他过去的意业所起
 è xīn niàn ér shòu yè bào 。
 恶心念而受业报。

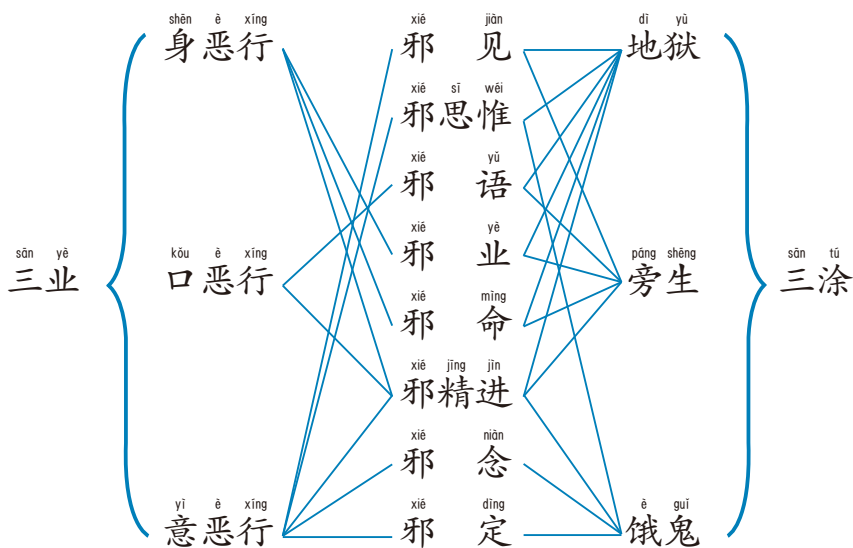
yī qiè zhòng shēng jūn yǐ shēn 、 kǒu 、
 一切众生均以身、口、
 yì sān yè ér duò yú dì yù 、 páng shēng 、
 意三业而堕于地狱、旁生、

è guǐ sān tú è qū 。 rú 《 fó běn xíng jí jīng 》 juàn sān shí shuō : 「 zhòng shēng
饿鬼三涂恶趣。如《佛本行集经》卷三十说：「众生
suǒ zuò shēn yè bù jìng , yì yè bù jìng , huǐ bàng shī sēng , huò zhuó xié jiàn , yǐ
所作身业不净，意业不净，毁谤师僧，或着邪见，以
xié jiàn gù , zào shì è yè , yǐ shī yīn yuán , shě cǐ shēn mìng , shēng yú è dào
邪见故，造是恶业，以是因缘，舍此身命，生于恶道
dì yù zhī zhōng , shòu zhū kǔ nǎo 。
地狱之中，受诸苦恼。

rú shì zhòng shēng yǐ kǒu yè gù , shòu yú zhǒng zhǒng zhū è dào kǔ , shì děng zhòng
如是众生以口业故，受于种种诸恶道苦，是等众
shēng kǒu yè bù jìng , zào è kǒu yè , yī qiè jù zú , yǐ shī yīn yuán shēng yú chù
生口业不净，造恶口业，一切具足，以是因缘生于畜
shēng , shòu zhū kǔ nǎo 。 shì děng zhòng shēng xíng shēn è yè , jù shēn è yè , yǐ shì
生，受诸苦恼。是等众生行身恶业，具身恶业，以是
yīn yuán zào yì è yè , jù yì è yè , nǎi zhì huǐ bàng yī qiè zhū shèng , ruò gān
因缘造意恶业，具意恶业，乃至毁谤一切诸圣，若干
xié jiàn , yǐ xié jiàn gù , xié jiàn yīn yuán , mìng zhōng shě shēn duò yú è guǐ , shòu
邪见，以邪见故，邪见因缘，命终舍身堕于饿鬼，受
è guǐ kǔ
饿鬼苦。」

ruò shēn kǒu yì sān yè qīng jìng , jí néng dé shēng tiān rén shàn qù 。 rú qián jīng
若身口意三业清净，即能得生天人善趣。如前经
yòu shuō : 「 rú shì zhòng shēng xíng shēn jìng yè , kǒu qīng jìng yè , bù huǐ zhū shèng ,
又说：「如是众生行身净业，口清净业，不毁诸圣，
yǐ xíng zhèng jiàn zào zhèng jiàn yè , yǐ shī yīn yuán , mìng zhōng shě shēn yú tiān shàng 。
以行正见造正见业，以是因缘，命终舍身生于天上。
ruò gān zhòng shēng yǐ zào qīng jìng shēn xíng kǒu xíng , yī qiè jù zú , bù fàn bù quē ,
若干众生以造清净身行口行，一切具足，不犯不缺，
bù bàng zhū shèng , yǐ yǒu zhèng jiàn , rú shì zhèng jiàn yè yīn yuán gù , mìng zhōng shě shēn
不谤诸圣，以有正见，如是正见业因缘故，命终舍身
shēng yú rén jiān 。 」 ruò bù qīng jìng shēn , kǒu , yì sān yè ér wàng chēng yǒu shēn tōng
生于人间。」若不清净身、口、意三业而妄称有神通
zhě , jiù shì bā xié fǎ zuì rén 。 rú biǎo shuō míng :
者，就是八邪法罪人。如表说明：

「八邪法」又叫「八邪行」，是「八正道」的相反，就是身、口、意所犯之八种错谬：

一、邪见——拨无因果，不信善恶业报，说无

此世后世，无父母、圣人等之谬见误解。

二、邪思惟——邪志，心起欲、恚、害等错觉。

三、邪语——造作妄言、两舌、恶口、绮语等

口恶业。

四、邪业——造作杀生、偷盗、邪淫等恶业。

wū xié mìng zhā yán shén tōng xiǎn yì huò zhòng zì shuō gōng dé
五、邪 命——诈言神通，显异惑众，自说功德

yǐ yòu kuāng yú rén dēng fēi fǎ zhī móu qiú shēng huó
以诱诳于人等非法之谋求生活。

liū xié jīng jìn xié fāng biàn xiū xué xié fǎ qín zuò è shì
六、邪 精 进——邪方便，修学邪法，勤作恶事，

zì hài hài rén
自 害 害 人。

qī xié niàn yǐ xié wéi zhèng shì fēi diǎn dǎo dēng bù rú fǎ zhī
七、邪 念——以邪为正，是非颠倒等不如法之

cuò wù guān niàn
错 误 观 念。

bā xié dìng bù shàn yī xīn zhī cuò wù chán dìng jí fēi zhèng dìng
八、邪 定——不善一心之错误禅定，即非正定

zhī dìng
之 定。

cǐ bā xié shì xué fó de dà zhàng ài è zhī shī xié shī zé yǐ cǐ
此八邪是学佛的大障碍，恶知识（邪师）则以此

kuāng huò zhòng shēng xíng zhě bù kě bù shèn dà bǎo jī jīng juàn jiǔ shí wú
诳惑众生，行者不可不慎！《大宝积经》卷九十五

shuō shàn è yǒu zhòng zhí jiē suí yè suǒ shēng hé yǒu
说：「善恶犹种植，皆随业所生，何有

kǔ zǐ yīn chéng shóu gān guó zhě xiān jiàn fǎ rú shì zhì
苦子因，成熟甘果者？现见法如是，智

zhě yīng sī wéi kǔ bào chóu è yuán wéi shàn cháng ān lè
者应思惟，苦报酬恶缘，为善常安乐。」

shī yuē
诗曰：

shū zhōng yīn guǒ ruò kàn míng mò xué chī rén wù yǒu qíng
「书中因果若看明，莫学痴人误有情；

shě qī bā xié xiū zhèng fǎ hóng yáng shèng jiào dù qún shēng
舍弃八邪修正法，弘扬圣教度群生。」